

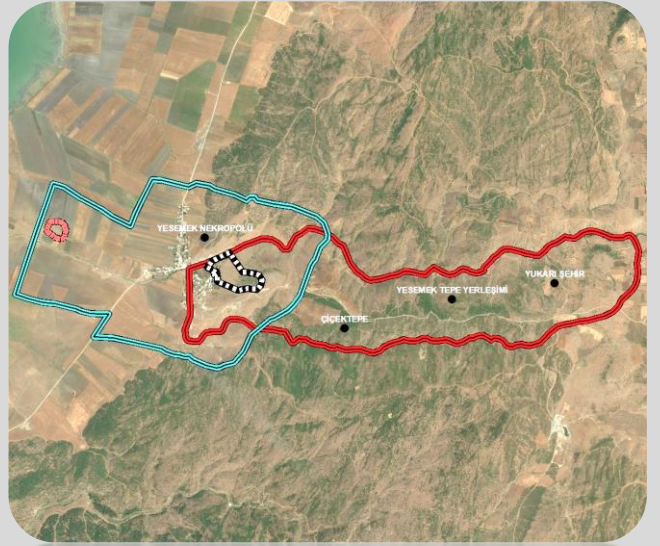

**YESEMEK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

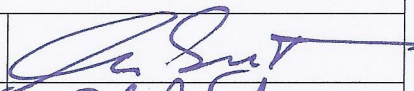
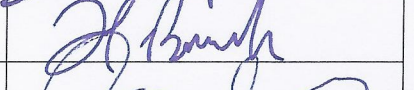
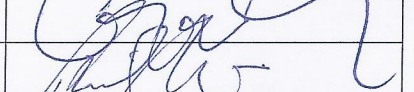
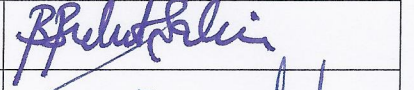
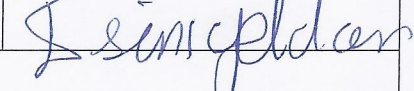
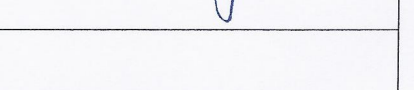
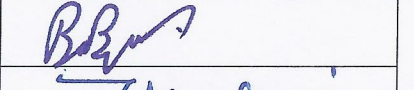
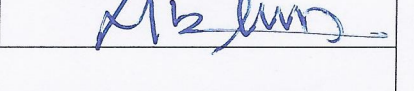

PLATO PLANLAMA LTD. ŞTİ

MART 2020

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ ALAN YÖNETİM PLANI

PROJE MÜELLİFİ		
PLATO Planlama Tasarım Teknik Danışmanlık İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.		 PLATO PLANLAMA TEKNİK DANIŞMANLIK TASARIM İNŞAAT SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ. Çiğneh Cad. Piliot Sk. No: 16/5 06630 Çankaya/ANKARA Tel: 0312 466 03 77 Fax: 0312 466 03 78 HHH Y.D. 730 037 6172
PLANLAMA EKİBİ		
Dr. Arzu SERT	Şehir ve Bölge Planlama	
Hayriye BAYRAK	Arkeoloji ve Sanat Tarihi	
Doç.Dr. Gonca GÜZELŞAHİN	İşletme	
Prof.Dr. Fikri KULAKOĞLU	Arkeoloji	
Yavuz ÖZKAYA	Restorasyon-Mimarlık	
Dr. Betül BULUT ŞAHİN	Kamu Yönetimi	
Prof.Dr. Erinc YELDAN	Ekonomi	
DESTEK EKİBİ		
Bedrihan BAYKAN	Şehir Planlama	
Prof.Dr. Savaş Zafer ŞAHİN	Kamu Yönetimi	
GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KUDEB ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ UNESCO DÜNYA KÜLTÜR MİRASI VE ALAN YÖNETİM ŞEFLİĞİ		
Serdar Murat GÜRSEL	KUDEB Şube Müdürü	
Dr. Gaye CANSUNAR	Restorasyon-Mimarlık	
Ali KORKMAZ	Arkeoloji	
Namık Kemal DÖLENEKEN	Danışman	

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ ALAN YÖNETİM BAŞKANLIĞI

ALAN BAŞKANI

Zafer OKUDUCU

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Refik Duru

Prof.Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN

Prof.Dr. Tamer GÖK

Prof.Dr. Atilla ENGİN

TÜRSAB Gaziantep Temsilciliği

Gaziantep Kent Konseyi

Yesemek Mahalle Muhtarı

EŞGÜDÜM VE DENETLEME KURULU

Zafer OKUDUCU

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Gaziantep Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Gaziantep Valiliği, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü

Gaziantep Valiliği, Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, KUDEB Şube Müdürlüğü

İslahiye Belediyesi

Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü

Gaziantep Müze Müdürlüğü

Gaziantep Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü

DSİ Kahramanmaraş (20.) Bölge Müdürlüğü

Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü

Gaziantep Ticaret Odası

İslahiye Ticaret Odası

ALAN YÖNETİM OFİSİ(SEKRETERYA)

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, KUDEB Şube Müdürlüğü, UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetim Şefliği

KISALTMALAR

DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

GAP BKİB: Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

DÖSİMM: Döner Sermaya İşletmesi Merkez Müdürlüğü

KVKBK: Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KUDEB: Koruma Uygulama ve Denetim Büroları

KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

TÜBA: Türkiye Bilimler Akademisi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

STK: Sivil Toplum Kuruluşları

TÜRSAB: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği

TUREB: Türkiye Rehberler Birliği

TÜROB: Türkiye Otelciler Birliği

GAFSAD: Gaziantep Fotoğraf Sanatı Derneği

TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

ÇEKÜL: Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı

UNESCO: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

ICOMOS: Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi

(International Council of Monuments and Sites)

ÇDP: Çevre Düzeni Planı

AYP: Alan Yönetim Planı

YA: Yönetim Alanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine dahil edilen Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin keşfi 1890 yıllarda gerçekleşmiştir. Alan ile ilgili en detaylı arkeolojik çalışmalar 1955-1961 yılları arasında Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından yürütülmüş, Yesemek Höyük de yine Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından aynı dönemde keşfedilmiştir. Bahadır Alkım, yüzey ve arkeolojik kazı çalışmaları sonucunda alan ile ilgili önemli düzeyde bilgi birikimi ortaya koymuş ve açık kaynak haline getirmiştir. 1990'lı yıllarda İlhan Temizsoy tarafından yürütülen arkeolojik çalışmalar sonucunda tespit edilen eserlerin sayısı artmıştır. Günümüzde Gaziantep Müze Müdürlüğü ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin yürüttüğü faaliyetler sonucunda tespit edilen heykeltıraşlık eseri ve mimari unsurların sayısı 518'e ulaşmış ve eserlerin kısmi envanter çalışmaları yapılmıştır. Alandaki heykellerin tamamına yakını yarım işlenmiş ya da taslak olarak tanımlanan Hitit Anıtsal Mimari Heykeltıraşlığının örnekleri olan taş eserlerden oluşmaktadır. Kapı aslanları, sfenksler, ortostatlar gibi Hitit geleneksel mimarisinin süsleme öğelerine Yesemek'te rastlanmaktadır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili bugüne kadarki araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre en yaygın görüş; atölyenin Hitit İmparatorluk Döneminde faaliyete geçtiği, Geç-Hitit Döneminde ise aktif olarak kullanılmış olduğudur. Bu araştırmalara göre Yesemek'in tarihsel süreç içerisindeki rolü, faaliyette olduğu dönem gibi hususlarda bir dil birliği olmadığı görülmektedir.

v

Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından 2019 yılı içerisinde yürütülen "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" sonuçları yönetim planının daha geniş bir alanda ele alınması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Yüzey araştırması kapsamında incelenen bugünkü Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi doğu sınırlarından başlayıp Kilis sınırları içerisindeki Topallar Köyü'ne kadar uzanan yaklaşık 3.5 km uzunluk ve 0.70-1 km genişlik ve 200 hektarlık tepe şeklindeki alanda tespit edilen kültür varlıkları, Yesemek'in Hitit İmparatorluk Dönemi'nde kurulan veya kurulmak istenen bir Hitit Şehri olabileceği sonucunu ortaya koymaktadır. Bu durum, Hitit İmparatorluk Dönemi şehirlerinde uygulanan mimarlık teknikleri ile saray, tapınak gibi yapılarda kullanılan mimari öğeler ile Yesemek'te tespit edilmiş heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların örtüşmesi ile desteklenebilir durumdadır. Bu sonuçlar, Yesemek ile ilgili bugüne kadar bilinen ve tartışması devam eden arkeolojik ve kültürel önem ve değerini arttıracak bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakımdan Yesemek'te geniş kapsamlı ve uzun dönemli bir arkeolojik çalışmaya ihtiyaç olduğu bir gerçektir.

Yesemek, Tahtaköprü Barajı ile Yesemek Sulama Göleti'nin olumsuz etkilerini fiziksel, çevresel, kültürel ve sosyo-ekonomik yönlerden yaşayan bir kırsal yerleşim alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin Yesemek kırsal yerleşimi ile bütünleşik durumda olması, Yesemek'i korumaya yönelik politikalar geliştirilirken kırsal yerleşim alanı ve içerisinde yaşayan nüfusun da mekânsal, sosyal ve ekonomik gelişimin planlanması gerektiğini göstermektedir.

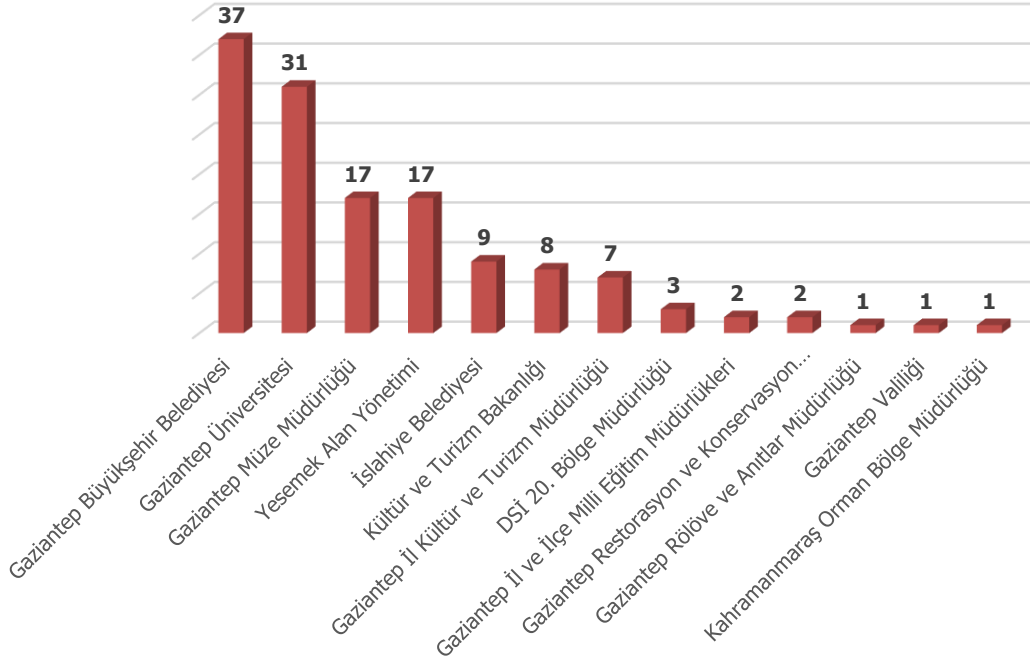
Yesemek ile ilgili mevcut bilgiler ve 2019 yılındaki yüzey araştırmasından elde edilen bulgular dikkate alınarak hazırlanan Alan Yönetim Planı; koruma statüsüne sahip Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ile tampon bölgesinden oluşan ve sınırları kesinleştirilmiş toplam 286.88 hektarlık "Yönetim Alanı" esas olmak üzere, 2019 yılı yüzey araştırmasında incelenen ve Yesemek YA'nın doğu sınırlarından başlamak üzere Kilis ili sınırları içerisindeki Topallar Köyü'ne kadar uzanan ve Yesemek-Topallar köy yolunun her iki yakasına yayılmış yaklaşık 200 hektarlık alanın da Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin arkeolojik önem ve değerini tamamlayıcı özelliği dikkate alınarak plana dahil edilmesi ile birlikte daha geniş bir alan ve kapsamda ele alınmıştır.

Yönetim Planı, koruma öncelikli olmak üzere Yesemek yerleşiminin ihtiyaç ve önceliklerine göre de şekillendirilmiştir. Plan; Yesemek'in önem ve değerinin geniş kitlelerce algılanmasını sağlayarak koruma ve araştırma öncelikli yaklaşımlarla alanın korunmasının sürekli kılınması temel amacına göre hazırlanmıştır. Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşme yükümlülükleri bu Yönetim Planının hazırlanmasında esas olarak kabul edilmiştir. Ulusal ve uluslararası alanlarda yürürlükteki Alan Yönetim Planı deneyimleri incelenmiş ve genel itibarıyla sadece Yesemek özelinde değil Gaziantep il genelindeki diğer koruma alanlarına emsal teşkil edecek bir yapıda ele alınmıştır.

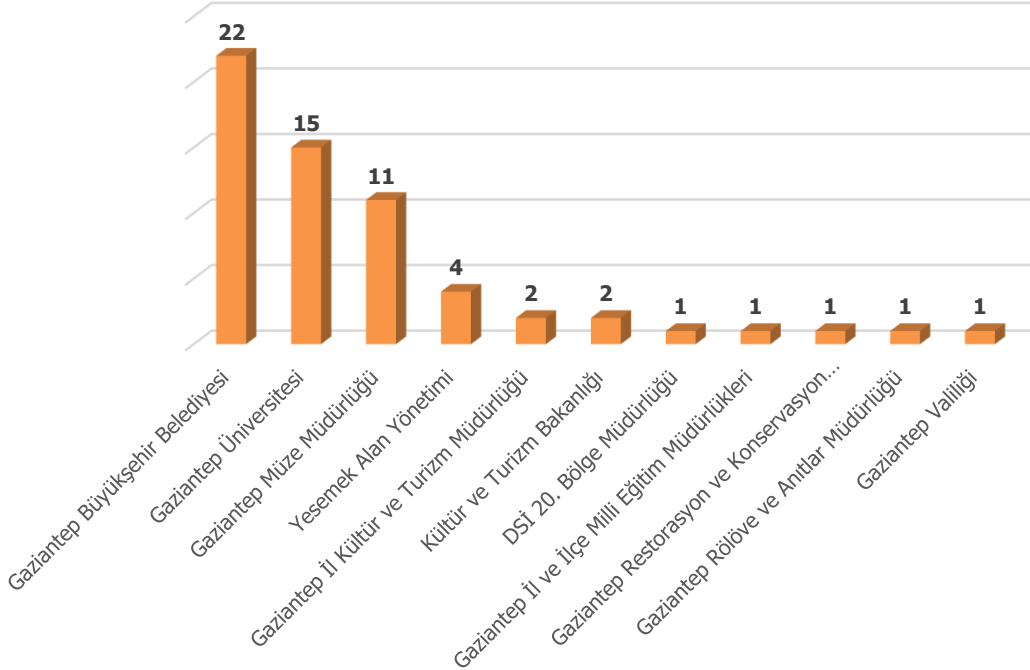
2020-2025 yılları arasındaki 5 yıllık bir dönemi kapsayacak Yönetim Planı hazırlanırken, Yesemek'in uzun dönemde erişeceği konum dikkate alınmış, Alanı öncelikle mevcut hali ile koruma, arkeolojik çalışmalara hazırlama, kısmi mekânsal iyileştirme ve paydaşların örgütlenmesi konularına önem verilmiştir. Alanın mevcut birikimi, ulusal ve uluslararası koruma yükümlülükleri ışığında değerlendirilerek eylem planı ve takvimi oluşturulmuştur. Planın uygulama sürecinde açığa çıkacak yeni bilgilere göre Yönetim Planı'nın güncellenmesine hassasiyet gösterilmesi, Yesemek'in kültürel miras değerinin daha iyi koşullarda korunması ve yaşatılmasını sağlayacaktır.

Yönetim Planı'nda; 58 paydaşın birlikte karar verme, birlikte hareket etme, danışma ve bilgilendirme rollerinde olacağı ve planın uygulamasına dolaylı ve doğrudan katılacağı bir süreç planlanmıştır. Plan kapsamında; Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi, Koruma Planlaması, Alanın İşletme Planlaması, Alanın Ziyaretçi Planlaması, Ulaşım-Dolaşım Planlaması, Risk-Kriz Yönetimi Planlaması, Tanıtım Planlaması, Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması, Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi olmak üzere 9 tema belirlenmiştir. Bu 9 tematik alana yönelik hazırlanan Eylem Planı; 12 politika, 23 hedef, 95 eylem, 171 uygulama ilkesi, 11 üst proje ve 46 uygulama projesinden oluşmaktadır. Eylem Planı'nın uygulanmasında 13 görevli paydaş sorumlu olacak, 7 paydaş asıl finansman kaynağını sağlarken 6 paydaştan ise eylem ve projelerin kapsam ve niteliğine göre ek olarak finansman kaynakları sağlanabilecektir.

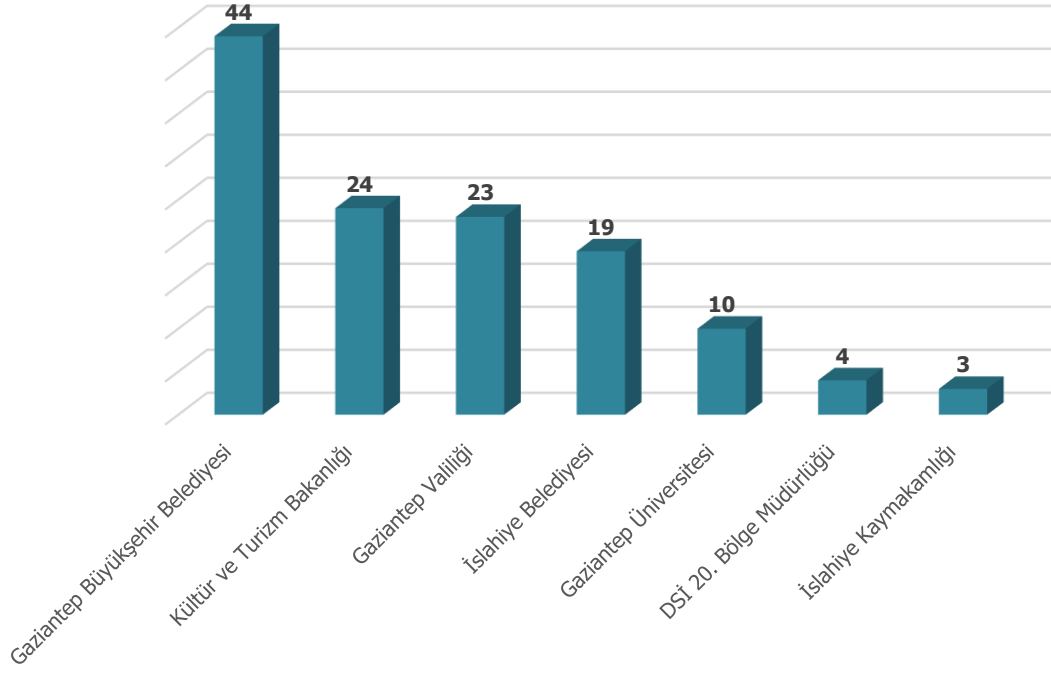
Eylem Planı Görevli Paydaşları

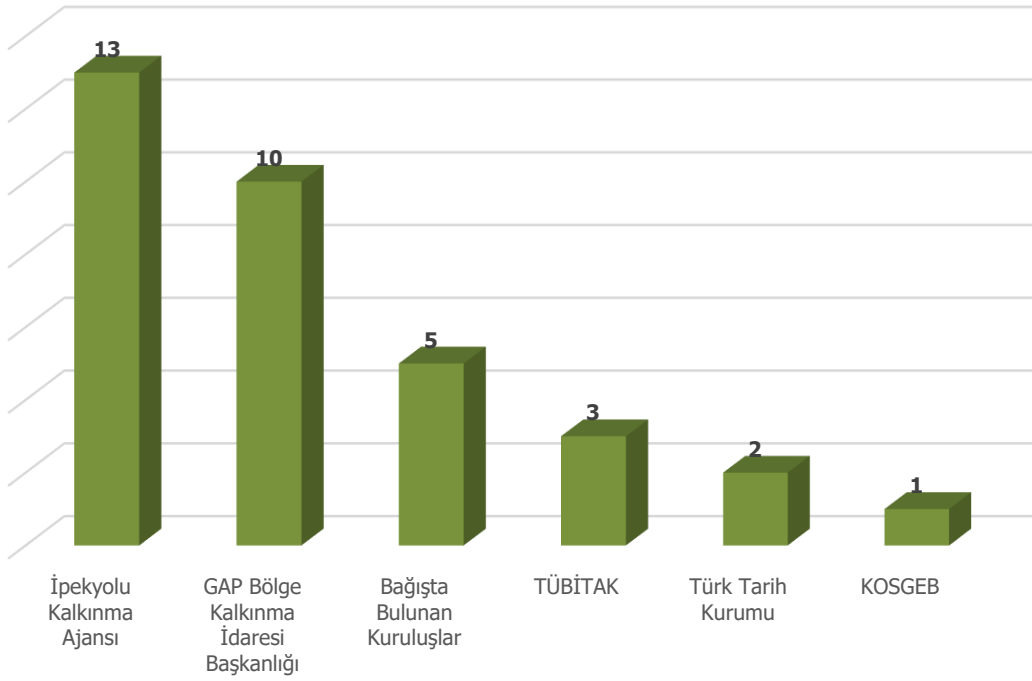
Uygulama Projeleri Görevli Paydaşları

Kaynak Sağlayacak Paydaşlar

Ek Kaynak Sağlanabilecek Paydaşlar

Yesemek Alan Yönetim Planı - Uygulama Projeleri				
Proje Kodu	Proje Adı	Proje Uygulayıcısı Paydaş	Finansman Kaynağı	Ek Finansman Kaynağı
PR.1	Yesemek Platformunun Kurulması Projesi	Yesemek Alan Yönetimi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.2	Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Üniversitesi - Kültür Ve Turizm Bakanlığı	Türk Tarih Kurumu - Bağışta Bulunan Kuruluşlar
PR.3	Yesemek Çağrısı Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.4	Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi	Yesemek Alan Yönetimi - Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Tübitak
PR.5	Yesemek Yaz Okulu ve Heykel Akademisinin Kurulması	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - Gaziantep Üniversitesi	-
PR.6	Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşlanması	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	Bağışta Bulunan Kuruluşlar
PR.7	Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi	Yesemek Alan Yönetimi - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.8	Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.9	Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - Gaziantep Üniversitesi	-
PR.10	Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - Gaziantep Üniversitesi	TÜBİTAK
PR.11	Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi	Gaziantep Üniversitesi	Kültür Ve Turizm Bakanlığı - Gaziantep Valiliği - Gaziantep Üniversitesi	TÜBİTAK
PR.12	Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü - Gaziantep Rölöve Ve Anıtlar Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.13	Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi	Yesemek Alan Yönetimi - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.14	DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi	Dsi 20.Bölge Müdürlüğü	Dsi 20.Bölge Müdürlüğü	-
PR.15	Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.16	Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	Yesemek Alan Yönetimi - Kültür Ve Turizm Bakanlığı	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-

Yesemek Alan Yönetim Planı - Uygulama Projeleri				
Proje Kodu	Proje Adı	Proje Uygulayıcısı Paydaş	Finansman Kaynağı	Ek Finansman Kaynağı
PR.18	Yesemek Yönetim Alanı Çevre Düzenlemesi Projesi	Gaziantep Valiliği	Gaziantep Valiliği	-
PR.19	Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.20	Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilmesi Projesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.21	Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı - Bağışta Bulunan Kuruluşlar
PR.22	İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-
PR.23	Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı - İslahiye Belediyesi	-
PR.24	Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-
PR.25	Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-
PR.26	Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.27	Yesemek Yöresel Ürün Satış Altyapısının Oluşturulması Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı - KOSGEB
PR.28	Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.29	Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Dsi 20.Bölge Müdürlüğü	-
PR.30	Yesemek Mahallesi Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-
PR.31	Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-
PR.32	Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği - İslahiye Kaymakamlığı	-

X

Yesemek Alan Yönetim Planı - Uygulama Projeleri				
Proje Kodu	Proje Adı	Proje Uygulayıcısı Paydaş	Finansman Kaynağı	Ek Finansman Kaynağı
PR.33	Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.34	Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği	-
PR.35	Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
PR.36	Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.37	Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.38	Yesemek Logosu Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.39	Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.40	Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.41	Yesemek Hediyeelik Eşya Üretimi Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı - KOSGEB
PR.42	Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	-
PR.43	Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İşbirliği Projesi	Gaziantep İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
PR.44	Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi	Gaziantep İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	-
PR.45	Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği - Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı - KOSGEB - Bağısta Bulunan Kuruluşlar
PR.46	Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - İslahiye Belediyesi	-

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	v
İÇİNDEKİLER.....	xii
TABLolar DİZİNİ	xv
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvi
HARİTALAR DİZİNİ	xvii
FOTOĞRAFLAR DİZİNİ	xviii
EYLEM PLANI DİZİNİ.....	xx
ÜST PROJELER DİZİNİ	xx
UYGULAMA PROJELER DİZİNİ	xx
İZLEME VE DEĞERLENDİRME DİZİNİ	xxi
1. YÖNETİM PLANI HAZIRLIK ÇALIŞMALARI	1
1.1. Yönetim Planı İhtiyacı	1
1.2. Amaç ve Kapsam.....	2
1.3. Planlama Yaklaşımı	3
1.4. Yöntem	3
1.5. Planlama Takvimi	4
2. ALANIN TANIMLANMASI	7
2.1. Yesemek ve Yakın Çevresi Genel Özellikleri	7
2.1.1. Konum ve Coğrafi Yapı	7
2.2.2. Ulaşım.....	9
2.2.3. Jeolojik Yapı	10
2.2.4. Yönetim Alanı Sınırları.....	12
2.2.5. Alanın Peyzajı	17
2.2.6. Yesemek Kırsal Yerleşimi.....	20
2.2.7. Yerel Nüfus Yapısı	25
2.2. Yasal ve Yönetimsel Yapı	33
2.3. Koruma Statüsü.....	37
2.4. Mevcut Plan Kararları ve Uygulamalar.....	40
3. YESEMEK ARKEOLOJİK ALANI	55
3.1. Alanın Keşfi.....	58
3.2. Alanın Tarihlemesi	58
3.3. Kazı ve Araştırma Faaliyetleri	61
3.4. Alandaki Değerler	68

4. PAYDAŞ ANALİZİ	80
4.1. Paydaşların Tespiti.....	80
4.2. Paydaş Katılım Süreci.....	83
4.3. Paydaş Toplantılarından Elde Edilen Katkılar	84
5. ALAN VE BAĞLAMI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER.....	87
5.1. Alanın Önem ve Değer Tanımlaması	87
5.1.1. Arkeolojik Tartışma Konuları.....	87
5.1.2. Alanın Önem ve Değeri	89
5.1.3. UNESCO Dünya Miras Sözleşmesi Kriterlerine Göre Değerlendirme.....	93
5.2. Alana Yapılan Müdahaleler.....	95
5.3. Eserlerin Tahribat ve Koruma Durumu	99
5.4. Alanın Dolaşımı.....	104
5.5. Ziyaret ve İşletme.....	106
5.6. Turizm, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	111
5.7. Alanın Algılanması	113
5.8. Kurumsal Kapasite ve Kaynak Araştırması	115
5.8.1. Kurumsal Kapasite.....	116
5.8.2. Finansman Kaynağı Araştırması	119
5.9. Risk ve Sorun Tanımı	120
5.9.1. Risklerin Tanımlanması	121
5.9.2. Sorunların Tanımlanması.....	126
5.10. Alanın Genel Değerlendirmesi	129
5.10.1. GZTF Analizi.....	129
5.10.2. Alanın Değerlendirmesi	134
5.11. İhtiyaç ve Önceliklerin Tespiti	143
6. YÖNETİM PLANI	149
6.1. Alan Yönetimi Vizyonu.....	149
6.2. Alan Yönetimi Politika, Hedef ve Uygulama İlkeleri.....	152
6.3. Alan Yönetimi Eylem Planı	167
6.4. Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı	169
EYLEM PLANI.....	173
ÜST PROJELER	182
UYGULAMA PROJELERİ.....	185
7. YÖNETİM PLANI UYGULAMA YAKLAŞIMI	234
7.1. İzleme ve Değerlendirilme Modeli.....	235
BİBLİYOGRAFYA	243
EKLER.....	246
EK 1- KORUMA KURULU KARARLARI.....	247
EK 2- YÜZEY ARAŞTIRMASI BAŞVURU DOSYASI	254

EK 3- ANKET ÇALIŞMASI	255
EK 4- PAYDAŞ TOPLANTILARI	258
EK 5- DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI	263
EK 6- EŞGÜDÜM VE DENETLEME KURULU TOPLANTISI	267
EK 7- YESEMİK SULAMA GÖLETİ – TAHRİBAT TUTANAĞI	268
HARİTALAR	270

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: Yönetim Planı Faaliyetleri.....	5
Tablo 2: Yönetim Alanı Arazi Kullanımı.....	15
Tablo 3: Yürürlükteki Plan ve Projeler	40
Tablo 4: Yesemek Sulama Göleti Teknik Özellikleri.....	49
Tablo 5: Kazı ve Araştırma Faaliyetleri (1955-1961)	61
Tablo 6: Envanter Kaydı Yapılmış Eserlerin Sınıflandırılması	70
Tablo 7: Paydaş Analizi	81
Tablo 8: 1.Paydaş Toplantısı Katkıları.....	85
Tablo 9: 2.Paydaş Toplantısı Katkıları.....	86
Tablo 10: Yesemek Tarihsel Birikim ve Arkeolojik Tartışma Konuları	88
Tablo 11: Ziyaretçi Sayısı.....	111
Tablo 12: Ziyaretçilerin Alanın Algılanması Yönelik Deneyimleri	115
Tablo 13: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynağı	116
Tablo 14: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Gelir-Gider Tablosu (2014-2018)	117
Tablo 15: Arkeoloji Bölümü Personel Yapısı	117
Tablo 16: Arkeoloji Bölümü Personeli Uzmanlık Alanları	117
Tablo 17: Gaziantep Üniversitesi Gelir-Gider Tablosu (2017).....	118
Tablo 18: Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı ve Ekibi	118
Tablo 19: Yönetim Planı Finansman Desteği Mekanizmaları.....	119
Tablo 20: Yönetim Alanı Risk Tanımlaması	122
Tablo 21: Yönetim Alanı Sorun Tanımlaması - 1.....	127
Tablo 22: Yönetim Alanı Sorun Tanımlaması -2.....	128
Tablo 23: GZTF Analizi - 1	130
Tablo 24: GZTF Analizi - 2	131
Tablo 25: GZTF Analizi - 3	132
Tablo 26: GZTF Analizi - 4	133
Tablo 27: Yönetim Planı Öncelik Sıralaması	144
Tablo 28: Hedef Tanımlaması-1	147
Tablo 29: Hedef Tanımlaması-2	148
Tablo 30: Eylem Planı Mimarisi.....	167
Tablo 31: Eylem Planı Uygulama Zamanlaması	168
Tablo 32: Üst Proje Bilgileri	168
Tablo 33: Uygulama Projeleri - 1.....	186
Tablo 34: Uygulama Projeleri – 2	187

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Yönetim Planı İlke ve Esasları.....	2
Şekil 2: Planlama Süreci	4
Şekil 3: Yönetim Alanı Yapı Stoğu.....	21
Şekil 4: Cinsiyet Dağılımı	26
Şekil 5: Yaş Dağılımı.....	27
Şekil 6: Eğitim Durumu	27
Şekil 7: Meslek Durumu.....	28
Şekil 8: Aylık Ortalama Gelir Dağılımı (TL)	28
Şekil 9: Yesemek Tarihi Hakkında Bilgi.....	29
Şekil 10: Tarımsal Faaliyetler	29
Şekil 11: DSİ Baraj Projelerinin Etkileri.....	30
Şekil 12: Yesemek Sulama Göleti'nin Etkileri.....	30
Şekil 13: Tahtaköprü Barajı'nın Etkileri.....	31
Şekil 14: Turizm Faaliyetlerinin Katkısı	31
Şekil 15: Göç, Koruma ve Turizm Beklentisi.....	32
Şekil 16: Turizme Yönelik Tesisler	33
Şekil 17: Yönetim Planından Beklentiler	33
Şekil 18: Yesemek Yönetmelik Yapı.....	36
Şekil 19: Eserlerin Sınıflandırılması.....	70
Şekil 20: Aslan Tip 1 - Aslan Tip 2 (Duru, 2012)	71
Şekil 21: Aslan Tip 3 - Aslan Tip 4 (Duru, 2012)	71
Şekil 22: Sfenks Tip 1 - Sfenks Tip 2 (Duru, 2012).....	72
Şekil 23: Sfenks Tip 3 (Duru, 2012).....	73
Şekil 24: İkili Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 1 - Tip 2 (Duru, 2012).....	73
Şekil 25: Üçlü Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 3 – Savaş Sahnesi Kabartması (Duru, 2012)	73
Şekil 26: Karışık Yaratık Kabartması – Rölyef (Duru, 2012)	74
Şekil 27: Yönetim Planı Paydaşları	80
Şekil 28: Paydaşların Yönetim Planı Sürecine Katılımı	83
Şekil 29: Değerlendirme Konuları	87
Şekil 30: Taş Eserler Ayrışma Sınıfları	100
Şekil 31: Müze Ziyaretçi Sayısı	106
Şekil 32: Aylık Ortalama Ziyaretçi Sayısı.....	107
Şekil 33: Ziyaretçi Sayılarının Aylara Göre Değişim İndeksi.....	108
Şekil 34: Yesemek AYP Kurumsal Kapasite Araştırması	116
Şekil 35: Yönetim Planı Temel Sorun Alanları.....	126
Şekil 36: GZTF Analizi – İncelenen Sorun Alanları	129
Şekil 37: Alanın Değerlendirilmesi Süreci.....	134
Şekil 38: Yesemek AYP'nin Yereldeki Kurumsal Dinamiği.....	135
Şekil 39: Yönetim Alanı İhtiyaçları	143
Şekil 40: Hedeflerin Belirlenme Süreci.....	146
Şekil 41: AYP Vizyonunun Temel Bileşenleri.....	149
Şekil 42: Yönetim Planı 1. Plan Dönemi Hedefleri.....	150
Şekil 43: Yönetim Planı Uzun Dönemli Hedefleri.....	150
Şekil 44: Yönetim Planı Temel Müdahale Alanları	151
Şekil 45: AYP Alt Plan, Politika, Hedef ve Uygulama İlkeleri İlişkisi.....	152
Şekil 46: Eylem Planı Mimarisi.....	167
Şekil 47: Eylemler ve Uygulama Projeleri Projelendirme Kısıtları	169
Şekil 48: Eylemler ve Uygulama Projeleri Finansman Kaynakları	169
Şekil 49: Eylemler ve Projelerin Uygulanması Süreci.....	234
Şekil 50: Yönetim Planı İzleme ve Değerlendirme Modeli Önerisi	236
Şekil 51: Eylemler Değerlendirme Tablosu.....	238
Şekil 52: Üst Projeler Değerlendirme Tablosu	239
Şekil 53: Uygulama Projeleri Değerlendirme Tablosu.....	240

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1: Yönetim Alanı Ülke ve Bölgesindeki Yeri	7
Harita 2: Yönetim Alanı İlindeki Yeri	8
Harita 3: Yönetim Alanı Ulaşım ve Erişilebilirlik Durumu	9
Harita 4: Yönetim Alanı Jeolojik Yapısı	11
Harita 5: Yönetim Alanı Sınırları.....	12
Harita 6: Eğim Durumu	13
Harita 7: Mülkiyet Yapısı.....	13
Harita 8: Arazi Kullanım.....	14
Harita 9: Yesemek Tepe Yerleşmesi Sınırları	16
Harita 10: Yesemek Tepe Yerleşmesi Arazi Kullanımı	16
Harita 11: Alanın Peyzaj Karakteri	17
Harita 12: Yapı Kullanımı	21
Harita 13: Yapı Kat Adedi	23
Harita 14: Yapı Kalitesi	23
Harita 15: Yapı Büyüklükleri.....	24
Harita 16: Yapı Tekniği ve Malzemesi.....	25
Harita 17: Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Tescil Kararı Harita 18: Yesemek Höyük Tescil Kararı	38
Harita 19: Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Plan Kararları	41
Harita 20: GAP Bölgesi Hititlerden Komageneye Tarih-Kültür Rotası.....	44
Harita 21: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Kültürel Miras Alanları Sanal Tur Uygulaması ...	44
Harita 22: Türkiye Turizm Stratejisi	47
Harita 23: Yesemek Sulama Göleti Projesi	48
Harita 24: Yesemek Sulama Göleti Yönetim Alanı Etkileşimi	50
Harita 25: Yesemek Sulama Göleti - Kret Ulaşım Yolu.....	50
Harita 26: Çevre Düzenleme Projesi	51
Harita 27: Tahtaköprü Barajının Yönetim Alanına Göre Konumu	53
Harita 28: Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi Rezervuar Alanı.....	53
Harita 29: Tahtaköprü Barajı Yesemek Höyük Etkileşimi	54
Harita 30: İslahiye Havzası Arkeolojik Alanları.....	55
Harita 31: Yesemek Arkeolojik Alanı Sınırları.....	56
Harita 32: Yesemek Arkeolojik Alanı Topografik Yapısı.....	58
Harita 33: Hitit İmparatorluk Dönemi Sınırları	59
Harita 34: Geç Hitit Devletleri Sınırları.....	59
Harita 35: İlhan Temizsoy 1990 Yılı Çalışma Alanı Fotoğraf 22: Hiyeroglif Mühür	62
Harita 36: Yesemek Tepe Yerleşimi Yayılım Alanı	63
Harita 37: Eserlerin Konumu	69
Harita 38: Hitit İmparatorluk ve Geç-Hitit Devletleri Yerleşimleri.....	76
Harita 39: Alacahöyük Şehir Planı - Hattuşa Şehir Yerleşimi Alanı	78
Harita 40: Hitit Şehri Tahmini Sınırları.....	79
Harita 41: 1991 Yılı Arkeolojik Sit Alanı Sınırları (İlhan Temizsoy)	95
Harita 42: Mevcut Ulaşım-Dolaşım Durumu	105
Harita 43: Mevcut Tesisler	108
Harita 44: Yesemek Mahallesi Otlak ve Mera Alanı	123
Harita 45: Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı - 1	172
Harita 46: Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı - 2	172

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

Fotoğraf 1: 23/11/2016 Kamu Kurumları Toplantısı	6
Fotoğraf 2: 28/02/2017 Kamu Kurumları Toplantısı Fotoğraf 3: 13/02/2019 2.Paydaş Toplantısı .	6
Fotoğraf 4: İslahiye-Nurdağı Kavşağı Yönlendirme Tabelası	10
Fotoğraf 5: Tarım Peyzajı Özelliği Gösteren Alan	18
Fotoğraf 6: Orman Peyzajı Özelliği Gösteren Alan	18
Fotoğraf 7: Su Peyzajı Özelliği Gösteren Alan	19
Fotoğraf 8: Kırsal Peyzaj.....	19
Fotoğraf 9: Jeolojik ve Arkeolojik Peyzaj Özelliği Gösteren Alan.....	19
Fotoğraf 10: Yesemek Mahallesi Yerleşim Alanı.....	20
Fotoğraf 11: Köy Camisi - Kültür Merkezi	20
Fotoğraf 12: Ticaret Kullanımı (Bakkal)	22
Fotoğraf 13: Konut Kullanımı	22
Fotoğraf 14: 230 no.lu Parseldeki Taş Ev	22
Fotoğraf 15: Parsel Kullanım	25
Fotoğraf 16: Yesemek Sulama Göleti İnşaati	49
Fotoğraf 17: Tahtaköprü Barajı	52
Fotoğraf 18: Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi - Yesemek Höyük	57
Fotoğraf 19: Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)	57
Fotoğraf 20: Prof.Dr. Bahadır Alkım'ın Çalışmaları	61
Fotoğraf 21: İlhan Temizsoy'un Çalışmaları	62
Harita 35: İlhan Temizsoy 1990 Yılı Çalışma Alanı Fotoğraf 22: Hiyeroglif Mühür	62
Fotoğraf 23: Mimari Öğeler.....	64
Fotoğraf 24: Duvar Kalıntıları	64
Fotoğraf 25: DSİ Hafriyat Toprağı – Bazalt Öğütme Taşı	64
Fotoğraf 26: Bazalt Taşlar	65
Fotoğraf 27: Jeoradar Çalışma Alanı - Duvar Uzantıları	65
Fotoğraf 28: Mucuktepe Taş Ocağı	66
Fotoğraf 29: Zivana Delikleri	67
Fotoğraf 30: Rölyef Parçası - Alaca Höyük Ortostatı	67
Fotoğraf 31: Nekropolün Bulunduğu Yamaç - Kaya Mezarı Girişi.....	68
Fotoğraf 32: Yesemek Höyük Tarım Faaliyeti - Yüzey Buluntusu.....	68
Fotoğraf 33: Aslan Heykelleri- Kapı Aslanları.....	71
Fotoğraf 34: Sfenksler	73
Fotoğraf 35: Üçlü Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 3 – Savaş Sahnesi Kabartması.....	74
Fotoğraf 36: Ortostat ve Kabartmalar	75
Fotoğraf 37: Heykel Taslağı Bloku – Bazalt Blok.....	75
Fotoğraf 38: Taş Ocağı.....	76
Fotoğraf 39: Boğazköy-Aslanlı Kapı Fotoğraf 40: Zincirli Höyük -Kapı Ortostatı.....	76
Fotoğraf 41: Zincirli Höyük-Sfenks (Louvre Müzesi) - Kapı Aslanı.....	77
Fotoğraf 42: Alacahöyük-Kral Kapısı Fotoğraf 43: Zincirli Höyük-Kapı Ortostatı	77
Fotoğraf 44: Alacahöyük Kral Kapısı - Kapı Ortostatları	77
Fotoğraf 45: Eflatunpınar-Fırtına Tanrısı-Tapınak Fotoğraf 46: Ain Dara-Tapınak	78
Fotoğraf 47: Prof. Dr. Bahadır Alkım'ın 1958 Yılı Çalışması (Refik Duru)	95
Fotoğraf 48: 1991 Yılı Müze Çevre Düzenlemesi Çalışmaları (İlhan Temizsoy).....	96
Fotoğraf 49: 2005 Yılı Müze Çevre Düzenlemesi Çalışmaları (İlhan Temizsoy).....	97
Fotoğraf 50: Dinlenme ve Satış Ünitesi Fotoğraf 51: Tuvalet Yapısı	97
Fotoğraf 52: İslahiye Belediyesi Sosyal Tesisleri.....	98
Fotoğraf 53: Yesemek Sulama Göleti İnşaati ve Alana Etkileri	98
Fotoğraf 54: 247 Envanter No.lu Eser – Kırık Fotoğraf 55: 514 Envanter No.lu Eser – Yarık	100
Fotoğraf 56: 480 Envanter No.lu Eser - Darbe Hasarı Fotoğraf 57: 509 Envanter No.lu Eser -	
Alveolar Ayrışma.....	101
Fotoğraf 58: 91 Envanter No.lu Eser – Aşınma Fotoğraf 59: 19 Envanter No.lu Eser – Erozyon ² .	101
Fotoğraf 60: 39 Envanter No.lu Eser - Kayıp Parça.....	102

Fotoğraf 61: 140 Envanter No.lu Eser - Tuz Kristallenmesi	Fotoğraf 62: 379 Envanter No.lu Eser - Tuz Kristallenmesi	102
Fotoğraf 63: 72 Envanter No.lu Eser – Renklenme, Çiçeklenme ³		102
Fotoğraf 64: 105 Envanter No.lu Eser – Yosunlaşma	Fotoğraf 65: 67 Envanter No.lu Eser - Yosunlaşma	103
Fotoğraf 66: Mahalle İçi Yönlendirme Tabelası		104
Fotoğraf 67: Müze Taşıt Yolu - Mahalle Yolu		105
Fotoğraf 68: Mevcut Kazı Evi		109
Fotoğraf 69: Kafeterya	Fotoğraf 70: Tuvalet Yapısı	109
Fotoğraf 71: Yönlendirme Tabelası		110
Fotoğraf 72: Bilgilendirme Tabelaları		110
Fotoğraf 73: Çevre Düzenlemesi Yapılmış Kısımlar		110
Fotoğraf 74: Çevre Düzenlemesi Yapılmamış Kısımlar		111
Fotoğraf 75: 18/12/2017 Yesemek Halkı Bilgilendirme Toplantısı		112
Fotoğraf 76: 7-9 Kasım 2017 ve 6-8 Kasım 2018 Uluslararası Yesemek Sempozyumları		113
Fotoğraf 77: DSİ Faaliyetlerinin Miras Alanı ile Etkileşimi		121
Fotoğraf 78: DSİ Faaliyetleri Sonucunda Açığa Çıkan Eserler ve Tahribat Durumu		123
Fotoğraf 79: 1990'lı Yıllarda Müze (İlhan Temizsoy)	Fotoğraf 80: 2001 Yılında Müze (Refik Duru)	124
Fotoğraf 81: Günümüzde Müze Alanı		124
Fotoğraf 82: Müze Alanı İçerisinde Hayvan Otlatılması	Fotoğraf 83: Tel Örgüler ve Çitler	125
Fotoğraf 84: "Çiçektepe" İş Makinesi Tahribatı – Yesemek Nekropolü Tahribatı		125

EYLEM PLANI DİZİNİ

Eylem Planı 1: A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi	174
Eylem Planı 2: A2. Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi	175
Eylem Planı 3: A3. Koruma Planlaması	176
Eylem Planı 4: A4. Risk- Kriz Yönetimi Planlaması	177
Eylem Planı 5: A5. Alanın İşletme Planlaması	178
Eylem Planı 6: A6. Alanın Ziyaretçi Planlaması	179
Eylem Planı 7: A7. Ulaşım- Dolaşım Planlaması	179
Eylem Planı 8: A8. Tanıtım Planlaması	180
Eylem Planı 9: A9. Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması	181

ÜST PROJELER DİZİNİ

Üst Proje 1: Üst Projeler (1-6)	183
Üst Proje 2: Üst Projeler (7-11)	184

UYGULAMA PROJELER DİZİNİ

Uygulama Projesi 1: PR.1 Yesemek Platformunun Kurulması Projesi	188
Uygulama Projesi 2: PR.2 Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi	189
Uygulama Projesi 3: PR.3 Yesemek Çağrısı Projesi	190
Uygulama Projesi 4: PR.4 Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi	191
Uygulama Projesi 5: PR.5 Yesemek Yaz Okulunun ve Heykel Akademisinin Kurulması Projesi	192
Uygulama Projesi 6: PR.6 Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşıllanması	193
Uygulama Projesi 7: PR.7 Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi	194
Uygulama Projesi 8: PR.8 Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi	195
Uygulama Projesi 9: PR.9 Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi	196
Uygulama Projesi 10: PR.10 Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi	197
Uygulama Projesi 11: PR.11 Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi	198
Uygulama Projesi 12: PR.12 Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi	199
Uygulama Projesi 13: PR.13 Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi	200
Uygulama Projesi 14: PR.14 DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi	201
Uygulama Projesi 15: PR.15 Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	202
Uygulama Projesi 16: PR.16 Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	203
Uygulama Projesi 17: PR.17 Yesemek Yönetim Alanı Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi	204
Uygulama Projesi 18: PR.18 Yesemek Çevre Düzenlemesi Projesi	205
Uygulama Projesi 19: PR. 19 Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi	206
Uygulama Projesi 20: PR.20 Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korunmasının İyileştirilmesi Projesi	207
Uygulama Projesi 21: PR.21 Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi	208
Uygulama Projesi 22: PR.22 İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	209
Uygulama Projesi 23: PR.23 Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi	210
Uygulama Projesi 24: PR.24 Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi	211
Uygulama Projesi 25: PR.25 Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi	212
Uygulama Projesi 26: PR.26 Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi	213
Uygulama Projesi 27: PR.27 Yesemek Yöresel Ürün Satış Altyapısının Oluşturulması Projesi	214
Uygulama Projesi 28: PR.28 Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi	215
Uygulama Projesi 29: PR.29 Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi	216
Uygulama Projesi 30: PR.30 Yesemek Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	217
Uygulama Projesi 31: PR.31 Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi	218

Uygulama Projesi 32: PR.32 Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi ..	219
Uygulama Projesi 33: PR.33 Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi	220
Uygulama Projesi 34: PR.34 Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi	221
Uygulama Projesi 35: PR.35 Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi	222
Uygulama Projesi 36: PR.36 Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi	223
Uygulama Projesi 37: PR.37 Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi	224
Uygulama Projesi 38: PR.38 Yesemek Logosu Projesi	225
Uygulama Projesi 39: PR.39 Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi	226
Uygulama Projesi 40: PR.40 Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi	227
Uygulama Projesi 41: PR.41 Yesemek Hediyelik Eşya Üretimi Projesi	228
Uygulama Projesi 42: PR.42 Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi	229
Uygulama Projesi 43: PR.43 Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İş Birliği Projesi	230
Uygulama Projesi 44: PR.44 Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi ..	231
Uygulama Projesi 45: PR.45 Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi ...	232
Uygulama Projesi 46: PR.46 Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi	233

İZLEME VE DEĞERLENDİRME DİZİNİ

İzleme ve Değerlendirme 1: Eylem Planı Göstergeleri - 1	241
İzleme ve Değerlendirme 2: Eylem Planı Göstergeleri - 2	242

1. YÖNETİM PLANI HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1.1. Yönetim Planı İhtiyacı

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi keşfi 1890'lı yıllarda gerçekleşen, ilk arkeolojik araştırmaların 1955 yılında, korumaya yönelik politika ve uygulamaların ise 1980'li yıllarda başladığı, bir arkeolojik alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Yesemek'in sahip olduğu kültürel miras değerinin turizme kazandırılması ise 1990'lı yıllarının başından itibaren gerçekleştirilmiştir.

Bugüne kadar Yesemek Arkeolojik Alanı ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalarda farklı sonuç ve değerlendirmeler bulunmakla birlikte "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesi kapsamında 2019 yılı itibariyle yürütülen yüzey araştırması çalışmasından elde edilen bulgular, Yesemek'in bir arkeolojik araştırma alanı olarak bütüncül şekilde ele alınması gerektiğini ortaya koymuştur.

Yesemek bugün itibariyle sahip olduğu yasal ve yönetsel yapı uyarınca merkezi ve yerel yönetimlere bağlı birçok kurumun alanda plan, program ve proje geliştirmeye yetkili olduğu bir yerleşim yeri olma özelliğine sahiptir. Yesemek'in coğrafi, sosyal ve ekonomik yapısı gereği kırsal karakterli bir yerleşim olmasına rağmen ulusal mevzuat uyarınca İslahiye kentinin bir parçası olarak tanımlanmış bir mahalle olarak karşımıza çıkmaktadır. Yesemek konumu itibariyle Tahtaköprü Barajı ve Yesemek Sulama Barajı'nın olumsuz etkilerini sosyal, ekonomik, çevresel ve kültürel bakımdan oldukça fazla yaşayan bir yerleşim yeridir.

Yesemek sahip olduğu değerler bakımından Gaziantep'te oldukça önemli bir turizm destinasyonu olabilecek özelliklere sahip olmasına rağmen, bugün itibariyle turizm potansiyelini yeterince kullanamayan bir alan kimliğindedir. Gaziantep'teki turizm gelişme hızı dikkate alındığında Yesemek'in bu hızla aynı oranda gelişmemesi ise bu sonucu doğrular niteliktedir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'ne kabul edilmiştir. UNESCO, Yesemek'in sahip olduğu kültürel mirasın evrensel değerlerinin korunması ve gelecek nesillere aktarımı bakımından bir fırsat olmakla birlikte Yesemek'in özellikle uluslararası toplumlarda tanınmasına katkı sunacak bir sürecin de parçası olacaktır.

Yesemek yukarıda açıklanan özellikleri gereği koruma öncelikli politikaların geliştirilmesi gereken bir alan olarak karşımıza çıkmakla beraber bu politikalarda alanın araştırılması öncelikli olmak üzere ve turizmin gelişmesine de katkı sunacak bütüncül bir yöntemin uygulanması "Alan Yönetim Planı" çerçevesindeki uygulama ve yaklaşımlarla mümkündür. Bu bakımdan, Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı Yesemek'in koruma, araştırma ve gelişiminin sistematik ve sürdürülebilir bir sürece dayalı planlanması ve uygulanmasının gerçekleşmesini sağlayacaktır.

1.2. Amaç ve Kapsam

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Ek Madde 2 gereğince Türkiye ulusal mevzuatına göre koruma altına alınan alanlar için Yönetim Planı'nın hazırlanması zorunludur. Bu doğrultuda hazırlanan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı aşağıdaki verilen ilke ve esaslara göre şekillendirilmiştir.

Alanın koruma ve kullanma dengesinin sağlanması ve sürdürülebilir kılınması
Alanın sahip olduğu tarihsel, kültürel ve arkeolojik önem ve değerlerinin sürekli koruma altına alınması
İlgili paydaşlar arasında ortak karar alma ve uygulama mekanizmalarının geliştirilmesi
Paydaşlar arasında koruma farkındalığının geliştirilmesi
Alanın önem ve değerini oluşturan bileşenlerin turizm ve yerel kalkınma ile bütünleştirilmesi
Dünya Miras Alanı kimliğini ulusal ve uluslararası ölçeklerde ön plana çıkaracak araç ve uygulamaların geliştirilmesi
Alanın sistematik ve bütüncül bir yaklaşımla araştırılması
UNESCO Dünya Miras Listesi başvuru hazırlıklarına önemli bir katkı sunulması

Şekil 1: Yönetim Planı İlke ve Esasları

Yönetim Planı, Gaziantep İli İslahiye ilçesine bağlı Yesemek Mahallesi sınırları içerisindeki 286.88 hektar büyüklüğündeki Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'nı kapsamakla beraber; Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesinde "Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II)" olarak tanımlanan ve bir kısmı Yesemek Mahallesi sınırları bir kısmı da Kilis İli Musabeyli İlçesine bağlı Topallar Köyü içerisinde kalan yaklaşık 200 hektar büyüklüğündeki alan da sınırları kesinleştirilmiş yönetim alanı ile olan arkeolojik temeldeki bütünlüğü dikkate alınarak iş bu planının kapsamında ayrıca incelenmiş ve yönetim planının hazırlık ve karar alma süreçlerine dahil edilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı Türkiye ulusal mevzuatı uyarınca 14/07/2004 tarih ve 5226 Sayılı Kanun ile değişik 23/07/1983 tarihli 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve Alan Yönetimi ile 27/11/2005 tarih ve 26006 sayılı Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri esaslarına göre hazırlanmış olup 2020-2024 yılları arasındaki 5 yıllık bir planlama dönemini kapsamaktadır. Hazırlanan bu Yönetim Planı; 5 yıllık bir planlama dönemi içerisinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'nın; kurumsal yapı, koruma, işletme, ziyaret, ulaşım, risk, tanıtım, eğitim ve araştırma planlaması kapsamında geliştirilen eylem planı ve proje paketlerinin bütünü oluşturmaktadır.

1.3. Planlama Yaklaşımı

Yesemek AYP, yönetim alanının sahip olduğu özellikler dikkate alındığında ağırlıklı olarak bilimsel araştırmaların kolaylaştırıcılığında ilerlemeyi hedefleyen, insan eliyle yapılacak geri dönüşü olmayan müdahaleleri engelleyen, öncelikli olarak araştırma örgütlenmesi ve kapasitesini arttıran bir planlama yaklaşımına ihtiyaç duymaktadır. Özellikle Yesemek gibi, uluslararası bilimsel sempozyumlarda dünyanın çeşitli ülkelerinden bilim insanlarının alanın bulunduğu coğrafya üzerinde yaptıkları doğrudan ya da dolaylı araştırma sonuçlarıyla önemine işaret ettikleri, ancak, henüz her boyutuyla araştırılmamış, araştırılması halinde sadece kendi değerine değil, bulunduğu coğrafyadaki bir dönemin tamamına ışık tutacak bir alanda ihtiyaç duyulan bu planlama yaklaşımı Yesemek AYP’de “Araştırma Odaklı Yönetim Planı” olarak tanımlanmıştır.

Araştırma Odaklı Yönetim Planı’nın hedefi, uzmanlık birikimi ve anahtar paydaşların katılımı temelinde öncelikle ilk plan döneminde kritik riskleri engelleyecek, temel teknik veri, yönetim ve değerlendirme altyapısını oluşturacak, alanın araştırılmasına ilişkin örgütsel, finansal ve kurumsal yapıyı inşa edecek bir plan tanımlamaktır. Eldeki veriler ve yürütülen planlama süreci ışığında hazırlanan Yesemek AYP bu tür bir yaklaşıma dayanmaktadır.

1.4. Yöntem

Yesemek AYP’nin hazırlanması, 2016 yılından itibaren Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nce yapılan çalışmaların devamıdır. Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan literatür tarama çalışmaları, iş bu yönetim planının hazırlanması sürecinde destekleyici bir unsur olarak ele alınmış ve ilave çalışmalar yapılarak yönetim planı sonuçlandırılmıştır.

Türkiye’deki “Alan Yönetim Planı” deneyimleri göz önüne alındığında Gaziantep İl geneli için ilk olacak bu Yönetim Planı çalışması, İlin gelecek yıllarda özellikle koruma altındaki kültürel miras alanları için yapılacak Alan Yönetim Planlarına da referans niteliğinde olması hedeflenerek hazırlanmıştır.

Yesemek AYP planlama sürecinin belirlenmesinde ulusal ve uluslararası alanlarda hazırlanmış olan alan yönetim planı deneyimleri incelenmiş, Türkiye’nin yürürlükteki ilgili ulusal mevzuat hükümleri, UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına dair Sözleşme’nin Yürütülmesine ilişkin Uygulama Rehberi ve Uluslararası Kültürel Varlıkları Koruma Araştırma Merkezi (ICCRROM)’nin hazırlamış olduğu “Dünya Miras Alanları için Yönetim Rehberi” temel alınmıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şefliği’nin 2012 yılında başlayıp 2016 yılından itibaren de hızlandırdığı Yönetim Planı hazırlanması işinin başlangıcına kadar geçen süre içerisinde paydaş toplantıları, envanter çalışması, anket çalışması, Yesemek’te yürütülen geçmiş dönem arkeolojik kazı sonuçları, çevre düzenlemesi

çalışmaları, akademik kaynak araştırma ve derlenmesi gibi faaliyetleri, bu Yönetim Planında mevcut durumun irdelenmesine yönelik kaynaklar olarak değerlendirilmiştir.

Yesemek AYP'nin hazırlanması ile ilgili planlama süreci aşağıdaki etaplara göre yürütülmüştür. Toplamda 10 etaplı planlanan süreç sonunda hazırlanan "Yönetim Planı Taslak Raporu" "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Projesi" sonuç raporuna göre revize edilerek yönetim planına nihai şekli verilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2: Planlama Süreci

Yönetim Planı 1.Paydaş Toplantısı dar kapsamlı olup, paydaş toplantısından elde edilen sonuçlar yönetim planı taslağına aktarılmıştır. 2.Paydaş Toplantısı ise alanın vizyon belgesinin ortaya konduğu ve taslak planda belirlenen eylem planının tartışıldığı geniş katılımlı bir toplantı olarak düzenlenmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, iş bu raporda mevcut durumun değerlendirilmesinde ele alınan konunun özelliğine göre miras alanı, açık hava müzesi ve müze olarak tarif edilmiştir.

1.5. Planlama Takvimi

Yesemek AYP kapsamında 2012 yılından yönetim planı çalışmasının sonuçlandırılmasına kadar geçen süre içerisinde planın hazırlanmasına ilişkin yürütülen çalışmalar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün ortak çalışmasıyla 2012 yılında hazırlanan geçici liste başvuru dosyasının UNESCO tarafından kabul edilmesini takiben 13.04.2012 tarihinde UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine dahil edilmiştir. takip eden yıllarda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili belge-bilgi toplama ve yerinde inceleme çalışmaları sürdürülmüştür.

Tablo 1: Yönetim Planı Faaliyetleri

Faaliyet	Tarih	Sorumlu Kurum-Kuruluş
UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi Başvurusu ve Kabul Edilmesi	2012	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
		Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Yapılan Toplantılar	23 Kasım 2016	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
	17 Ocak 2017	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
	27-28 Şubat 2017	ÇEKÜL
Yönetim Planı Sınırın Kesinleşmesi	18 Mayıs 2017	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yesemek Halk Bilgilendirme Toplantısı	18 Aralık 2017	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
		ÇEKÜL
Alan Başkanlığının Atanması	23 Şubat 2018	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yönetim Planı İhalesi- Kesinleşmesi	13 Ağustos 2018 – 27 Ağustos 2018	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
1. Paydaş Toplantısı	9 Kasım 2018	Plato Planlama
Alan Yönetimi Birimlerinin Oluşturulması	12 Aralık 2018	T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
2. Paydaş Toplantısı	13 Şubat 2019	Plato Planlama
Danışma Kurulu Toplantısı	18 Temmuz 2019	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
Yönetim Planı Çalışmasının Sonuçlandırılması	Mart 2020	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
		Plato Planlama

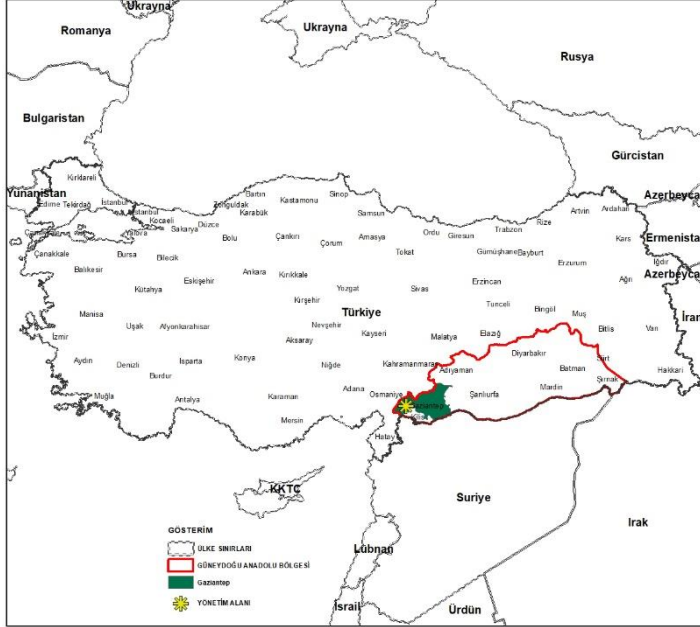
Yesemek AYP'nin hazırlanmasına yönelik iş ve işlemler 07.06.2016 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan protokol kapsamında başlamış ve bu kapsamda Yönetim Planının hazırlanması iş ve işlemleri Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir. Aynı yıl içerisinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesince ilgili takvim doğrultusunda çalışmalar yürütülmeye başlamıştır. 23.03.2017 tarihinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı sınırları kesinleşmiş, 23.02.2018'de Alan Başkanı atanmış ve 12.12.2018'de ise "Alan Yönetimi Birimleri"nin de oluşturulması ile birlikte Yesemek Alan Yönetiminin kuruluşu tamamlanmıştır. 2016 ve 2018 yılları arasındaki dönemde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, kamu kurum ve kuruluşları ile Yesemek halkına yönelik bilgilendirme faaliyetleri yürütülmüştür.

Fotoğraf 1: 23/11/2016 Kamu Kurumları Toplantısı**Fotoğraf 2: 28/02/2017 Kamu Kurumları Toplantısı****Fotoğraf 3: 13/02/2019 2.Paydaş Toplantısı**

13.08.2018 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesince "Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı Hazırlama Hizmet Alım İşi" ihalesi gerçekleştirilmiş olup 27.08.2018 tarihinde ihale sonucu kesinleşmiştir. Yönetim Planı çalışmaları 2018 yılı Eylül ayı itibari ile başlatılmış olup Eylül ve Ekim Aylarında analitik çalışmalar, saha çalışması ve veri toplama çalışmaları yürütülmüştür. Kasım ve Şubat aylarında 2 ayrı paydaş katılım toplantısı düzenlenerek, paydaşlar Yönetim Planının katılımcı yöntemi dahilindeki bilgi birikimleri, görüşleri ve tavsiyeleri esas alınarak Yönetim Planı Taslak Raporu oluşturulmuştur. 2019 yılı Mart ayında da Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünde değerlendirme toplantısı ile Temmuz ayı içerisinde danışma kurulu toplantısı yapılmış ve taslak rapor revize edilmiştir. Aynı yıl Aralık ayı içerisinde "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuçları" revize edilen rapora eklenerek "Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı Nihai Raporu" hazırlanmış ve yönetim planı "Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu" tarafından 03.03.2020 tarihinde onaylanmıştır.

uzantısı olan Karatepe'nin (Aslanlıtepe) batıya bakan yamaçları üzerinde konumlanmış durumdadır (Harita 2).

Harita 2: Yönetim Alanı İlindeki Yeri

Yönetim Alanı, İslahiye Ovasının Yesemek Mahallesi bütünündeki tarım alanları ile Karatepe'nin bir kısmını kapsamaktadır. Alan sınırlarının İslahiye Ovası içerisinde kalan kısımları düzlük, diğer kısımlar ise dağlık ve engebeli bir yapıya sahiptir. Yesemek Deresi, Yönetim Planı sınırları içerisinde geçmektedir ve alanı iki parçaya ayırmaktadır. Bu dere Karasu Çayına bağlanarak Tahtaköprü Barajı için su kaynağı oluşturmaktadır. Yesemek Deresi üzerinde Devlet Su İşleri 20. Bölge Müdürlüğü tarafından Yesemek Barajı Sulama Tesisi için inşaat faaliyetleri sürdürülmektedir.

Yönetim Alanı sınırları dahilinde Akdeniz iklimi özellikleri gösteren makilikler hakimdir. Yesemek, iklim özellikleri bakımından İslahiye ilçe geneli ile aynı iklimsel özelliklere sahiptir. İslahiye Platosunun bir parçası olan Yesemek; subtropikal kuru yaz iklimi, Akdeniz iklimi ve denizsel ılıman iklim özellikleri gösterir. Bu özellikler arasında yıl boyu Akdeniz İklimi ağırlıklı olmak üzere kışları ılık, yazları çok sıcak ve kurak geçmektedir.

İslahiye yaz mevsimi ortalama sıcaklığı 26.6°C , kış mevsimi ortalama sıcaklığı ise 6.2°C'dir. İlçede yazları kurak bir mevsim yaşanırken, kışları daha ılıman geçmektedir ve don görülme olasılığı oldukça düşüktür.

İslahiye, bulunduğu bölgenin en fazla yağış alan yerleşim yeri konumundadır. İlçenin subtropikal iklim özellikleri sebebiyle yıllık yağış ortalaması 800 mm civarındadır ve Gaziantep İl merkezinden 300 mm daha fazladır.

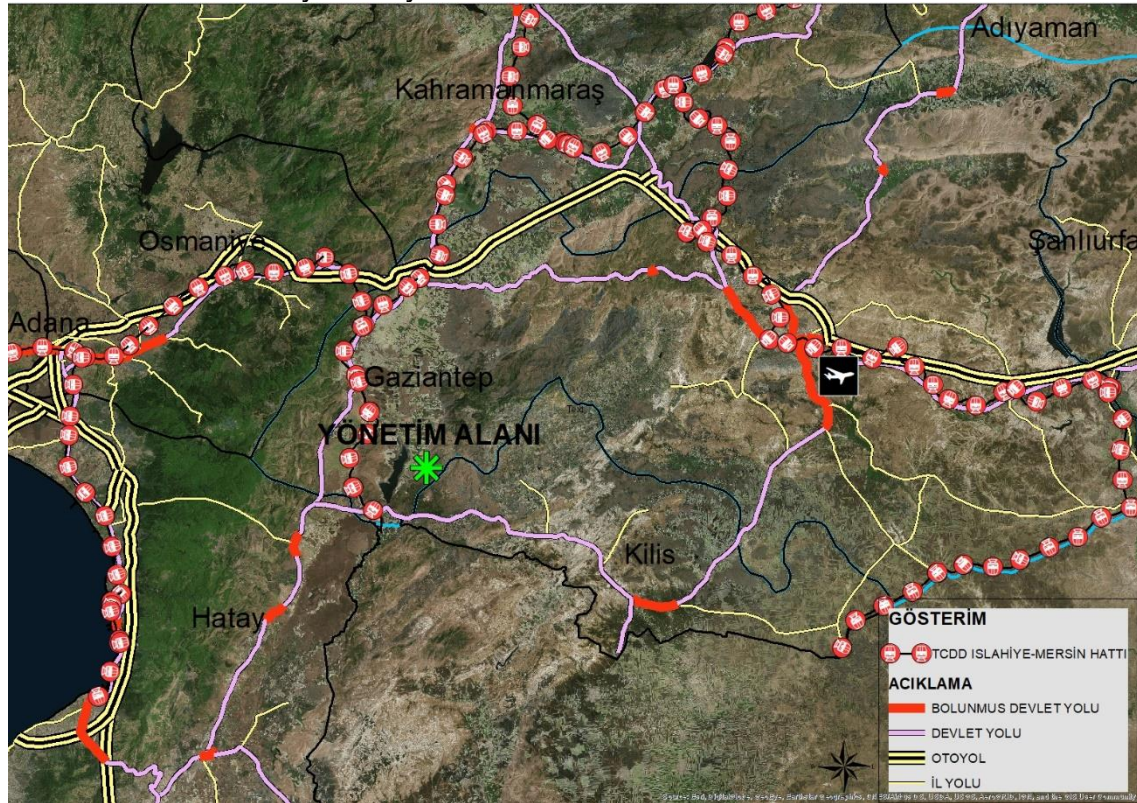
İlçede hakim rüzgar yönü güneybatı sektörlü (SW) rüzgarlardır. Kış mevsiminde ise Nurdağı çıkışlı kuzeydoğu (NE) sektörlü yağış getiren rüzgarlar hakim durumdadır. Bahar ve yaz

mevsimlerinde Basra Körfezinin etkisi ile oluşan hava akımlarından kaynaklı güneybatı (SW) ve kuzeybatı (NW) sektörlü rüzgarlar hakimdir. Bu rüzgarlar sıcaklık artışları ile beraber kuraklık risklerini de arttırmaktadır.

2.2.2. Ulaşım

Yesemek YA, bulunduğu konuma göre; Gaziantep, Hatay, Kilis, Osmaniye ve Kahramanmaraş illeri ile çevrelenmiş durumdadır. Bu illerden alana karayolu vasıtası ile erişim mesafeleri yakın değerlerde olmakla beraber en kısa mesafe 81 km ile Kilis İlidir (Harita 3). Yesemek'e Kuzey ve Güney yönlerinden D-825, Doğu ve Batı yönlerinden ise O-52 nolu otoyol, D-400 ve D-410 nolu karayolları ile ulaşılabilir (Harita 3).

Harita 3: Yönetim Alanı Ulaşım ve Erişilebilirlik Durumu

Alana Gaziantep İl merkezinden O-52 Otoyolu veya D-400 Devlet Yolu'na bağlanan D-825 Karayolları geçilerek ulaşılabilir. Bu yollardan O-52 Otoyolu bölünmüş ve paralı yol, D-825 Karayolu bölünmüş yol niteliğindedir. D-400 ve D-410 nolu yollar ise devlet yolu olup bölünmemiş yol statüsünde ve stabilize yol niteliğindedir. Alana ulaşımı sağlayan karayollarının işletme, bakım ve onarımından Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü sorumludur.

Yesemek'e Gaziantep, Kahramanmaraş ve Osmaniye yönlerinden D-825 nolu Gaziantep-Hatay Karayolu, İslahiye Kavşağına bağlanan Ömer Seyfettin Caddesi üzerinden sırasıyla Karapolat, Akınyolu ve Ortaklı Mahallerinden, Hatay ve Kilis'ten ise D-410 nolu Kilis-Hatay Karayolu Kazıklı Kavşağından Şekerpinar Mahallesi geçilerek ulaşmaktadır. Bu yollar yaklaşık 7 metre genişliğinde

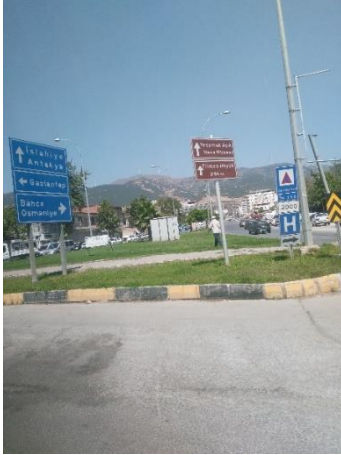
tek yönlü gidiş-geliş olmak üzere stabilize kaplama olup genel olarak kötü kalitededir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bu yolların bakım ve onarımından sorumlu kurumdur.

Yesemek YA'ya en yakın konumdaki ulusal ve uluslararası ölçekte hizmet veren havaalanı Gaziantep Havaalanı olup yaklaşık 145 km uzaklıktadır. En yakın demiryolu istasyonu İslahiye Garı ise alana 22 km mesafededir. İslahiye Garı TCDD 6.Bölge sınırları dahilinde bölgesel düzeyde hizmet vermektedir. Bölgesel düzeydeki bu hatta İslahiye-Mersin arasında haftanın her günü karşılıklı seferler yapılmaktadır.

Yönetim alanının bulunduğu konum ve altyapı olanakları göz önüne alındığında, alana en kolay ve aynı zamanda zorunlu olan ulaşım türü karayoludur. Alanı bulunduğu bölge dışından ziyaret edecekler için Gaziantep Havaalanı ve Otogarı ile TCDD İslahiye Garı ve İslahiye Otogarı ilk erişim noktaları olarak değerlendirilmektedir.

Yesemek'e Gaziantep yönünden gelenler için miras alanını (Yesemek Açık Hava Müzesi) gösteren ilk yönlendirme levhası Nurdağı-İslahiye kavşağındadır. Kilis ve Hatay yönünden gelecekler için ise İslahiye merkezi D-825 yolu kavşağındadır. Kavşaktan Yesemek Mahallesi yoluna girildiği andan itibaren yönlendirme levhaları mevcuttur.

Fotoğraf 4: İslahiye-Nurdağı Kavşağı Yönlendirme Tabelası

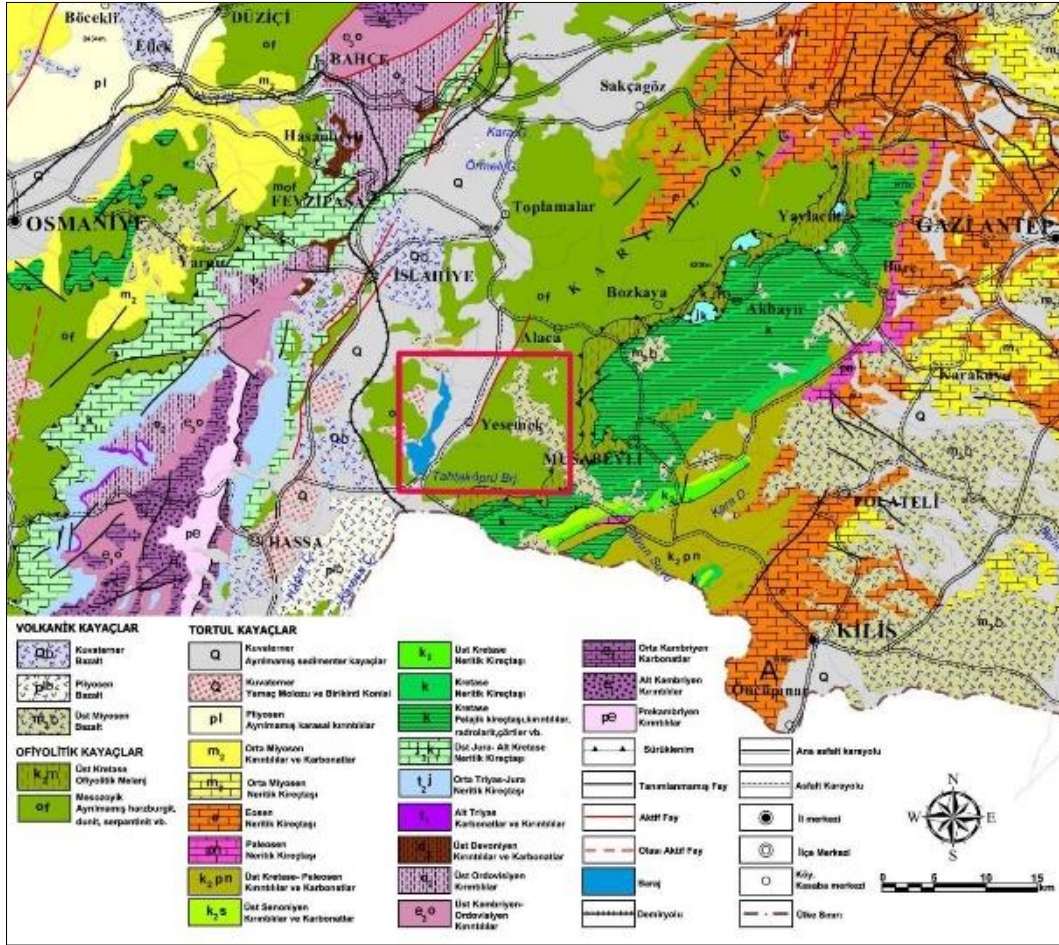
2.2.3. Jeolojik Yapı

Faaliyette olduğu dönem içerisinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ni ön plana çıkaran en önemli unsurlardan birisinin alanın jeolojik yapısı ile ilgili olduğu tahmin edilmektedir (Alkım, 1974) (Harita 4).

Taş Ocağı, bazalt malzemesinden oluşmakta ve çok ince gözenekli, iri taneli ve çok sert bir yapıya sahiptir. Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından Yesemek Taş Ocağı'ndan alınan örneklerin laboratuvar ortamında mineral analizleri yapılmıştır (Alkım, 1974).

Leiden Üniversitesi Petrografik Analiz Raporu'na göre; Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ndeki bu volkanik bazalt taşı, menekşemşi koyu gri renktedir, düzensiz ve ince gözeneklidir. 2-5 mm. çapında yuvarlak çubukçuklara sahiptir. 5 mm.'ye kadar boyutta bazı plajiyoklas fenokristleri, lata şekilli billurlar, 2,5 mm. boyuta kadar izometrik olivin billurları mevcuttur. Bu taş bir çeşit gözenekli olivin bazaltıdır. Taneli bir tekstür tipi olan hipidomorfik tekstürde bazı billurların yüzeyi çok iyi, bazılarının kısmi olarak gelişmiş, bir kısmı ise gelişmemiştir (Alkım, 1974).

Harita 4: Yönetim Alanı Jeolojik Yapısı

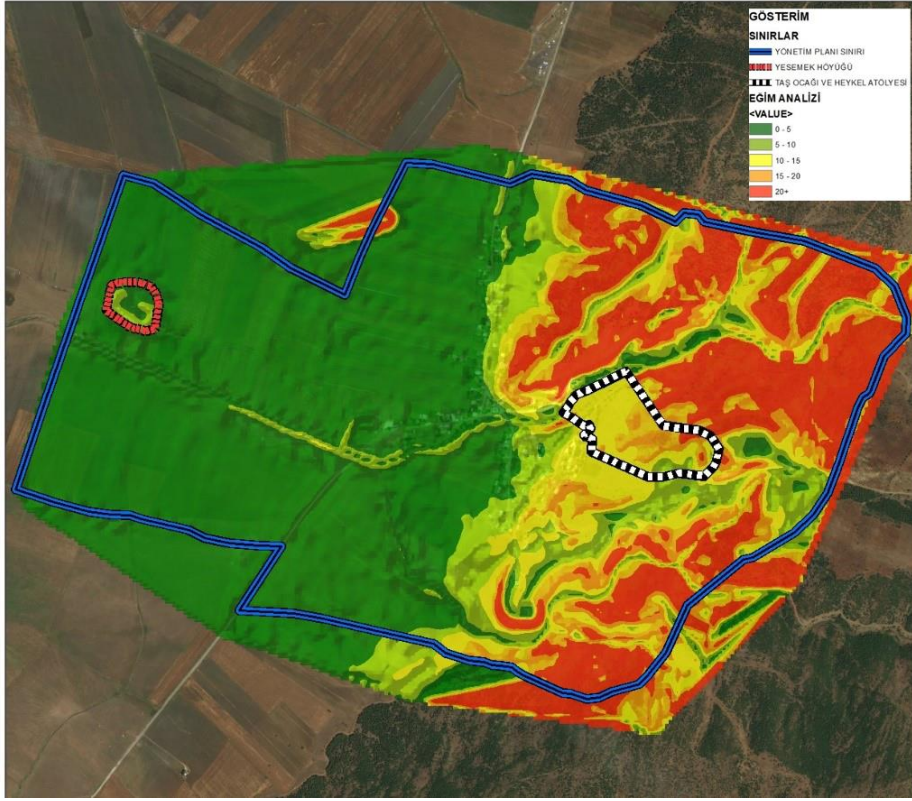
Kaynak: Başkaya ve Türk, 2014

Yesemek Taşı (bazalt) MTA'da yapılan (1963) Petrografik Analiz Raporu'na göre; Alkali Bazalt karakterindedir. Kütledeki plagioklas miktarı ortalama %50, tinaagit %30, olivin %15 tali mineraller ve camlı madde %5 oranındadır (Alkım, 1974).

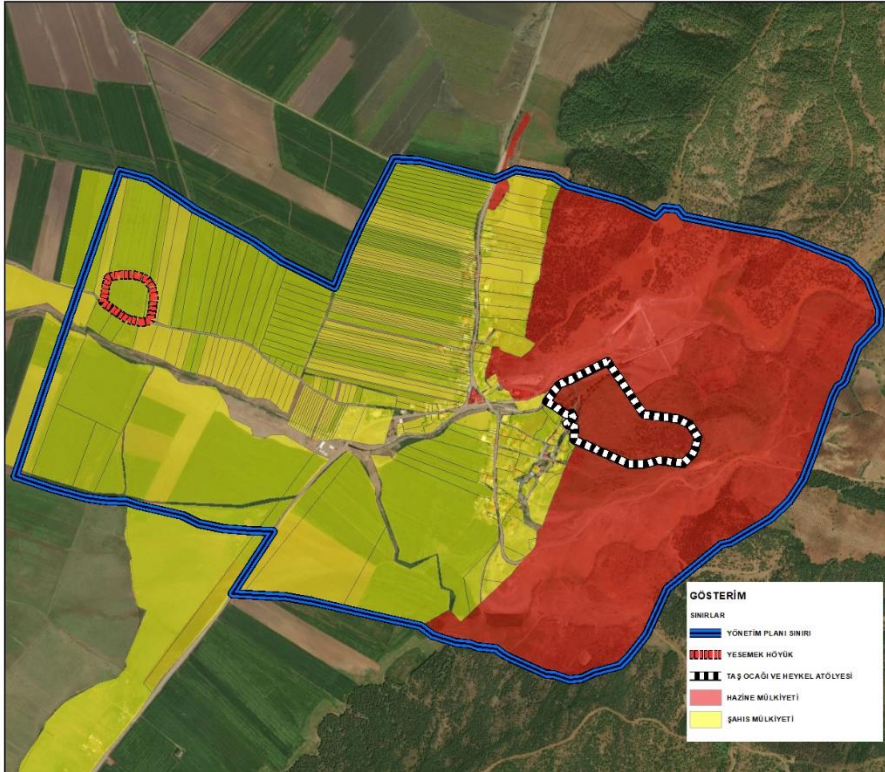
Petrografi biliminde dolerit diye tabir edilen iri taneli yüzeye yakın bazaltların tekstür ve strüktürleri için kullanıldığından Yesemek çevresinde bulunan bu tür bazaltlar "dolerit strüktüründe alkali bazalt" olarak ifade edilmektedir (Alkım, 1974).

Bazalt malzemeli taş ocağının heykeltıraşlık eserlerinin üretimi için seçilmesinin nedeni Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından aşağıdaki şekilde tarif edilmiştir; "Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin kayaç özelliğini oluşturan ve sınırlı bir alana yayılan bazalt damarı, İslahiye bölgesinde

Harita 6: Eğim Durumu

Harita 7: Mülkiyet Yapısı

Yesemek Deresinin ikiye ayırdığı alanın bir kısmı İslahiye Ovasının kapladığı alana, geriye kalan kısımları ise İslahiye Ovasının doğusundaki tepelik alanlar ile vadilerine yayılmaktadır. İslahiye Ovasına isabet alan tarımsal faaliyetlerin sürdürüldüğü alanlar, İslahiye Ovasının doğusunda kalan

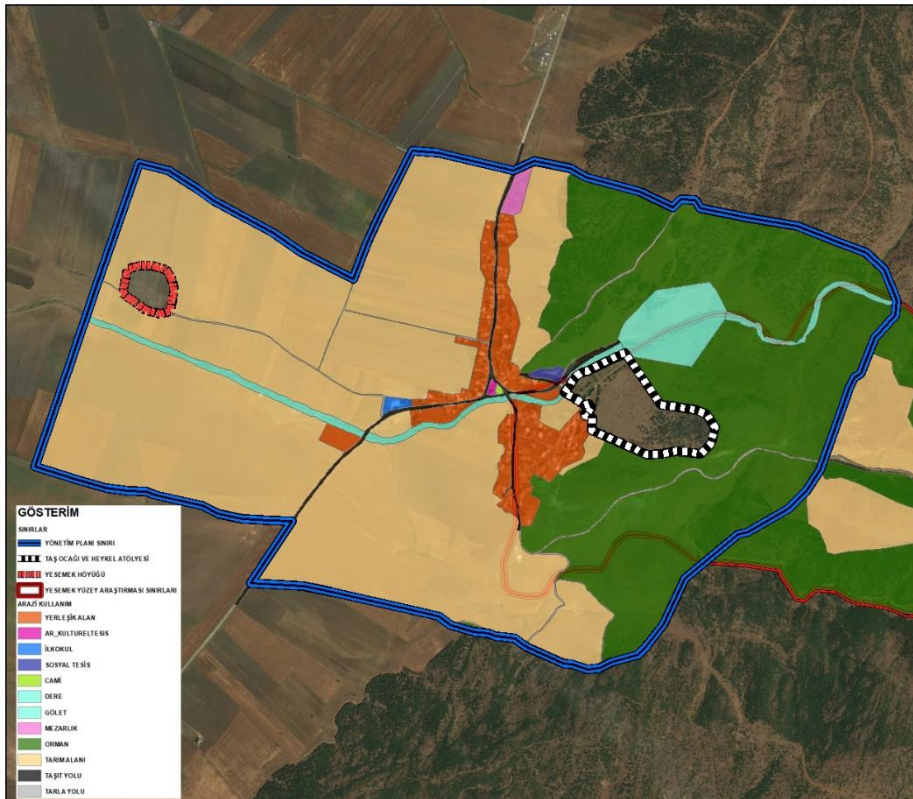
kısımlar ise orman karakterinin baskın olduğu alanlar olup bu kısımda kuru ve sulu dere yataklarına rastlanmaktadır.

Yesemek YA sınırları, İslahiye Ovası ile Ova'nın doğu yönündeki tepe ve vadilerden oluşmaktadır. Alan'ın İslahiye Ovasına isabet eden kısımları %0-5 eğim aralığında olup düz bir topografyaya sahiptir. İslahiye-Yesemek mahalle yolunun doğusunda kalan kısımlar batı-doğu yönünde yükselmektedir. Bu alanlar; topografik bakımdan yamaç, vadi ve tepe özelliklerinde olup eğim %20'lerin üzerine çıkabilmektedir (Harita 6).

Yönetim alanında tarımsal faaliyetler ile konut kullanımlarının kapladığı alanlar özel mülkiyette olup, geriye kalan alanlar kamu mülkiyetindeki hazine arazileridir. Harita 7'de alan sınırları içindeki mülkiyet dağılımı gösterilmektedir.

Yesemek YA'nın %85,1'i tarım ve orman alanlarından, geriye kalan %15'lik alan ise ağırlıklı olarak koruma altındaki alanlar, kırsal konut, sosyal, eğitim ve dini tesis ile mezarlık alanlarından oluşmaktadır. Alan içerisinden geçen ve alanı ikiye ayıran Yesemek Deresi ile DSİ Yesemek Sulama Barajı toplam alanın yaklaşık %4'ü kadardır. Alanda taşıt yollarının yanı sıra tarımsal faaliyetlere yönelik erişim amaçlı kullanılan tarla yolları da bulunmaktadır (Harita 8, Tablo 2).

Harita 8: Arazi Kullanım

Tablo 2: Yönetim Alanı Arazi Kullanımı

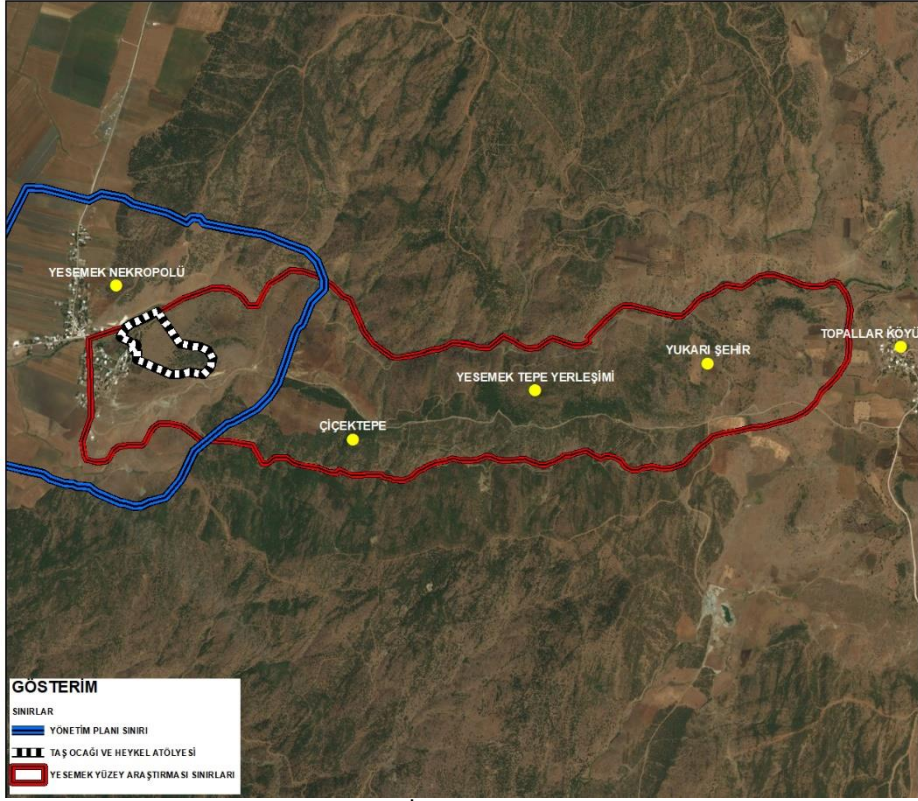
Alan Kullanımı		Alan (m ²)	Oran (%)
Koruma Alanları	Yesemek Höyük	18,441.48	0.64
	Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi	80,182.79	2.79
Konut Alanı	Kırsal Konut Alanı	148,598.59	5.18
Sosyal Altyapı Alanları	Eğitim Alanı	3,160.24	0.11
	Kültürel Tesis Alanı	1,116.72	0.04
	Sosyal Tesis Alanı	3,439.46	0.12
	Dini Tesis Alanı	542.12	0.02
Tarım Alanı		1,552,135.15	54.10
Orman Alanı		889,494.72	31.01
DSİ Yesemek Sulama Barajı		62,741.49	2.19
Dere		50,082.28	1.75
Yollar	Taşıt Yolu	34,052.05	1.19
	Tarla Yolu	27,983.11	0.98
Toplam		2,868,809.96	100,0

Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II) Sınırları

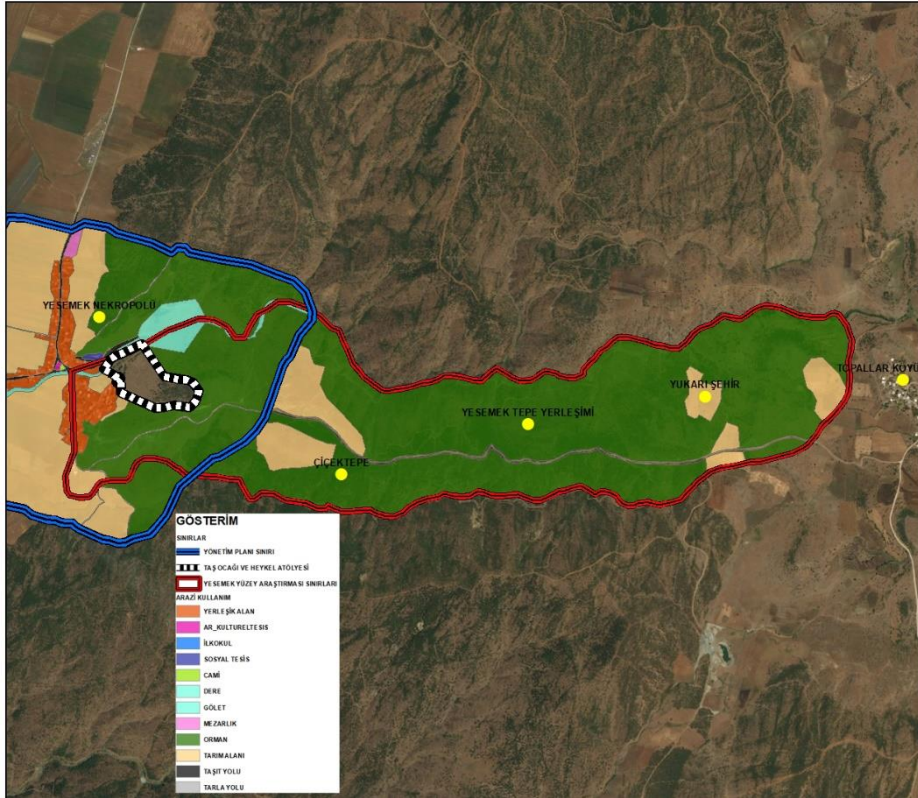
Yesemek Tepe Yerleşmesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 18 Mayıs 2017 tarihinde sınırları kesinleştirilen Yesemek YA'nın doğu sınırlarından başlamak üzere Kilis ili sınırları içerisindeki Topallar Köyü'ne kadar uzanan Yesemek-Topallar köy yolunun her iki yakasına yayılmış bir alanı kapsamaktadır. 2019 yılı yüzey araştırması kapsamında incelenen ve yaklaşık 200 hektar büyüklüğünde belirlenmiş bu alan kuzey yönünden Yesemek Deresi ile, güney yönden ise Yesemek-Topallar köy yoluna paralel seyreden derin bir vadi ile sınırlanmıştır. Yaklaşık 3 km uzunluk ve 0.7 genişliğindeki bu alan 500 metre kotundan 760 metre kotuna kadar batı-doğu doğrultusunda yükselmektedir. Bu alan yamaç ve vadilerin yoğunlukta olduğu yer yer de düzlük bir topografyaya sahiptir (Harita 9).

Yesemek Tepe Yerleşmesi, ağırlıklı olarak orman vasıflı arazilerden oluşmakla beraber içerisinde zeytin bahçelerini de barındırmaktadır. Alanın büyük bir bölümü hazine mülkiyetinde iken zeytinlik alan olarak değerlendirilen 2B arazilerinin olduğu özel mülkiyete ait alanlar da bulunmaktadır (Harita 10).

Yesemek Tepe Yerleşmesi, Yesemek YA'nın doğu yönündeki uzantısı olan tepelik alanlar ile vadilerden oluşmaktadır. Bu alanda, yer yer düzlük alanlar mevcut olup, Yesemek-Topallar köy yolunun kuzey ve güneyindeki vadilerde ise eğim %50'lerin üzerine çıkmaktadır.

Harita 9: Yesemek Tepe Yerleşmesi Sınırları

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi YüzeY Araştırması Sonuç Raporu

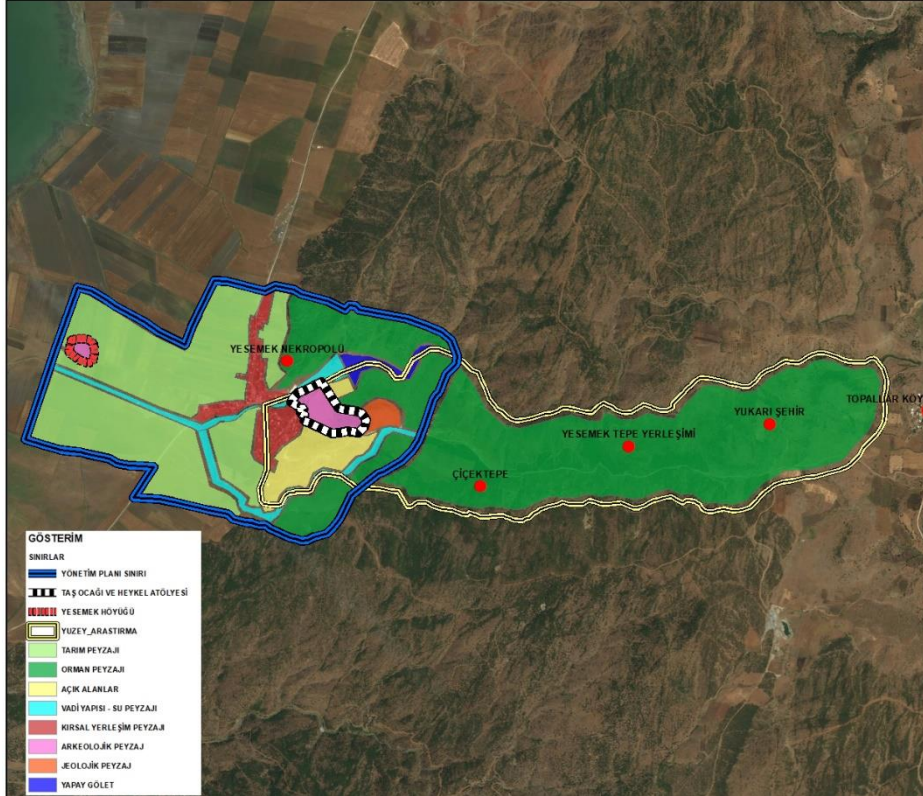
Harita 10: Yesemek Tepe Yerleşmesi Arazi Kullanımı

2.2.5. Alanın Peyzajı

Yesemek YA; içerisinde barındırdığı dağ, vadi ve ova ekosistemi gibi özelliklerinin etkisi ve sonuçlarına göre tarım, orman, kırsal yerleşim, su, arkeolojik ve jeolojik peyzaj karakterlerine ayrı ayrı ve bütüncül olarak sahip durumdadır. Alanın tarım peyzajı, İslahiye ovasının bir kısmında sulu tarıma dayalı biber ve buğday üretiminden oluşmaktadır. Alanın sahip olduğu tarım peyzajı karakteri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve ilgili yönetmelikleri uyarınca mutlak tarım alanları ile koruma altındadır.

Yesemek Tepe Yerleşimi'nin peyzajı ise Yesemek YA'nın sahip olduğu peyzaj karakteriyle bütünlük gösteren doğu yönündeki devamı niteliğindedir. Bu alanda dağ, vadi ekosistemi içerisinde orman ve su, kısmi olarak tarım ve Yesemek YA'da olduğu gibi arkeolojik ve jeolojik özellikler gösteren bir peyzaj yapısı söz konusudur (Harita 11).

Harita 11: Alanın Peyzaj Karakteri

Yesemek YA'nın doğal bitki örtüsü maki olmasına karşın alandaki mevcut orman peyzajı 1970'li yıllardan itibaren uygulanan kızılçam plantasyonu sonucunda oluşmuştur. Makilik alanlarda genellikle tesbih ağacı gibi türler mevcut olup alan genelinde oldukça az yer kaplamaktadır. Orman peyzajı, Yesemek YA ile Yesemek Tepe Yerleşimi bütününde dağ ekosisteminin tamamına yakınına kaplamaktadır.

Fotoğraf 5: Tarım Peyzajı Özelliği Gösteren Alan**Fotoğraf 6: Orman Peyzajı Özelliği Gösteren Alan**

Alanın doğu-batı doğrultusunda uzanan vadileri bir su peyzajı oluşturmuş olup Yesemek Deresi bu su peyzajının ana ögesi durumundadır. Yesemek Sulama Barajı, alanın sahip olduğu bu özelliğin değerini düşürecek tahribata yol açmış durumda olup aynı zamanda doğal olarak oluşmuş bu su peyzajının kaybolması neden olacaktır.

Fotoğraf 7: Su Peyzajı Özelliği Gösteren Alan

Yesemek yerleşim alanı kırsal karakterli bir peyzaj özelliğine sahiptir. Konut bahçelerinin önemli bir kısmının tarımsal üretim amaçlı kullanılması, alanın sahip olduğu kırsal peyzaj karakterini destekleyici bir unsur olarak görünmektedir.

Fotoğraf 8: Kırsal Peyzaj

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi jeolojik ve arkeolojik peyzajın her ikisini de aynı anda barındırmaktadır.

Fotoğraf 9: Jeolojik ve Arkeolojik Peyzaj Özelliği Gösteren Alan

Yesemek YA'nın mevcut peyzaj karakteri, doğal oluşumlara insan müdahalesi sonucunda şekillenmiş bir yapıda olup, alanın bugünkü peyzaj değerleri arasında bir bütünlük kurulmuş

durumdur. Tarım peyzajı kırsal nüfusun varlığına bağlı olarak süreklilik göstermektedir ve alanın en önemli peyzaj ögesidir. Alanın arkeolojik ve jeolojik peyzaj özelliği yönetim alanının kültürel, arkeolojik ve doğal yapısını öne çıkarmaktadır. Orman alanları ise yönetim alanını çevreleyen ve alan silüetinin baskın görünümdeki peyzaj ögesidir.

2.2.6. Yesemek Kırsal Yerleşimi

Yesemek, İslahiye-Yesemek mahalle yolu ile Yesemek Deresi'nin doğu-batı ve kuzey-güney yönlerinden ikiye ayırdığı bir alana yayılmış durumdadır. Yerleşimin büyük bir bölümü Yesemek Deresinin kuzeyinde kalmakla birlikte, bir kısmı da Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin güneybatı bitişiğine Karatepe Sırtlarına doğru gelişmiştir.

Fotoğraf 10: Yesemek Mahallesi Yerleşim Alanı

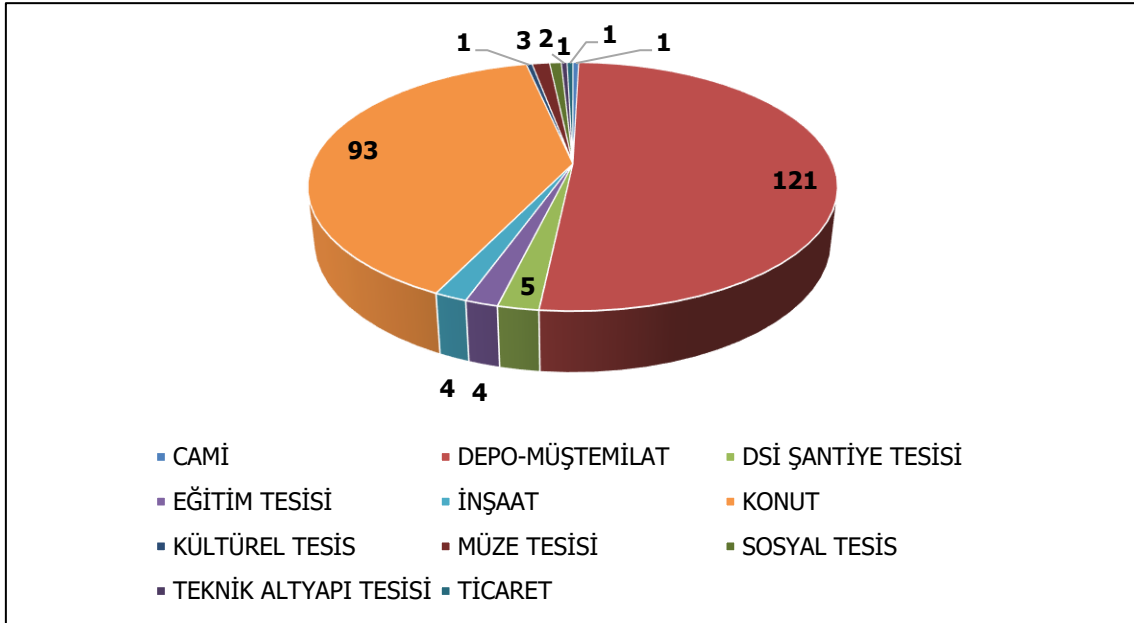
Yesemek'teki kırsal nitelikteki konut alanları genel itibarıyla ana taşıt yolunun her iki yakasında doğrusal bir hat boyunca yerleşmiş, parsel bazında, ayrık nizamda ve müstakil olarak yapılaşmıştır. Parseller içerisinde konut yapılarının yanı sıra alanın bütününde mevcut olan tarımsal amaçlı kullanılan depo, müstemilat vb. yapılar da mevcuttur. Konut bahçelerinde ayrıca otopark kullanımları ile meyve bahçeleri de söz konusudur.

Fotoğraf 11: Köy Camisi - Kültür Merkezi

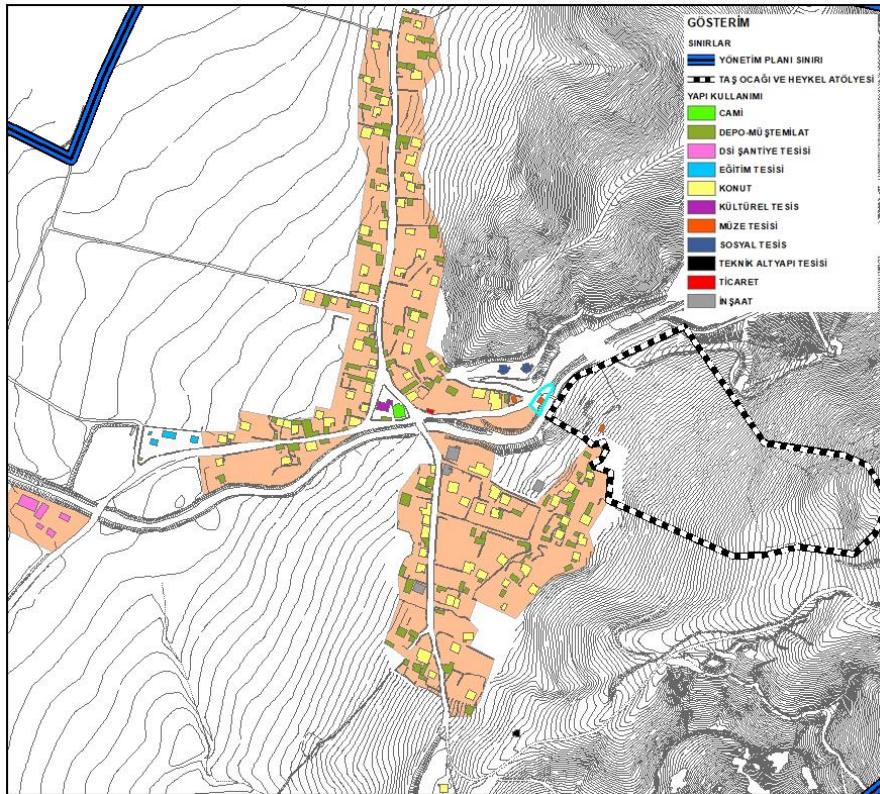
Yesemek yerleşim alanının merkezi konumundaki Yesemek Camisi, mahalle halkının toplanma ve sosyalleşme mekanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Cami bitişiğindeki kültür tesisi günümüzde taziye evi, batıda kalan eğitim tesisi ise ilkokul olarak kullanılmaktadır. Alanda ticaret kullanımına yönelik 2 adet bakkal bulunmaktadır.

Yönetim Alanında mevcut 236 adet yapının 121 adedi (%51) depo-müştemilat, 93 adedi (%39) ise konut kullanımındadır (Şekil 3, Harita 12).

Şekil 3: Yönetim Alanı Yapı Stoğu

Harita 12: Yapı Kullanımı

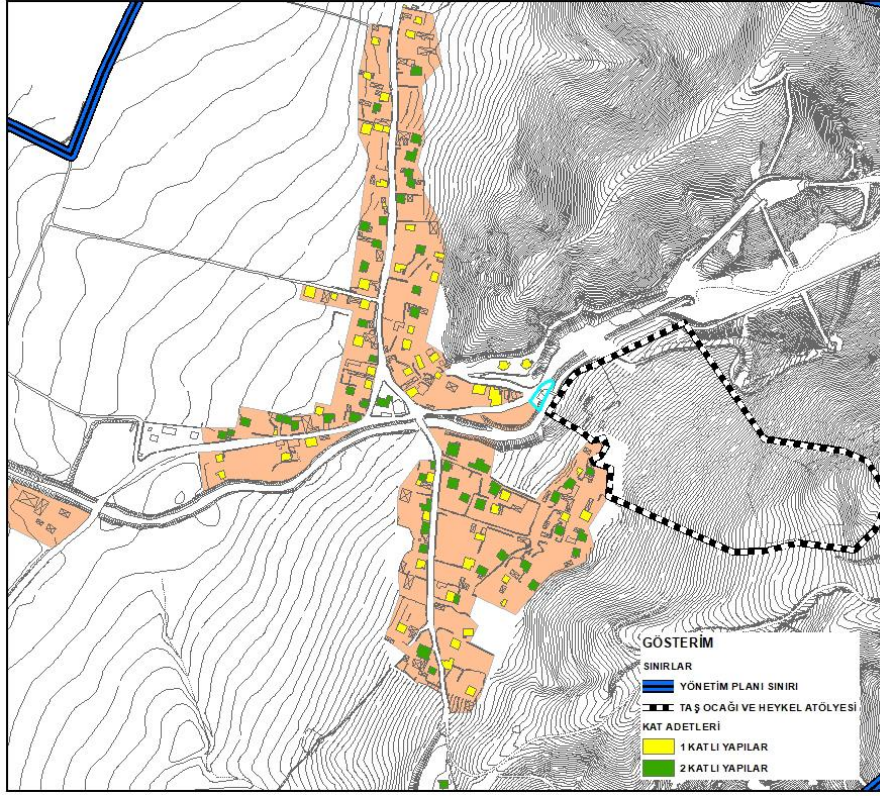

Fotoğraf 12: Ticaret Kullanımı (Bakal)**Fotoğraf 13: Konut Kullanımı**

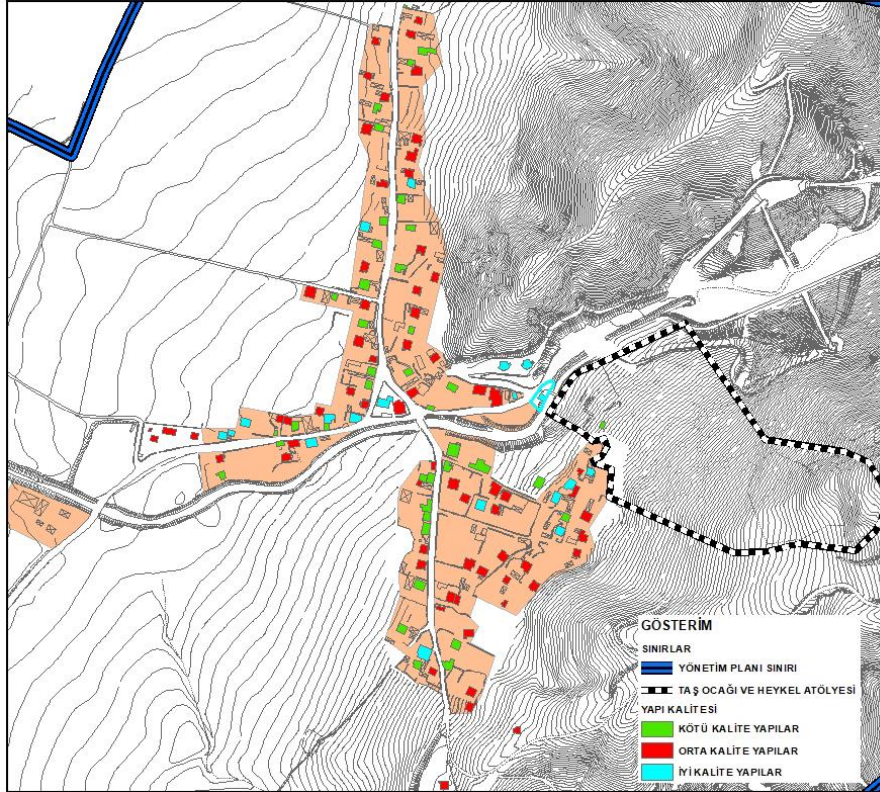
Mevcut yapılar içerisinde 224 nolu parseldeki yapı yığma-ağşap ve 230 nolu parselde taş malzeme ile inşa edilen yapılar, mimari özellikleri bakımından tescile değer sivil mimarlık örnekleri olarak değerlendirilebilecek durumdadır.

Fotoğraf 14: 230 no.lu Parseldeki Taş Ev

Harita 13: Yapı Kat Adedi

Harita 14: Yapı Kalitesi

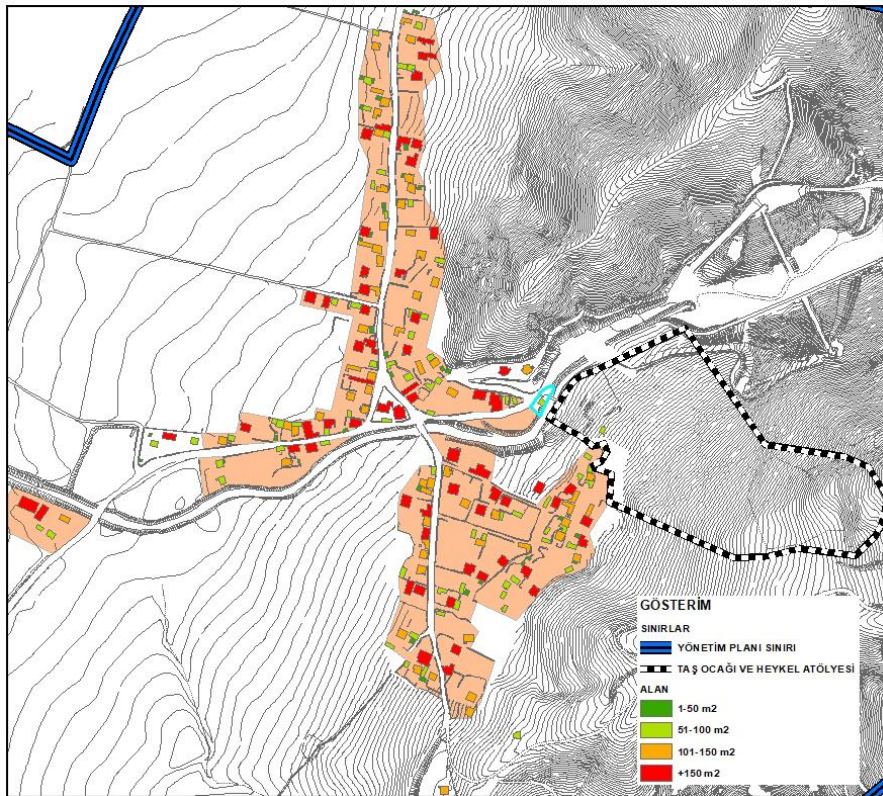

Yesemek Mahallesi, tarım ve hayvancılık ekonomisine sahip bir yerleşim yeri olma özelliği taşımaktadır. Yerleşimin dokusu; konut kullanımı ile tarım ve hayvancılık amaçlı kullanılan depo, ahır gibi yapıların iç içe geçerek, aynı parselde ve kısmi olarak da aynı yapıda yer aldığı bir karakterdedir. Tarım ve hayvancılık amaçlı yapılar kimi parsellerde konut yapılarına göre alan bakımında daha büyük durumdadır.

Toplamda 93 adet konut yapısının 43 adedi (%46) 1 katlı, 50 adedi (%54) ise iki katlıdır. 2 katlı yapıların tamamına yakınının zemin katları depolama, ahır gibi kullanımlara ayrılmış durumdadır (Harita 13).

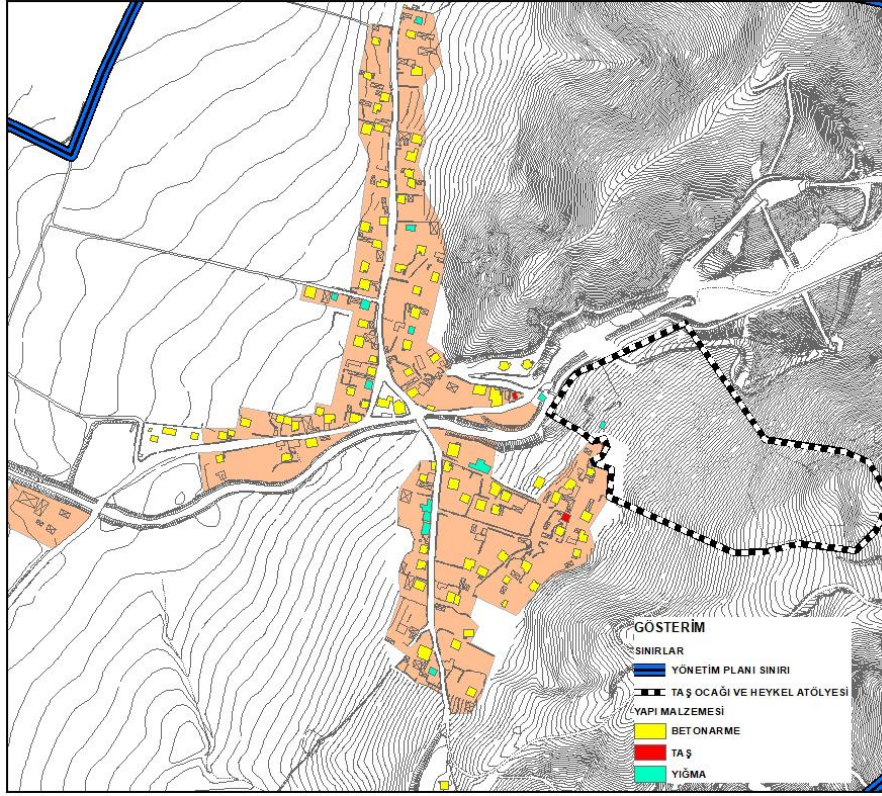
Mevcut konut yapılarının 23 adedi (%25) kötü, 56 adedi (%60) orta, 14 adedi (%15) ise iyi kalitededir (Harita 14).

Harita 15: Yapı Büyüklükleri

Yapı büyüklükleri ise Harita 15’te gösterilmiştir. Mevcut yapıların büyük çoğunluğu 100-150 m² büyüklüğünde olup, 150 m² üzerinde yapılar da söz konusudur (Harita 15).

Konut yapıları ağırlıklı olarak betonarme tekniği ile inşa edilmiş olup, yığma ve taş yapıya da rastlanmaktadır (Harita 16).

Harita 16: Yapı Tekniği ve Malzemesi**Fotoğraf 15: Parsel Kullanım**

Yesemek'te Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi kaynaklı turizm hareketliliğine yönelik yeme-içme ve satış mekanı vb. kullanımlar gelişmemiştir. Bu durum Yesemek halkının mevcut turizm faaliyetlerinden yararlanamadığını göstermektedir.

2.2.7. Yerel Nüfus Yapısı

Yesemek'in idari bakımdan bağlı bulunduğu Gaziantep İli 2018 yılı itibariyle 2,028,563 kişilik bir nüfusu barındırmaktadır. İslahiye ise 67,674 kişi ile Gaziantep'in en büyük 4. İlçesi durumdadır. Yesemek Mahallesi ise 2018 yılı itibari ile 497 kişilik bir nüfustan oluşmaktadır. Yesemek İslahiye İlçesindeki en az nüfusa sahip mahallerden biridir. Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin UNESCO Geçici Listesine kabul yılı olan 2012'deki nüfusu ise 465 kişi olup 2019 yılına kadar geçen sürede kayda değer nüfus hareketliliği yaşanmamıştır.

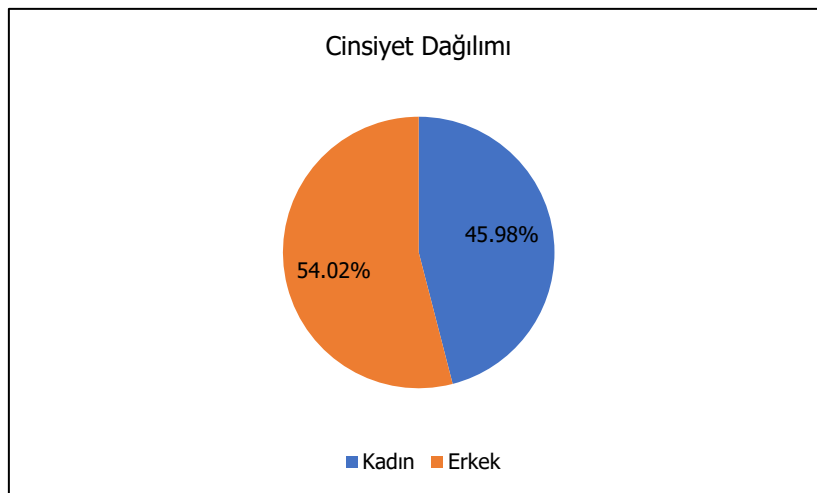
Yesemek'e ilk yerleşim ile ilgili Yesemek halkından elde edilen bilgiler dikkate alınmıştır. 1923 Türk-Yunan Nüfus Mübadele Antlaşması sonrasında Selanik'ten gelen göçmenler Yesemek'e ilk yerleşen topluluktur. Bu dönemde Yesemek'in bataklık arazi yapısına sahip olması ve sıtma hastalığının yayılmasına sebebiyet vermesinden dolayı Selanik'ten gelen göçmenler zamanla Yesemek dışına göç etmeye başlamış ve ağırlıklı olarak Adana'nın Karataş ilçesine yerleşmişlerdir. 1934 yılında dönemin iskan politikalarına bağlı olarak Yesemek'e Şam ve Kudüs'ten gelen göçmenler yerleşmeye başlamıştır. Günümüzde ise o dönemin göçmenlerinin akrabaları Yesemek'te yaşamlarını sürdürmektedir.

Yesemek'teki nüfusun geçim kaynağı ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılık faaliyetlerine dayanmaktadır. Tarım faaliyetleri kapsamında biber ve buğday tarımı yapılmakta, hayvancılık kapsamında ise büyükbaş hayvancılığı ile süt üreticiliği yapılmaktadır. Tarımsal faaliyetler kapsamında üretilen ürünlerden ekonomik fayda sağlanmakla birlikte Yesemek halkı bu ürünleri aynı zamanda hanehalkı içerisinde tüketmektedir.

Yesemek mahallesi nüfusunun demografik yapısının tespitinde "TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi" veritabanı kullanılmıştır. Buna göre;

- 100 hanenin bulunduğu mahallede ortalama hanehalkı büyüklüğü 5 kişi/hanedir.
- Nüfusun %37'si 18 yaş altı (185 kişi), %63'ü 18 yaş üstü (312 kişi) bireylerden oluşmaktadır.
- Nüfusun %45'i kadın (223 kişi), %55'i erkek (274 kişi) bireylerden oluşmaktadır.

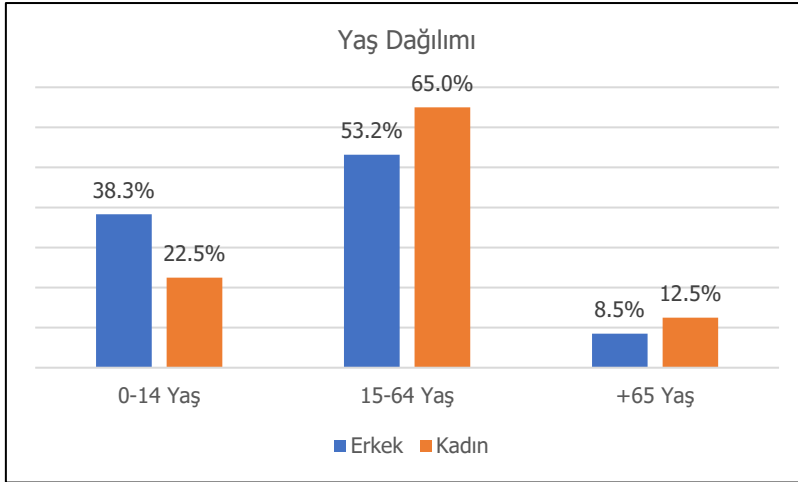
Yesemek yerleşik nüfusunun sosyo-ekonomik yapısının tespiti çalışması kapsamında "Yesemek Mahallesi Hanehalkı Araştırması" yürütülmüş, toplam hane sayısının yaklaşık %16'sına denk gelen 16 hanehalkı anketi yapılmıştır. Anket çalışması kapsamında toplamda 22 aile ve 87 kişinin demografik ve sosyo-ekonomik bilgilerine erişilmiştir. Anket çalışmasından elde edilen sonuçlar aşağıda açıklanmış, ayrıca EK 4'te verilmiştir.

Şekil 4: Cinsiyet Dağılımı

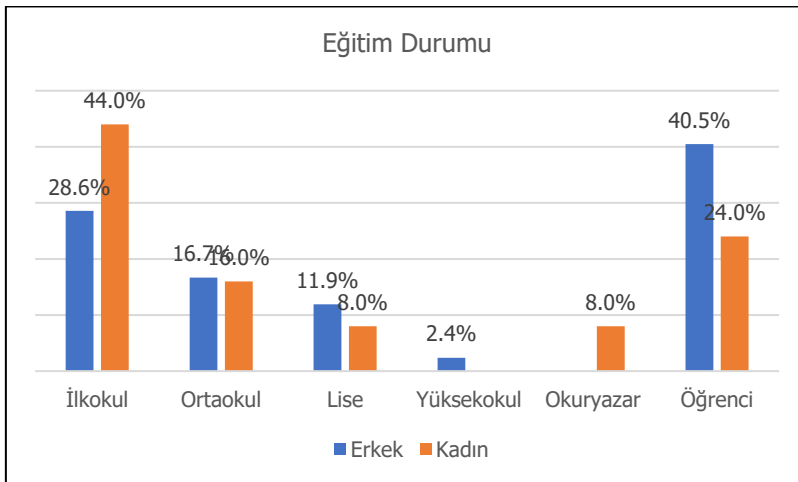
Şekil 4'te görüldüğü üzere toplam nüfusun yaklaşık %54'ü erkek, %46'sı kadınlardan oluşmaktadır. Elde edilen bu sonuçlar TÜİK verileri ile örtüşmektedir.

Nüfusun yaş dağılımı incelendiğinde; 15-64 yaş arası çalışma çağındaki kadın nüfusu %65 çıkmıştır. Kadınların %12.5'i 65 yaş ve üzerinde iken, %22.5'i de 15 yaş altındadır. Erkek nüfusun ise %53.2 15-64 yaş, %8.5'i 65 yaş üzeri, %38.3'ü ise 15 yaş altında çıkmıştır. Yaş dağılımı sonuçlarına göre Yesemek'te yaş bağımlılık oranının %70.5 olduğu tespit edilmiştir (Şekil 5).

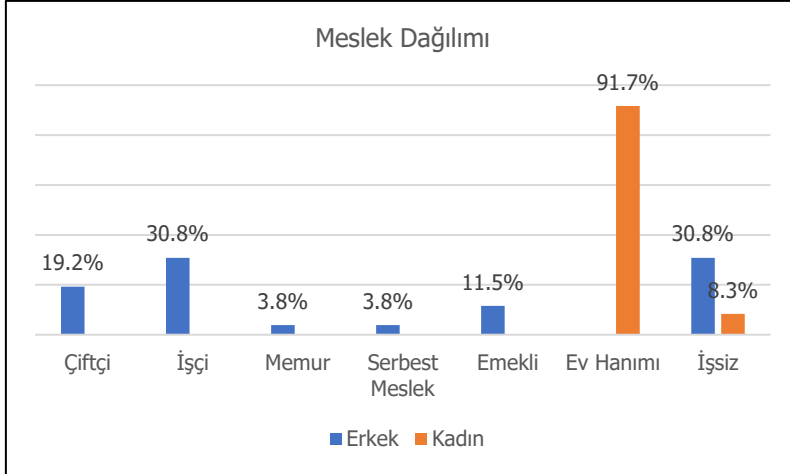

Şekil 5: Yaş Dağılımı

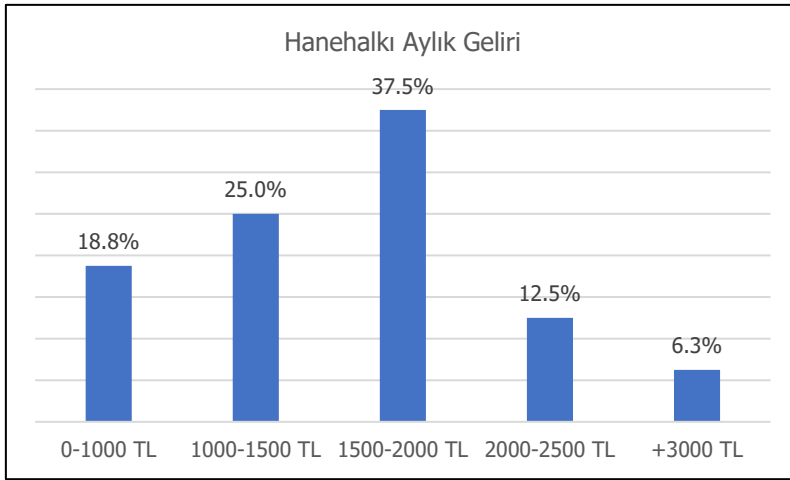
Yesemek nüfusu eğitim durumları bakımından incelendiğinde; ilkokul mezunu kadın sayısı toplam kadın nüfusunun %44'ü olarak ilk sırada ilken, ilkokul mezunu kadınları %16 ile ortaokul ve %8 ile lise mezunları takip etmektedir. Erkek nüfusun ise %28.6'sı ilkokul, %16.7'si ortaokul ve %11.9'u lise mezunudur. Anketlerden elde edilen sonuçlara göre Yesemek'teki erkek nüfusunun eğitim seviyesinin kadınlara göre daha üst seviyelerde olduğu tespit edilmiştir. Erkek öğrenci sayısının kadın öğrenci sayısından fazla çıkması Yesemek nüfusunun cinsiyet dağılımı ile paralellik göstermektedir (Şekil 6).

Şekil 6: Eğitim Durumu

Şekil 7: Meslek Durumu

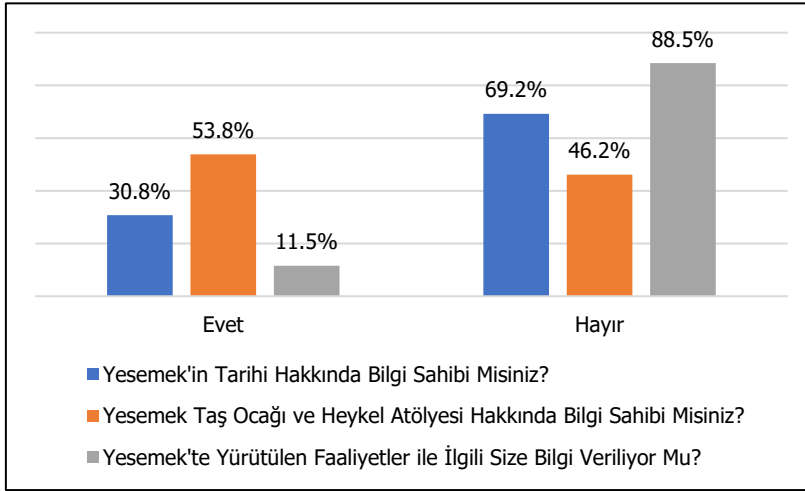
Şekil 8: Aylık Ortalama Gelir Dağılımı (TL)

Çalışma çağındaki nüfusun meslekleri incelendiğinde; kadınların yaklaşık %92'si kendilerini ev hanımı olarak belirtmiştir. Erkeklerin ise %30.8'i işçi, %19.2'si çiftçi olarak çalışmakta ve %11.5'i emekli durumdadır. İşsizlik oranları erkek nüfusunda %30.8 oranında iken, kadın nüfusunun %8'i kadardır. Mesleklerini ev hanımı olarak belirten kadınların büyük bir bölümü tarım ve hayvancılık faaliyetleri yürütmektedir (Şekil 7).

Ortalama hanehalkı büyüklüğünün yaklaşık 5 kişi/hane olduğu Yesemek'te hanehalkı aylık ortalama gelirinin oldukça düşük seviyelerde bulunduğu tespit edilmiştir. Asgari ücret sınır olarak alındığında toplam hane sayısının %81.2'sinin aylık gelirinin asgari ücretin altında olduğu görülmektedir (Şekil 8) .

Sosyo-ekonomik durum tespitine ilave olarak Yesemek halkının Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Yesemek Sulama Göleti ile Tahtaköprü Barajı faaliyetleri ve Yönetim Planı'na ilişkin bilgi düzeyleri ve beklentileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda "Yesemek Mahallesi Hanehalkı Araştırması"nın ikinci anket çalışması yürütülmüş ve toplamda 26 kişi ile görüşülmüştür. Anket çalışmalarında elde edilen sonuçlar aşağıdaki bölümlerde irdelenmiş, ayrıca EK 4'te verilmiştir.

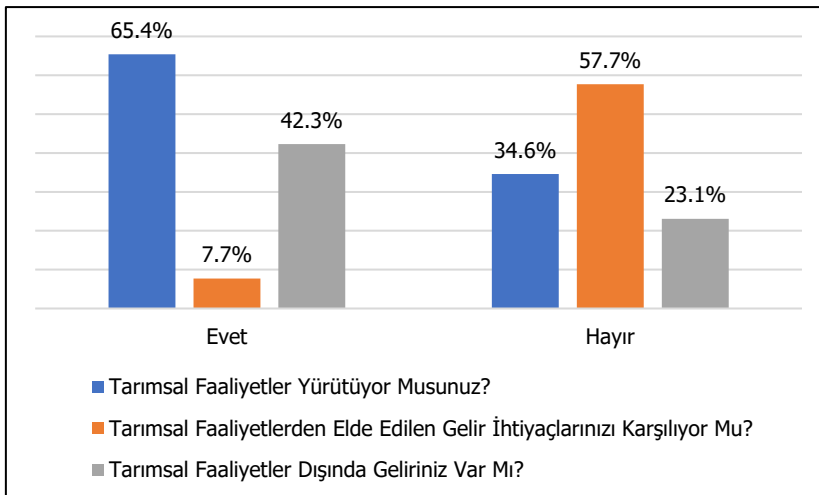
Yesemek nüfusunun %70'e yakınının Yesemek'in tarihi hakkında bilgi sahibi olmadığını tespit edilmiştir. Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtenlerin oranı ise %53.8 kadardır. Halkın %88.5'i mevcutta DSİ Yesemek Sulama Göleti, Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen faaliyetler ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını belirtmiştir. Bilgi sahibi olduğunu belirten %11.5'lik kısmı ise bilgi kaynaklarının mahallenin muhtarı ve müze bekçisi olarak ifade etmektedir (Şekil 9).

Şekil 9: Yesemek Tarihi Hakkında Bilgi

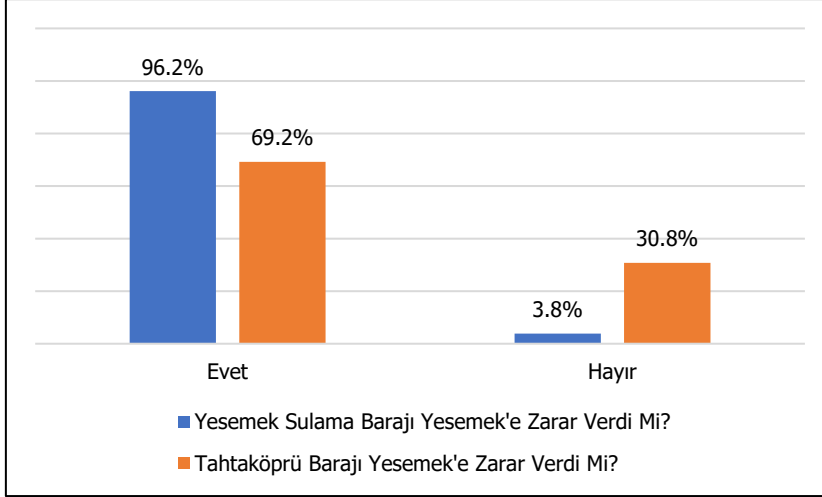
Yesemek nüfusunun %65'inin tarımsal faaliyetler yürüttüğü, ancak %65'lik bu kesimin %90'ından fazlasının tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirin ihtiyaçlarını karşılamadığını belirtmiştir. Tarımsal faaliyetleri olan kesim kendi toprağını işletmekte ve ağırlıklı olarak buğday ve biber üretiminin yanı sıra mısır üretimi de yapmaktadır. Üretilen ürünlerin İslahiye'de faaliyet gösteren tüccarlara satıldığı katılımcılar tarafından ifade edilmiştir (Şekil 10).

Tarımsal faaliyet yürütenlerin %60'ından fazlası tarım dışı gelirlerinin de olduğunu belirtmiştir. Bu gelirlerin emekli maaşı, işçilik, mevsimlik işçilik ve serbest meslek faaliyetlerini kapsadığı tespit edilmiştir.

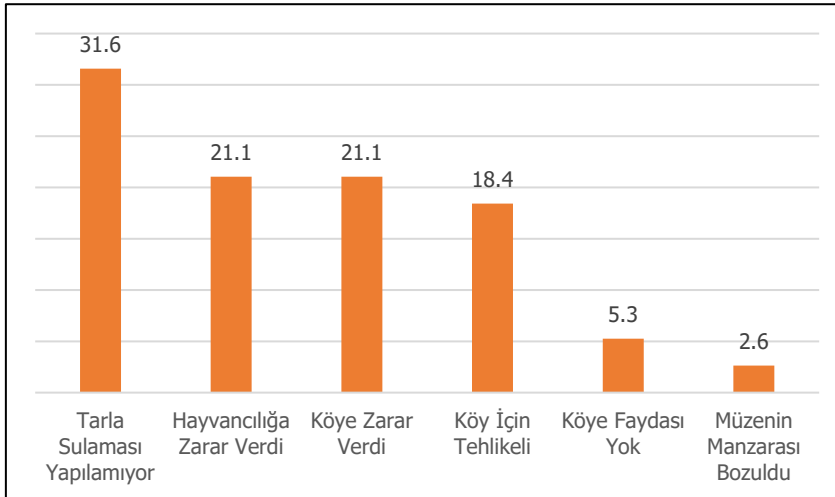
Şekil 10: Tarımsal Faaliyetler

Anket çalışmasında, Yesemek halkına Yesemek Sulama Göleti ve Tahtaköprü Barajı hakkındaki görüşleri sorulmuş ve bu barajların Yesemek'e olan etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada, Yesemek Sulama Göleti'nin Yesemek'e zarar verdiğini düşünenler %96.2 oranında olup oldukça yüksek seviyededir. Tahtaköprü Barajının Yesemek'e zarar verdiğini düşünenlerin oranı ise %70 seviyesindedir (Şekil 11).

Şekil 11: DSİ Baraj Projelerinin Etkileri

Yesemek Sulama Göleti'nin Yesemek'e zarar verdiğini belirtenlerin yaklaşık %53'ü, en fazla zararın tarım ve hayvancılık faaliyetlerine yönelik olduğunu düşünmektedir. Yesemek Mahallesi için zararlı ve tehlikeli olduğunu düşünenlerin oranı ise %40 seviyesindedir. Ayrıca göletin mahalleye bir faydasının olmadığı ve Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne zarar verdiğini düşünenler de mevcuttur (Şekil 12).

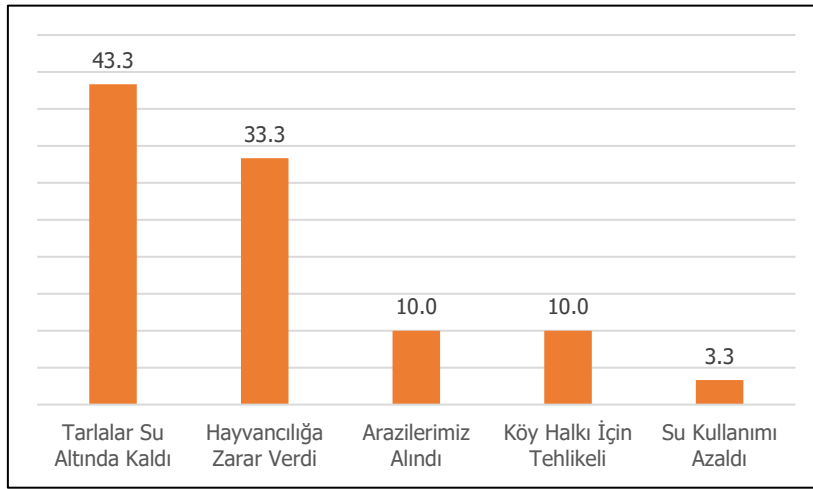

Şekil 12: Yesemek Sulama Göleti'nin Etkileri

Göletin tarım ve hayvancılık faaliyetlerine zarar verdiğini belirtenler; köyün kullandığı su miktarının azaldığını, yeteri kadar tarımsal sulama yapamadıklarını, otlak alanların azaldığını ve gelirlerinin düştüğünü ve ayrıca, gölet projesinin hazırlanma ve inşaatla başlama süreçlerinde Yesemek'in bilgilendirilmediği ifade etmişlerdir.

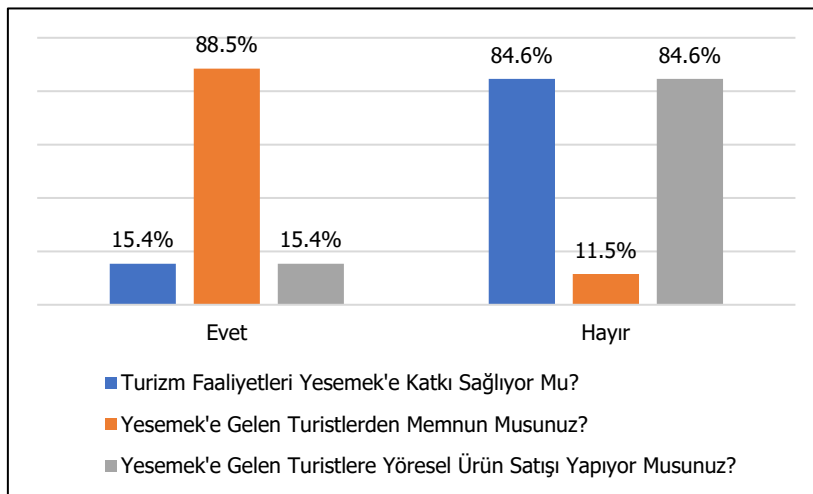
Tahtaköprü Barajı'nın Yesemek'e zarar verdiğini belirtenlerin yaklaşık %90'ı, en fazla zararın tarım ve hayvancılık faaliyetlerine yönelik olduğunu düşünmektedir. Yesemek Mahallesi için tehlikeli olduğunu düşünenlerin oranı ise %10 seviyesindedir (Şekil 13).

Barajın tarım ve hayvancılık faaliyetlerine zarar verdiğini belirtenler; arazilerinin kamulaştırıldığını, tarlaların su altında kaldığını, hayvanların otlatma alanı olarak kullanacağı meranın su altında kalacağını ve özellikle hayvancılık faaliyetlerinin yüksek oranda azalacağını ifade etmişlerdir. Yesemek halkı, Tahtaköprü Barajı tamamlandığında Yesemek'in ekonomisinin zarar göreceğini ve göçler yaşanacağını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Şekil 13: Tahtaköprü Barajı'nın Etkileri

Anket çalışmasında, Yesemek'in mevcuttaki turizm hareketliliğinin Yesemek'e katkısının olmadığını belirtenlerin oranı %85'e kadar çıkmıştır. Katılımcılar, turist sayısının az olması, satış yerlerinin olmaması ve turistlerin Yesemek'te çok kısa süre kalmaları gibi nedenler dolayısıyla alanın Yesemek Mahallesi turizm hareketliliği bakımından bir kaynak yaratmadığını ifade etmişlerdir (Şekil 14).

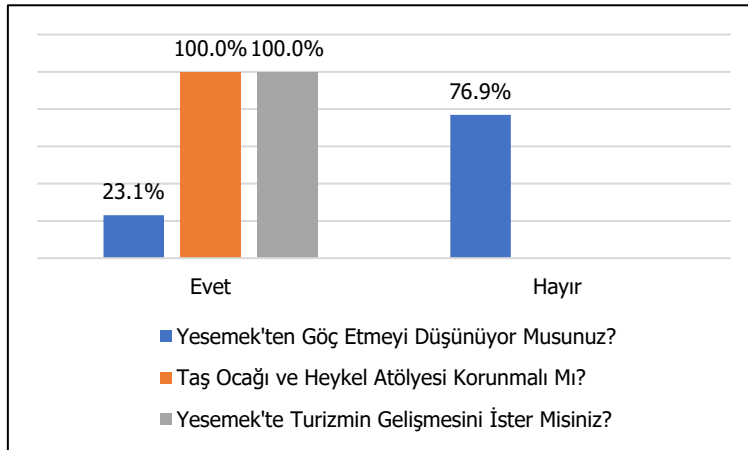
Şekil 14: Turizm Faaliyetlerinin Katkısı

Bu sonucun karşısı olarak Yesemek'e gelen turistlerden memnun olma durumunun %90'a kadar çıktığını görmekteyiz. Çalışmada, Yesemek'e gelen turistlere yöresel ürün satışı yapamadıklarını belirtenlerin oranı %85 civarındadır. %15 oranda satış yaptığını belirtenleri dikkate aldığımızda, Yesemek'in turizm faaliyetlerinden çok düşük seviyelerde ekonomik fayda elde edildiği sonucu çıkmaktadır. Yöresel ürün satışı yapanlar Yesemek'e gelen turistlere biber ve salça sattıklarını ifade etmişlerdir.

Anket çalışmasında, Yesemek'ten göç etmeyi düşünlerin oranı yaklaşık %23 civarındadır. Bu kişiler Yesemek'in asgari geçim ihtiyaçlarını karşılamadığını, iş imkanlarının olmadığını, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yeteri kadar ekonomik fayda sağlamadığı gibi öncelikli nedenler dolayısıyla Yesemek'ten göç etmeyi düşündüklerini belirtmişlerdir. Çalışmada, göç etmeyi düşünmeyenlerin arasında ise imkanı olmadığını için Yesemek'te yaşadığını belirtenler de mevcuttur (Şekil 15).

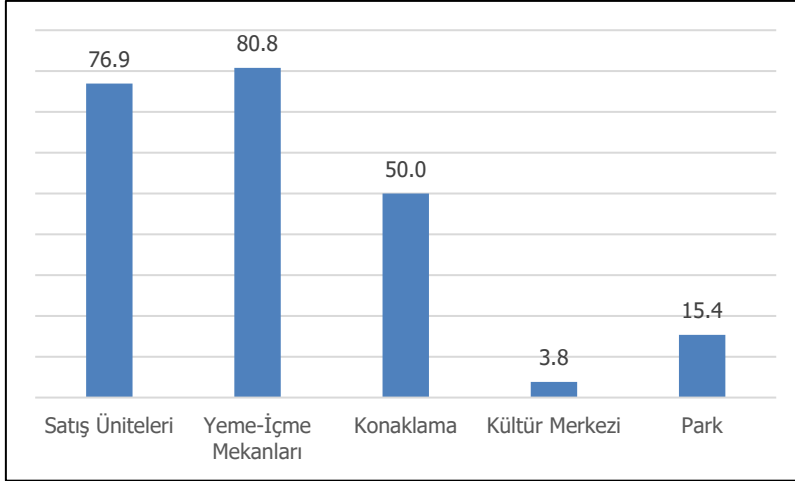
Anket çalışmasında, Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin korunması gerektiğini düşünenler %100 oranında çıkmıştır. Gerekçeleri ise ağırlıklı olarak Yesemek'te turizmin gelişmesi ve Yesemek'in tanınması ile mahallenin gelişeceği ve iş imkanlarının yaratılacağı/artacağı şeklindedir (Şekil 15).

Çalışmada, Yesemek'te turizmin gelişmesi gerektiğini düşünenler %100 oranındadır. Bu kişilerin %75'i turizmin gelişmesinin Yesemek'i geliştireceğini, Yesemek'e iş imkanı ve ekonomik katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. Aynı zamanda, Yesemek'in daha bakımlı bir mahalle olacağını düşünenler de mevcuttur (Şekil 15).

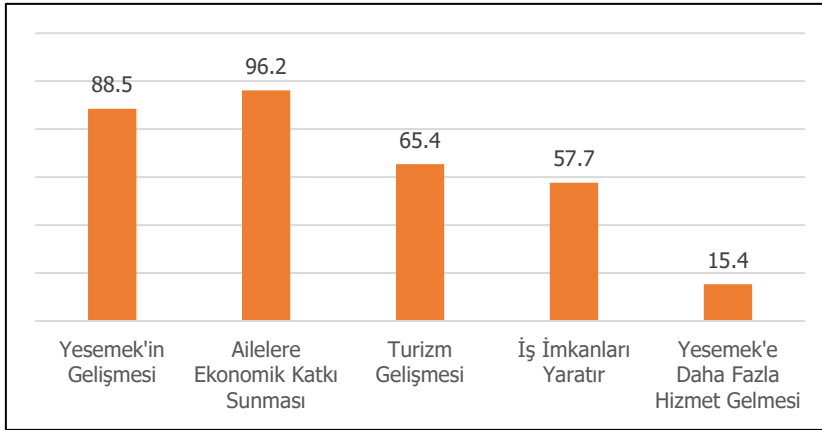

Şekil 15: Göç, Koruma ve Turizm Beklentisi

Yesemek'te turizm gelişmesi gerektiğini düşünenlerin %75'ten fazlası, mahallede satış üniteleri ve yeme-içme mekanlarının olması istemektedir. Konaklamaya dönük tesislerin olmasını isteyenler %50 oranında çıkmıştır. Konaklama tesislerinin ise pansiyon olması gerektiği hususu tespit edilmiştir (Şekil 16).

Şekil 16: Turizme Yönelik Tesisler

Şekil 17: Yönetim Planından Beklentiler

Anket çalışmasında Yesemek halkının yönetim planından beklentileri de tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre; ailelere ekonomik katkı sunmasını beklediğini düşünenler %96.2, Yesemek'in gelişmesini bekleyenler %88.5, turizmin gelişmesini isteyenler %65.2, iş imkanları yaratılmasını isteyenler %57.7 ve Yesemek'e daha fazla hizmet gelmesini bekleyenler %15.4 oranındadır. Çıkan sonuçlardan görüldüğü üzere, yönetim planından en fazla ekonomik katkı beklentisi sonucunun çıkması Yesemek'in mevcut sosyo-ekonomik yapısı ile örtüşmektedir (Şekil 17).

2.2. Yasal ve Yönetimsel Yapı

Türkiye'de koruma altındaki alanlar ile ilgili en yüksek hukuki çerçeve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'dır. Anayasanın 63. Maddesinde tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına ilişkin "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır" ve "Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir" hükmü getirilmiştir.

Anayasanın 63. Maddesi uyarınca Türkiye'de koruma ile ilgili esaslar kanunlar ile belirlenmiştir. 21.07.1983 tarihinde yürürlüğe giren 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"

korumaya ilişkin temel kanun durumundadır. 2863 sayılı kanun; 2004 yılında kabul edilen 5226 sayılı "2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile Alan Yönetim Planların hazırlanmasına ilişkin hükümler getirilmiştir. Korumaya ilişkin 2863 sayılı kanuna esas çıkartılan yönetmelikler, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu ilke kararları, Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu kararları ve yargı kararları da koruma mevzuatının bütünüdür.

Yesemek YA'yı ilgilendiren 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanuna esas olarak düzenlenen yürürlükteki yönetmelikler ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke kararlarının bir kısmı aşağıda verilmiştir.

- Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik
- Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelere Alınmaları Hakkında Yönetmelik
- Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Yapı Esasları ve Denetimine dair Yönetmelik
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları ile Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara dair Yönetmelik
- Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara ait Yönetmelik
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağıklaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile Değerlendirme, Muhafaza Nakil İşleri ve Kazı Çalışmalarına İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına dair Yönetmelik
- Kültür ve Tabiat Varlıklarıyla İlgili Olarak Yapılacak Araştırma, Sondaj ve Kazılar Hakkında Yönetmelik
- Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına ait Katkı Payına dair Yönetmelik
- Kültür Yatırım ve Girişimlerine Taşınmaz Kullanılması Hakkında Yönetmelik
- Vakıflar Genel Müdürlüğü Müzeler Yönetmeliği

•Sit Alanlarında Kalan Taşınmazların Hazine Taşınmazları ile Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik

•Milletlerarası Müzeler Konseyi (ICOM) Türkiye Milli Komitesi Yönetmeliği.

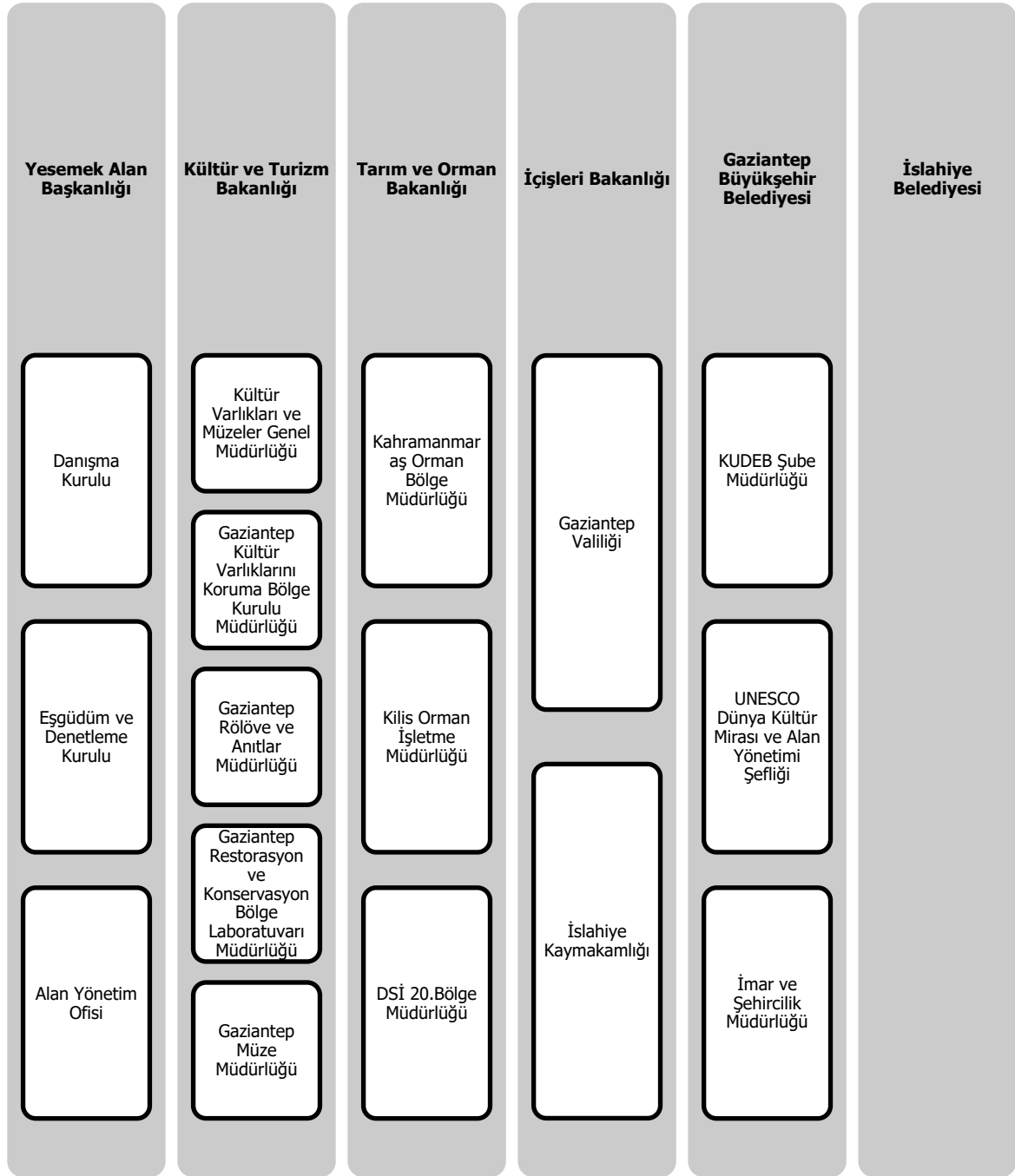
- (658 nolu İlke Kararı) Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları
- (660 nolu İlke Kararı) Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplandırılması, Bakım ve Onarımları
- (709 nolu İlke Kararı) Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tescil Kaydının Yeniden Değerlendirilmesine İlişkin İşlemler
- (762 nolu İlke Kararı) Sit alanlarını içeren 1/25000 ölçekli çevre düzeni planları hakkında
- (712 nolu Karar) "Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik"ın uygulanmasında ortaya çıkan sorunların değerlendirilmesi
- (775 nolu İlke Kararı) Sit Alanlarında, Koruma Alanlarında ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarına Bitişik Parsellerdeki Tescilsiz Yapıların Tadilat ve Tamiratları
- (25 nolu İlke Kararı) Taşınmaz Kültür Varlıklarının in-situ Konumda Olmayan Mimari Parçalarına İlişkin
- (26 nolu İlke Kararı) Taşınmaz Kültür Varlıklarında Yapılacak Tamamlamalara İlişkin
- (37 nolu İlke Kararı) Yerleşim Alanlarında; Mevcut Arkeolojik Sitlerin veya Daha Önceden Varlığı Bilinmeyen Ancak Yeni Yapılanma, Alt Yapı Çalışmaları ya da Doğal Afetler Sonucu Ortaya Çıkan-Çıkarılan Kültür Varlıklarının Korunması ve Değerlendirilmesine İlişkin
- (434 nolu İlke Kararı) Koruma Kurullarına Sunulacak Projelerin Hazırlanmasında Uyulması Gereken Hususlar

Kültür varlıklarının korunmasına ilişkin Türkiye'nin de kabul ettiği uluslararası sözleşmeler söz konusudur. Bunlar:

- Arkeolojik Mirasın Korunmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi
- Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına dair Sözleşme'dir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı kapsamındaki iş ve işlemler 07.06.2016 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan protokol ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir. Bu protokol gereğince Yesemek Alan Başkanlığı Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulmuş ve Yesemek Alan Başkanlığının idari yapılanmasının bir parçası olan alan yönetim ofisi görevi, Büyükşehir Belediyesi'ne

bağlı KUDEB Şube Müdürlüğü UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şefliği'nce yürütülmektedir.

Şekil 18: Yesemek Yönetişel Yapı

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ve Yesemek Höyük Arkeolojik Sit Alanlarındaki iş ve işlemlerle ilgili yetkili kurum Kültür ve Turizm Bakanlığı'dır. Kültür ve Turizm Bakanlığı teşkilatlanması içerisinde koruma alanları ile ilgili görev ve yetkiler Bakanlık merkezi teşkilata bağlı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün görevlerini icra etmek adına müdürlük taşra teşkilatlanmasından Gaziantep Rölöve ve Anıtlar

Müdürlüğü ve Gaziantep Müze Müdürlüğü ve Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü yetkili kılınmıştır.

Yesemek Mahallesi, 2012 yılına kadar ulusal mevzuat uyarınca "köy" statüsünde iken 06/12/2012 tarih ve 28489 sayı ile Resmi Gazetede yayımlanan "6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına dair Kanun" ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak İslahiye Belediyesi'ne bağlı bir mahalleye dönüştürülmüştür.

Yesemek, Türkiye ulusal mevzuatı uyarınca aşağıdaki şekilde verilen merkezi teşkilat ve bağlı taşra teşkilatı idareleri ile yerel yönetim kurumlarının yetki ve sorumluluk kapsamı içerisinde kalmaktadır. Yönetim Planının onay ve uygulama aşamalarından "Yesemek Alan Başkanlığı" sorumlu olacaktır.

Yesemek AYP kapsamına dahil edilen ve sınırları kesinleştirilmiş Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'nın dışında kalan "Yesemek Tepe Yerleşimi"nin tarafından "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" sonuçlarına göre Kilis'e bağlı Topallar Köyü yerleşik alanı sınırlarına kadar uzanmaktadır. Topallar Köyü ulusal mevzuat uyarınca Kilis Valiliği, Musabeyli Kaymakamlığı ve Kilis İl Özel İdaresi sorumluluk alanında kalmaktadır.

2.3. Koruma Statüsü

Yesemek Yönetim Alanı sınırları, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak ilan edilmiş Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük 1.Derece Arkeolojik Sit Alanları ve bu sit alanlarıyla etkileşime sahip tampon bölgesinden oluşmaktadır.

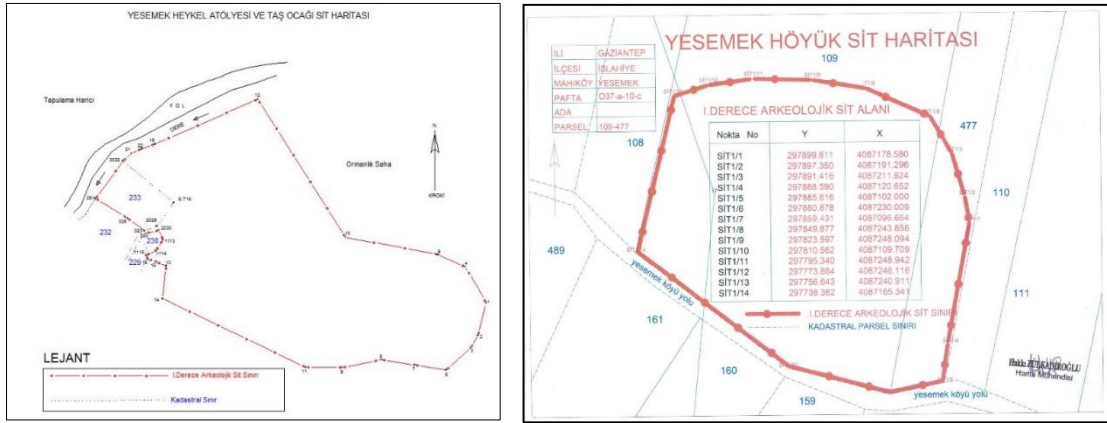
2863 sayılı kanunda sit alanı; "tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar", "kültür varlıkları" ise "tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar" olarak tanımlanmaktadır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili ilk koruma çalışmaları 1983 yılında başlamış ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 21.01.1983 gün ve A-3851 sayılı kararı ile 200 m²'lik alan 1.Derece Eski Eser Alanı olarak tescil edilmiştir.

Bugünkü Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin kapladığı alan ise Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu 26.04.2012 gün ve 224 sayılı kararı ile 1.Derece Arkeoloji Sit Alanı ilan edilmiştir (Harita 17), (EK 2).

Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi batısında kalan ve daha önce Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından yüzey araştırması yapılmış ve arkeolojik buluntulara rastlanmış alan, Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.05.2014 gün ve 859 sayılı kararı ile Yesemek Höyük 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir (Harita 18), (EK 2).

Harita 17: Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Tescil Kararı Harita 18: Yesemek Höyük Tescil Kararı

Türkiye ulusal mevzuatı uyarınca arkeolojik sit alanlarının koruma ve kullanma koşullarına ilişkin esaslar Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunca alınan 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilkeye göre belirlenmektedir. 658 sayılı ilke kararına göre arkeolojik sit alanı; "İnsanlığın varoluşundan günümüze kadar ulaşan eski uygarlıkların yer altında, yer üstünde ve su altındaki ürünlerini, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerini yansıtan her türlü kültür varlığının yer aldığı yerleşmeler ve alanlar" olarak tanımlanmıştır. Aynı ilke kararına göre 1.Derece Arkeolojik Sit Alanları ise; "Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanları"dır. 658 sayılı ilke kararında 1.Derece Arkeolojik Sit Alanlarında "kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesi, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesi, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamayacağı" hükmü getirilmiştir. Bu hükmü ek olarak 1.Derece Arkeolojik Sit Alanlarının koruma ve kullanıma yönelik;

- Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğünün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,
- Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edebileceğine,
- Höyük ve tümölüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,

- ç) Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,
- d) Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekçi kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabileceğine,
- e) Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabileceğine,
- f) Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabileceğine,
- g) Kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratabilecek şekilde bozulduğu ya da doğal afet yaşanan yerlerde, yapılmasında zorunluluk bulunan geçici uygulamalara ilişkin, zemine en az müdahale edilecek şekilde hazırlanan ve süresi belirlenen projelerin ilgili koruma bölge kurulunda değerlendirilebileceğine, projesi koruma bölge kurulunca uygun görülen geçici uygulamaların Kültür ve Turizm Bakanlığınca oluşturulacak bilim kurulu denetiminde yapılabileceğine ilişkin koşullar 658 sayılı ilke kararında hükme bağlanmıştır.

Yesemek YA'nın 1. Derece Arkeolojik Sit Alanları dışında olup tampon bölge içerisinde kalan tarım alanlarından bir kısmı 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre mutlak tarım arazilerinden oluşmaktadır. İlgili kanunda mutlak tarım arazisi; "Bitkisel üretimde; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin kombinasyonu yöre ortalamasında ürün alınabilmesi için sınırlayıcı olmayan, topografik sınırlamaları yok veya çok az olan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazır tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan araziler" olarak tanımlanmıştır. Bu arazilerin amaç dışı kullanımına ilişkin aynı kanunun 13. maddesinde aşağıdaki hükümler getirilmiştir.

Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, alternatif alan bulunmaması ve Bölge Kurulunun uygun görmesi şartıyla;

- a) Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar,
- b) Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı,
- c) Petrol ve doğalgaz arama ve işletme faaliyetleri,
- ç) İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri,
- d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar için bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir.

Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri; toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile valilikler tarafından tarım dışı kullanımlara tahsis edilebilir.

Yönetim Alanının tampon bölgesi olarak belirlenmiş kesimin ilgili mevzuattaki karşılığı "etkileşim-geçiş sahası" tanımına denk gelmektedir. Etkileşim-geçiş sahası 2863 sayılı kanuna göre; "korunması gerekli kültür varlıklarını ve sit alanlarını doğrudan etkileyen, sit bölgeleriyle bütünlük gösteren, daha önceden sit sınırları içindeyken sit sınırları dışına çıkarılmış veya sit sınırları dışında tutulmuş korunacak sokak, meydan, yapı grupları ve benzerlerinin yer aldığı, sit bölgeleri arasında kalmış, sitleri doğrudan etkileyen veya koruma amaçlı imar planlarının hazırlanma aşamasında göz önünde bulundurulması gereken alanlar" olarak tanımlanmıştır. Yönetim alanındaki koruma statüsü incelendiğinde arkeolojik sit alanları dışında kalan bölgeler için böyle bir kurul kararı söz konusu değildir.

2.4. Mevcut Plan Kararları ve Uygulamalar

Ulusal, bölgesel ve yerel ölçekteki planlar incelendiğinde, Yönetim Alanı sınırlarını kapsayan/etkileyen düzeyde planların söz konusu olduğu görülmektedir. Yürürlükteki bu plan ve projeler; mekansal kullanım kararları, alanın doğal yapısına olan müdahaleler, su kaynaklarının kullanımı, kültürel miras alanlarının kapsamında tanıtım ve turizm amaçlı faaliyetleri içermektedir. Ancak Yönetim Alanı sınırları içerisinde henüz herhangi bir alt ölçekli Nazım ve/veya Uygulama İmar Planları ile Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlanmamıştır.

Yönetim Planı kapsamı ile ilgili yürürlükteki üst ölçekli plan kararları ve kamu kurumları tarafından yürütülen kamu projeleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Yürürlükteki Plan ve Projeler

No	Plan Türleri	Plan Kararları	Onaylayan Kurum	Onay Tarihi
1	Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Revizyonu	Mekansal	Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclisi	2017
2	TRC1 Gaziantep-Adıyaman-Kilis Bölge Planı (2014-2023)	Stratejik - Eylem Planı	İpekyolu Kalkınma Ajansı	2014
3	GAP Bölgesi Turizm Master Planı	Stratejik - Eylem Planı	Bakanlar Kurulu	2011
4	Türkiye Turizm Stratejisi (2023)	Stratejik - Eylem Planı	Kültür Ve Turizm Bakanlığı	2007
No	Proje	Uygulayan Kurum	Proje Bitiş Tarihi	
1	DSİ Yesemek Sulama Göleti Projesi	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	-	
2	Yesemek Ören Yeri Çevre Düzenleme	Gaziantep Valiliği	-	
3	DSİ Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi	DSİ 6. Bölge Müdürlüğü	-	

Yukarıdaki tabloda verilen diğer planlar stratejik plan kararları olup, eylem planları kapsamında proje ve uygulamalar geliştirilmektedir.

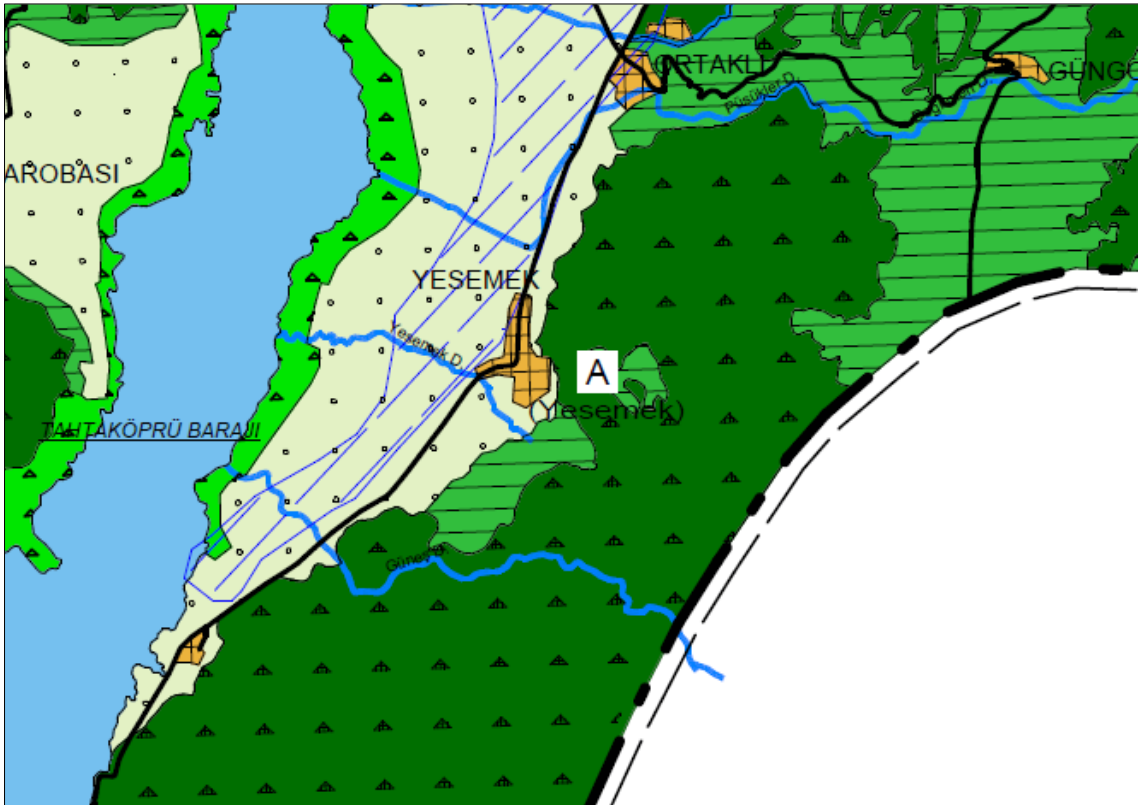
Mekansal ve Stratejik Planlar

I. Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Revizyonu

Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.06.2017 tarihinde onayladığı **Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Revizyonu**’nda Yönetim Alanının isabet ettiği alana yönelik; Kırsal Yerleşim Alanı, Tarım Alanı, Orman Alanı, Sulama Alanı ve Arkeolojik Sit Alanı plan kararları bulunmaktadır. Yesemek Höyük’ün bulunduğu alan ile ilgili arkeolojik sit alanı kararı mevcut değildir (Harita 19).

Planda koruma alanlarına ilişkin; “**2.1.2. Kültür ve tabiat varlıkları ile sit niteliği taşıyan alanların korunmasının sağlanması**” ilkesi, kırsal yerleşim alanlarına ilişkin ise “**2.2.4. Kırsal yerleşmelerin, yaşam kalitesini geliştirmeye yönelik sosyal ve ekonomik kararlarla desteklenerek geliştirilmesi**” ilkeleri benimsenmiştir.

Harita 19: Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Plan Kararları

Kaynak: **Gaziantep Büyükşehir Belediyesi**

Yönetim Planı sınırlarının isabet ettiği alana ilişkin mekansal plan kararlarını içerir kapsamda sadece **Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı** bulunmaktadır. İlgili planda alan sınırları dahilinde Kırsal Yerleşim Alanı, Tarım Alanı, Orman Alanı, Sulama Alanı ve Arkeolojik Sit Alanı plan kararları mevcuttur.

Planda kırsal yerleşim alanı mevcut sınırlara kadar belirlenmiş, gelişme alanı planlanmamıştır. Planda kırsal yerleşim alanlarına ilişkin; imar planı yapılançaya kadar TAKS: 0.40, E= 0.80 ve Yengök: 6.50 metre (2 kat) yapılaşma koşullarının uygulanacağı hükmü getirilmiştir. Tarım alanlarının tamamına yakını sulu mutlak tarım arazisi statüsündedir. Orman Alanı kullanımında planlanan alanların bir kısmı başka amaçlar ile tahsis edilebilir durumdadır. Bu kararların dışında alana olumlu ya da olumsuz anlamda müdahale şansı tanıyan bir plan kararı bulunmamaktadır. İl Çevre Düzeni Planında Yesemek'in mekansal gelişim kurgusu Kırsal Yerleşim Alanlarındaki yapılaşma koşulları ile belirlenmiştir. Yesemek'te turizmin gelişmesi, peyzajın korunması ve geliştirilmesi, koruma kararları gibi eylem planı bileşenleri bağlamında Yesemek'in mekansal gelişiminin yeniden ele alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

II. **TRC1 Gaziantep-Adıyaman-Kilis Bölge Planı (2014-2023)**

İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından onaylanan TRC1 Gaziantep-Adıyaman-Kilis Bölge Planı (2014-2023) GZTF Analizleri Kültür ve Turizm Başlığında UNESCO Dünya Miras Listesi adaylık statüsüne sahip olması fırsat olarak belirlenmiştir.

Planda, **Gelişme Eksen 4:** Rekabetçilik ve Yenilikçilik Kapasitesinin Artırılması başlığında; **Hedef 3:** Bölgenin Turizm Destinasyonu Merkezi Olması başlığında TRC1 bölgesi geneline yönelik stratejik plan kararları belirlenmiştir. Yesemek özelinde ise geliştirilmiş bir plan kararı mevcut değildir.

EK 5.3 : Bölge'nin turizm potansiyelini geliştirmek amacıyla tarihi ve kültürel varlıkların ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımı yapılacak ve kültür ve sanat etkinlikleri düzenlenecektir.

Karkamış Sulak Alanı, Hızır Yaylası, Yesemek ve Tilmen'in tanıtımları yapılacaktır.

EK 5.5 : Kültür varlıkları korunacak, geliştirilecek ve turizme kazandırılacaktır.

Yesemek Açık Hava Müzesi çevre düzenleme projesi ve uygulaması yapılacaktır.

III. **GAP Bölgesi Turizm Master Planı (2011)**

15 yıllık bir projeksiyon süresi temel alınarak hazırlanan ve 2011 yılında onaylanan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) Turizm Master Planı **X. Noktasal Planlama Kararları** başlığında; **1.Gaziantep Konaklama Merkezinden Günöbirlik Olarak Ziyaret Edilebilecek Kaynaklardan** biri de **Yesemek** olarak belirlenmiştir. Bu planda Yesemek ile ilgili yapılması gerekenler aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- Tüm GAP Bölgesi'nde kazısı ve çevre düzenlemesi tamamlanmış tek örnek Yesemek'tir. Ancak düzenlemenin yenilenmesi ve geliştirilmesi gereklidir. Yesemek'te kullanılan taşların çıktığı taş ocağı ile Yesemek arasında bir yaya yolu düzenlemesi, taş ocağının ve günöbirlik tesisin

bulunduğu alanlarda otopark yapılması, dere kenarındaki çitlerin ıslahı ve çevre düzenlemesi için İslahiye Kaymakamlığı'na ödenek gönderilmesi yeterlidir.

GAP Bölgesi Turizm Master Planında belirlenen politikalardan bir diğeri de **XI: Tanıtım ve Markalaşma Politikalarıdır**. Bu politika kapsamında **Gaziantep**, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin ve Adıyaman illerinin il özelinde markalaşmaya yönelik tanıtım politikaları izlemesi gerektiği belirtilmiştir. Planda bu markalaşma kapsamında markalaşma ofisleri kurulması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Markalaşma ofislerinin yürüteceği çalışmalar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

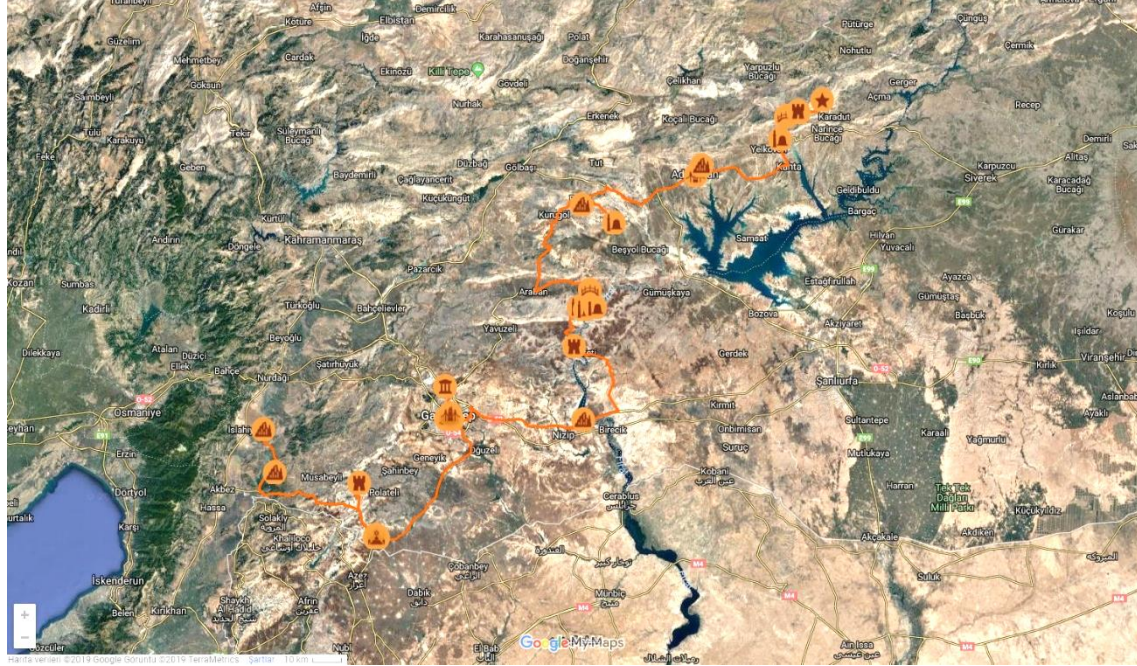
Kentlerin ve özel çekim unsuru olan kaynakların tanıtımı maksadıyla Bölgeye basılı ve görsel basın mensuplarını davet edip tanıtımını yapmak,
Son yıllarda Bölgeyi yanlış tanıtan televizyon dizileri hakkında kamuoyunu ve sorumlu makamları uyarmak, gerekirse bu tür dizilerin durdurulması için dava açmak,
GAP Bölgesi'nin tüm turizm veritabanını derleyip güncel tutmak, Bölgeye turist getirmek isteyen acentelerle temas kurularak bu bilgileri aktarmak,
Bölgede turizm yatırımı yapmak isteyen yatırımcılara, ellerindeki bilgiyi vererek doğru yerde ve sürdürülebilir yatırım türlerini tanıtmak,
Tanıtım maksadıyla turizm fuarlarına katılmak, web siteleri kurmak, basına ilan vermek,
Broşür, katalog, turizm ağırlıklı haritalar hazırlamak,
Reklam fimleri hazırlamak, digital ortamda marka kentleri ve markalaşması istenen kaynakları tanıtmak,
Halen GAP Eylem Planı kapsamında sürdürülen ve yukarıda belirtilen faaliyetlerin bir kısmını kapsayan çalışmalarını tek elde toplamak.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı GAP Bölgesi Turizm Master Planı kapsamında "GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi"ni hayata geçirmiştir. Bu proje hazırlanan Yönetim Planının da kapsamını oluşturan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesini doğrudan etkileyebilecek uygulamalara sahiptir. "GAPMarka" adı ile hayata geçirilen bu projede "Mezopotamya-Destansı Topraklar" turizm markası oluşturulmuştur. Bu marka kapsamında www.mezopotamya.travel adlı web portalı ile "Mezopotamya Gezi Rehberi" mobil uygulaması hayata geçirilmiştir. "Mezopotamya-Destansı Topraklar" Turizm Markası kapsamında GAP Bölgesinde tarih-kültür odaklı tematik rotalar belirlenmiştir. Bu rotalardan biri "Hititlerden Kommagane'ye Gaziantep" olup Yesemek bu rotanın bir parçası durumundadır. Bu rota, Adıyaman ve Gaziantep illerindeki kültürel miras alanlarını kapsamaktadır (Harita 20).

GAP Eylem Planı kapsamı dahilindeki illerde bulunan kültürel miras alanlarının web ortamında görüntülenebilmesine olanak sağlayan **"GAP Sanal Tur"** web portalı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanmış ve hayata geçirilmiştir. Miras Alanı Yesemek Açık Hava Müzesi de bu sanal tur kapsamında internet ortamında görüntülenebilecek kültürel miras alanlarından biridir.

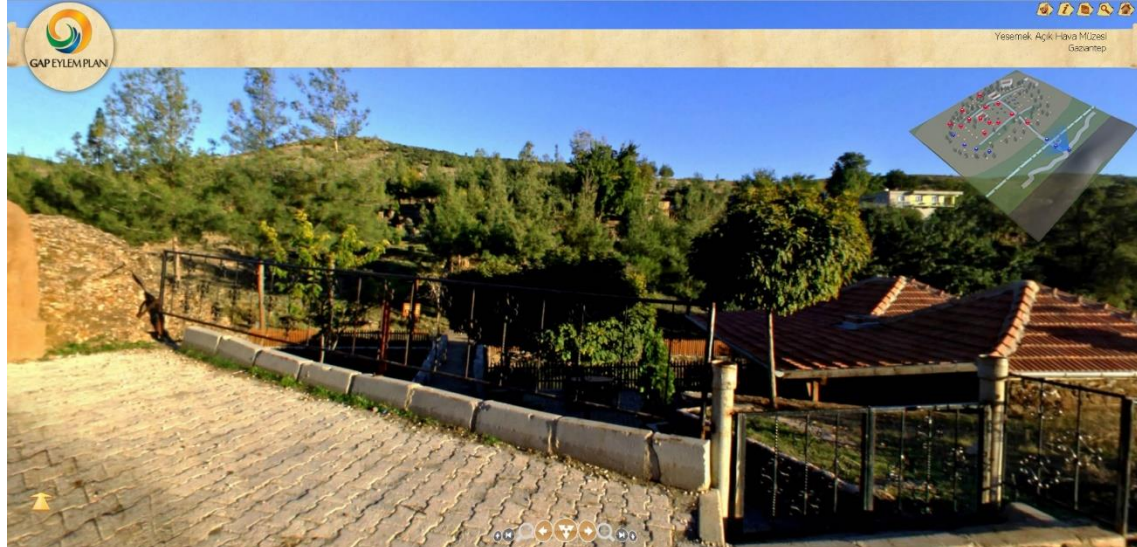
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının yürüttüğü GAP Bölgesi Turizm Master Planı uygulamaları Yesemek'in sanal ortamda görünürlüğü arttıran ve tanıtım çalışmalarını kolaylaştırabilecek uygulamalardan oluşmaktadır. Bu uygulamalar sayesinde alan daha fazla ziyaretçi çekme potansiyeline sahip olabilecektir.

Harita 20: GAP Bölgesi Hititlerden Komageneye Tarih-Kültür Rotası

Kaynak: <http://www.mezopotamya.travel/index.php/tr/rota-sonuc>

Harita 21: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Kültürel Miras Alanları Sanal Tur Uygulaması

Kaynak: <http://sanaltur.gap.gov.tr/sanaltur/tr/iller/gaziantep-yesemekacikhava/index.html>

IV. Türkiye Turizm Stratejisi (2023)

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkiye Turizm Stratejisi (2023) 2007 yılında onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Ülke genelini kapsayan turizm stratejileri, eylem planları ile yürütülmektedir. Türkiye Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı aşağıdaki haritada verilmiştir.

Türkiye Turizm Stratejisi'nde belirlenmiş olan ve genelde Gaziantep İli, özelde ise Yönetim Alanına isabet eden 3 adet strateji söz konusudur. Bu stratejilerden ilki "Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerimizin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi"dir. Bu strateji kapsamında belirlenen hedefler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Ankara, İstanbul, İzmir ve Antalya'da şehir turizmini geliştirmeye yönelik plan ve projeler yaşama geçirilecektir.
Adıyaman, Amasya, Bursa, Edirne, Gaziantep , Hatay, Konya, Kütahya, Manisa, Nevşehir, Kars, Mardin, Sivas, Şanlıurfa ve Trabzon illerinde kültür turizmi canlandırılarak marka kültür kentleri oluşturulacaktır.
İç ve dış turizmde kültür turizmi hareketini artırmak için her yıl Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bir şehir "Kültür Turizmi Kenti" olarak ilan edilecektir.
Tarihi, kültürel ve mimari özelliği olan yapıların ve ören yerlerinin restorasyonu yaptırılacaktır.
Yöresel etkinlikler uluslararası standartlara uygun biçimde geliştirilecektir.
Kültürel ve sanatsal gösterilerin sergileneceği tesisler ve mekanlar yapılacaktır.
Yerel halkın soyut ve somut kültürel mirasın değeri ve korunması konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
Şehirlerimizin zengin kültürel mirasını vurgulayan ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtım ve pazarlama yapılması sağlanacaktır.

Türkiye Turizm Stratejisi kapsamında belirlenen stratejilerinden ikincisi "Varış noktası olarak geliştirilecek ve birden fazla ili kapsayan turizm gelişim bölgelerinde yerel ve bölgesel kalkınmada turizmin güçlü bir araç olarak kullanılması"dır. Bu strateji kapsamında Türkiye genelinde 9 adet tematik bölge önerilmiştir. Bu bölgelerden biri de **GAP Kültür ve Turizm Gelişim Bölgesi** olup Adıyaman, Batman, Diyarbakır, **Gaziantep**, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak illerini kapsamaktadır. GAP Kültür ve Turizm Gelişim Bölgesi dahilinde temel politika ve eylemler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Bölgenin kültür turizminin yanı sıra golf turizmi, sağlık turizmi, gençlik turizmi, eko-turizm, yamaç paraşütü, trekking, su sporları, kanoculuk, kuş gözleme ve kongre turizmi gibi turizm türleri ile odaklı gelişimi sağlanacaktır.
--

Bölgede, diğer turizm türleri ile entegrasyon sağlanarak büyük çaplı kültür inanç turizmi” geliştirilecek, gerçekleştirilecek arazi ve kültürel yapı tahsislerinin yanı sıra yapılacak yeni yatırımlar ile nitelikli tesis sayısının ve yatak kapasitesinin artırılması sağlanacaktır.

Mevcut konaklama kapasitesinin kültür inanç turizmi çerçevesinde geliştirilmesi, ülkemizin batı kıyılarındaki yabancı turistlerin uçakla bölgeye getirilmesi ile konaklama kapasitesi artırılabilmektedir.

Türkiye Turizm Stratejisi kapsamında belirlenen stratejilerinden üçüncüsü ise “Belli bir güzergahın doğal ve kültürel dokusunun yenilenerek belli temalara dayalı olarak turizm amacıyla geliştirilmesi”dir. Bu strateji kapsamında Türkiye genelinde 7 adet tematik turizm gelişme koridoru önerilmiştir. Bu koridorlardan biri de **İnanç Turizmi Koridoru** olup Mersin, Hatay, **Gaziantep**, Şanlıurfa ve Mardin yörelerini kapsamaktadır. İnanç Turizm Koridorunda belirlenen temel politika ve eylemler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tarihi yapılar restore edilerek pansiyonculuğun ve küçük otellerin desteklenmesi, sağlanacaktır.

Bölgenin mevcut konaklama kapasitesi kültür ve ekoturizme yönelik yapılacak planlama ve uygulamalarla artırılabilmektedir.

Türkiye Turizm Stratejisi kapsamında belirlenen stratejilerinden dördüncüsü ise “doğa temelli turizmin planlı gelişimi”dir. Bu strateji kapsamında Türkiye genelinde 4 adet Eko-Turizm Bölgesi önerilmiştir. Bu bölgelerden biri de **GAP Eko-Turizm** Bölgesidir. Eko-Turizm Bölgelerinde belirlenen temel politika ve eylemler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

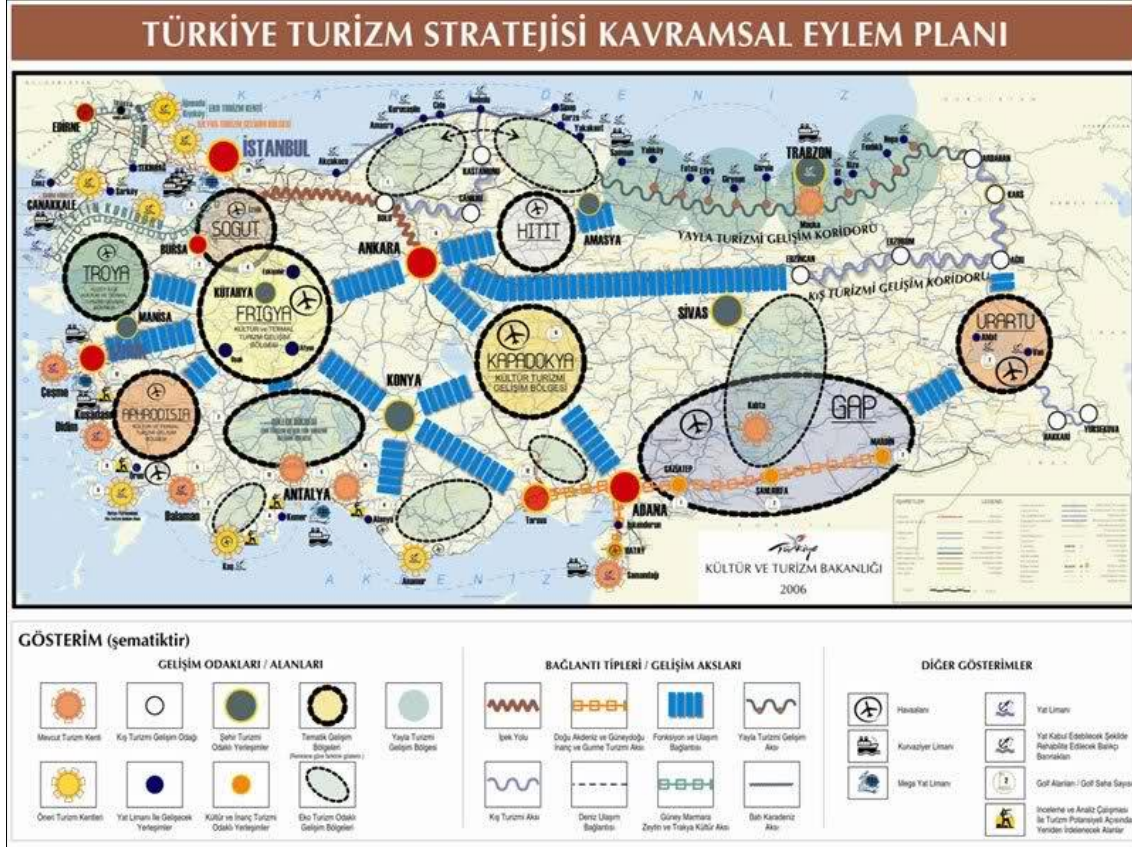
Eko-turizm uygulanacak yörelerde kırsal kesimde tarım dışı istihdam alanları oluşturularak bölgeler arası dengesizliklerin azaltılmasına, kadının statüsünün iyileştirilmesine, kırsal alanlardaki nüfus göçünün durdurulmasına ve milli değerlerin korunması ve tanıtımına katkıda bulunulacaktır.

STRATEJİ	HEDEF	EYLEM
6. Ulaşım ve Altyapının Güçlendirilmesi	Turizm Potansiyeli Yüksek Alanlarda Altyapı Eksikliğinin Giderilmesi	No:27 Marka Kentlerdeki Altyapı Eksiklikleri
	Turizmde Karayolu Ulaşımında Güvenliğin ve Erişim Kapasitesinin Arttırılması	No:36 Bölünmüş Yol Bağlantıları
10. Kentsel Ölçekte Markalaşma	Mimari Düzenlemeler	No: 66 Kültür Kentleri Adıyaman, Amasya, Bursa, Edirne, Gaziantep, Hatay, Konya, Kütahya, Manisa, Nevşehir, Kars, Mardin, Sivas, Şanlıurfa ve Trabzon illerinde kültür turizmi canlandırılarak marka kültür kentlerinin oluşturulması

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, www.kultur.gov.tr

Türkiye Turizm Stratejisi kapsamında 2007-2013 yıllarını kapsayan Eylem Planı hazırlanmıştır. Bu plan dönemi sonrasında yeni bir eylem planı hazırlanmamış olup, 2007-2013 yıllarını kapsayan plan dönemi uygulamaları halen sürmektedir (Harita 22). Bu eylem planı kapsamında Gaziantep'i de doğrudan ilgilendiren eylemler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Harita 22: Türkiye Turizm Stratejisi

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, www.kultur.gov.tr

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve GAP Bölge İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Türkiye Turizm Stratejisi ve GAP Bölgesi Turizm Master Planlarında Yesemek'i de ilgilendiren plan kararları alana yönelik fiziki müdahaleler içermemekle birlikte alanın il geneli turizm altyapısının geliştirilmesi, tanıtım ve markalaşma faaliyetlerinin bir parçası olarak değerlendirilmesi ile ilgilidir. Bu plan kapsamında yürütülecek çalışmalarla Gaziantep İl turizm altyapısının güçlenmesinden elde edilecek olumlu sonuçlardan Yesemek'in de yararlanması sağlanabilecektir.

Yönetim Alanına isabet eden üst ölçekli planların ulusal ölçekten bölgesel ölçeklere geçişte bütünlük arz ettiği görülmektedir. Bu planların bölgenin turizm altyapısının iyileştirilerek, ulusal ve bölgesel düzeydeki turizm potansiyelini en iyi şekilde kullanmayı amaçlamakta olduğu tespit edilmiştir.

Türkiye Turizm Stratejisi (2023) ve GAP Bölgesi Turizm Master Planı kapsamında yürütülen proje ve programlar Gaziantep ili turizm hizmet sunumu kalitesini önemli seviyelere çıkarmıştır. Bu

durum İl geneli turizm konaklama ve müze ziyaretçi sayılarındaki artış ile birebir örtüşmektedir. Bu projeler kapsamında İl genelinde en fazla ilgiyi Zeugma Müzesi çekmektedir.

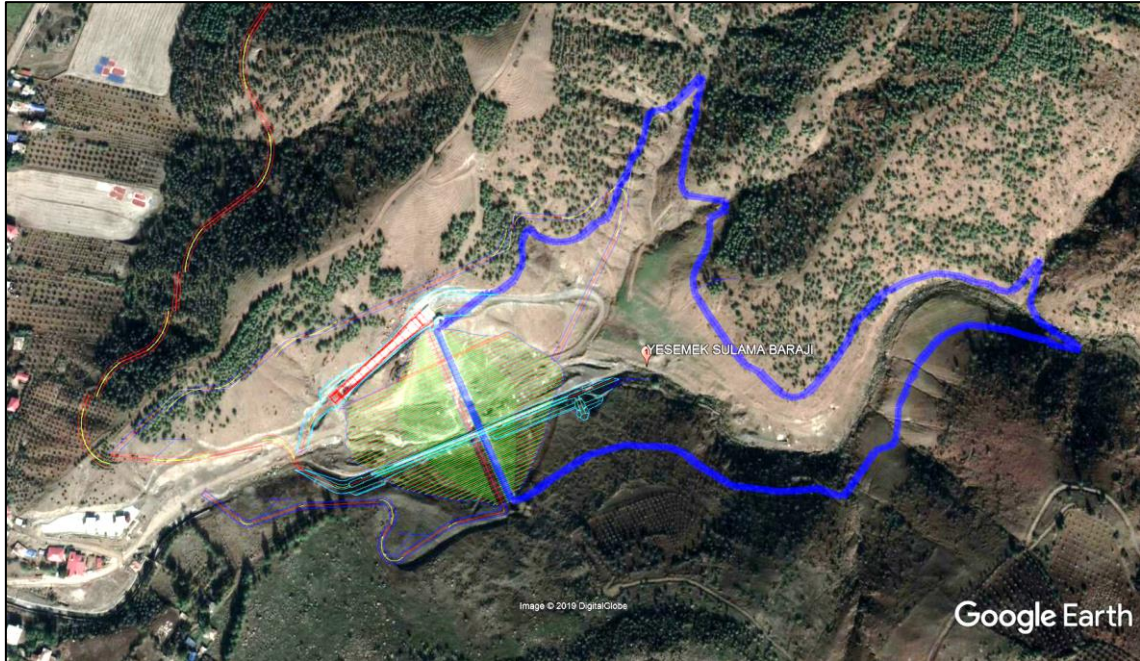
Yesemek Açık Hava Müzesinin daha fazla ilgi çekebilmesi için yürütülecek çalışmalar Yönetim Planında ele alınmıştır. Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planında bu amaçlar dikkate alınmış ve üst ölçekli planlarda belirlenen proje ve eylem temaları ile dengeli ve uyumlu bir süreç hazırlanmıştır.

Alanı İlgilendiren Projeler

V. DSİ Yesemek Sulama Göleti Projesi

DSİ 20. Bölge Müdürlüğü denetiminde 26.05.2016 tarihinde inşaatına başlanan Yesemek Sulama Göleti 2019 yılı aralık ayı itibarıyla %34'ü tamamlanmış durumdadır. Projenin bitiş tarihi 02.05.2019 olarak planlanmasına rağmen inşaat süreci halen devam etmektedir. DSİ 20. Bölge Müdürlüğü tarafından inşaat aşaması devam eden projenin tamamlanmasına yönelik bir takvim öngörülmemekle birlikte 2020 yılı içerisinde projenin sürdürülmesine yönelik bir bütçe kaynağının ayrılmadığı bilgisi de edinilmiştir. Proje kapsamında ise Yesemek Mahallesi'nin kuzeyinde kalan "Ortaklı Mahallesi" sınırları içerisinde kalan 274 hektarlık bir alanın tarımsal amaçlı sulaması yapılması planlanmaktadır. Yesemek Sulama Göleti teknik özellikleri ve Yönetim Alanı ile olan ilişkisini gösterir tablo ve haritalar aşağıda verilmiştir.

Harita 23: Yesemek Sulama Göleti Projesi

Kaynak: DSİ 20.Bölge Müdürlüğü

Tablo 4: Yesemek Sulama Göleti Teknik Özellikleri

Gövde Tipi	Homojen Toprak Dolgu.
Gövde Hacmi	443.000 m ³
Kret Kotu	487,20 m
Depolama Hacmi	1,389 hm ³
Kret Uzunluğu	220 m
Gövde Yüksekliği (Talvegden)	35,70 m
Gövde Yüksekliği (Temelden)	36,20 m
Sulama Şebekesi Uzunluğu	6333 m

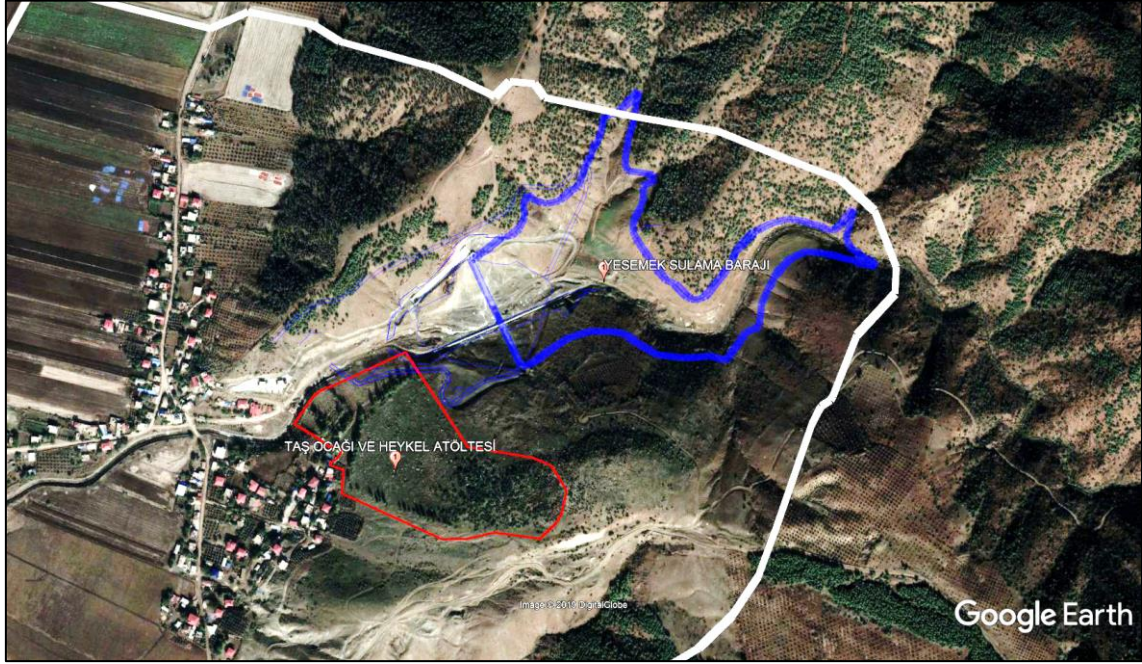
Kaynak: DSİ. 20. Bölge Müdürlüğü, www.dsi.gov.tr

Fotoğraf 16: Yesemek Sulama Göleti İnşaatı

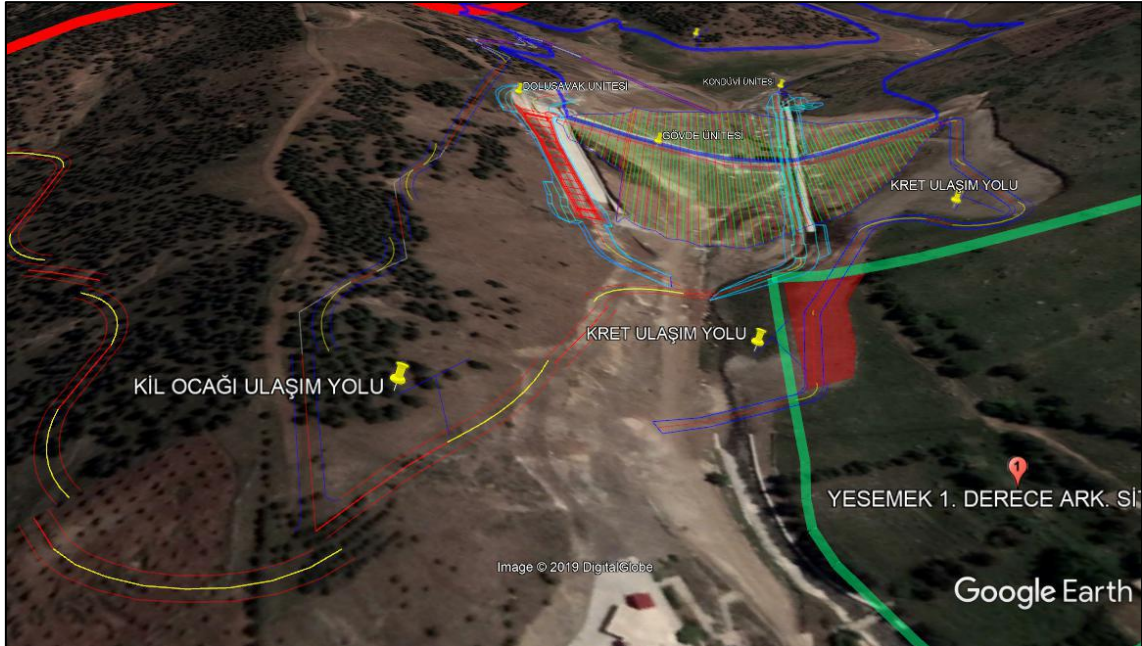
Kaynak: DSİ 20.Bölge Müdürlüğü

Sulama Göleti Projesi hazırlanırken “Kret Ulaşım Yolu” olarak tanımlanan servis yolu güzergahı Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Arkeolojik Sit Alanı’nın kuzeyinde kalan Yesemek Deresi bitişiğinde kalan alanın üzerinden geçecek şekilde projelendirilmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi girişimleri sonucunda “Kret Ulaşım Yolu” işletmeye kapatılmış, projede değişiklik yapılarak bu servis yolu Yesemek Deresinin diğer yakasına taşınmıştır. Projede “Kil Ocağı Ulaşım Yolu” olarak projelendirilen güzergaha Yesemek Deresinden bir hat çekilmiş ve bu hat servis yolu olarak kullanılmaya başlanmıştır (Harita 25).

Göletin gövde yüksekliği 35,70 metre olarak projelendirilmiştir. Proje tamamlandığında gerek göletin gövde yapısı yüksekliğinin alanın silüetine olumsuz etkisi gerekse oluşacak yapay göletten kaynaklanabilecek olası iklim değişikliği ve afet riskleri Yönetim Planı içerisindeki en önemli sorunlardan biri olarak değerlendirilmiştir.

Harita 24: Yesemek Sulama Göleti Yönetim Alanı Etkileşimi

Kaynak: DSİ 20.Bölge Müdürlüğü

Harita 25: Yesemek Sulama Göleti - Kret Ulaşım Yolu

Kaynak: DSİ 20.Bölge Müdürlüğü

Sulama göleti inşaatı faaliyetlerinin Yönetim Alanı'na olan etkileri ilerleyen bölümlerde değerlendirilmiştir.

VI. Yesemek Ören Yeri Çevre Düzenleme Projesi

Gaziantep Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı 2015 yılı içerisinde düzenlediği "Yesemek Ören Yeri Çevre Düzenleme Projesi Hazırlanması Hizmet Alımı İşi" ihalesi kapsamında bir çevre düzenleme projesi hazırlanmıştır. Bu proje, 2018 yılı içerisinde Gaziantep Kültür Varlıklarını

Proje kapsamında tasarım bakımından;

- Müze ve güvenlik binası mimari projeleri hazırlanmış,
- Gezi güzergahında kaplama önerilmeyip toprak zemin tercih edilmiş,
- Pergola ve seyir terası yapı malzemelerinin kompozit ahşap malzeme önerilmiş,
- Öneri çevre düzenleme projesi kapsamında; 224, 227, 228 229, 231, 232 ve 234 no.lu parsellerin kamulaştırılması öngörülmüştür. Bu parseller alana bitişik durumdaki ve proje bütününde işlev yüklenen şahıslara ait parsellerden oluşmaktadır.

Yesemek Öneri Çevre Düzenlemesi Projesinin, Miras Alanının mevcut işletme ve ziyaretçi sunumunun iyileştirilmesine yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Ancak Proje, Yesemek Sulama Göleti Projesinden önce ve Yönetim Planından bağımsız olarak hazırlanmış durumdadır. Bu bakımdan Çevre Düzenleme Projesinin Yönetim Planı amaç ve hedeflerine uygun olarak yeniden ele alınması gerekmektedir.

VII. DSİ Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi

Tahtaköprü Barajı, Yönetim Alanı sınırları dışında kalmakla beraber etki alanı dikkate alındığında Yönetim Planının ilgi ve konularından birini oluşturmaktadır. DSİ Adana 6. Bölge Müdürlüğü işletmesi ve kontrolündeki tesis; Hatay İli, Hassa İlçesinin yaklaşık 15 km kuzeydoğusunda, Suriye sınırı yakınında, Karasu Çayı üzerinde 1975 yılında inşası tamamlanarak 1977 yılında işletmeye açılmıştır.

Fotoğraf 17: Tahtaköprü Barajı

Kaynak: DSİ 6.Bölge Müdürlüğü

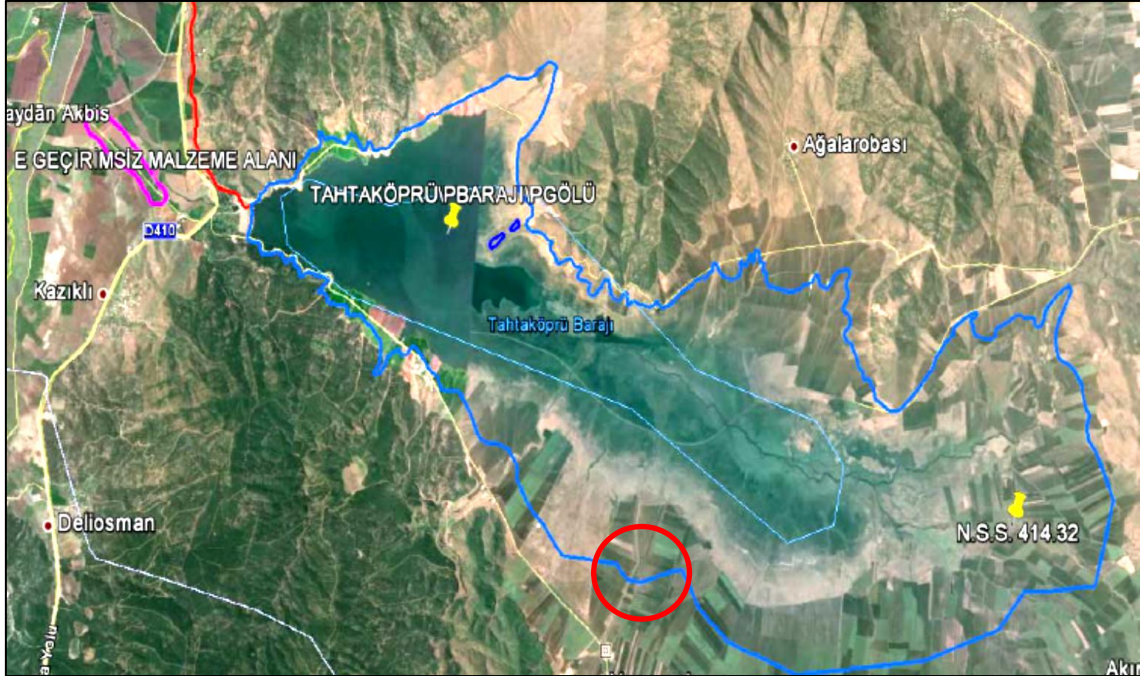
Tahtaköprü Barajı, Yönetim Alanının kuş uçuşu 6 km güneybatısındadır, barajın mevcut rezervuar alanı Yönetim Alanı sınırları ile ilişkili durumda değildir.

DSİ Adana 6. Bölge Müdürlüğü tarafından 2014 yılında hazırlanan "Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi", barajın mevcut gövde dolgusunun 9.50 metre yükseltilmesini öngörmekte ve 2017 yılı içerisinde bu kapsamda başlayan inşaat çalışmaları halen sürmektedir.

Harita 27: Tahtaköprü Barajının Yönetim Alanına Göre Konumu

Harita 28: Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi Rezervuar Alanı

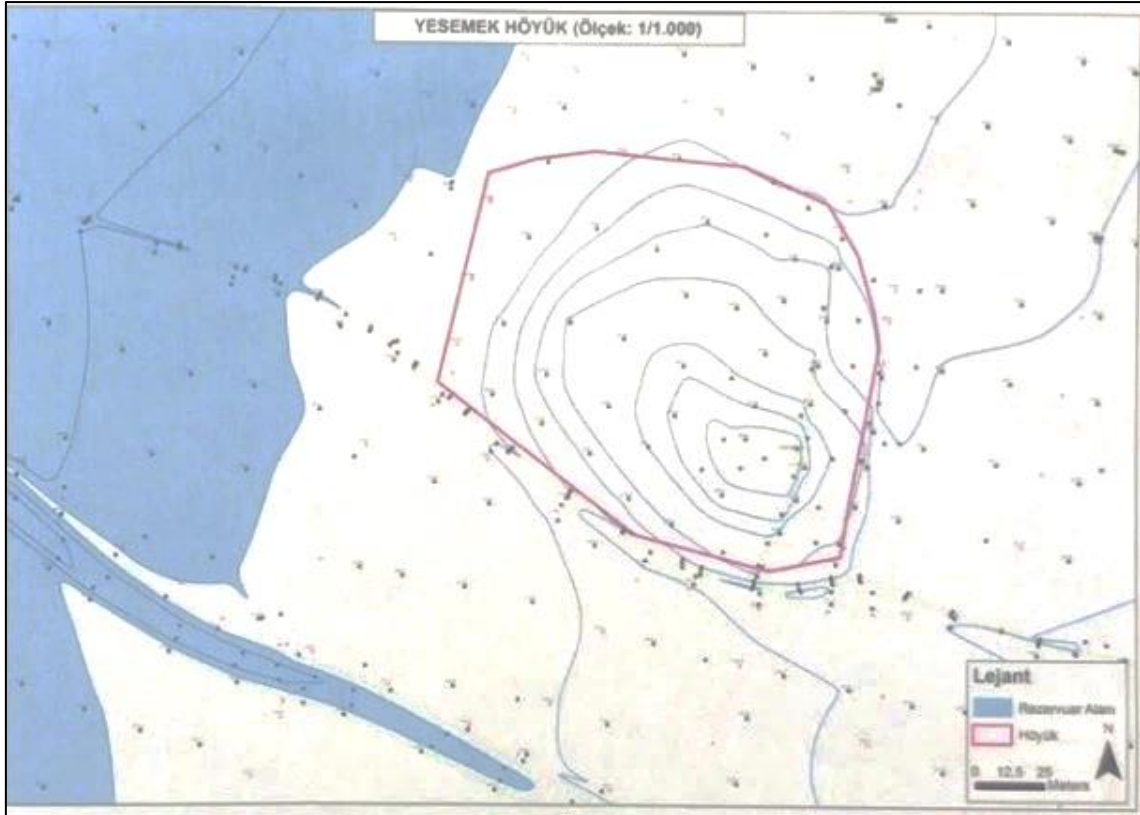
Kaynak: Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi ÇED Raporu

Bu proje barajın depolanacak su hacmini arttıracak olup barajın rezervuar alanını genişletecektir. Yesemek Mahallesi bu genişlemeye bağlı etkilenecek alanlardan biri durumundadır. Tahtaköprü Barajının inşaat sonrasında kaplayacağı rezervuar alanı Yönetim Alanı sınırlarını da

içerisine almaktadır. Yönetim Alanının batısında yer alan Yesemek Höyük de bu genişlemeden etkilenme potansiyeline sahip miras alanı konumundadır. Aynı zamanda, projeye göre Yesemek tarım alanlarının bir kısmı da sular altında kalacak kamulaştırmaya dahil alanlar arasında yer almaktadır (Harita 27, 28).

“Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi”nin Yesemek Höyük sınırları ile etkileşimine yönelik DSI Genel Müdürlüğü 6. Bölge Müdürlüğü’nün 01.02.2017 tarihli ve 71743 sayılı yazısında proje sonucunda oluşacak baraj alanının Yesemek Höyük 1.derece Arkeolojik Sit Alanı sınırlarına bir müdahalesinin olmayacağı belirtilmiştir.

Harita 29: Tahtaköprü Barajı Yesemek Höyük Etkileşimi

Kaynak: Yesemek Höyük Kazısı Başvurusu Bilim Raporu

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından “Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi” alanında kalan kültür varlıklarının korunmasına yönelik önlemleri tespit etmek amacıyla bir inceleme çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaya göre revizyon projesinin Yesemek Höyük’e olan muhtemel etkisi ve yapılması gerekenler; “oluşacak baraj alanının Yesemek Höyük 1.derece Arkeolojik Sit Alanı sınırlarına özellikle batı ve kuzeybatı yönünde çok yaklaşacağı ve meydana gelebilecek olağanüstü bir durumda baraj sularının tahribata sebep olma ihtimali de göz önüne alındığında Yesemek Höyük’ün batı ve kuzeybatı yönünde 1.derece Arkeolojik Sit Alanı sınırları ile oluşacak baraj alanı arasında su sızdırmama niteliğine sahip koruyucu bir bariyerin inşa edilmesi” olarak açıklanmıştır (Harita 29).

3. YESEMİK ARKEOLOJİK ALANI

Yesemek, konumlandığı İslahiye havzasının bugüne kadar keşfedilmiş arkeolojik zenginliklerinin en önemlilerinden biridir. Havzada Akeramik Neolitik Çağ'dan başlamak üzere Ortaçağ'a kadar bir zaman dilimini kapsayan dönemde yerleşim görmüş birçok şehir yapısı, höyük ve nekropol bulunmakta olup Akeramik Neolitik Çağ'a (MÖ 8500) tarihlenen Hamamlar Höyük İslahiye havzasında bugüne kadar açığa çıkartılmış en eski yerleşim alanı olma özelliğine sahiptir. Bu höyüklerin bir kısmı Tahtaköprü Barajı'nın rezervuar alanı içerisinde olduklarından yakın dönemde su altında kalma riskini taşımaktadır (Harita 30).

Harita 30: İslahiye Havzası Arkeolojik Alanları

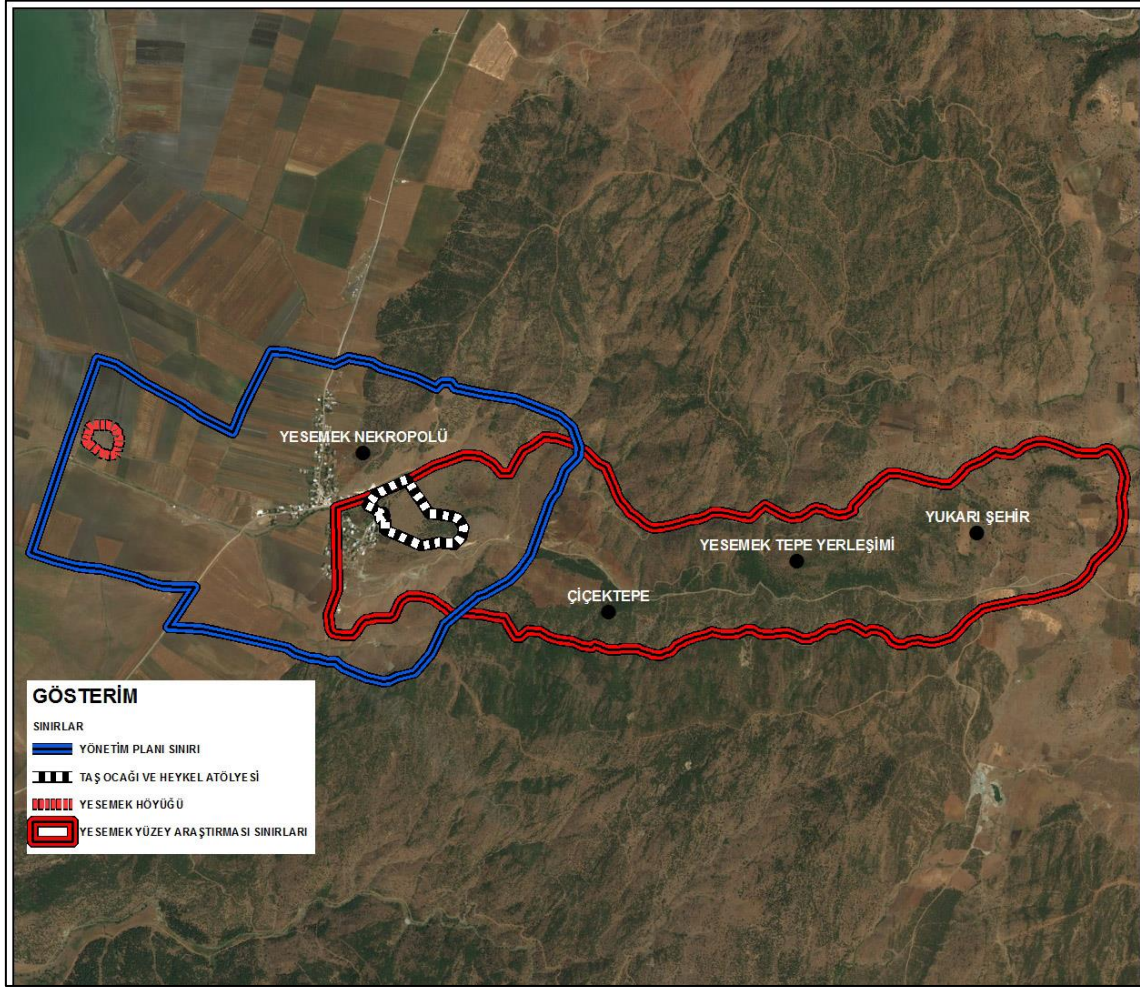
Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

Yesemek'in yaklaşık 20 km kuzeyindeki Zincirli Höyük ve Tilmen Höyük İslahiye havzasında bugüne kadar en fazla arkeolojik araştırma faaliyetinin yürütüldüğü höyüklerdir. Zincirli Höyük tarihsel bakımından Yesemek'ten sonra Geç Hitit Devletleri, Tilmen Höyük ise Yesemek'ten önce Geç Kalkolitik Çağ'a kadar tarihlenmektedir. Her iki höyük de başkent olarak kullanılmıştır.

Yesemek Arkeolojik Alanı; Yesemek Mahallesi sınırları içerisinde kalan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük'ün kapladığı alanlar olarak 1.derece Arkeolojik Sit Alanı kapsamında tescil edilerek koruma altına alınmıştır (Harita 31).

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Yesemek Deresi ile Karatepe'nin batıya bakan yamacı arasında kalan 470 metre uzunluk ve 200 metre genişliğe sahip yaklaşık 8 hektar büyüklüğünde bir alana yayılmış vaziyettedir. Yamaç özelliğine sahip bu alan, 450 metre kotundan 550 metre kotuna kadar yükselen bir topografyaya sahiptir. Alan, ağırlıklı olarak %10-15 eğim aralığında olup Karatepe'ye doğru çıktığında ise bu oran %20'nin üzerine çıkmaktadır.

Harita 31: Yesemek Arkeolojik Alanı Sınırları

Büyük bir bölümü açık olan alanın doğal bitki örtüsü makilik ve fideleme ile yetiştirilmiş çam ağaçlarından oluşur. Bu arkeolojik alan, Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi olarak iki farklı fonksiyonda tanımlanmaktadır. Taş ocağı olarak tanımlanan alan; Karatepe'nin yamaçlarına yayılmış olup heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların üretiminde kullanıldığı tespit edilen bazalt malzemenin kaynağını oluşturmaktadır. Taş ocağında, bazalt malzeme kaynağından blok olarak çıkartılıp heykel ve mimari unsurların üretimi için hazır hale getirilmektedir. Taş ocağında aynı zamanda taslak formdaki heykellere de rastlanmaktadır. Bu durum, ocağın hem malzeme temini hem de üretim yeri olarak kullanıldığını göstermektedir. Heykel Atölyesi olarak tanımlanan alan ise taş ocağından Yesemek Deresi'ne kadar uzanan, kuzey ve güney yönlerinde genişleyen bir alanı kaplamaktadır. Heykel Atölyesi, girişindeki teraslama yapılan kısmı hariç alana yayılmış vaziyetteki heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurları barındırmaktadır. Atölye olarak tanımlanan bu alanda taş ocağından blok halinde çıkartılan dikdörtgen biçimindeki bazalt taşları taslak formdaki heykellere dönüştürülmektedir.

Yesemek Höyük, Yesemek Mahallesinin yaklaşık 2 km batısında, 130 metre uzunluk ve 85 metre genişliğinde ve 5-7 metre yüksekliğinde bir yapıya sahiptir. Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından tespit edilen Höyük'ün işlevi tam olarak belirlenememiş olmakla birlikte yapılan arkeolojik araştırmalarda birden çok dönemi tarihleyen seramik malzemeler tespit edilmiş durumdadır. Yesemek

Höyük, tarihsel bakımından Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin çok daha öncesine tarihlenmektedir. İslahiye Havzasında Yesemek Höyük ile aynı döneme rastlayan diğer höyükler arasındaki ilişki bugüne kadar tespit edilebilmiş değildir. Günümüzde halen tarımsal faaliyetlerin sürdürüldüğü Höyük'te tahribat oldukça fazladır.

Fotoğraf 18: Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi - Yesemek Höyük

Yesemek Arkeolojik Alanı, sınırları kesinleştirilmiş arkeolojik sit alanlarının yanı sıra bu alanlar ile ilişkili fakat koruma statüsü getirilmemiş ve içerisinde kültürel miras öğelerinin tespiti yapılmış Yesemek mahallesi yerleşik alanı ile Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesi kapsamında çalışması yapılan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Kilis sınırlarındaki Topallar Köyü arasındaki alanın Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ni tanımlayacak niteliktedir. Nitekim bu alanın da Yesemek Arkeolojik Alanı olarak tanımlanmış alana dahil edilebilecek önem ve değerdeki bir alan olarak değerlendirilebilecek özelliklere sahip olduğu tespit edilerek, alan yüzey araştırması çalışmasında Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II) olarak isimlendirilmiştir (Harita 32).

Fotoğraf 19: Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi YüzeyAraştırması Sonuç Raporu

Harita 32: Yesemek Arkeolojik Alanı Topografik Yapısı

3.1. Alanın Keşfi

Yesemek Taş Ocağı 1890 yılında, o zamanki Zincirli (Sam'al) Arkeoloji Ekspedisyonunun başkanı Felix Von LUSCHAN tarafından keşfedilmiştir. Von LUSCHAN, yapmış olduğu kısa tasvirde, burada "büyük çapta birçok aslanların ve işçilikleri tamamlanmamış diğer heykellerin bulunduğunu" bilhassa belirtmiş, Zincirli skülpür eserlerinin bu ocağın gelmelerinin gerektiğini doğru olarak tahmin etmiş ve bu taş ocağını ileride ayrıntılı olarak ayrıca ele alacağını kaydetmiş, ancak kendisi bu vaadini yerine getirme fırsatını bulamamıştır (Alkım,1974:9).

3.2. Alanın Tarihlemesi

Yesemek'in bulunduğu İslahiye bölgesi Hitit İmparatorluk Dönemi (MÖ. 1850-1200) krallarından I. Şuppiluliuma tarafından (MÖ. 1375-1345) Hitit İmparatorluğu'nun askeri ve siyasi hakimiyeti altına girmiştir. Bu dönemde İslahiye Bölgesi ve çevresinde Hurri kavminin yaşadığı bilinmekle beraber Luwi kavminin de bu bölgede yaşadığı tespit edilmiştir. Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin bu dönemde faaliyete geçtiği ve Atölye'de Hurri ustaların çalıştığı tahmin edilmektedir (Başkaya ve Türk,2014).

Hitit İmparatorluğu'nun Ege göçleri ve deniz kavimlerinin saldırıları sonucunda yıkılmasıyla birlikte Suriye'nin kuzeyi ve Güney Anadolu'da Hitit İmparatorluğu'nun devamı oldukları kabul edilen feodal yönetim anlayışı ile yönetilen Geç Hitit Devletleri (MÖ. 1200-600) kurulmuştur. Geç Hitit Devletleri'nden biri olan Sam'al Krallığı İslahiye Bölgesinde kurulmuş ve Yesemek'in de yer aldığı bu bölgede askeri ve siyasi olarak hakim duruma gelmiştir. Sam'al Krallığı'nın başkenti ise Yesemek'in yaklaşık 23 km kuzeyindeki Zincirli Höyük'tür. Sam'al Krallığı hüküm sürdüğü dönemde Aramiler'in baskısı altında yaşamış ve Asur Devleti ile askeri ve siyasi iş birlikleri yapmıştır.

Harita 33: Hitit İmparatorluk Dönemi Sınırları

Kaynak: http://f.eba.gov.tr/tarih_atlasi-I/1930/index.html#panel1-2

Sam'al Krallığı MÖ. IX. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren atölyeyi tekrar faaliyete geçirmiştir. Bu döneme ait buluntularda bölgenin karışık siyasi durumu sebebiyle Asur, Hitit ve Suriye kültürüne ait unsurlar görülmektedir. Daha sonraki dönemde bölgeye gelen Aramiler'in de eserler üzerindeki etkisi izlenebilmektedir. Sam'al Krallığının MÖ. VII. yüzyılın son çeyreğinde Asur'lular tarafından yıkılması ile bölge Asur egemenliğine girmiştir (Başkaya ve Türk,2014).

Harita 34: Geç Hitit Devletleri Sınırları

Kaynak: http://f.eba.gov.tr/tarih_atlasi-I/1930/index.html#panel1-2

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili bugüne kadar yapılan araştırmalarda alanın tarihlemesi ile ilgili en yaygın görüş; Atölye'nin Hitit İmparatorluk Dönemi'nde faaliyete geçtiği, Geç Hitit Devletleri Dönemi'nde aktif olarak kullanıldığı ve Asur Devleti tarafından yıkıldığı görüşüdür. Bu

görüşü destekleyen akademik ve bilimsel çalışmalarda araştırmacıların bir kısmının alanının tarihlemesi ile ilgili görüşleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Anıtsal mimari heykeltçilik tarzında olan ve değişik işçilik evreleri gösteren bu eserlerin bir bölümü, MÖ II. binyılına, bir kısmı da I. binyıla tarihlenir (Alkım, 1967a: 45).
Yesemek Heykel Atölyesi, MÖ II. binyılın son yüzyılları ile MÖ VIII. yy'ın son çeyreği arasında 5-6 yy kadar kullanılmıştır (Sevin, 2003b: 190).
W. Orthman Yesemek eserlerinin yarım bırakılmış olduğundan belli bir tarihlenmenin olamayacağını, fakat Geç-Hitit dönemine tarihlendiğini söylemiştir (Orthmann, 1971: 471).
M.Ö. I. binin ilk çeyreğinde ise Geç Hitit Şehir Krallıkları'nın Geç Hitit stilini yaşattıkları bilinmektedir. Yesemek'te heykelleri yapan veya yaptıranların Hititler, Luwiler, bölgede çok daha eski dönemlerden itibaren yaşayan Hurriler'den Dağ Tanrılarını öğrenmişlerdir (Duru, 2004: 49).
Genge, Zincirli'de bulunan tamamlanmış Yesemek sfenksini M.Ö. IX. yüzyıl ortalarına, yaklaşık olarak M.Ö. 870/840 tarihlendirir ve Yesemek için aynı tarihleri önerir (Genge, 1979: 186).

Yukarıdaki tabloda verilen görüşlerin aksine Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesinde elde edilen ilk bulgular Yesemek'in tarihlemesi ile ilgili bugüne kadar netleştirilememiş hususlara yanıt verir niteliktedir. "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması"na göre Yesemek'in Hitit İmparatorluk Dönemi'nde faaliyete geçtiği ve yine bu dönemde kapandığını gösterir bulgulara yüzey araştırmasında ulaşılmış durumdadır. Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin doğu sınırlarından başlayıp Kilis sınırları içerisindeki Topallar Köyü'ne kadar uzanan yaklaşık 3.5 km uzunluk ve 0.70-1 km genişliğindeki bir alanda yapılan incelemede sıklıkla duvar ve diğer mimari kalıntılarına rastlanmış ve bu duvarların Hitit tekniğinde yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Aynı bölgede Hitit İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen seramik parçalarının da aynı çalışmada tespit edilmiş olması Yesemek'in tarihlemesinin Hitit İmparatorluk Dönemi ile sınırlandırılacağını göstermektedir. Bu çalışmada Yesemek Höyük ise Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nden daha eskiye isabet eden Kalkolitik Çağ'a tarihlenmektedir.

3.3. Kazı ve Araştırma Faaliyetleri

1955-1961 Dönemi

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili ilk arkeolojik çalışmayı Prof.Dr. Bahadır Alkım ve ekibi yürütmüştür. Bahadır Alkım'ın liderliğinde yürütülen çalışmalar 1955-1961 yılları arasındaki 4 dönemi kapsamaktadır. Kazı ekibi çalışmalarını bugünkü Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük olarak tanımlanmış alan içerisinde sürdürmüştür (Tablo 5).

Fotoğraf 20: Prof.Dr. Bahadır Alkım'ın Çalışmaları

Kaynak: Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Tablo 5: Kazı ve Araştırma Faaliyetleri (1955-1961)

TARİH	İŞLEM	KAZI EKİBİ	TESPİTLER - ÇALIŞMALAR
1955	GEZİ	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Taslakların Tespiti, Resimlerinin Çekilmesi ve İşçilik Evrelerinin Ayırt Edilmesi Çalışmaları Yapılmıştır.
1957	ARAŞTIRMA	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Topografik Haritalar Hazırlanmıştır.
1958	KAZI	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Taş Kesme Tekniği İncelenmiş, Taslakların Ayrıntılı Ölçüleri Alınmış, Resimleri Çekilmiş ve Tarihlendirme Çalışması Yapılmıştır.
1959	KAZI	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Çeşitli Kabartma Taslakları Tespit Edilmiş, Taslakların 25 Adedi Dik Konuma Getirilmiş, Taslakların Tipolojik ve Teknik Etüdları Yapılmış ve Desenleri Çizilmiştir.
1960	KAZI	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Taslakların Tipolojik ve Teknik Etüdları Yapılmış ve Desenleri Çizilmiştir.
1961	KAZI	Prof.Dr. Bahadır Alkım	Yesemek Höyüğünde Bitmemiş Bir Bazalt Sütun Kaidesi, Perdah Taşları, Ezgi Taşları Tespit Edilmiştir. Bunların Taş Ocağı İşçilerine Ait Olduğu Tahmin Edilmektedir.
			Sayım Çalışması Sonucunda 164 Adet Heykel Taslağı ve Kabartmanın Tespiti Yapılmıştır.

Kaynak: "Alkım, 1960", "Alkım, 1974"

1989-1991 Dönemi

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne yönelik ikinci dönem çalışmalar; 1989 -1991 yılları arasında Gaziantep Müze Müdürlüğü Denetiminde Arkeolog İlhan Temizsoy tarafından yürütülmüştür. Bu dönemde toplamda 115 adet heykel taslağı ve kabartma ile Hitit İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen Hitit-Luvi hiyeroglif yazıtlı mührü bulunmuştur (Temizsoy, 1991,1992).

İlhan Temizsoy'un 1991 yılı çalışmaları sırasında insan heykeli olarak tanımladığı ve hiyeroglif yazıtın olduğu baş kısmının kopuk ve alt kısmının tespit edilemediği bir heykel bulunmuştur (Temizsoy, 1992).

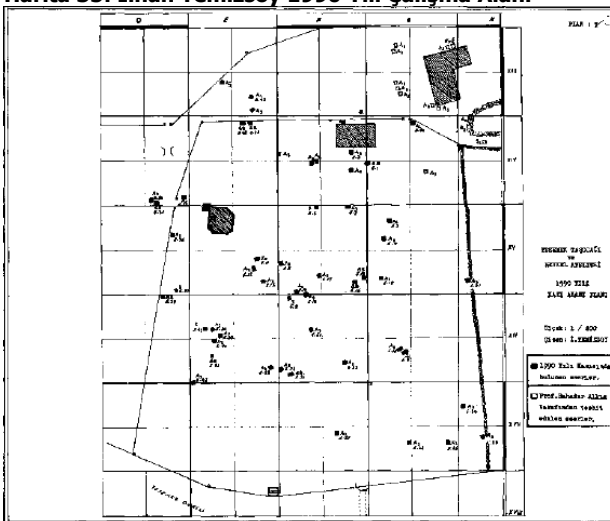
Bu dönemdeki çalışmalarda Hellenistik Dönem'e tarihlenen bir bronz sikke ile Roma Dönemi'ne ait seramik parçaları da Yesemek'te tespit edilmiştir (Temizsoy, 1991,1992).

Fotoğraf 21: İlhan Temizsoy'un Çalışmaları

Kaynak: Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Harita 35: İlhan Temizsoy 1990 Yılı Çalışma Alanı

Kaynak: Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Fotoğraf 22: Hiyeroglif Mühür

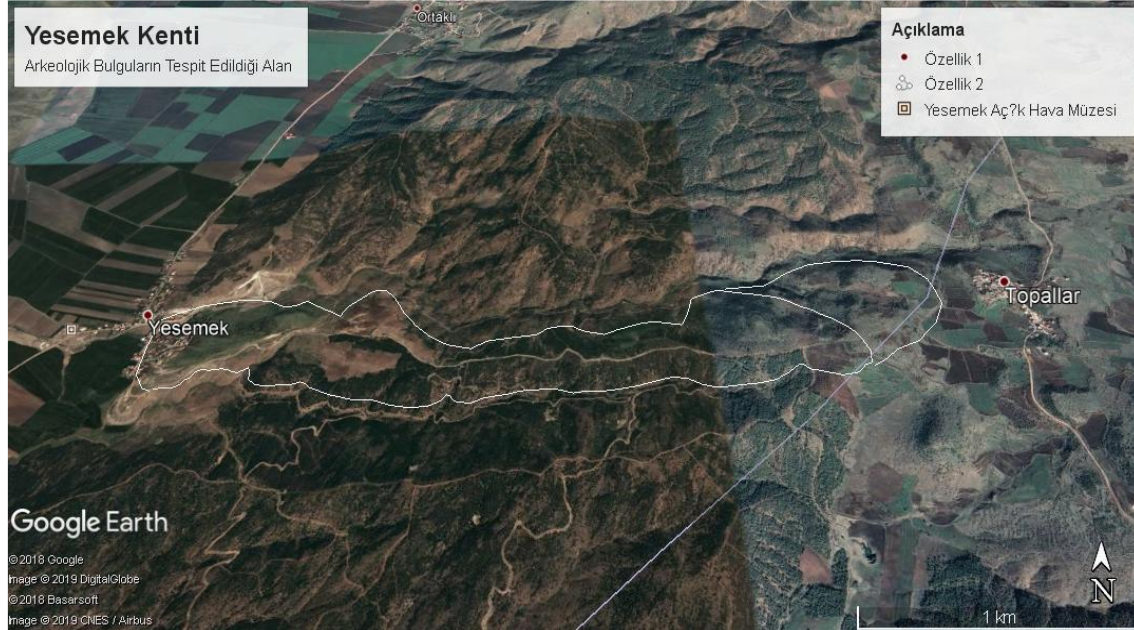
2019 Dönemi

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne yönelik üçüncü dönem çalışmalar; Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesi ismiyle 10.06.2019–14.07.2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada elde edilen sonuçlar "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu"nda değerlendirilmiştir. Araştırma ekibi, Yesemek'te bir aylık bir dönemi kapsayan çalışmada alanı;

1. Yesemek Heykel Atölyesi ve Taş Ocağı (Yesemek I),
2. Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II),
3. Yesemek Nekropolü (Yesemek III),
4. Yesemek Höyük olarak tarifleyerek dört bölgede incelemiştir (Harita 29).

1. YESEMİK HEYKEL ATÖLYESİ VE TAŞ OCAĞI (YESEMİK I): Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından "Yesemek I" bölgesinde yürütülen yüzey araştırmaları bugünkü Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Mahallesi yerleşik alan sınırlarını kapsamaktadır (Harita 36).

Harita 36: Yesemek Tepe Yerleşimi Yayılım Alanı

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

Bu alanlardaki yüzey araştırması sonuçlarına göre;

- Heykel Atölyesi sınırlarının kuzey eteklerinde, duvar yapımında kullanıldığı tahmin edilen Hitit mimari tarzına uygun düzeltilmiş yapı taşları (söve taşı) tespit edilmiştir.

Fotoğraf 23: Mimari Ögeler

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- Yesemek yerleşik alanının kuzeyinde kalan zeytinlik alanların hemen üzerindeki kısımlarda moloz taşlarla inşa edilen yaklaşık 60-70 cm genişliğinde duvar uzantıları tespit edilmiştir.

Fotoğraf 24: Duvar Kalıntıları

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- Yesemek yerleşik alanı içerisinde Genç Tunç Çağı ve İslami Dönem'e tarihlenen seramik parçaları tespit edilmiştir.
- Taş ocağının yaklaşık 500 metre güneybatısında depolanan Yesemek Sulama Göleti hafriyat toprağında yapılan araştırmada bazalt öğütme taşı tespit edilmiştir. Araştırma ekibi, bu taşın varlığı ve Atölye'deki mimari unsurlar ile seramik parçalarının Yesemek'te bir yerleşim ve yaşam bulgusunun göstergesi olarak değerlendirmiştir.

Fotoğraf 25: DSİ Hafriyat Toprağı – Bazalt Öğütme Taşı

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

2. YESEMEK TEPE YERLEŞMESİ (YESEMEK II): “Yesemek II” bölgesinde yürütülen yüzey araştırmaları bugünkü Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi’nin doğu sınırlarından başlayıp Kilis sınırları içerisindeki Topallar Köyü’ne kadar uzanan yaklaşık 3.5 km uzunluk ve 0.70-1 km genişliğinde olup 200 hektarlık tepe şeklindeki bir alanı kapsamaktadır. Bu alan; Yesemek-Topallar köy yolunun her iki yakasına isabet etmekte ve kuzey yönünden Yesemek Deresi, güney yönünden ise derin bir vadi ile sınırlanmıştır. Bu alanlardaki yüzey araştırması sonuçlarına göre;

- Yüzey araştırması sonuç raporunda “Çiçektepe” olarak tanımlanan ve bugünkü Yönetim Alanı sınırlarına oldukça yakın durumdaki alanda Hitit İmparatorluk Çağı’na ait olduğu düşünülen ve “alıştırma” tekniği kullanılarak inşa edilen ve temel seviyesinde olduğu tahmin edilen taş temel duvarı ile kübik formdaki bazalt sütun altlıklarına ait mimari öğeler tespit edilmiştir.

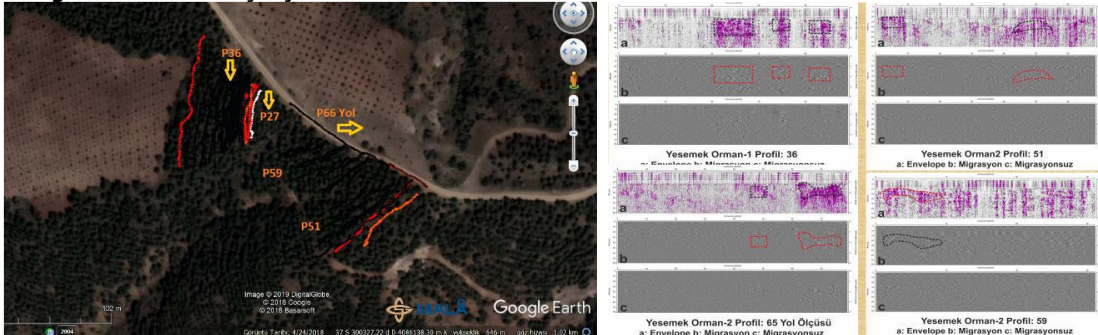
Fotoğraf 26: Bazalt Taşlar

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- “Çiçektepe” çevresinde 30 metre çapındaki bir alanda yapılan incelemede Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından da tespiti daha önce yapılmış Hitit İmparatorluk Çağı’na tarihlenen türde ve formda seramik parçaları tespit edilmiştir.
- “Çiçektepe”de ayrıca kabartma parçaları da tespit edilmiştir. Araştırma ekibi; kabartma parçalarından bir tanesini MÖ. 13 yüzyılda Anadolu coğrafyasında yaygın olarak rastlanan ve Hitit İmparatorluk Çağı’na ait tanrı, kral ya da prens tasvirlerinden biri olarak değerlendirmiştir.

Fotoğraf 27: Jeoradar Çalışma Alanı - Duvar Uzantıları

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- Araştırma ekibi tarafından “Çiçektepe” orman sahası, zeytinlik alanlar ve tarlaları kapsayan alan içerisinde 4 farklı bölgede jeoradar ve jeomanyetik ölçümler yapılmıştır. Bu ölçümlere

göre, toprak altında düzgün duvar uzantılarına sahip yapı kalıntıları tespit edilmiştir. Ekip, bu duvar izlerinin kalın duvarlı çok mekanlı büyük yapılara ait olduğunu değerlendirmektedir.

- Araştırma ekibi tarafından tescilli taş ocağı sınırlarının doğusundaki tepenin yüzeyinde takip edilebilen büyük bazalt taşlarla inşa edilmiş ve anıtsal yapılara ait olduğu tahmin edilen duvar uzantıları tespit edilmiştir. Benzer duvar uzantılarına incelenen tepenin çevresinde de rastlanmıştır. Araştırma ekibi, bu alanda tespit edilen duvar uzantılarının niteliğine göre iç kale suru ya da teras duvarı olduğunu tahmin etmektedir.
- Yüzey araştırması sonuç raporunda "Yukarı Şehir" olarak tariflenen alan inceleme alanının batı yarısını kaplayan Topallar Köyü yerleşik alanı sınırlarına bitişik alandır. Yöre sakinleri tarafından "Mucuktepe" olarak adlandırılan tepe ve bu tepenin yaklaşık 350 metre güneydoğusuna isabet eden alanda yer alan bazalt kayaç yataklarının, tescilli taş ocağına ek olarak bölgedeki 2. ve 3. taş ocakları olduğu hususu araştırma ekibi tarafından değerlendirilmiştir. Bu alanda tespit edilen bazalt bloklardaki izlerin Yesemek Taş Ocağı'ndaki uygulamalar ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Tespit edilen bu taş ocaklarının heykeltıraşlık eserlerinin yanı sıra daha çok yapı taşlarının hazırlanması için kullanıldığını öngörülmektedir.

Fotoğraf 28: Mucuktepe Taş Ocağı

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- "Yukarı Şehir" orman sahası içinde kalan bölümde Hitit mimarisinde temel taşlarının üzerinde açılan zivana deliklerinin olduğu yapı taşları tespit edilmiştir.
- "Yukarı Şehir" bölgesinde Heykel Atölyesi'ndeki gibi taslak halinde bir kabartma sanat eseri tespit edilmiştir. Yine bu bölgede mimari kalıntıların yüzeyde oldukça belirgin olduğu ifade edilmiştir. Bu mimari kalıntıların yanı sıra Alaca Höyük gibi Orta Anadolu Hitit kentlerinde rastlanan havuz ve kanal benzeri kalıntılar da bulunmuştur.

Fotoğraf 29: Zivana Delikleri

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- Araştırma ekibi tarafında "Çiçektepe"de bulunan mimari öğeler ile heykeltıraşlık örneklerinin üzerinde yapılan XRF mineral analizi sonuçlarına göre, bu alandaki kalıntıların Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesindeki kalıntılar ile uyduğu hususu tespit edilmiştir.

Fotoğraf 30: Rölyef Parçası - Alaca Höyük Ortostatı

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

3. YESEMİK NEKRÖPOLÜ (YESEMİK III): Yesemek Nekropolü (Yesemek III) olarak tanımlanan bölge Yesemek Deresinin kuzeyinde kalan Yesemek yerleşik alanı ile kuzeydoğu yönündeki tepenin arasında kalan yamaç niteliğindeki bir bölgedir. Bu bölgede yapılan incelemede, daha önce Yesemek mahalle sakinleri tarafından Gaziantep Müzesi'ne teslim edilen mezar eşyası niteliğindeki pişmiş toprak kalıpları tespit edilmiştir. Araştırma ekibi, günümüzde zeytinlik ve bağ olarak kullanılan bu bölgede yoğun bir tahribatın olduğunu belirtmiştir.

Bölge yüzeyinin taranması sonucunda MÖ 3. Binyılın ikinci yarısına tarihlenen birkaç amorf parçaya rastlanmıştır. Bu bölgedeki kaya oyuğu türündeki mezarların aile mezarı olduğu değerlendirilmektedir. Araştırma ekibi, Yesemek'te rastlanan bu kaya oyuğu türündeki mezarların sadece Yesemek özelinde değil, Yesemek'in yakın çevresinde yer alan Sağır Seydo Höyüğü, Yesemek Höyük, Reco Höyük ve Hamamlar höyük ile bağlantılı olma ihtimalini değerlendirmektedir.

Fotoğraf 31: Nekropolün Bulunduğu Yamaç - Kaya Mezarı Girişi**Kaynak:**

Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

4. YESEMEK HÖYÜK: Yesemek Höyük'te yürütülen çalışmalar tescili yapılmış Höyük sınırlarını kapsamaktadır. Bu alandaki yüzey araştırması sonuçlarına göre;

- Höyük yüzeyinde seramik parçaları tespit edilmiştir. Araştırma ekibi bu seramik parçalarının Kalkolitik Çağ, Erken Tunç Çağı, Orta Tunç Çağı, Geç Tunç Çağı, Demir Çağı, Helenistik ve Roma dönemlere ait yerleşimlere ait olduğunu değerlendirmiştir.

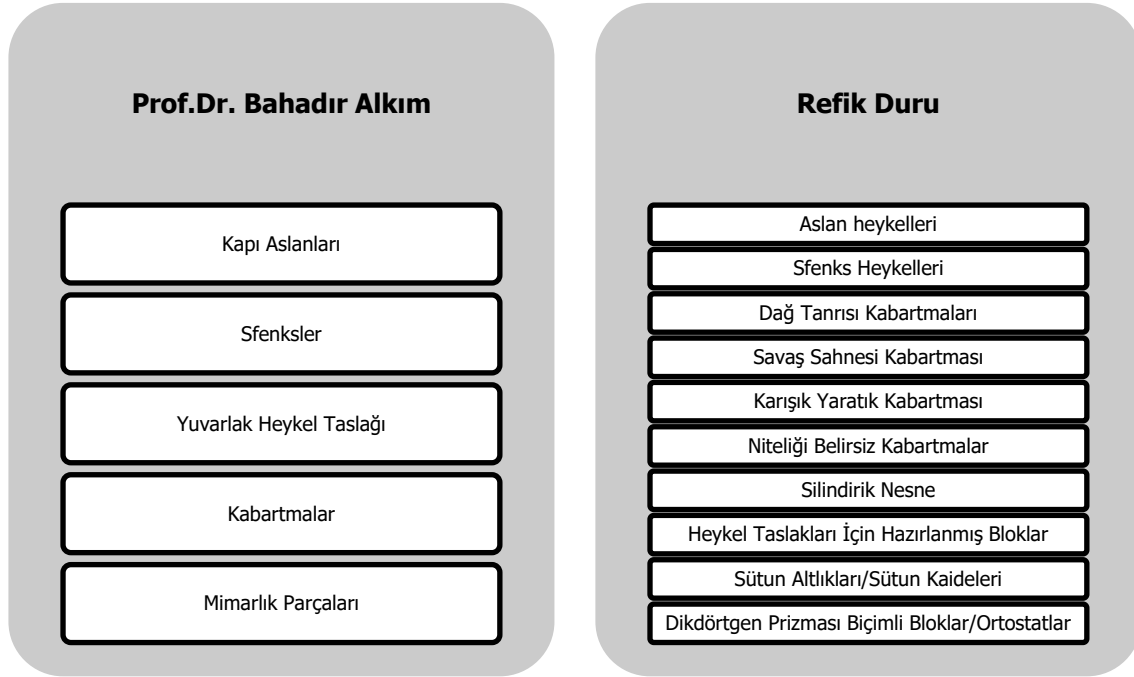
Fotoğraf 32: Yesemek Höyük Tarım Faaliyeti - Yüzey Buluntusu**Kaynak:**

Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

- Höyük'te sürdürülen tarımsal faaliyetlerin, Höyük'e büyük ölçüde zarar verdiği tespit edilmiştir.

3.4. Alandaki Değerler

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi; Eski Önasya Dünyasında Hitit İmparatorluk Dönemi heykel sanatının Geç Hitit Devletleri, Asur Devleti, Aramiler ve Hurri-Mitanni Devletleri etkisiyle yoğurulan plastik sanat eserlerini barındırmaktadır. Yesemek'in bulunduğu İslahiye Bölgesi birçok siyasi otorite hakimiyetine girmiş ve bu otoriteler hüküm sürdüğü dönemlerde heykeltıraşlık eserlerinin ve mimari unsurlarının üretimindeki sanat anlayışlarını da etkilemiştir. Hitit İmparatorluğu'nun bölgedeki hakimiyeti ele geçirmesiyle birlikte Hitit İmparatorluk başkenti Hattuşa'da (Boğazköy) hakim olan Hitit sanatı ve mimari uygulamaları bu bölgeye de taşınmıştır. Yesemek, Hitit sanatının uygulama gördüğü, benzer stilde birçok heykeltıraşlık eserinin üretiminin yapıldığı döneminin en önemli Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi olma özelliğine sahiptir.

Şekil 19: Eserlerin Sınıflandırılması

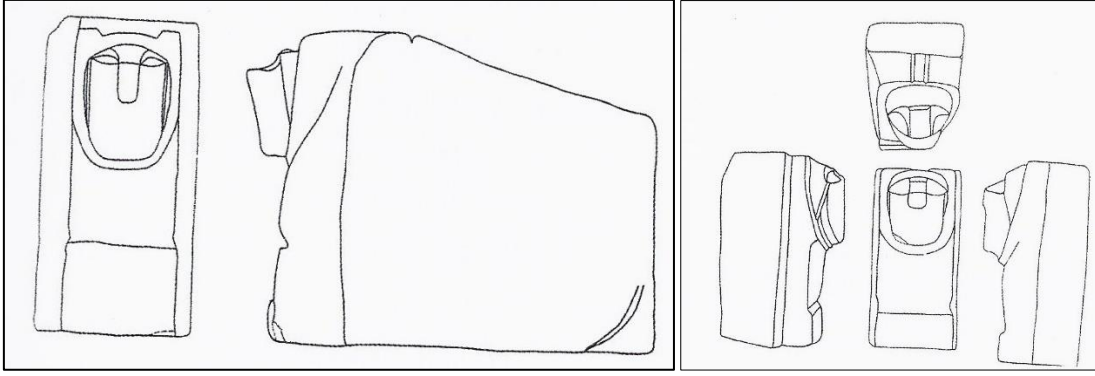
Tablo 6: Envanter Kaydı Yapılmış Eserlerin Sınıflandırılması

Aslan	63	Bazalt Blok	65
Aslan Tip-1	6	Heykel Taslağı	4
Aslan Tip-2	47	Kaide	1
Aslan Tip-3	138	Ortostat Sfenks	1
Aslan Tip-4	8	Savaş Arabası	1
Ayı Adam	1	Sfenks	46
İkili Dağ Tanrısı	24	Sunak	1
Üçlü Dağ Tanrısı-Tip 5	1	Sütun Altlığı	1
Beşli Dağ Tanrılı Kabartma	1	Bilinmiyor	109
Toplam		518	

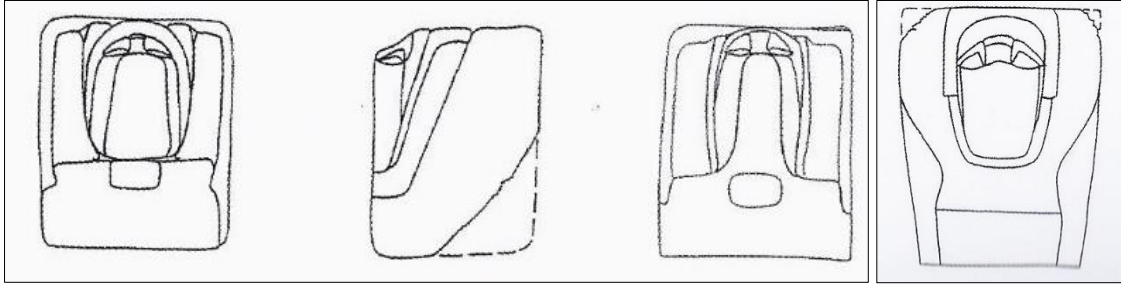
Kaynak: Envanter Fişleri (1-518)

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nde açığa çıkarılmış eserlerin yanı sıra Yesemek Höyük'te bugüne kadar yapılan çalışmalarda Kalkolitik Çağ ile Roma dönemi arasındaki geniş bir zaman dilimine ait yerleşim izleri ve seramik parçaları gibi kalıntılar bulunmaktadır.

Yesemek'te envanter kaydı yapılmış eserler arasında en fazla "aslan heykelleri"ne rastlanmaktadır (Şekil 20, 21). Prof.Dr. Bahadır Alkım, aslan heykelleri stil kritiklerinde göre 4 tip'e ayırmış ve "kapı aslanları" olarak tanımlamıştır (Alkım, 1974).

Şekil 20: Aslan Tip 1 - Aslan Tip 2 (Duru, 2012)

Şekil 21: Aslan Tip 3 - Aslan Tip 4 (Duru, 2012)

Yesemek'teki aslan heykelleri, Hitit İmparatorluk Çağı ve Geç-Hitit Devletlerinde saray yapılarının mimarisinde kullanılmakta olup Hitit kentlerinde iç ve dış kapının her iki yakasına yerleştirilmektedir. Kapı aslanları devletin, imparator ve/veya kralların sahip oldukları gücü simgelemektedir.

Fotoğraf 33: Aslan Heykelleri- Kapı Aslanları

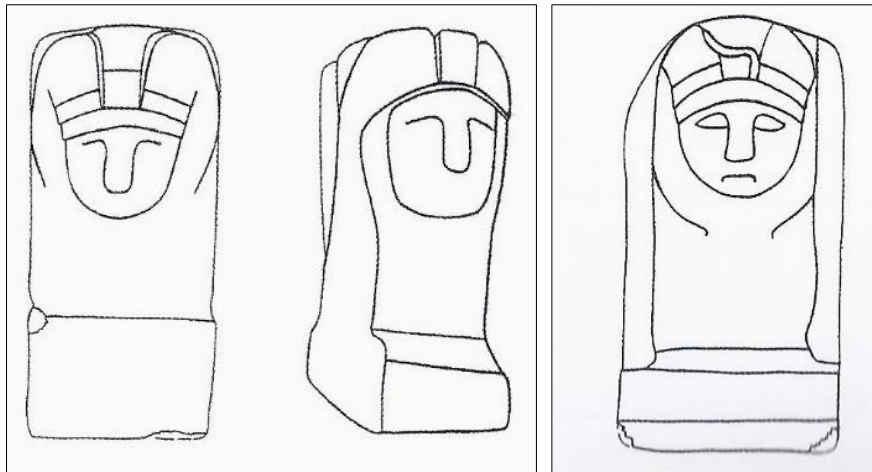

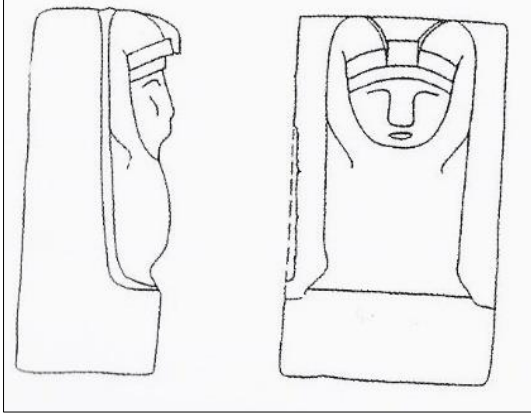
Yesemek'teki en yoğun rastlanan ikinci eser grubu sfenkslerdir. Prof.Dr. Bahadır Alkım, sfenksleri stil kritiklerine göre 3 tip'e ayırmıştır (Şekil 22, 23).

Prof. Dr. Bahadır Alkım, Hitit taş plastik sanatındaki sfenks türünün özelliklerini; "vücudu aslan başı insan olan Hitit sfenksi genellikle dışıdır, mimari plastik olarak giriş binalarının veya kapılarının önünde durur, anıtsaldır ve koruyucu fonksiyonu vardır" şeklinde tariflemektedir (Alkım, 1974). Alkım, Yesemek'deki sfenks eserlerin Suriye ve Filistin sfenkslerinin etkisinin altında Hitit heykeltıraşlık sanatı motifleri ile birleştirilerek "Hitit sfenks türü"nün yaratıldığını belirtmiştir.

Yesemek'teki sfenksler kullanım alanları itibarıyla Hitit saray mimarisinde iç avludaki saray kapısının her iki yakasına yerleştirilmektedir. Sfenksler; devletin, imparator ve/veya kralların sahip oldukları gücü simgelemektedir.

Şekil 22: Sfenks Tip 1 - Sfenks Tip 2 (Duru, 2012)

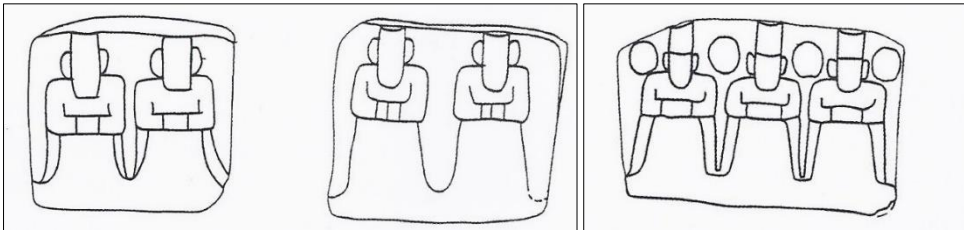

Şekil 23: Sfenks Tip 3 (Duru, 2012)

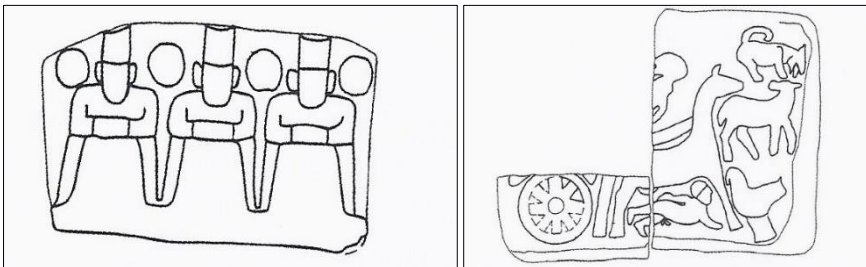
Fotoğraf 34: Sfenksler

Yesemek'te en yoğun rastlanan üçüncü eser grubu kabartmalardır (Şekil 24, 25, 26). Alandaki kabartmalar; dağ tanrısı, savaş sahnesi ve karışık yaratık kabartmaları olarak gruplandırılmıştır (Duru, 2012).

Şekil 24: İkili Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 1 - Tip 2 (Duru, 2012)

Şekil 25: Üçlü Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 3 – Savaş Sahnesi Kabartması (Duru, 2012)

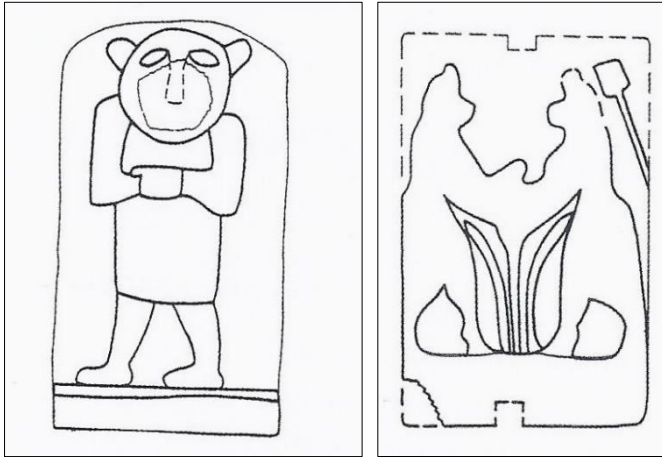
Yesemek'teki ortostat ve kabartmalar, Hitit coğrafyasında hem saray yapılarında hem de tapınaklarda kullanılmaktadır. Bu heykellerde, imparatorun ve/veya kralların siyasi gücü, başarıları ve hikayeleri betimlenmektedir.

Dağ tanrısı kabartmaları, Hitit toplumsal hayatı ve mimari anlayışında dini mekanların inşasında kullanılmaktadır. Diğer ortostat ve kabartmalar ise özellikle saray yapılarında sokak boyunca sıralanan cepheyi oluşturan mimari öğeler olarak kullanılmaktadır.

Fotoğraf 35: Üçlü Dağ Tanrılı Kabartmalar Tip 3 – Savaş Sahnesi Kabartması

Yukarıdaki üç eser grubu dışında alanda genel olarak, heykel taslakları için hazırlanmış dikdörtgen formdaki bazalt blok, sütun altlığı gibi mimari unsurlar da bulunmaktadır.

Şekil 26: Karışık Yaratık Kabartması – Rölyef (Duru, 2012)

Prof.Dr. Bahadır Alkım yaptığı çalışmalar sonucunda alandaki heykel işçiliğinin tarifini şu şekilde yapmıştır; "Yesemek Heykel Atölyesinde üç işçilik evresini ayırt etmek mümkündür. Birinci evrede taslaklar kabaca biçimlendirilmekte, ikinci evrede yer yer perdahlamaya geçilerek bazı ayrıntıların işlenmesine başlanmaktadır. Üçüncü evrede ise taslaktaki detaylar biraz daha artırılmakta, kısmi de olsa ince perdah yapılmaktadır" (Alkım, 1974).

Fotoğraf 36: Ortostat ve Kabartmalar**Fotoğraf 37: Heykel Taslağı Bloku – Bazalt Blok**

Alkım, Yesemek'te taslak halinde hazırlanan heykellerin kullanılacakları yere nakledildiklerini ve son işçilik evresinin burada tamamlandığını ifade etmiştir (Alkım, 1974).

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nde üretilmiş heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurlar dönemin kent ve tapınak mimarisinde kullanılmaktadır. Hitit İmparatorluk ve Geç Hitit Devletleri'nin genellikle başkent olarak kullandıkları yerleşim alanları ve yakın çevresindeki tapınakların inşasında bu eserler ve mimari unsurlar yoğun olarak kullanılmıştır.

Aşağıdaki harita, Hitit İmparatorluk ve Geç Hitit Devletleri dönemindeki yerleşim alanları göstermektedir. Bu harita baz alınarak, Yesemek'teki heykel taslakları örneklerinin Hitit İmparatorluk ve Geç Hitit coğrafyasındaki kullanım alanları ve son işçilik evresine göre heykeltıraşlık eserine dönüşümleri ile şehir ve tapınak mimarisindeki kullanımları takip edilebilmektedir (Fotoğraf 38,...,46).

Yesemek'teki heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların üretiminde malzeme kaynağı olarak kullanılan Karatepe ucundaki taş ocağı Atölye için bu bölgenin önemine işaret etmektedir. Faaliyette olduğu dönemde Yesemek'e verilen değer ve alanın heykel üretimi için tercih edilmiş olması alanın coğrafi özelliklerinin yanı sıra heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların üretimine olanak sağlayacak bazalt malzemesine sahip bir taş ocağı niteliğindeki bir kaynağın tespiti ve kullanımı ile ilişkilendirilmektedir.

Harita 38: Hitit İmparatorluk ve Geç-Hitit Devletleri Yerleşimleri

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Fotoğraf 38: Taş Ocağı**Fotoğraf 39: Boğazköy-Aslanlı Kapı****Fotoğraf 40: Zincirli Höyük -Kapı Ortostatı**

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Fotoğraf 41: Zincirli Höyük-Sfenks (Louvre Müzesi) - Kapı Aslanı

Fotoğraf 42: Alacahöyük-Kral Kapısı Fotoğraf 43: Zincirli Höyük-Kapı Ortostatı

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Fotoğraf 44: Alacahöyük Kral Kapısı - Kapı Ortostatları

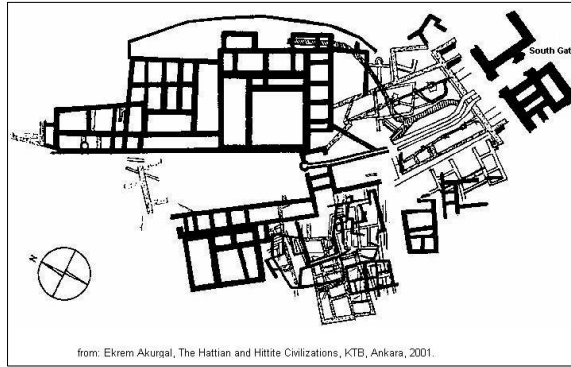

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Fotoğraf 45: Eflatunpınar-Fırtına Tanrısı-Tapınak**Fotoğraf 46: Ain Dara-Tapınak**

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Bugüne kadarki arkeolojik araştırma ile diğer akademik ve bilimsel çalışmalarda Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi konumlandığı alan, buradaki heykeltıraşlık eserleri üretimini tarifleyen değerler üzerinden ele alınmıştır. Buna göre, Atölye'deki her bir eser bir değer olarak tariflenmiştir. Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından 10.06.2019 – 14.07.2019 tarihleri arasında yürütülen “Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Projesi”nden elde edilen ilk bulgular, Yesemek’te tespit edilmiş ve kayıt altına alınmış arkeolojik eserleri kimliklendiren ve değer tariflerini netleştirecek sonuçlara işaret etmekte ve bu bölgede yeni arkeolojik değerlerin açığa çıkarılmasının olası olduğunu göstermektedir.

Harita 39: Alacahöyük Şehir Planı - Hattuşa Şehir Yerleşimi Alanı

from: Ekrem Akurgal, The Hittian and Hittite Civilizations, KTB, Ankara, 2001.

Kaynak: <https://www.hittitemonuments.com/index-t.htm>

Araştırma kapsamında, Yesemek Tepe Yerleşmesi’nde (Yesemek II) mevcut taş ocağına ilave iki adet taş ocağı daha tespit edilmiştir. Bu taş ocaklarının daha çok mimari uygulamalara yönelik taş yapılarının hazırlanması amacıyla kullanıldığı hususu araştırma ekibi tarafından belirtilmiştir. Yesemek II bölgesinde “Çiçektepe” ve “Munzurtepe” olarak tariflenmiş alanda tespit edilen taş duvar uzantıları mimari teknikleri bakımından incelendiğine araştırma ekibi bu duvarların Hitit mimari tekniğinde inşa edilmiş anıtsal yapılara ait olabileceği hususunu ifade etmiştir. Bu taş duvarlar yüzeyde gözlemlenebildiği gibi jeoradar çalışması ile birlikte toprak altında da sürekliliğe sahip olduğu ayrıca tespit edilmiştir. Araştırmada XRF malzeme analizi yöntemi kullanılarak elde edilen sonuçlara göre Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi’nin doğu sınırından başlayıp Kilis sınırlarındaki Topallar

Köyü'ne kadar uzanan tepe yerleşimindeki eserlerin aynı kaynaktan çıkmış olabileceği ortaya koyulmaktadır. Yesemek Tepe Yerleşimi'nde tespit edilen ve Hitit anıtsal yapılarının inşasında kullanılan heykeltıraşık eserleri ve mimari öğeler, bu bölgede bir Hitit şehrinin varlığına kanıt olabileceği hususu araştırma ekibi tarafından değerlendirilmekte olup aynı zamanda Yesemek'te bir Hitit şehrinin kurulduğu veya kurulma aşamasında olduğunun yanıtın bulunmasına yönelik araştırma çalışmaları devam etmektedir (Harita 40).

Harita 40: Hitit Şehri Tahmini Sınırları

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

Yesemek'te Hitit İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen Hitit Şehrinin büyüklük itibarıyla İmparatorluk Dönemi başkentlerinden Alacahöyük ve Hattuşa'dan daha geniş bir alana yayıldığı düşünülmektedir. Bu durum Yesemek'teki şehrin İmparatorluk Dönemi'nde inşa edilen veya inşa edilmeye çalışılan en büyük şehir yapısı olabileceğine işaret etmektedir (Harita 39, 40).

4. PAYDAŞ ANALİZİ

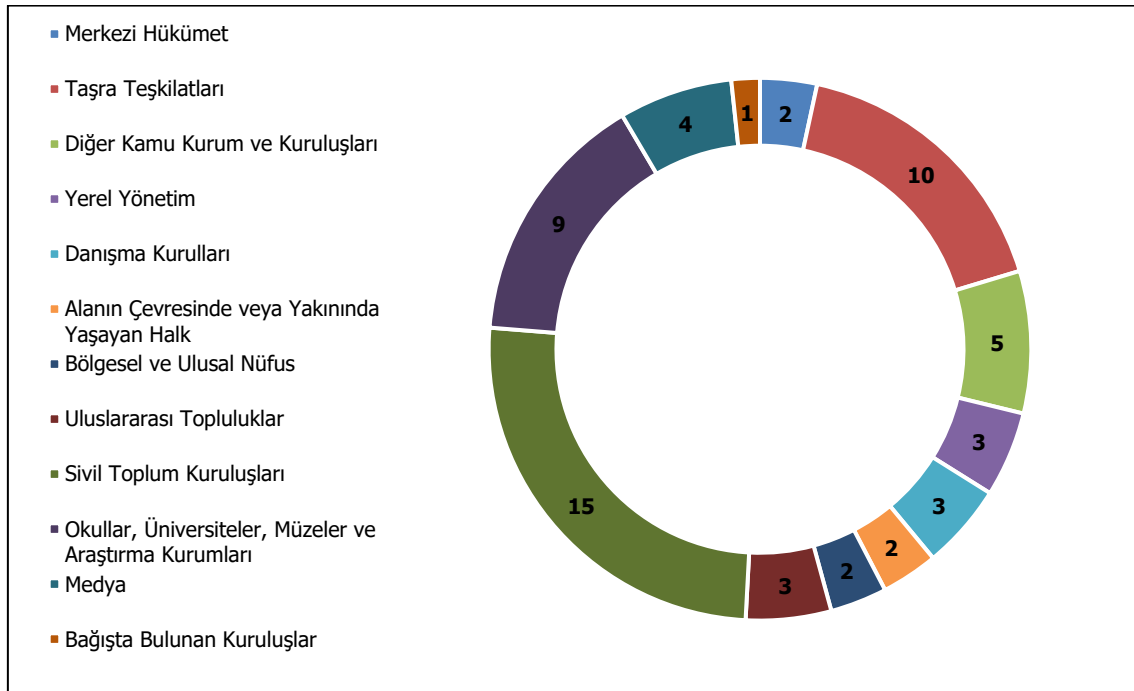
4.1. Paydaşların Tespiti

Yönetim Planı paydaşlarının tespiti Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'nın;

- mevcut yasal ve yönetsel yapısı,
- sahip olduğu fiziksel, çevresel, kültürel, sosyal ve ekonomik unsurları,
- mevcut sorun ve öneri çözümlerin kaynaklarına göre şekillendirilmiştir (Tablo 7).

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı sınırları dahilinde arkeolojik sit alanı statüsüne sahip koruma alanları, tarım alanları, orman alanları, kırsal yerleşim alanları ve dere, gölet gibi su kaynağı ve tesisleri bulunmaktadır. Alanın sahip olduğu bu çok kapsamlı yapısı ile merkezi ve yerel yönetimlere bağlı birçok kurum Yesemek'te plan, program ve proje geliştirmeye yetkili durumdadır. Bu sebeple alan ile ilgili merkezi ve yerel yönetim çatısı altındaki kurum ve kuruluşlar Yönetim Planının ana paydaşları olarak sürece dahil edilmiştir.

Yönetim alanı sınırları içerisinde kırsal yerleşim alanı olması sebebiyle öncelikle Yesemek ve İslahiye halkı paydaşlar arasında değerlendirilmiştir. Alanın kültürel miras değeri ve tarihsel süreç içerisindeki konumu göz önüne bulundurulduğunda bilimsel araştırma faaliyetlerine katkı sunacak akademik çevreler ve uluslararası alanda faaliyet gösteren kuruluş, organizasyon ve topluluklar da yönetim planı sürecinin paydaşları olarak ele alınmıştır.

Şekil 27: Yönetim Planı Paydaşları

Alanın turizm potansiyeli, özel sektör turizm kuruluşları ile yerelde faaliyet gösteren dernek, vakıf ve diğer sivil toplum örgütleri de Yönetim Planı paydaşları arasında değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Alanın kültürel miras değerinin korunması ve yaşatılmasında yazılı ve görsel medya desteğinin önemi göz önünde bulundurulmuş, sürece ulusal ve yerel düzeyde faaliyet gösteren medya kuruluşları da paydaş olarak dahil edilmiştir.

Tablo 7: Paydaş Analizi

Nitelik	Paydaş Kodu	Kurum&Kuruluş	Yönetim Planına Katkısı
Merkezi Hükümet	PA.1	Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.2	Tarım ve Orman Bakanlığı	Birlikte Hareket Etmek
Taşra Teşkilatları	PA.3	Gaziantep Valiliği	Birlikte Hareket Etmek
	PA.4	Gaziantep Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.5	Gaziantep Valiliği, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.6	Gaziantep Valiliği, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.7	Gaziantep Valiliği, İl Milli Eğitim Müdürlüğü	Birlikte Hareket Etmek
	PA.8	Gaziantep İl Jandarma Alay Komutanlığı	Birlikte Hareket Etmek
	PA.9	İslahiye Kaymakamlığı	Birlikte Hareket Etmek
	PA.10	İslahiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Birlikte Hareket Etmek
	PA.11	İslahiye İlçe Emniyet Müdürlüğü	Birlikte Hareket Etmek
	PA.12	İslahiye İlçe Jandarma Komutanlığı	Birlikte Hareket Etmek
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	PA.13	DSİ 20.Bölge Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.14	Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.15	KGM 5.Bölge Müdürlüğü	Birlikte Hareket Etmek
	PA.16	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	Birlikte Hareket Etmek
	PA.17	İpekyolu Kalkınma Ajansı	Birlikte Hareket Etmek
Yerel Yönetim	PA.18	Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.19	İslahiye Belediye Başkanlığı	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.20	Yesemek Mahallesi Muhtarlığı	Birlikte Hareket Etmek
Danışma Kurulları	PA.21	Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.22	Gaziantep Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
		Gaziantep Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek
	PA.23	Yesemek Alan Yönetimi Kurulları	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
Alanın Çevresinde veya Yakınında Yaşayan Halk	PA.24	İslahiye	Bilgilendirmek
	PA.25	Yesemek	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
Bölgesel ve Ulusal Nüfus	PA.26	Gaziantep	Bilgilendirmek
	PA.27	Türkiye	Bilgilendirmek

Uluslararası Topluluklar	PA.28	UNESCO International	Danışmak
	PA.29	UNESCO Türkiye Milli Komisyonu	Danışmak
	PA.30	ICOMOS Türkiye Milli Komitesi	Danışmak
Sivil Toplum Kuruluşları	PA.31	Gaziantep İl Ticaret Odası	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.32	İslahiye İlçe Ticaret Odası	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.33	İstanbul İslahiyeliler Derneği	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.34	ÇEKÜL Vakfı	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.35	TÜRSAB GAP Yöre Temsil Kurulu	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.36	TÜREB	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.37	TÜROB	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.38	Güneydoğu Anadolu Turistik Otelciler ve İşletmeciler Derneği	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.39	Gaziantep Dernekleri Federasyonu	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.40	Gaziantep Bölgesel Turist Rehberleri Odası	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.41	Gaziantep Turizm Derneği	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.42	TMMOB Mimarlar Odası Gaziantep Şubesi	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.43	TMMOB Şehir Plancıları Odası Gaziantep Şubesi	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.44	GAFSAD	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.45	Gaziantep Kent Konseyi	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
Okullar, Üniversiteler, Müzeler ve Araştırma Kurumları	PA.46	Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.47	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Prohistrya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı	Danışmak
	PA.48	Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi	Danışmak
	PA.49	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Birlikte Karar Vermek, Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.50	İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü	Danışmak
	PA.51	Ankara Anadolu Medeniyetleri Müze Müdürlüğü	Danışmak
	PA.52	Türk Tarih Kurumu	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.53	TÜBA, TÜBİTAK	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
	PA.54	AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Birlikte Hareket Etmek, Danışmak
Medya	PA.55	Ulusal Basın (Gazete, TV, Radyo)	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.56	Gaziantep Gazeteciler Cemiyeti	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.57	Gaziantep Yerel Basını (Gazete, TV, Radyo)	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
	PA.58	İslahiye Yerel Basını (Gazete, TV, Radyo)	Birlikte Hareket Etmek, Bilgilendirmek
Bağışta Bulunan Kuruluşlar	PA.59	OPET A.Ş., ...	Birlikte Hareket Etmek

Hazırlanan Yönetim Planı, 58 paydaşın iş birliği düzeyindeki katkısına göre şekillendirilmiştir. Buna göre 58 paydaş arasından belirlenen 13 paydaş, Yönetim Planında belirlenen eylem ve

projelerin uygulanmasından sorumlu görevli paydaşlar olacaktır. 45 paydaş ise plan dönemi içerisinde Yesemek AYP kapsamındaki eylem ve projelerin uygulama aşamalarına teknik konularda ve projelerin finansmanına yönelik destekleri ile projelerin geniş kitlelerce tanınması noktasında katkı sağlayacaklardır (Şekil 27).

4.2. Paydaş Katılım Süreci

Yönetim planının uygulama sürecinde paydaşların üstleneceği rollerin tespitinde Yönetim Planı politikaları, stratejileri ve eylemleri ile olan ilişkileri dikkate alınmıştır. Buna göre, paydaşlar Yönetim Planı uygulama sürecinde; birlikte karar vermek, birlikte hareket etmek, danışmak, bilgilendirmek gibi rolleri üstlenecektir. Bu roller birbirleri ile ilişkilendirilmiş ve paydaşlara rollerin atamaları yapılmıştır (Şekil 28).

Şekil 28: Paydaşların Yönetim Planı Sürecine Katılımı

Yönetim Planının hazırlık çalışmalarının başladığı 2012 yılından bugüne kadar geçen sürede yapılan toplantı ve çalışmalar esas alınmış ve hangi paydaşların katılımının sağlanacağı, planın hazırlanması ve uygulanması sürecinde üstlenecekleri rollerin neler olacağı Tablo 6'da açıklanmıştır.

Yesemek AYP'de 13 paydaş yönetim planı uygulamaları ile ilgili karar alma sürecine doğrudan katılım gösterecek, diğer 13 paydaş yönetim planı eylem ve projelerin uygulanmasında aktif ve destekleyici rollerini üstlenecek, 7 diğer paydaş yönetim planında akademik ve teknik konularda danışman rollerini üstlenecek, 15 diğer paydaş yönetim planı uygulamalarına katılım sağlarken aynı zamanda uygulamalar hakkında doğrudan bilgilendirilecek, 3 paydaş ise yönetim planı ile ilgili dolaylı olarak bilgilendirilecektir. Paydaşların her biri için "paydaş kodu" belirlenmiş olup, bu paydaşların eylem planı ve uygulama projelerindeki rollerinin atamaları yapılarak tablolara işlenmiştir.

Yesemek AYP'ye esas hazırlanan "Eylem Planı" çalışmasında genel bir çerçeve ortaya konmuştur. Hazırlanan bu Eylem Planı; araştırma, koruma, turizm, tanıtım, eğitim, yerel sosyal ve

ekonomik kalkınma gibi birçok alanı içerisinde barındırmakla birlikte hazırlık sürecinde belirlenen eylemler uygulama aşamasında paydaşların da katkısına da açık olması esasına göre belirlenmiştir. Bu eylemlerin hayata geçirilmesi noktasında yerel ve ulusal otoritelerin desteğine ihtiyaç olduğu hususu göz önüne alınmıştır. Bu noktada Yönetim Planının onaylanmasını takiben Alan Başkanlığı Planın ve uygulama sürecinin nasıl yönetileceğine dair paydaşların bilgilendirmesi için çalışma yürütecektir.

Yesemek AYP'nin 1. Plan dönemi uygulama aşamasında, belirlenen paydaşların düzenli aralıklarla bilgilendirilmesi ve uygulama süreçlerine katılımlarının sağlanmasının Yönetim Planında belirlenen hedeflerin yakalanabilmesi bakımından oldukça önemli olduğu değerlendirilmiştir.

Eylem Planı'nda "görevli paydaş" olarak tanımlanan paydaşlar, belirlenen eylemlerin hayata geçirilmesi noktasında görevleri üstlenecektir. Görevli paydaşlar Yönetim Planında tanımlanan eylemleri kurumsal stratejik planlarına dahil edecek ve yıllık bütçelerinden kaynak ayıracaklardır. Bu süreçte Alan Başkanlığı görevli paydaşlar ile sürekli iletişim halinde olacaktır.

Eylem Planı'nda "katkıda bulunacak paydaş" olarak tanımlanan paydaşlar ise Yönetim Planında tanımlanan eylemlerin hayata geçirilmesi noktasında kurumsal, akademik ve sosyal faaliyet desteklerini sunacaklardır. Bu paydaşlardan etkin bir şekilde katkı alınması noktasında Alan Başkanı düzenli bir destek ve bilgilendirme süreci yürütecektir.

Yesemek AYP'nin onaylanmasından sonra eylem planında görevli kılınan paydaşlar ile yönetim planının 5 yıllık dönem içerisindeki uygulama sürecinin nasıl şekilleneceğine yönelik bir tüzük çalışması yapılmalı ve bu tüzük esaslarına göre hareket edilmelidir.

Yesemek AYP kapsamında belirlenen paydaşların planın uygulanma sürecine desteklerinin sürekliliğini sağlamak Alan Başkanlığının eşgüdümüne dayalı bir iş birliği süreci yönetmesine bağlıdır. Paydaşlar uygulama sürecinin gelişimi konusunda şeffaf bir bilgilendirmeye tabi tutulmalıdır. Bu bakımından Yönetim Planı kapsamında "PR.1 Yesemek Platformunun Kurulması Projesi" hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında tüzel kişiliğe sahip 54 paydaşın her biri bir temsilci belirleyecek ve proje kapsamında kurulacak "Yesemek Platformu"na dahil edilecektir. Platform bir iletişim altyapısının sağlanması esasına göre hazırlanacak olup, yönetim planının uygulama sürecinin bütün paydaşlar tarafından takip edilebilmesini sağlayacaktır. Yesemek Alan Yönetimi Ofisi bu sürecinin planlayıcısı ve uygulayıcısı olarak hareket edecektir.

4.3. Paydaş Toplantılarından Elde Edilen Katkılar

Yesemek AYP, 1. Paydaş Toplantısı 09.11.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Planlama Ekibi, Alan Başkanı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB yetkilileri, Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü öğretim görevlileri, ICOMOS Türkiye Temsilcisi, Gaziantep İl Kültür ve

Turizm Müdürlüğü yetkilisi, Gaziantep Müze Müdürlüğü yetkilisi, İslahiye Belediyesi temsilcisi ve Yesemek Mahalle Muhtarı katılım sağlamıştır (Tablo 8).

Tablo 8: 1. Paydaş Toplantısı Katkıları

Paydaş Katkısı	Katkı Alanı	Katkı	Yönetim Planına Katkısı
Mevcut Duruma Ait Görüşler	Araştırma ve Akademik Birikim	Mevcut arkeolojik bilgi ve bulguların alanın rolü ve işlevini tanımlama noktasında yeterli düzeyde değildir.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Risk Unsurları	DSİ Yesemek Göleti Projesi Yönetim Alanındaki en büyük tehdit ve risk unsuru olarak değerlendirilmiştir.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Farkındalık	Paydaş kamu kurumları Yönetim Planına olan katkılarını arttırmalıdır.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Bürokratik İşlemler	Gaziantep Müze Müdürlüğü'nün alan ile ilgili yüzey araştırması başvuru dosyası Kültür ve Turizm Bakanlığına iletilmiş ve onay beklenmektedir.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Ziyaretçi Sayısı	Yesemek Açık Hava Müzesi, Zeugma Müzesinin gölgesinde kalmıştır.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
Tavsiye ve Beklentiler	Araştırma Kapsamı	Arkeolojik araştırmalar Yesemek ile sınırlı kalmamalı, yakın çevresindeki Yesemek ile ilişkili olduğu düşünülen alanlar da incelenmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Araştırma Faaliyeti	Öncelikle 1-2 yıllık bir dönem yüzey araştırmalarına ayrılabilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Araştırma Faaliyeti	Yüzey araştırmalarını takiben 3-4 yıllık bir dönemde arkeolojik kazı çalışması yürütülebilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Araştırma Ekibi	Arkeolojik kazı çalışmasını yürütecek ekip disiplinler arası iş birliğine ve teknik altyapı yeterliliğine sahip olmalıdır.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Koruma Statüsüne Sahip Alanlar	Mevcut Arkeolojik Sit Alanı sınırları yeniden irdelenmeli, kırsal yerleşim alanı ve Karatepe'nin (Aslanlıtepe) tamamını içerisine alan etkileşim geçiş sahası şeklinde yeniden belirlenebilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Kaynak Araştırması	Büyükşehir Belediyesi kaynaklarına ek olarak diğer kamu ve özel sektör kuruluşlarından kaynak sağlanabilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Ziyaretçi Sunumu ve Müzecilik	Mevcut müze çevre düzenlemesi ve işletme faaliyetleri iyileştirilebilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Araştırma ve Akademik Birikim	Geçmiş yıllarda yürütülen arkeolojik araştırma ve kazı faaliyetlerinin detaylı raporları temin edilerek bütünsel bir veri oluşturulabilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Tanıtım ve Farkındalık	Sosyal medya kanalları Alanın tanıtımında aktif olarak kullanılabilir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı

1. Paydaş toplantısında araştırma süreci ve kapsamı, kamu kurumlarının ilgi ve iş birliği durumları, mevcut müze işletmesi, mali kaynak yaratılması ve alanı doğrudan etkileyen kamu projeleri gibi hususlar tartışma konusu olmuştur. Toplantı sonunda yukarıdaki tabloda açıklanan konularda görüşler, tavsiyeler ve beklentiler beyan edilmiştir. Yukarıdaki tabloda açıklanmış olan 1. Paydaş toplantısından elde edilen katkılar Yönetim Planına katılım çerçevesinde dahil edilmiştir.

Yesemek AYP, 2. Paydaş Toplantısı 13.02.2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Planlama Ekibi, Alan Başkanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yetkilileri, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB yetkilileri, Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü

öğretim görevlileri, ICOMOS Türkiye Temsilcisi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Müze Müdürlüğü, DSİ. 20 Bölge Müdürlüğü, Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Orman Bölge Müdürlüğü ve İslahiye Belediyesi yetkilileri ile Yesemek Mahalle Muhtarı katılım sağlamıştır. 2. Paydaş Toplantısı Yönetim Planının "Alanın Planlamasına" yönelik eylem planında geliştirilen vizyon, politikalar tartışmaya açılmış ve paydaşların katkıları ortaya konmuştur. Paydaş toplantısı tartışma konuları ve paydaşların katkılarının Yönetim Planına yansımaları aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 9).

Tablo 9: 2. Paydaş Toplantısı Katkıları

Paydaş Katkısı	Katkı Alanı	Katkı	Yönetim Planına Katkısı
Mevcut Duruma Ait Görüşler	Yönetim Alanı Sınırları	Yönetim alanı sınırları dışında tespit edilen eserler söz konusudur.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Yönetim Alanı Vizyonu	Yesemek'in açıklanamayan bir sırrı söz konusudur.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
	Tarih, Arkeoloji	Atölyenin faaliyette olduğu dönem ve eserlerin stil kritikleri tam olarak ortaya çıkarılmamıştır.	Alanın Tanımlanması - Mevcut Durum Değerlendirmesi
Tavsiye ve Beklentiler	Alanın İşlevi	Yesemek'in gelecekte üstleneceği rol geniş katılımla belirlenmelidir.	Alanın Planlanması - Vizyon
	Katılım ve Yönetişim	Yesemek Alan Yönetimi sık aralıklarla toplantı yapmalıdır.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Katılım ve Yönetişim	Yerel halkın Yönetim Planına katılımına önem verilmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Değer Tanımı	Alan herkes tarafından kabul gören bir değere sahip olmalıdır	Alanın Planlanması - Vizyon
	Gelişim Planlaması	Yerel halkın sosyo-ekonomik gelişimine katkı verecek politikalar belirlenmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Yönetim Alanı	Yönetim Alanı sınırları yeniden irdelenmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Koruma Politikaları	Müdahale tipleri belirlenmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı
	Araştırma Politikaları	Araştırmanın hedefi tariflenmelidir.	Alanın Planlanması - Politikalar - Eylem Planı

5. ALAN VE BAĞLAMI İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Yesemek YA, mevcut durum tespiti çalışması yapılırken alanın keşfinden günümüze kadar geçen sürede alanı kapsayan faaliyet ve uygulamaları tespiti ve irdelenmesi araştırmaları yapılmıştır (Şekil 29).

Alanın Önem ve Değerini Oluşturan Unsurlar
Mirası Alanını İlgilendiren Arkeolojik Araştırma ve Kazı Çalışmaları
Çevre Düzenlemesi Çalışmaları
Alanda Yürütülen Kamu Projeleri
Alana Erişim ve Alan İçin Ziyaretçi Dolaşım Durumunu
Miras Alanı İşletme Faaliyetleri
Fiziksel Çevre ve Koruma Alanlarını Tehdit Eden Unsurlar
Yürürlükteki Alt ve Üst Ölçekli Planlar
Miras Alanının Yazılı ve Görsel Medyada Yer Alma Biçimi ve Ziyaretçi Deneyimleri
Birincil Görevli Paydaş Kurumsal Kapasitesi
Görevli Paydaş Mali Kaynak Destekleri

Şekil 29: Değerlendirme Konuları

Tespit ve irdeleme çalışması sonucunda alanın sorun bazlı tanımı yapılmış, Yesemek YA'nın mevcut durumunun güçlü-zayıf yönleri ile fırsat ve tehdit oluşturan yönleri ortaya konmuştur. Alanın bu yönlerine göre mevcut durum değerlendirmesi yapılmış, alanın ihtiyaçları ortaya konmuş ve öncelikli müdahale alanlarının listesi çıkarılmıştır.

Yesemek YA mevcut durum değerlendirmesinde; araştırma ve kazı sonuçları, yürürlükteki planlama çalışmaları ve kamu proje uygulamaları, ziyaretçi sayıları, daha önce alanda yürütülmüş anket çalışmaları ile internet ortamından edilen kaynaklar kullanılmıştır. Bu kaynaklara ek olarak Yönetim Planı kapsamında düzenlenen 2 paydaş toplantısında katılımcı paydaşların alan ile ilgili bilgi birikimleri, görüşleri ve beklentileri mevcut durumun değerlendirilmesi çalışmasında ele alınmıştır.

5.1. Alanın Önem ve Değer Tanımlaması

5.1.1. Arkeolojik Tartışma Konuları

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'nı tanımlanmasını sağlayacak bilimsel ve arkeolojik çalışmalardan elde edilen bilgilerin bir kısmı netleştirilmiş iken büyük bir çoğunluğu halen tartışma konusu olup elde edilen kaynaklara göre kesinleştirilmiş bir durum söz konusu değildir. Bu durum yönetim planında tartışma konuları olarak tanımlanmıştır. Alana ilişkin tarihsel birikim ve

tartışma konuları bugüne kadar yürütülmüş araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki tabloda genel başlıklar şeklinde verilmiştir.

Tablo 10: Yesemek Tarihsel Birikim ve Arkeolojik Tartışma Konuları

Alan Bilgileri	Yesemek adı ilk kez 1890 yılında "Gessemek" olarak kayıtlara geçirilmiştir.
	Yesemek adının nereden geldiği bilinmemektedir.
	Taş ocağı ve heykel atölyesi ile ilgili bugüne kadar yazılı kaynak tespiti yapılamamıştır.
	Alandaki heykel taslaklarının tamamlanmış benzerlerine Hitit İmparatorluğu ve Geç-Hitit Devletleri coğrafyasında bütününde rastlanmaktadır.
	Bölgenin en kaliteli ve heykeltıraşlığa uygun ince gözenekli bazalt kaynağı Yesemek'te olduğu tahmin edilmektedir.
	Benzer taş ocakları Geç-Hitit Devleti coğrafyasının bir kısmında da rastlanmaktadır.
	Alandaki eserlerin stillerinin Hitit anıtsal mimari heykeltıraşlığına yönelik olduğu anlaşılmaktadır.
	UNESCO Dünya Miras Listesindeki benzer örnekleri ise ağırlıklı olarak kült alanları kapsamındadır.
Tartışma Konuları	Atölyenin sınırları
	Taş Ocağının tarihlendiği dönem ile ne kadar süre kullandığı
	Taş ocağı ve heykel atölyesinin kapanma nedeni
	Üretim amacı
	Eserlerin sonraki dönemlerde kullanılmama nedeni
	Atölyenin bağlı bulunduğu otorite ve siyasi durumu
	Atölye çalışanlarının sosyal organizasyon yapısı
	Heykel üretim aşamaları ve üretim teknikleri
	Heykeltıraşlar ve işçilerin yaşam alanı
	Eserlerin tipolojik sınıflaması ve stil grupları
	Çok sayıda benzer eser üretilmesinin amacı
	Atölyenin yayılım alanı
	Eserlerin kullanım alanı
	Eserlerin taşınma durumu ve teknikleri
	Yesemek Höyük'ün işlevi
	Luvi hiyeroglif mührünün ait olduğu otorite ve yerleşim
	Etki ettiği heykel sanatı

Kaynak: Yesemek Araştırmaları

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük'ü kapsayan Yesemek Arkeolojik Alanı'nda Prof.Dr. Bahadır Alkım ve Arkeolog Refik Duru'nun da içerisinde yer aldığı ekip tarafından 1955-1961 yılları arasında yürütülen arkeolojik araştırma faaliyetlerinden elde edilen sonuçlar Yesemek'in tanımlanmasında temel kaynak olma özelliğine sahiptir. Sonraki dönemlerde alana yönelik yürütülen diğer bilimsel ve akademik çalışmalar bu kaynağı referans alan yeni çıkarım ve yaklaşımları içermektedir. Bütün bu çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde, alanın tanımlanması noktasında özellikle alanın tarihlemesi ve işlevine yönelik hususlarda bir görüş birliğinin olmadığı görülebilmektedir.

Yukarıda açıklanan durumun aksine, 2019 yılında Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından yürütülen “Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması”ndan elde edilen bulgular Yesemek’in tarihsel birikimi ve tartışma konularına yeni bir bakış açısı kazandırmıştır. Buna göre; Yesemek Tepe Yerleşmesi’nde (Yesemek II) tespit edilen duvar kalıntıları ve diğer mimari kalıntıların Yesemek’te bir Hitit şehrinin varlığını işaret etmesi ve Hitit duvar tekniğinin kullanıldığının tespit edilmesi sayesinde Yesemek Hitit İmparatorluk Dönemi’ne tarihlenebilir ve heykel ve mimari unsurların üretim amacı da Yesemek’te kurulacak Hitit şehrinin saray ve tapınak mimarisinde kullanılmak üzere çok sayıda aynı tipolojide esere ihtiyaç duyulması ile açıklanabilmektedir.

Yesemek’teki eserlerin yaklaşık 20 km kuzeyinde yer alan Zincirli Höyük’e taşındığı varsayımını içeren akademik çalışmalar da söz konusudur. Bugüne kadarki akademik ve bilimsel araştırmalarda bu husustaki değerlendirmeler heykel stil kritiklerine göre yapılmış olup, laboratuvar ortamında malzeme analizi sonuçlarına dayandırılmadığı görülmektedir. “Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması”nda Zincirli Höyük’te tespit edilen eserler ile Yesemek’teki eserlere “XRF Görüntüleme Tekniği” ile mineral analizi ölçümleri karşılaştırılması sonucunda eserler arasında malzeme bakımından benzerlik tespit edilememiştir. Bu sonuç, Yesemek’te yapılan üretimin yine Yesemek’te kullanıldığını gösteren bir sonuca işaret etmektedir.

“Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Projesi”nden elde edilen ilk bulgular Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilgili halihazırdaki birçok tartışma konusuna açıklık getirebilecek nitelikte olmakla birlikte bu araştırmanın sürdürülmesi ile elde edilecek yeni bulgular ve sonuçlar Yesemek ile ilgili halihazırda devam eden; eserlerin sonraki dönemlerde kullanılmama nedeni, atölye çalışanlarının sosyal organizasyon yapısı, heykeltıraşlar ve işçilerin yaşam alanının tespiti gibi bugün yanıt bulamamış sorulara da yanıt verecektir. Aynı zamanda araştırma süresinde elde edilecek yeni bulgu ve sonuçlar, burada bir şehir kurulup kurulmadığı, şehir yapısının tamamlanıp tamamlanmadığı, burada bir yaşam olup olmadığı gibi pek çok soruya yanıt verecektir.

5.1.2. Alanın Önem ve Değeri

Yesemek YA’nın önem ve değer tanımlaması yapılırken;

- tarihsel süreç içerisindeki yeri, rolü ve işlevi,
- kültürel miras bileşenleri,
- günümüzdeki koruma ve kullanımı tartışma konusu yapılmış ve alanın önem ve değer tanımı ortaya konmuştur.

Alanın tanımlama çalışmasında; bugüne kadar arkeoloji, sanat tarihi ve tarih gibi alanlarda yürütülen akademik ve bilimsel çalışmalar dikkate alınmıştır.

Arkeolojik Önem ve Değeri

Yesemek Yönetim Alanı için Hitit toplumunun siyaset, sanat ve mimari anlayışı ile ilgili bugüne kadar açığa çıkarılmış bilgiler üzerinden bir değer tanımı geliştirmek mümkündür. Hitit toplumu, hükmettiği coğrafyada inanç ve siyasetteki öğretilerini bir varlık ve hayatta kalma gücüne dönüştürmüş ve bu gücünü topluma yansıtmıştır. Sanat ve mimari alandaki faaliyetleri, siyasal erkin gücünü topluma yansıtılmasının en önemli aracı olarak kullanarak kentler ve tapınaklar inşa etmiştir. Toplum, kentleri ve tapınakları törensel ve ritüel mekanlar işlevine sahip yapılar olarak planlamıştır. Bu yapılar aynı zamanda Hitit toplumundaki imparator ve kralların başarılarını görünür kıldıkları resmi devlet anlatılarının kamusal alanda sergilenmesine de olanak sağlamaktadır. Hitit coğrafyasında inşa edilen kent ve tapınakların mimarisinde sfenks, kapı aslanları ve ortostatlar mimarinin bütünü oluşturan parçalar olarak değerlendirilmiştir. Bu mimari anlayış arkeolojide Hitit Anıtsal Mimari Heykeltiriliğine karşılık gelmektedir.

Hitit İmparatorluğu döneminden Alacahöyük ve Hattuşa, Geç-Hitit Devletleri döneminden Arslantepe, Karkamış ve Ain Dara tapınakları ve antik kentleri Hitit Geleneksel Mimari üslubunun uygulandığı örneklerden birkaçını oluşturmaktadır. Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nde bugüne kadar açığa çıkarılmış ve taslak halindeki heykellerin tamamlanmış formları ile ortostat ve kabartma gibi mimari öğelere bu kent ve tapınaklarda rastlanabilmektedir. Yesemek bu yönüyle Hitit kent ve tapınak inşası mimari bileşenlerinin üretildiği bir Heykel Atölyesi olarak değerlendirilebilecek özelliklere sahiptir. 2019 yılı yüzey araştırması sonuçlarının Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin doğusunda konumlanmış bir Hitit şehri olma potansiyelini ortaya koymuştur. Bu alanda bir Hitit şehrin varlığının tespiti edilmesi halinde, bu şehir Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin faaliyet amacı, dönemi gibi sorularına yanıt verebilecektir. Hitit İmparatorluk Dönemi'nin nüfuz ettiği alanlar ağırlıklı olarak Orta Anadolu olmakla birlikte, İmparatorluk Suriye- Halep'e kadar uzanan bir coğrafyaya da yayılmış durumdadır. Yesemek'in konumlandığı İslahiye Havzası'nın, Anadolu'dan Suriye'ye geçişte coğrafi avantajları nedeniyle tercih edildiği düşünülen önemli bir hattın üzerinde yer alması, bu hat üzerinde bir İmparatorluk şehrinin olabileceği potansiyelini gündeme getirmektedir. Bugüne kadarki araştırmalarda bir şehir yapısının keşfedilmemiş olmasının aksine Yesemek'te bir Hitit şehri keşfi, özellikle Hitit İmparatorluk Dönemi tarihi başta olmak üzere Güney Anadolu ve Kuzey Suriye Coğrafyası arkeolojisi ile ilgili yeni bilgiler ve keşifleri açığa çıkartabilecek önem ve değeri taşımaktadır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nden çok daha eskiye tarihlenen Yesemek Höyük'ün ise İslahiye Havzası'nda yer alan ve aynı döneme tarihlenen diğer höyükler ile ilişkisi bugüne kadar açığa çıkarılmış değildir. Alanda yürütülen arkeolojik çalışmaların bir parçası da bu ilişkiyi anlamamızı sağlayarak Yesemek Höyük'ün işlevini öğrenmemizi ve İslahiye Havzası'nı arkeolojik bakımdan daha iyi tanımamızı sağlayacaktır.

Yesemek, Güney Anadolu ve Kuzey Suriye'ye hitap eden bir coğrafyada tarihsel süreç içerisindeki bir dönemi yansıtan özellikleri itibarıyla korunması gerekli bir arkeolojik alan niteliğinde değerlendirilmelidir.

Doğal, Jeolojik Formasyon ve Endüstriyel Önem ve Değeri

Faaliyette olduğu dönemde genelde sfenks, kapı aslanları, kabartmalar gibi farklı tipolojilerde de üretim yapılması, Yesemek'in günümüzün endüstriyel üretim bölgesi kimliğine sahip olduğu hususunda güçlü bir kanaattir. Bunun yanı sıra; Hitit Anıtsal Mimari Heykelticilik eserlerini yansıtan bu atölyenin dönemin heykel sanatı alanı olmak gibi özellikleri de barındıran değerlere sahip olma özelliğini taşımaktadır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, dönemin endüstri bölgesi olma özelliği taş ocağının keşfi ve buranın atölye olarak kullanılması gerçeğini değiştirmemektedir. 2019 yılı yüzey araştırmasına göre bugünkü taş ocağı ve heykel atölyesi sınırlarının doğusunda kalan ve Kilis'e bağlı Topallar Köyü'ne kadar uzanan alanda 2 adet taş ocağının daha tespit edilmiş olması bu gerçeği destekleyen bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Yesemek'te jeolojik faaliyetler sonucu oluşmuş yüzeydeki bazalt formasyonu bir jeolojik miras olup, bu alanlar Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) sınıflamasına göre "organik olarak gelişmiş peyzaj alanları"nın bir örneğini oluşturmaktadır. Atölyedeki üretim faaliyeti ise "endüstriyel peyzaj alanı" sınıflamasına girmektedir. Yesemek'in arkeolojik değerlere ek olarak bu iki peyzaj özelliği, yönetim alanının bir "kültürel peyzaj alanı" değerine de sahip olduğunu göstermektedir.

Yesemek, kültürel varlıkları içermesi, özel jeolojik oluşumların varlığı, heykel sanatından kaynaklı estetik değer taşımak gibi özellikleri ile kültürel peyzaj ölçütlerini karşılayabilir durumda olması Yesemek'in bu yönü ile de korunması gerekli değerlere sahip bir alan olarak ön plana çıkabileceğini göstermektedir.

Sanatsal ve Tarihi Önem ve Değeri

Yesemek'te taslak halinde tespit edilen heykeller Mısır sanatında hakim olan sfenksin, bölgede daha önce yaşadığı bilinen Hurrilerin dağ tanrısı betimlemelerinin Yesemek'teki heykel sanatına etkisi ve yansımaları olarak kabul edilebilmektedir. Yesemek'te Hitit İmparatorluk sanatı anlayışının gelişimi ile Suriye coğrafyasında hüküm süren Asur Devletinin sanat anlayışına etkisi takip edilebilmektedir. Yesemek, bu yönleriyle faaliyette olduğu dönemde heykel sanatının farklı kültürlerle göre nasıl geliştiğini ve üretimin sürdürüldüğünü gösteren sanat değerlerine sahiptir. Bu durum toplumlar arasındaki değer alışverişlerine işaret etmekte birlikte Hitit İmparatorluk Dönemi başkentlerinde Hattuşa şehri ile Yesemek'teki heykeltıraşlık eserleri ve anıtsal mimari unsurları kıyaslandığında bu değer alışverişi tam olarak tespit edilebilmektedir.

Yesemek, tarihsel süreç içerisinde Hitit İmparatorluk, Asur, Mısır, Luwi, Hurri gibi hakim oldukları coğrafyaya etki etmiş farklı toplumsal ve siyasal kültürlerin anlayışlarını yansıtan, bir bakıma etkileşime geçilen toplum ile dönemin egemen toplumunun sanata olan hakimiyetini gösteren bir karaktere sahiptir. Bunun bir sonucu olarak alanda Hitit İmparatorluğu'nun Güney Anadolu ve Kuzey Suriye coğrafyasına egemen olma arzusunun, İmparatorluğun bu coğrafyada bir Hitit şehri kurma niyetinin bir somut bir sonucu olarak Yesemek'i, Hitit İmparatorluk başkentlerindeki heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurlardan ayıran özellikler takip edilebilmektedir.

Yesemek'te bazalt malzeme heykel üretiminde kullanılmıştır. Bazalt, yapısal özellikleri gereği işlenmesi zor olmasına rağmen dayanıklılık derecesi yüksek bir hammaddedir. Hitit İmparatorluk ve Geç-Hitit Devletlerinde, demirin keşfi ile birlikte demire olan hakimiyet bazalt gibi sert bir fiziksel yapıya sahip doğal taşların heykel üretiminde daha fazla tercih edilmesine olanak sağlamıştır. Bu durumun Hitit kültürü, mimari ve sanat öğelerinin üretiminde, bazaltın kullanımı yönünden uzmanlaşmaya yol açtığı söylenebilir. Bu uzmanlaşma ve gelişime Yesemek'te de rastlanmaktadır. Bu bazalt kaynağının keşfi ile sanat ve mimarlık eserlerine dönüştürülmesi, Heykel Atölyesi'nin faaliyete geçtiği Hitit İmparatorluk Dönemi'ndeki egemen siyasi otorite ve kültürün hüküm sürdüğü coğrafyada kalıcı olmak ve otoritesini kabul ettirme amacının mimari ve sanat uygulamalarının değişim ve gelişiminin önemini göstermektedir.

Yesemek'te çok sayıda heykel taslağının üretilmiş olması, Atölye'nin muhtemel usta-çırak etkileşiminin gerçekleştiği bir çalışma ve üretim alanı olma değerine sahip olabileceğini göstermektedir. Yesemek'in bulunduğu coğrafya genelinde benzer üretim teknikleri tespit edilmiş olsa bile Yesemek'te bu usta-çırak etkileşiminin sanatsal açıdan sürekliliğinin olması durumu Yesemek'in önemi ve değerini arttıran bir husustur.

Yesemek bu özellikleri ile Hitit İmparatorluk Dönemi'nde Orta Anadolu'dan Suriye-Halep'e kadar uzanan bir coğrafyaya rehberlik eden ve aynı zamanda bu coğrafyadan etkilenen ve korunması gereken bir sanatsal ve tarihsel süreci bize anlatmaktadır.

Kültürel ve Ekonomik Önem ve Değeri

Yesemek, sadece yerel topluma değil bütün insanlığa hitap eden bir kültürel birikim alanı olma değerine sahiptir. Orta Doğu'dan başlayıp Batı'ya doğru yayılan kültürel gelişimin bir parçası da Yesemek'te tespit edilebilmektedir. Günümüzde ise, Yesemek'in gizemini koruması ziyaretçiler üzerinde duysal ve algısal değerler yaratabilmektedir. Yesemek bu özelliği ile ortak bir kültürü yaşatırken, öznel bir kültür deneyimi de yaşatabilmektedir. Yesemek, bir döneme tanıklık eden kültürel yaklaşımı ile günümüz toplumunun kültürel değerleri arasında kurulacak bağ vasıtasıyla toplumun Yesemek'i tanıma, koruma ve yaşatma reflekslerinin oluşumu ve gelişiminde aidiyet ve farkındalık yaratılmasına olanak sağlayacak önem ve değerleri barındırmaktadır.

Yesemek'in ekonomik önem ve değer tanımlaması ise günümüz ile ilişkilendirilebilecek bir yapıdadır. Yesemek'in sahip olduğu arkeolojik, eğitsel ve kültürel değerler Yesemek'in sadece bulunduğu bölge için değil uluslararası anlamda da önemli bir turizm potansiyeline sahip olabileceğini göstermektedir. Alanın turizm potansiyelinin ekonomik katkıya dönüştürülebilir olması ise bu önem ve değeri tanımlar durumdadır. Yesemek'te yoğunlaştırılarak kültür temelli turizm faaliyetlerinin ekonomik değeri Yesemek halkına yönelik yerel sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sunabilecek olmasının yanı sıra Gaziantep ve yakın çevresini tanımlayan bölgenin turizm kaynaklı gelişimine de katkı sunacak bir potansiyeli barındırmaktadır.

5.1.3. UNESCO Dünya Miras Sözleşmesi Kriterlerine Göre Değerlendirme

2012 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Dünya Miras Geçici Listesi başvuru dosyasında UNESCO Dünya Mirası Listesi Kriterlerinde II, III ve VI kriterler esas alınmıştır. Bu kriterler ve başvuru dosyasında belirtilen karşılıklar aşağıda verilmiştir.

(II no.lu Kriter): Dünyanın bir kültür bölgesinde veya bir dönemde mimarlık veya teknoloji, anıtsal sanatlar, kent planlama veya peyzaj tasarımı alanlarında önemli gelişmelere ilişkin insani değer alışverişlerine tanıklık etmesi,

"II nolu Kriter: Heykel üretimi için, gerekli taş bloklarının 500 kg.dan 15 tona kadar değişen ölçeklerde tek parça halinde çıkarılmasında kullanılan dönemin teknolojisi yanında, bu blokların sanat eserleri taslakları haline getirilmesi ve bu ağır blokların taşınmasında dönemin sanatsal ve teknolojik açıdan önemli verilerini ortaya koymaktadır. Ayrıca alan, insanlararası değer alış-verişlerinin de yoğun olarak yaşandığı ender rastlanan bir bölgedir".

(III no.lu Kriter): Yaşayan veya yok olan bir kültür geleneğinin veya uygarlığın istisnai, ender rastlanan bir temsilcisi olması,

"III nolu Kriter: Yesemek Heykel Atölyesi antik dünyada benzeri olmayan son derece önemli bir merkezdir. Anadolu'nun "Kültür Varlıkları" envanterinde çok seçkin bir yeri olan, "Eski Önsaya Dünyası"nın bugüne kadar saptanmış en büyük heykel atölyesi niteliğindeki bu atölyede yüzlerce aslan ve sfenks heykeli ile onlarca tanrı kabartması ve başka türlerden heykeltıraşlık eseri, işçilikleri bitirilmemiş taslaklar halinde ve tümüyle sağlam durumda günümüze kadar gelmiştir. Yapım ve işleme sürecinin değişik basamaklarındaki taslaklar halinde, 300'den fazla, bazalttan yapılmış heykel ve kabartmalı ortostat saptanmıştır".

(VI no.lu Kriter): İstisnai evrensel önem taşıyan sanatsal veya edebi eserler, inançlar, fikirler, yaşayan gelenekler ve olaylarla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olması (Komite bu kriterin tercihen diğer kriterler ile birlikte kullanılması gerektiğini kabul etmektedir.)

(VI nolu Kriter): Yesemek Heykel Atölyesi'nde bulunan taslak heykelleri birer sanat eseri olmasının yanı sıra, tasvirlerin tamamı dönemin dini inançlarını sembolize eden heykel ve kabartmalardan oluşmaktadır.

UNESCO tarafından 13.04.2012 tarihli Dünya Miras Geçici Listesi onay ilanında yukarıda açıklanan başvuru kriterlerinden olan II ve III nolu kriterler esas alınmıştır. Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin UNESCO Dünya Miras Listesi başvuru dosyası hazırlanırken;

- II nolu kriter; Yesemek'teki eserlerin kullanım alanı büyük ölçüde Hitit Geleneksel Mimari özellikleri gösteren kent yapıları ve tapınak alanlarıdır. Bu özellikleri itibarıyla Yesemek'te tespiti yapılmış heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların Hitit Anıtsal Mimari Heykelciliği" değerine sahip olduğu vurgulanabilir durumdadır. 2019 yılı yüzey araştırmasından elde edilen bulgular, Yesemek'te heykeltıraşlık eseri ve mimari unsurların Hitit İmparatorluk Dönemine ait bir Hitit şehrinin inşasında kullanılmak üzere üretildiği sonucunu karşımıza çıkarmıştır. Yesemek'te aynı stil ve özelliklerde çok sayıda eserin var olması ve 2019 yılı araştırmalarında tespit edilen Hitit mimarisi özelliklerinin gösteren duvar yapıları birlikte ele alındığında bu hususlar Yesemek'te bir Hitit şehri işaret eden güçlü argümanlar olarak değerlendirilmelidir. Bu bakımdan alanda devam edecek araştırmalardan elde edilecek diğer bulgulara göre, Yesemek'teki Hitit şehrinin varlığı mimarlık, teknoloji ve anıtsal özellikleri bakımından II nolu kriteri tam olarak karşılayabilecek durumdadır. Aynı zamanda Yesemek'teki heykellerin stil kritikleri bakımından Hitit İmparatorluk Dönemi'nde Orta Anadolu'dan Suriye-Halep'e kadar uzanan bir coğrafyadaki değişimi ve bu değişimin sanatsal ve mimari yaklaşıma yansımaları bu kriter kapsamında güçlü bir şekilde vurgulanabilir. Bu durumda, Dünya Miras Geçici Listesi'nde kabul gören II nolu kritere göre üretilen ve alanı tanımlayan özellikler "Yesemek Hitit Şehri" kapsamında yeniden ele alınarak içeriği zenginleştirilebilecektir.
- III nolu kriter; Yesemek, araştırmalara göre tespiti yapılacak işlevi üzerinden zenginleştirilebilir durumdadır. Bu kriterin vurgusu aynı zamanda alanın tarihlemesi, faaliyet süresi ve kapanma nedeninin tespitine göre güçlendirilebilecektir.
- VI nolu kriterde ifade edilen dini inançlar tek başına alanı tanımlamada yeterli değildir. Bu kriter, eserlerin kullanım alanı ile ilişkilendirilerek güçlendirilmelidir. Eserlerin stil kritiklerinden elde edilecek sonuçlara göre ait oldukları siyasi otorite ve kültürler ile etkileşime geçtiği kültürlerin yansımaları VI nolu kriterde güçlü bir şekilde ele alınabilir. Stil kritiği sonucunda Yesemek'in heykel üretim amacına uygunluk tespiti yapılabilir durumdadır. Yesemek'teki Hitit şehrinde tapınak alanlarının da planlanmış olmasının tespit edilmesi durumunda, bu kriter doğrultusunda Yesemek'te bir sosyal yaşamın varlığının ya da böyle bir yaşamın kurulması amacının tespitine göre Yesemek'te tarihsel süreç içerisinde bir dönemi kapsayacak kültürel ve sanatsal etkileşim yaşandığı ve bunun döneminin egemen siyasi ve kültürel anlayışıyla sanat eserine dönüştürüldüğü vurgusu yapılabilecektir.

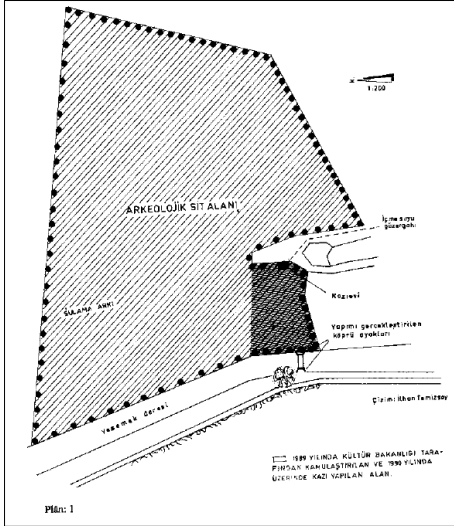
5.2. Alana Yapılan Müdahaleler

Yesemek Yönetim Alanı sınırları dahilinde günümüze kadar yürütülen çalışmalar;

- Koruma uygulamaları,
- Çevre düzenlemesi çalışmaları,
- DSİ 20. Bölge Müdürlüğü'nün Yesemek Deresi üzerindeki faaliyetleri,
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile İslahiye Belediyesi'nin faaliyetleri kapsamında değerlendirilmiştir.

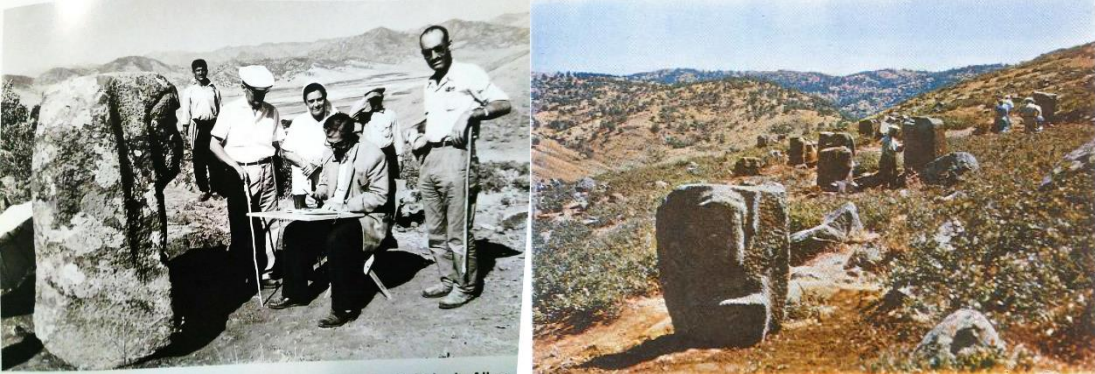
Bugünkü Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi alanının 200 m²'lik bölümü 1983 yılında 1.Derece Eski Eser Alanı olarak tescil edilmiştir. 1988 yılına gelindiğinde ise toplamda 5.95 hektarlık bir alan Arkeolojik Sit Alanı ilan edilerek koruma altına alınmıştır. 1989-1991 döneminde 6.000 m² alan daha kamulaştırılarak sit alanına dahil edilmiştir (Harita 41).

Harita 41: 1991 Yılı Arkeolojik Sit Alanı Sınırları (İlhan Temizsoy)

2012 yılında tescilli Arkeolojik Sit Alanı bitişiğinde 233 nolu parsel sit alanına dahil edilmiş ve Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

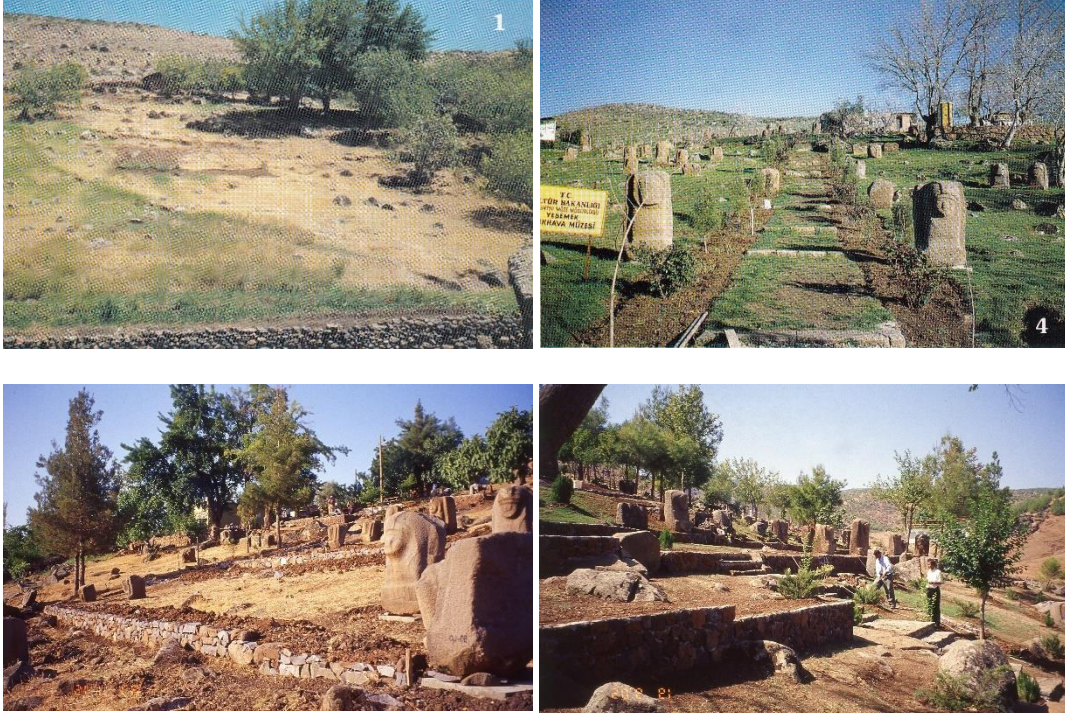
Fotoğraf 47: Prof. Dr. Bahadır Alkım'ın 1958 Yılı Çalışması (Refik Duru)

2015 yılında ise Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin batısında kalan ve daha önce Prof.Dr. Bahadır Alkım tarafından yüzey araştırması yapılmış ve arkeolojik buluntulara rastlanmış alan "Yesemek Höyük" adı ile 1. derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

Prof.Dr. Bahadır Alkım, Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Arkeolojik Sit Alanının bugünkü sınırları dahilinde, 1955–1961 yıllarında yaptığı araştırma ve kazı çalışmalarında yaklaşık 164 adet eser tespit etmiştir. Aynı dönem içerisinde tespit edilen eserlerin 25 adedi açığa çıkarıldığı haliyle korunmayarak sergileme amaçlı olarak orijinal pozisyonları değiştirilmiş ve dik konuma getirilmiştir.

Fotoğraf 48: 1991 Yılı Müze Çevre Düzenlemesi Çalışmaları (İlhan Temizsoy)

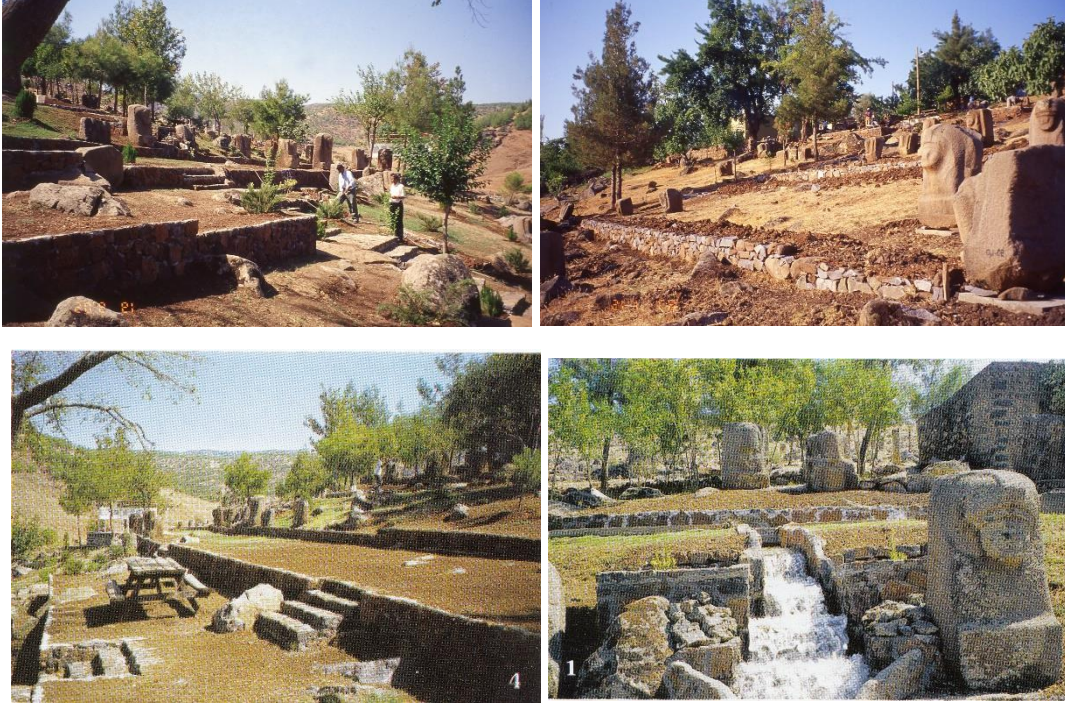

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne yönelik ikinci dönem çalışmalar 1989-1991 yılları arasında Gaziantep Müze Müdürlüğü denetiminde Arkeolog İlhan Temizsoy tarafından yürütülmüştür. Bu dönemde 11 hektar alanda tel örgü ile koruma ve güvenlik önlemi alınmıştır. Tespit edilen heykeller dik konuma getirilmiştir. Bugün kullanılmayan kazı evinde düzenleme yapılmış, bu yapılırken mevcut yapıya mimari müdahalelerde bulunulmuştur. Aynı dönemde kazı evine telefon, içme suyu ve elektrik hatları çekilmiştir. Tescilli alanda gün yüzüne çıkartılan eserlerin sergilenmesi için teraslama yapılmış ve dolaşım için gezi yolları düzenlenmiştir. Yine aynı dönemde Yesemek Deresi üzerinde alana geçişi kolaylaştırmak amacıyla betonarme teknik kullanılarak yaya köprüsü yapılmıştır. Tescilli alan içerisinde Türkçe ve İngilizce olmak üzere bilgilendirme panoları hazırlanmıştır. Bu dönemdeki çalışmalarda tescilli alan dışında tespit edilen eserler alan içerisine taşınmış ve teraslama yapılan alanda sergilenmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne yönelik üçüncü dönem çalışmalar 2005 yılında Gaziantep Müze Müdürlüğü denetiminde ve OPET A.Ş. sponsorluğunda yine arkeolog İlhan Temizsoy

tarafından yürütülmüştür. Bu dönemde yapılan çalışmalar genel olarak çevre düzenleme çalışmalarıdır. Bir önceki dönemde yapılan teraslama çalışmalarına bu dönemde de devam edilmiştir. Yesemek Deresinin alana sınır olan bölümlerinde taş duvar yapılmış ve alan olası su kaynaklı aşındırma etkilerinden uzak tutulmaya çalışılmıştır. Müzenin girişinde dinlenme, satış ünitesi, tuvalet gibi ihtiyaçların karşılanması amacıyla sosyal tesis inşa edilmiştir. Bu sosyal tesisin mimarisinde yöreye özgü taşlar kullanılmıştır. Bu dönemde eserlerde iklimsel sebeplerden kaynaklı yosun tutma vb. tahribatların yok edilmesi için koruma çalışması yürütülmüştür. Yine bu dönemde tespit edilen eserler de önceki dönemlerde olduğu gibi sergileme amaçlı dik konuma getirilmiş ya da yerleri değiştirilmiştir.

Fotoğraf 49: 2005 Yılı Müze Çevre Düzenlemesi Çalışmaları (İlhan Temizsoy)

Fotoğraf 50: Dinlenme ve Satış Ünitesi Fotoğraf 51: Tuvalet Yapısı

İslahiye Belediyesi 2016 yılında Müzeyi gören hakim bir tepede sosyal tesis amaçlı 2 adet yapı inşa etmiştir. Bu yapılar alanın ihtiyaçlarına yanıt vermekle birlikte, mimari çözümlemesi ve işletmesinin yeniden ele alınması gerektiği hususu tespit edilmiştir.

Fotoğraf 52: İslahiye Belediyesi Sosyal Tesisleri**Fotoğraf 53: Yesemek Sulama Göleti İnşaatı ve Alana Etkileri**

Kaynak: DSİ 6.Bölge Müdürlüğü

DSİ 20. Bölge Müdürlüğü'nün inşa halindeki Yesemek Sulama Göleti Projesi alan sınırları içerisinde kalmaktadır. Bu proje kapsamında belirlenen servis yolu miras alanının teraslama yapılmış bölümünün güney-batı yönünden geçecek şekilde planlanmıştır. Bu güzergah işletmeye açılmış ve Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin yaklaşık olarak 2000 m²'lik bir kısmı zarar görmüştür. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü ve Gaziantep Üniversitesi'nin 19.12.2016 tarihinde Yesemek'te yaptığı inceleme sonucunda 20 adet eserin bu çalışma sonucunda yüzeye çıkarıldığı ve yüzeye çıkarma işlemi nedeniyle eserlerde tahribat meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu tespitin

akabinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi girişimleri sonucunda ilgili kurumlar toplantılar düzenlemiş ve tahribatın durdurulması hususunda ortak kararlar alınmıştır.

Gaziantep KVKBK 11.10.2017 tarihinde alana yaptığı teknik gezi sonrasında, açılan kaçak yolun kapatılması kararı sonucunda 20.10.2017 tarihinde servis yolu inşaat faaliyetleri kapsamı dışına çıkarılmış, DSİ 20. Bölge Müdürlüğü tarafından proje değişikliği yapılarak bu servis yolu Yesemek Deresi'nin diğer yakasına taşınmıştır.

Proje değişiklikleri yapılmış olsa da yönetim alanındaki tahribat oldukça belirgin bir durumda kalmıştır. DSİ'nin yürütmüş olduğu proje yönetim alanının genel peyzaj karakterinde de ciddi düzeyde tahribatlara yol açmıştır. Bu tahribatlar oldukça yüksek seviyede olup alanın doğal yapısının görünümüne olumsuz etki etmektedir. Gölet inşaatı kapsamında yürütülen faaliyetler, miras alanına girişine ulaşımı sağlayan taşıt yolunda da tahribat ve kirliliğe ayrıca yol açmış durumdadır (EK 8).

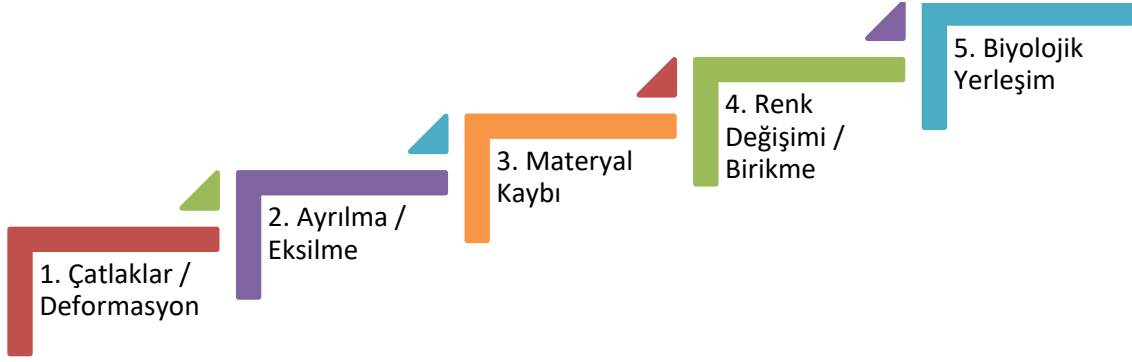
5.3. Eserlerin Tahribat ve Koruma Durumu

Yesemek YA, Güneydoğu Anadolu'nun jeolojik yapısında kendine yer bulmuş bazalt bir kaynağın üzerinde kuruludur. Karatepe üzerindeki bazalt malzemeli taş ocağı Yesemek Heykel Atölyesi heykeltıraşlık eserlerinin hammaddesi durumundadır.

Bazalt literatürde volkanik taş sınıfında yer almaktadır. Volkanik taşlar; magmanın litosferin yüzey ve yüzeyine çok yakın kısımlarında çok hızlı olarak soğumasıyla meydana gelmiş kayalardır (Öcal, Dal, 2012). Yesemek'teki volkanik bazalt taşı ise menekşemşi koyu gri renkte, düzensiz ve ince gözeneklidir (Alkım, 1974).

Yesemek'teki eserlerin tahribatı durumu ile ilgili bugüne kadar laboratuvar ortamında bir inceleme söz konusu olmayıp, ilgi ve konusunu oluşturan akademik ve bilimsel çalışmaların yayımlanan sonuçlarına ve anıt eserlerin bozunmalarının tespiti yöntemlerine göre eserlerin dış gözleme dayalı tahribat durumu tespit edilebilir durumdadır. Buna göre; eserlerin tahribat durumunun tespitinde ayrışma biçimleri sınıflandırılması esas alınmıştır. Ayrışma biçimlerinin sınıflandırılması çalışmaları kapsamında, değişik türdeki eserlerde gözlenen bozunma durumu anıt haritalaması metodu ile ayrıntılı olarak gösterilebilir. Bu konudaki çalışmaların temelini, Geologischen Institut der RWTH Aachen'daki "Natursteine und Verwitterung" Araştırma Grubu'nun geliştirdiği, fenomenolojik ayrışma kriterlerin, eserler üzerindeki ayrıntılı analizleri ve belgelenmesi yoluyla oluşturmaktadır. ¹

Bu sınıflandırmada, ayrışma biçimleri hiyerarşik olarak ilk aşamada 5 büyük grup halinde verilmektedir (Şekil 30).

Şekil 30: Taş Eserler Ayrışma Sınıfları

Yukarıdaki 5 büyük ana ayrışma grubunu tamamlayıcı formlar olarak, 33 ayrışma biçiminden oluşan bir ikinci seviye ile 36 alt sınıf ayrışma biçiminden oluşan üçüncü bir seviye ile sınıflandırılma tamamlanmaktadır. ¹

Yukarıda bahsedilen "Anıt Haritalaması" çalışmasına esas ayrışma biçimlerinin sınıflandırılması yöntemi, 2008 yılında ICOMOS tarafından "Illustrated Glossary on Stone Deterioration Patterns" raporu ile kabul görmüş ve yayınlanmıştır.

Yesemek'teki eserler bu sınıflandırmaya göre değerlendirilmiş ve tahribat durumu tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre eserlerdeki mevcut tahribatlar aşağıdaki şekildedir.

1. Çatlaklar / Deformasyon

Envanter kaydı yapılmış eserler arasında "kırık" ve "yarık" alt sınıflamasına dahil tahribatlar söz konudur.

Fotoğraf 54: 247 Envanter No.lu Eser – Kırık Fotoğraf 55: 514 Envanter No.lu Eser – Yarık

¹ "Doğal Taşlardaki Bozunmalar", ÖCAL A. D., DAL M., Bogota/Kırklareli, 2012

2. Ayrılma / Eksilme

Envanter kaydı yapılmış eserler arasında “patlama” alt sınıflamasına dahil tahribatlar söz konusudur.

3. Materyal Kaybı

Envanter kaydı yapılmış eserler arasında “alveolar ayrışma”, “mekanik hasar (darbe hasarı, aşınma, erozyon²)”, “kayıp parça” alt sınıflamasına dahil tahribatlar söz konusudur.

Fotoğraf 56: 480 Envanter No.lu Eser - Darbe Hasarı Fotoğraf 57: 509 Envanter No.lu Eser - Alveolar Ayrışma

Fotoğraf 58: 91 Envanter No.lu Eser – Aşınma Fotoğraf 59: 19 Envanter No.lu Eser – Erozyon²

² “Doğal Taşlardaki Bozunma (Ayrışma) Türleri ve Nedenleri”, HASBAY U., HATTAP S., Munzur Üniversitesi, Tunceli, 2017

Fotoğraf 60: 39 Envanter No.lu Eser - Kayıp Parça

4. Renk Değişimi

Envanter kaydı yapılmış eserler arasında “kabuk oluşumu”, “çiçeklenme”, “renk değişimi (renklenme)”, “tuz kristallenmesi” alt sınıflamasına dahil tahribatlar söz konusudur.

Fotoğraf 61: 140 Envanter No.lu Eser - Tuz Kristallenmesi Fotoğraf 62: 379 Envanter No.lu Eser - Tuz Kristallenmesi**Fotoğraf 63: 72 Envanter No.lu Eser – Renklenme, Çiçeklenme³**

³ " Kimyasal Uygulamalarının Kuzey Kıbrıs Yapı Taşlarının Dürabilitesi Üzerine Etkisi", ZİYAETTİN N., İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2010

5. Biyolojik Yerleşim

Envanter kaydı yapılmış eserler arasında “yosun” alt sınıflamasına dahil tahribatlar söz konusudur.

Fotoğraf 64: 105 Envanter No.lu Eser – Yosunlaşma Fotoğraf 65: 67 Envanter No.lu Eser - Yosunlaşma

Eserlerin tahribat durumu bütün olarak değerlendirildiğinde; en fazla yosunlaşmadan kaynaklı biyolojik bozunmalara rastlanmaktadır. Aynı şekilde, eserlerin birçoğunda tuz kristallenmesi ve renklenmeye bağlı yüzey bozunmaları da görülebilmektedir. Eserlerin bir kısmında kırılma ve yarılmaya bağlı, bir kısmında ise parça kopmalarına bağlı yapısal bozunmalar olduğu tespit edilmiştir. Eserler arasında aşınma ve darbeye bağlı fiziksel bozunmalar da mevcuttur. Yesemek’te envanter kaydı yapılmış taş eserlerde birden fazla sınıflamaya dahil bozunmaların aynı anda gerçekleştiği de ayrıca görülebilmektedir.

Eserlerdeki mikro çatlak düzeyi ölçümlerle veya benzer taş bloklardan alınacak numunelere yönelik laboratuvar ortamında yapılacak taş karakterizasyonu gibi arkeometri çalışmaları ile tespit edilebilecek durumdadır. Envanter kaydı yapılmış eserler arasında çatlaklara bağlı bozunmaların ise oldukça az sayıda olduğu tespit edilmiştir. Bu bozunmaların taşın işlenmesi sırasında ya da sonradan mı oluştuğu hususu ayrıntılı çalışmalar ile ortaya çıkarılabilecektir.

Yesemek’teki eserlerin tahribatına yol açan faktörler; doğal ve yapay etkenler olmak üzere iki kategoride ele alınabilir. Doğal etkenler; bazalt taşın kimyasal yapısı ve iklimsel etmenlerden kaynaklı tahribatlardır. Bu tahribatlar; tuz kristallenmesi, yosunlaşma ve aşınmalar olarak tanımlanan fiziksel, kimyasal, biyolojik ve yapısal bozunmalardır. Bu tahribatlara ek olarak Yesemek konumu itibarıyla tektonik hareketlerin sıklıkla yaşandığı bir bölgededir. Bu durum sebebiyle tektonik hareketlerden kaynaklanan tahribatların da eserler üzerinde etki ettiği söylenebilir. Yapay etkenler ise insan kaynaklıdır. Yesemek Sulama Göleti faaliyetleri ile miras alanındaki doğal olmayan bitki örtüsünün, eserlerde parça kopması, materyal kaybı, çatlak oluşumu gibi tahribatlara yol açtığı söylenebilir.

Yesemek'teki eserlerin korunması ile ilgili bugüne kadar yürütülen çalışmalar genel olarak eserlerin toprak altından çıkarılarak sergilenmesine yöneliktir. Bu eserlerin tamamına yakınının envanter kaydı yapılmış durumdadır. Alanda çevre düzenlemesi ve sergileme çalışmaları kapsamında in-situ durumlarının korunmayarak yer-yön değişiklikleri yapılmış eserler de söz konusudur. Bütünüyle açığa çıkarılmış eserlerdeki renk değişimi, biyolojik oluşum gibi tahribatlar, eserlerin toprak altında kalan kısımlarındaki tahribatlara göre oldukça yüksek düzeydedir. Bu durum toprak altından çıkarılan eserlerin yüzeydeki tahribatlarının hızlandığını göstermektedir.

Arkeolog İlhan Temizsoy 1991 yılı çalışmalarında bazı eserlerin yüzeylerindeki yosunlaşmadan kaynaklı tabakanın temizlendiğini kazı raporlarında belirtmesine rağmen bunların hangi eserler olduğu ve kullanılan yönteminin ne olduğu konusu ile ilgili bilgi mevcut değildir.

5.4. Alanın Dolaşımı

Yesemek'e özel otomobil ve tur otobüsleri ile gelenler Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından, İslahiye ilçesinden başlamak üzere alana ulaşımın sağlandığı yollardaki tabelalar vasıtası ile alana ulaşabilmektedir. Mevcut tabelalar yetersiz olmakla birlikte Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin görünürlüğünü artırıcı ve alana erişimi kolaylaştırıcı etkileri de söz konusudur.

Yesemek'i ziyaret etmek isteyenler, özel oto veya tur otobüsleri ile Miras Alanının Yesemek Deresine bitişik giriş noktasına kadar gelebilmektedir. Yesemek'e özel otomobil ve tur otobüsleri ile gelenler için düzenlenmiş güvenli park alanlarının olmaması alanda otopark sorununu karşımıza çıkartmaktadır. Yesemek Sulama Göleti sebebiyle oluşan kamyon trafiğinin de alana güvenli erişimi güçleştiren bir durum olduğu tespit edilmiştir. Bu inşaat faaliyetleri aynı zamanda mevcut mahalle yolunun fiziksel kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Fotoğraf 66: Mahalle İçi Yönlendirme Tabelası

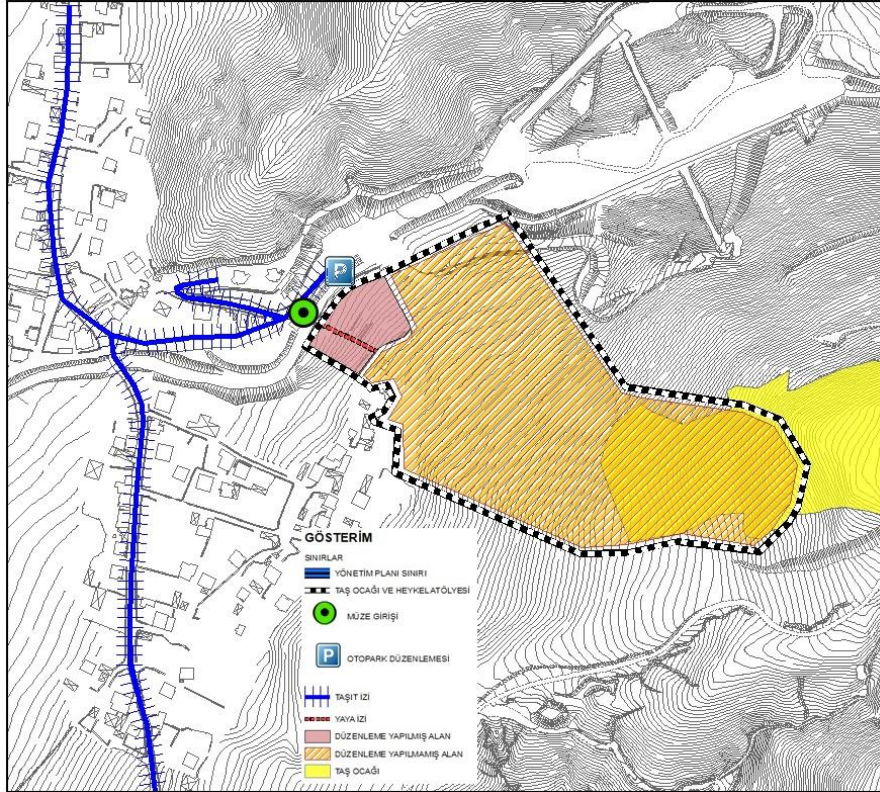
Alana toplu taşıma ile gelmek isteyenler için İslahiye İlçe merkezi odak konumundadır. Gaziantep'ten alana gelecekler için kısıtlı seçenekler söz konusu olup, İslahiye merkeze haftanın her günü saat başı hareket eden minibüsler, İslahiye merkezden Yesemek Mahallesine ise günde bir sefer hareket eden mahalle minibüsleri mevcuttur. İslahiye merkezden hareket eden minübüslerin sefer

saatleri düzenli değildir. Özellikle Gaziantep merkezden alana erişimi kolaylaştıracak minübüs ve otobüs gibi toplu taşıma olanağının olmaması, alanın ilgi ve cazibesini kaybetmesinin bir nedeni olarak tespit edilmiştir. Aynı zamanda mahalle içi yollardaki bozulmalar ve otopark sorunları alan içi dolaşımda diğer sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Fotoğraf 67: Müze Taşıt Yolu - Mahalle Yolu

Harita 42: Mevcut Ulaşım-Dolaşım Durumu

Alana giriş Yesemek deresi üzerindeki yaya köprüsü vasıtası ile sağlanmaktadır. Alan içi dolaşımda ise giriş kısmındaki teraslama yapılmış alan haricinde belirlenmiş bir güzergah söz konusu değildir. Alan mevcut durumda batı-doğu aksında gezilebilmektedir. Alanın girişi 450 kotta olup, miras alanının en yüksek noktası 550 kotta kadar yükselmektedir. Aradaki 100 metrelik kot farkı ziyaretçiler bakımından miras alanının dolaşımını güçleştiren bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu yükselti farkı miras alanının mevcut ziyaretçi dolaşım durumu itibari ile yaşlı ve/veya engelli gibi dezavantajlı bireylerin dolaşımı bakımından uygun değildir (Harita 42).

Yesemek Höyük'te halihazırda bir çevre düzenlemesi çalışması söz konusu değildir. Höyük'e Yesemek Mahalle merkezinden tarla yolları vasıtası ile ulaşılabilir.

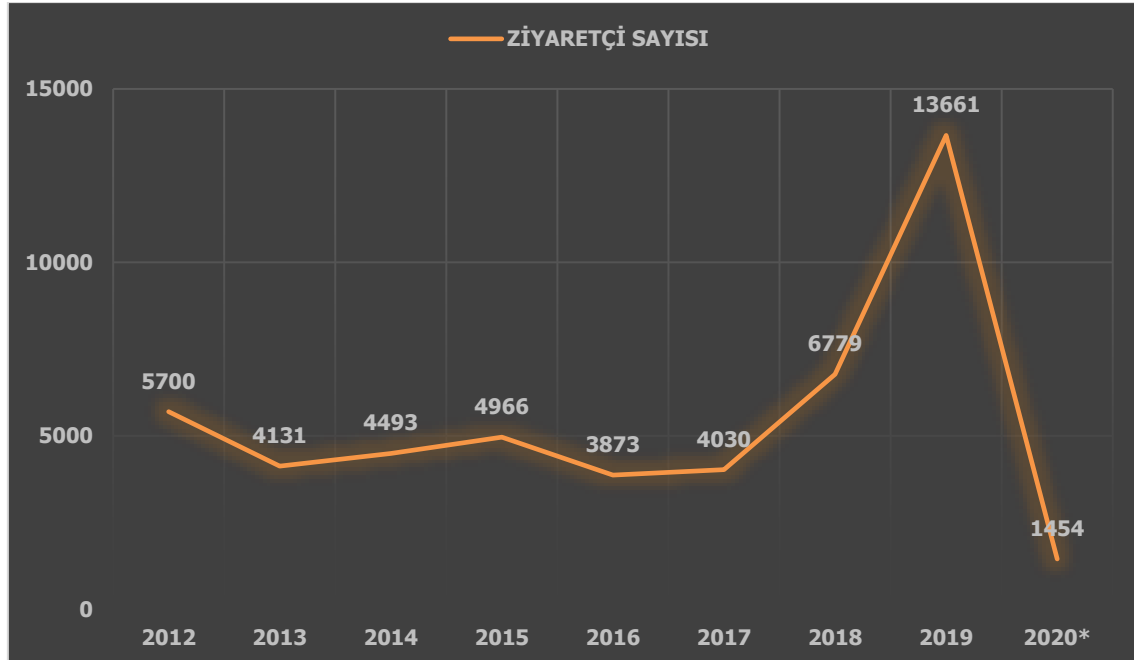
5.5. Ziyaret ve İşletme

İlk kez 1983 yılında koruma altına alınan Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi günümüzde "Açık Hava Müzesi" olarak işletilmektedir. Müze ile ilgili çevre düzeni çalışmaları Gaziantep Müze Müdürlüğü Denetiminde 1990, 1991 ve 2005 yılları arasında yürütülmüştür.

Yesemek Açık Hava Müzesi'nin işletme yapısı incelendiğinde; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Merkez Müdürlüğü ile Gaziantep Müze Müdürlüğü, Müzenin işletmesine yönelik yürütülen çalışmalardan sorumlu kurumlar olarak öne çıkmaktadırlar.

Müze ziyaretçileri ile ilgili kayıtlar 2012 yılı itibari ile tutulmaya başlanmıştır. 2012 yılı öncesindeki bilgiler, Müze görevlisi personelin resmi olmayan kayıtlarına göre tespit edilebilmektedir.

Müze görevlisi personelden elde edilen bilgiye göre Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine dahil olmasıyla birlikte alanın tanınırlığı artmış ve buna bağlı olarak ziyaretçi sayısında artış yaşanmıştır (Şekil 31).

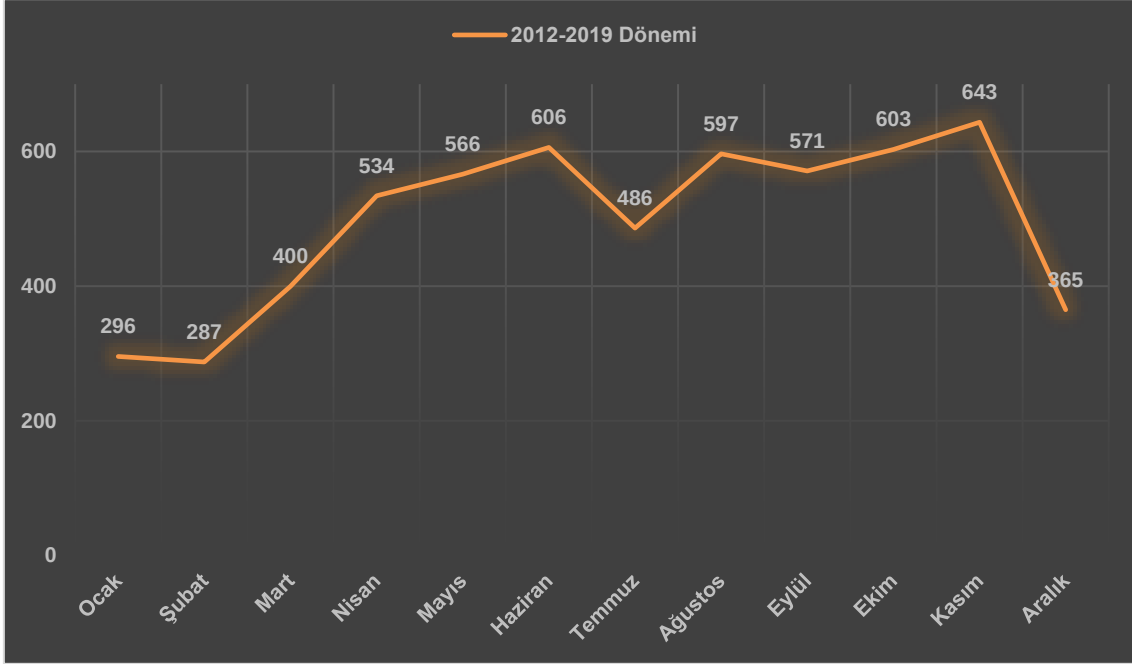
Şekil 31: Müze Ziyaretçi Sayısı

*2020 yılı ocak ve şubat aylarını dönemini kapsamaktadır.

Kaynak: Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Son 8 yıllık dönem incelendiğinde 2016 yılı itibari ile en düşük seviyede gerçekleşen ziyaretçi sayısı 2019 yılı itibariyle en yüksek sayıda gerçekleşmiştir. 2012 ile 2016 yılları arasındaki 5 yıllık

dönemde alanı ziyaret edenlerin sayısında bir dalgalanma olduğu görülmektedir. Bu dalgalanmanın Suriye iç savaşının Türkiye turizmine olan olumsuz etkisinden kaynaklandığı tahmin edilmektedir.

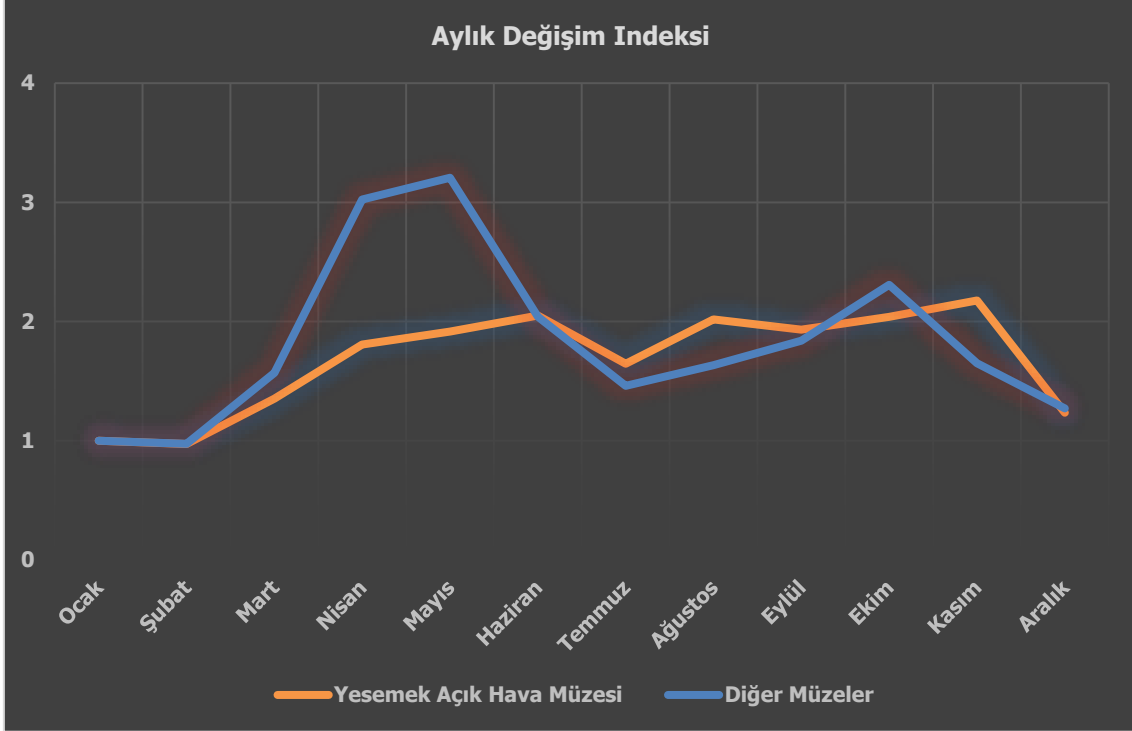
Şekil 32: Aylık Ortalama Ziyaretçi Sayısı

Kaynak: Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2017 yılından 2020 yılına kadar geçen sürede ise ziyaretçi sayılarında artış yaşanmıştır. Bu artış 2017-2018 döneminde %68, 2018-2019 döneminde ise %102 gibi yüksek oranlarda gerçekleşmiştir. Yesemek AYP hazırlık çalışmaları ve idari süreçlerinin 2017 yılı içerisinde yoğun olarak yürütülmesi ile 2017 ve 2018 yıllarında Yesemek'i konu alan uluslararası düzeyde düzenlenmiş sempozyumların Yesemek'in gazete, televizyon ve internet ortamında daha fazla yer almasının bir sonucu olarak Yesemek'in turizm sektöründeki görünürlüğünün de artmış olması 2018 ve 2019 yıllarındaki bu artışların temel sebepleri arasında gösterilebilir durumdadır.

Yesemek Açık Hava Müzesi ziyaretçi sayılarının aylara göre dağılımında bakıldığında; 2012-2019 yılları arasındaki 8 yıllık dönemi kapsayan sayılara göre en fazla ziyaret edilen dönem nisan-haziran ve eylül-kasım ayları arasındaki dönem olarak görünmektedir. 2020 yılı itibarıyla geçmiş 8 yıllık dönemin aksine ocak ve şubat ayı ziyaretçi sayıları "919" ve "535" ile uzun dönemli ortalamaların üzerinde çıkmıştır (Şekil 32).

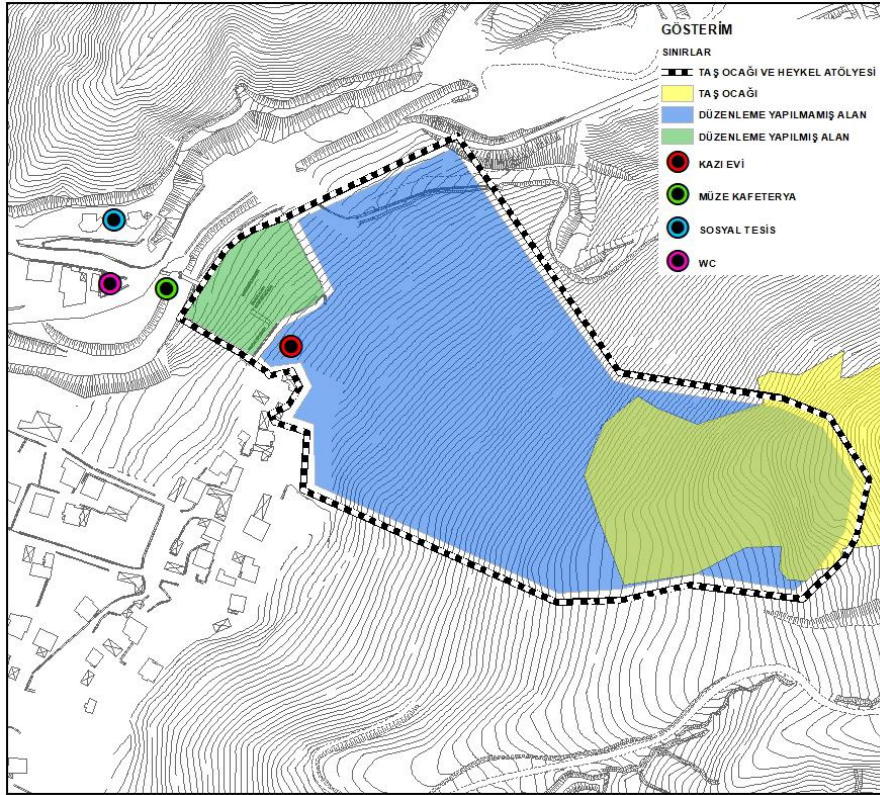
Müze ziyaretleri yıl içerisinde Mart ayı itibarıyla artış göstermekte ve Temmuz ayına gelindiğinde ise bu ziyaretlerde azalma yaşanmak olup, Eylül ayı itibarıyla tekrar artış yaşanmaktadır. Bu karakteri İl genelindeki diğer müzeler ile paralellik göstermektedir. Alanın bulunduğu yörenin iklim koşulları dikkate alındığında, ziyaretlerin aylara göre dağılımında, yörenin mevsimsel sıcaklık değerlerinin birinci derece önemli sebeplerden biri olduğu görülmektedir. Yesemek Açık Hava Müzesi'nin Gaziantep'deki diğer müzelerden farklı olarak Kasım ayında ziyaret edilme oranı daha yüksek çıkmaktadır (Şekil 33).

Şekil 33: Ziyaretçi Sayılarının Aylara Göre Değişim İndeksi

Kaynak: Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Harita 43: Mevcut Tesisler

Müzenin ziyaretçi karşılama, güvenlik, bakım gibi işlemleri alanda görevli bir adet çalışan ile yürütülmektedir. Müzenin mevcut çevre düzenlemesinin kötü durumda olması en önemli

eksikliklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Son olarak 2005 yılında yapılan çevre düzenlemesi çalışmasından günümüze kadar geçen sürede bir çalışma yürütülmemiştir (Harita 43).

Müzenin işletme yönteminden kaynaklı tespit edilen sorunlar genel olarak aşağıdaki maddelerde sıralanmıştır.

Fotoğraf 68: Mevcut Kazı Evi

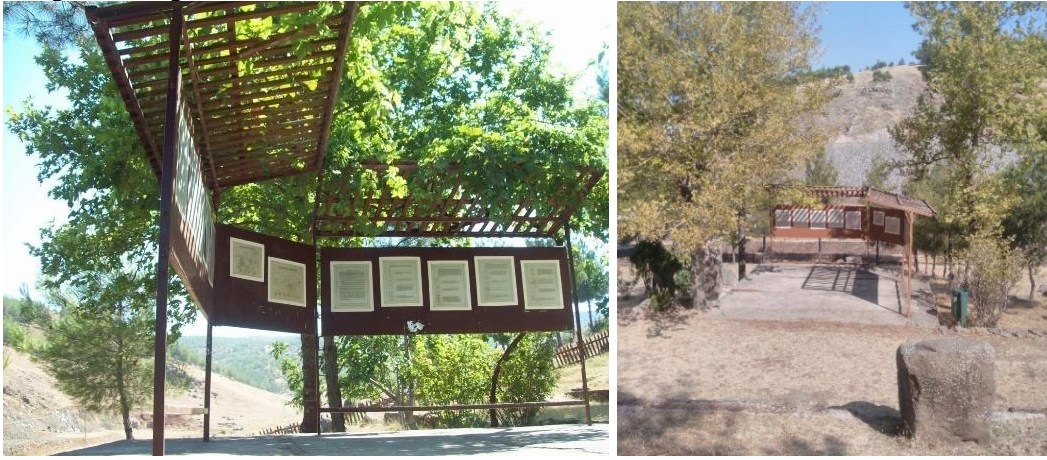
- Özel otomobil ve tur otobüsleri için düzenlenen otopark alanı yetersiz ve işlevsiz durumdadır.
- Ziyaretçilere yönelik bilet kesme işlemi uygulanmamaktadır.
- Mevcut ziyaretçi karşılama, cafe, wc gibi kullanımlar öngörülen sosyal tesis kapalı durumdadır.
- İslahiye Belediyesi tarafından finanse edilerek yapılan Sosyal Tesisler düzenli olarak kullanımda değildir.
- Hediyelik eşya satışı için herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.
- Daha önce kazı evi olarak düzenlenen yapı kullanılmamaktadır.
- Müze giriş kısmındaki teraslama dışında herhangi bir düzenli gezi güzergahı hazırlanmamıştır. Bu durum müzenin ziyaretçiler tarafından sağlıklı bir şekilde gezilmesini zorlaştırmaktadır.

Fotoğraf 69: Kafeterya

Fotoğraf 70: Tuvalet Yapısı

Fotoğraf 71: Yönlendirme Tabelası**Fotoğraf 72: Bilgilendirme Tabelaları****Fotoğraf 73: Çevre Düzenlemesi Yapılmış Kısımlar**

Fotoğraf 74: Çevre Düzenlemesi Yapılmamış Kısımlar

Yesemek Açık Hava Müzesi'nde gelir elde etmeye yönelik işletme faaliyetlerinin olmaması, alanın mevcut sorunlarının giderilmesindeki temel eksikliklerden biri olarak tespit edilmiştir.

Müzenin yer aldığı Yesemek Mahallesi'nde, turizme yönelik küçük ölçekli konaklama ve alışveriş imkanları sunan tesislerin olmaması ise Yesemek halkının alana gelen ziyaretçilerden ekonomik fayda sağlayamamasına neden olmaktadır.

Müze mevcut çevre düzenlemesi ve ziyaretçi sunuma yönelik tespit edilen olumsuzluklar turistlerin müze ziyaretini kısa tutmalarına sebep olmakta ve bu durum müze işletmesi ve Yesemek halkının turizm hareketliliğinden ekonomik katkı sağlayamamasına yol açmaktadır.

5.6. Turizm, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri

Yesemek Yönetim Alanının turizm araştırması Gaziantep ilindeki turizm faaliyetlerinde Yesemek'in rolünün tespiti esasına dayanmaktadır. Bu amaçla Gaziantep konaklama ve müze vb. alanların ziyaretçi sayıları irdelenmiş ve Yesemek'in konumu araştırılmıştır.

2019 yılında Gaziantep'te bir gece ve üzeri konaklama yapan ziyaretçi sayısı 725.000 civarındadır. Aynı dönemde Zeugma Müzesi'ni ziyaret edenler 356.000 kişi civarında iken Yesemek Açık Hava Müzesi toplam ziyaretçi sayısı yaklaşık 13.661 kişi kadar olup Yesemek ziyaretçileri Gaziantep'i ziyaret eden turistlerin ancak %2'si kadardır (Tablo 10).

Tablo 11: Ziyaretçi Sayısı

MÜZE ZİYARETÇİ SAYISI									
MÜZELER	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
YESEMEK AÇIK HAVA MÜZESİ	5,700	4,131	4,493	4,966	3,873	4,030	6,779	13,661	919
GAZİANTEP ARKEOLOJİ MÜZESİ	12,746					5,946	13,654	32,938	3,829
ZEUGMA MÜZESİ	169,038	179,297	206,578	179,170	108,479	169,884	266,560	356,355	23,171
TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAMA YAPAN TURİST SAYISI									
YERLİ TURİST SAYISI	253,043	269,225	310,325	359,332	395,065	524,660	520,098	599,191	47,058
YABANCI TURİST SAYISI	48,327	45,371	123,875	95,311	80,249	98,357	104,284	125,917	9,537
TOPLAM TURİST SAYISI	301,370	314,596	434,200	454,643	475,314	623,017	624,382	725,108	56,595

Kaynak: Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı (DÖSİMM)

*2020 yılının ocak ayını kapsamaktadır.

Bölgenin kitle turizmi faaliyetleri incelendiğinde; yerel ve ulusal düzeyde hizmet veren turizm acentaları ve tur operatörlerinin ziyaretçilere "GAP Turu" teması ile paketler sunduğu tespit edilmiştir. GAP Turu'nun kapsamı ise ağırlıklı olarak Gaziantep İl merkezindeki kültürel faaliyetlerden oluşmaktadır. Yesemek'i de kapsayan tur programlarında Hatay-Gaziantep illerinin birlikte yer aldığı tespit edilmiştir. Acentaların Hatay-Gaziantep veya Gaziantep-Hatay aksında belirledikleri rotanın Yesemek'i de içerdiği görülmüştür. Yesemek'i de içeren tur programları sınırlı sayıda olmakla birlikte ilgili turizm acentalarından elde edilen bilgilere göre bu turlara olan ilgi düşük seviyelerde seyretmektedir. Bu durum Yesemek'in kitle turizminden yeterince faydalanamadığı gerçeğini karşımıza çıkartmaktadır. Aynı zamanda, Yesemek'in konum itibarı ile Gaziantep İl merkezine uzak olması ve müze ile ilgili Gaziantep'te yeterince tanıtım yapılmaması gibi hususlar alanın ziyaretini sınırlayıcı en önemli etmenler arasında değerlendirilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin yerel, ulusal ve uluslararası alanda tanınması ve farkındalık oluşturulmasına yönelik faaliyetler 2016 yılından bu yana sürdürülmektedir. Bu kapsamda günümüze kadar yürütülen ve Yesemek'i konu alan faaliyetler araştırılarak yönetim planında irdelenmiştir.

2006 yılında Gaziantep Gazeteciler Cemiyeti tarafından AB Desteği ile GAP Bölgesi'nde Kültürel Mirası Koruma Programı çerçevesinde 10 Türk ve 10 yabancı heykel sanatçısının katılımı ile Heykel Bienali düzenlenmiştir. Bu bienalde katılımcı heykeltıraşlar tarafından hazırlanan eserler halihazırda Yesemek Kavşağında sergilenmektedir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 2017 ve 2018 yıllarında Gaziantep, Çukurova, Mersin ve Mustafa Kemal Üniversitesi öğrencilerine yönelik Yesemek Heykel Atölyesi temalı eğitim ve farkındalık faaliyetlerini yürütmüştür. Bu faaliyet kapsamında öğrenciler Yesemek'te konaklamış, eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütmüştür.

2017 yılı Mayıs ayında Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü ve ÇEKÜL tarafından Yesemek halkına yönetim planı ve UNESCO süreci kapsamında bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.

Fotoğraf 75: 18/12/2017 Yesemek Halkı Bilgilendirme Toplantısı

Yine 2017 yılı içerisinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile ÇEKÜL Vakfının organizasyonunda "Eski Yakın Doğu'da Taş Ocakları, Heykeltıraşlık Atelyeleri ve Yesemek'in Yeri" başlıklı uluslararası bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyumun devamı olarak 6-7-8 Kasım 2018 tarihinde "Tunç Çağından Orta Çağa Mimaride Heykel ve Taş Ocak İşlemleri, İşçilik ve Koruma Sempozyumu" düzenlenmiştir.

Fotoğraf 76: 7-9 Kasım 2017 ve 6-8 Kasım 2018 Uluslararası Yesemek Sempozyumları

2018 yılı itibariyle İslahiye Belediyesi ve İslahiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından İslahiye'deki ilkokul öğrencilerinin Yesemek'i tanımlarına yönelik gezi ve eğitim faaliyetleri yürütülmektedir.

Yesemek'in tanınmasına yönelik yürütülen faaliyetlerde yerel aktörlerin girişimleri ön plana çıkmaktadır. Bu faaliyetler Yesemek'in daha yakından tanınarak il turizmin geliştirilmesine yönelik olduğu gibi, yerelde Yesemek ile ilgili farkındalık ve bilinç oluşturulmasına da yöneliktir. Özellikle 2016 yılından bugüne kadar geçen süre içerisinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ni konu alan uluslararası sempozyumların düzenlenmesi Yesemek'e akademi düzeyinde önemli bir ilginin oluşmasına da katkı sunmuştur. Bu sempozyumlarda Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin önemi ve değeri tartışılmış ve alanın mevcut riskleri, sorunları ve çözüm önerileri ortaya konmuştur.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin yerel, ulusal ve uluslararası alanlarda tanıtılması ve farkındalığın geliştirilmesine yönelik düzenlenen bu faaliyetlerin sürekliliğinin sağlanması amacıyla yönetim planında sürdürülebilir ve sistematik bir yaklaşım ele alınmıştır.

5.7. Alanın Algılanması

Alanın algılanması araştırması, Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin yazılı ve görsel basında yer alma biçimi ile alanın ziyaretçiler üzerindeki etkilerinin tespitine yöneliktir. Bu kapsamda internet araştırmaları esas alınarak algı temelli bir değerlendirme çalışması yürütülmüştür.

Yönetim Planı yapılacak her alanın toplumda kendi dinamiklerine uygun bir algı karşılığı bulunmaktadır. Bu algı toplumsal süreçte süreklilikler ve kesintiler içerebilir. Toplumsal ve yerel algı, günümüzde çeşitli medya kanallarına yansımakta, bu yansıma paydaşların konuya ilişkin ilgisi ve motivasyonu ile ilgili önemli verilerin temin edilmesine katkıda bulunmaktadır. Bazı alanlarda, toplumsal algı çeşitli tarihsel söylencelerle bir araya gelerek günümüzde sorumlu kurum ve

kuruluşların çalışmaları, ortaya çıkan çeşitli risk ve fırsatlar ile birlikte oluşmaktadır. Bazı alanlarda ise henüz yerel ve toplumsal bir algının şekillenmesine olanak tanıyacak düzeyde bir algı oluşmamakta, bu sebeple medyaya yansımalar çok zayıf kalmaktadır.

Bu anlamda mevcut yerel ve ulusal medya kanalları üzerinde yapılan araştırmalarda Yesemek ile ilgili olarak baskın bir algı ve medya yansımalarının bulunmadığı görülmektedir. Medyada erişilen bilgilerin büyük bir çoğunluğunun alanı Gaziantep'teki diğer tarihi alanlarla karşılaştıran ya da Büyükşehir Belediyesinin çalışmaları hakkında bilgi verici mahiyette olduğu görülmektedir. Bu durum planlama çalışmalarında bir fırsat olarak değerlendirilmektedir. Planlama sürecinde yerel ve toplumsal algının doğru şekilde oluşturulmasına yönelik eylemlere yer verilmesine karar verilmiştir.

Alanın algılanma biçiminin tespitinde ziyaretçileri de esas alan bir araştırma yürütülmüştür. Bu araştırma kapsamındaki tespitler aşağıdaki bölümlerde verilmiştir.

Yesemek AYP, kültürel miras değerlerinin korunmasının yanı sıra bu değerlerin turizm ile ilişkilendirilmesine yönelik de etkili bir araç olacaktır. Buna göre hazırlanan ziyaretçi deneyimi tespit çalışmasında yönetim alanının mevcut kültürel yönü ile turizm hizmet sunumu yönünün ziyaretçiler üzerindeki etkisi dikkate alınmıştır. Bu çalışma yapılırken sosyal medya ve diğer internet araçlarının tanıtım faaliyetlerindeki önemi dikkate alınmış ve haritalama çalışması internet ortamında yürütülmüştür.

Araştırma kapsamında "Google" arama motoru kullanılarak, www.google.com/maps, www.tripadvisor.com adlı internet sitelerinde ziyaretçilerin yönetim alanının mevcudiyetine ilişkin 2012 ile 2019 yılları arasındaki dönemi kapsayan deneyimleri ve öznel görüşlerinin tespit çalışması yapılmıştır. Araştırma çalışması yürütülürken yönetim alanının internet ortamında "Yesemek Açık Hava Müzesi" ve "Yesemek Open Air Museum" şeklinde etiketlendiği tespit edilmiştir.

Ziyaretçi görüşleri arasında "Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi" ve "UNESCO Dünya Miras Listesi" ifadelerinin oldukça az sayıda geçtiği tespit edilmiştir. Deneyim tespit çalışması toplamda 235 adet ziyaretçi görüşünü kapsamaktadır. Bu görüşlerin arasından ziyaretçilerin Yesemek'i tanımlamalarına yönelik öznel görüşleri dikkate alınmış ve genelleştirilerek aşağıdaki Tablo 12'de verilmiştir.

Miras Alanı (Yesemek Açık Hava Müzesi) ziyaretçilerinin kişisel deneyimleri irdelendiğinde;

- Ziyaretçiler alanı 'kültür hazinesi', 'heykel tarlası', 'huzur dolu' gibi öznel tanımlamalar ile yapmaktadırlar.
- Alan ile ilgili belirtilen olumlu düşüncelerin ziyaretçilerin alana 'gizemli', 'mistik' bir karakter yüklemeleri ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır.
- Ziyaretçilerin olumsuz düşünceleri ise müze tanımlamaları, kıyas yapma reflekslerinin yanı sıra açık hava müzesinin mevcut işletme, ziyaretçi sunumu ve çevre düzenlenmesi eksiklikleri ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır.

- Ziyaretçilerin alanla ilgili tavsiyeleri ziyaretçi sunum ve çevre düzenlemesi kalitesinin iyileştirilmesi ile alakalıdır. Bu iyileştirmelerin alana olan ziyaretçi ilgisini arttıracaklarını düşünülmektedir.

Tablo 12: Ziyaretçilerin Alanın Algılanması Yönelik Deneyimleri

Olumlu Düşünceler- Alanı Tanımlanması	Olumsuz Düşünceler	Tavsiyeler
İnsana Şaşkınlık Veriyor	Korumasız Özensiz Bir Ören Yeri	Tanıtıma Önem Verilmeli
Tarihi Açından İnanılmaz Değerli Bir Alan	Müze Demek Doğru Değil	Doğru Tanıtımı Yapılmalı Ve Yönetilmeli
Çok Daha Fazlasını Hak Ediyor	Fazla Beklentiye Girilmemeli	Çevre Düzenlemesi Yapılmalı
Kültür Hazinesi	Konumu Nedeniyle Geri Planda Kalmış	Koruma Altına Alınmalı
Çok İlgili Bir Görevlisi Var	Sıcaktan Ötörü Alanı Gezmek Zor	Daha Bakımlı Olmalı
Önünden Geçen Deresiyle Huzur Dolu Bir Yer	Fazla Korunmamış	Gölge Alanlara İhtiyaç Var
Hayranlık Uyandıran Bir Yer	Köy Yolları Bakımsız	
Tarihe Tanıklık Ediyor	Nemrut Gibi Değil	
Tarihe Işık Tutuyor	İlgi ve Bakımdan Yoksun	
Gaziantep Gezilecek Yerler Arasında	Kaderine Terk Edilmiş	
UNESCO Dünya Miras Listesine Girmeli	Bakıma Muhtaç	
Müthiş Bir Manzara	Müze'ye Giden Yollar Göçük İçinde	
Heykel Tarlası	Müze Rehberi Yok	
Zaman Adeta Donmuş Gibidir		
O Dönemki Sanata Verilen Önem Takdire Şayan		
Köylüler Sıcakkanlı ve Yardımsever		
Tarih ve Doğa Harikası		
Yerel Ürünler Alınabilir		

Kaynak: www.google.com/maps , www.tripadvisor.com

Ziyaretçi deneyimi tespit çalışması alanın koruma-kullanma politika ve eylemlerinin belirlenmesi çalışmasında altlık olarak kullanılmıştır.

5.8. Kurumsal Kapasite ve Kaynak Araştırması

Yesemek AYP kapsamında yürütülecek faaliyetler konusunda Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Gaziantep Üniversitesi birincil derecede görevli paydaşlar durumundadır. Yönetim Planı kurumsal kapasitesinin tespitinde bu paydaşların mevcut mali ve insan kaynağı kapasitesi araştırılmıştır.

5.8.1. Kurumsal Kapasite

Yesemek AYP kurumsal kapasitesi araştırması idari ve araştırma sürecine dahil halihazırda kurum ve kuruluşların kurumsal yapı ve kapasitelerinin irdelenmesinden ibarettir (Şekil 34).

Şekil 34: Yesemek AYP Kurumsal Kapasite Araştırması

- **Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü**

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü; 27/11/2005 tarih ve 26006 sayılı "Alan Yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" uyarınca Yesemek AYP kapsamında yürütülecek idari süreçlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı merkezi teşkilatlanması içerisindeki kurumsal bir parçası durumundadır. Müdürlük merkezi teşkilatının organı olan Tespit ve Planlama Dairesi Başkanlığı ile bu başkanlığa bağlı Tespit, Planlama ve Dünya Miras Alanları Şubeleri Yesemek AYP ile ilgili süreçlerin yürütücü organları arasındadır. Dünya Miras Alanları Şubesi, Türkiye'de UNESCO Dünya Miras Listesi ile Geçici Miras Listesine başvuru dosyalarının hazırlanması, miras alanlarının yönetilmesi gibi ulusal ve uluslararası ölçekteki resmi süreçleri yürütmeye yönelik uzmanlaşmış bir yapıda organize edilmiştir. Dünya Miras Alanları Şubesi'nin yanısıra Müdürlüğün merkeze bağlı taşra teşkilatı ve taşra teşkilatının organları olan Gaziantep KVKBK, Gaziantep Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü, Gaziantep Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü ve Gaziantep Müze Müdürlüğü Yesemek AYP'nin Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü özelindeki kurumsal kapasitesini oluşturmaktadır.

- **Gaziantep Büyükşehir Belediyesi**

Yönetim Planı ile ilgili faaliyetler Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Koruma Uygulama ve Denetim Büro Şube Müdürlüğü UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetim Şefliğince yürütülmektedir. Şefliğin personel mevcudiyeti aşağıdaki tabloda verilmiştir. Müdürlük bünyesinde 2 arkeolog ve 1 restorasyon uzmanı mimar görev yapmaktadır.

Tablo 13: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynağı

UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şefliği	Ünvan	Kadro Sayısı
	Restorasyon Uzmanı Mimar	1
	Arkeolog	2

Kaynak: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, <https://gantep.bel.tr/>

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin son 5 yıllık gelir-gider tablosu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 14: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Gelir-Gider Tablosu (2014-2018)

Faaliyet Raporu	Gelir (Bin TL)	Gider (Bin TL)	Mal ve Hizmet Alım Giderleri (Bin TL)	Oran (%)
2018*	600,000	622,000	202,000	32.5
2017	1,130,000	1,320,000	427,000	35.6
2016	760,000	1,300,000	368,000	28.3
2015	637,000	905,000	342,000	37.8
2014	590,000	675,000	223,000	33.0

*2018 yılı Ocak-Haziran dönemini kapsamaktadır.

Kaynak: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, <https://gantep.bel.tr/>

Büyükşehir Belediyesi gelirlerinin ortalama %30'dan fazlasını mal ve hizmet alım giderlerine ayırmaktadır. Yönetim Planı ile ilgili yürütülen faaliyet harcamaları da bu kapsamda değerlendirilmektedir.

- **Gaziantep Üniversitesi**

Yönetim Planı arkeolojik araştırma faaliyetlerinin Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü tarafından yürütülmesi öngörülmektedir. Arkeoloji Bölümü bünyesinde 1 profesör, 5 dr. öğretim üyesi ve 3 de araştırma görevlisi görev yapmaktadır.

Tablo 15: Arkeoloji Bölümü Personel Yapısı

	Ünvan	Kadro Sayısı
Arkeoloji Bölümü	Profesör	1
	Dr. Öğretim Üyesi	5
	Araştırma Görevlisi	3

Kaynak: Gaziantep Üniversitesi, <https://www.gantep.edu.tr/>

İlgili öğretim görevlilerinin uzmanlık alanları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 16: Arkeoloji Bölümü Personeli Uzmanlık Alanları

	Ünvan	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ	Profesör	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi	Arkeoloji
	Dr.Öğr. Üyesi	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi	Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi
	Dr.Öğr. Üyesi	Klasik Arkeoloji	Arkeoloji	Arkeoloji
	Dr.Öğr. Üyesi	Klasik Arkeoloji	Klasik Arkeoloji	Klasik Arkeoloji
	Dr.Öğr. Üyesi	Şehir ve Bölge Planlama	Yerleşim Arkeolojisi	Arkeoloji
	Dr.Öğr. Üyesi	Ön Asya ve Eski Anadolu Arkeolojisi	Ön Asya ve Eski Anadolu Arkeolojisi	Ön Asya ve Eski Anadolu Arkeolojisi
	Araştırma Görevlileri	Arkeoloji	Arkeoloji	Arkeoloji (Devam Ediyor)

Kaynak: Gaziantep Üniversitesi, <https://www.gantep.edu.tr/>

Gaziantep Üniversitesi 2017 yılı gelir-gider durumu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 17: Gaziantep Üniversitesi Gelir-Gider Tablosu (2017)

Faaliyet Raporu	Gelir (Bin TL)	Gider (Bin TL)	Gaziantep Üniversitesi
2017	299,240	317,712	
		11,877	Fen Edebiyat Fakültesi

Kaynak: Gaziantep Üniversitesi, <https://www.gantep.edu.tr/>

Yukarıdaki tabloya göre Arkeoloji Bölümü'nü de içeren Fen-Edebiyat Fakültesi'ne ayrılan bütçe gideri payı, toplam giderin yaklaşık %4'ü kadardır.

- **Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı**

Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı, "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi Ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Projesi" başvurusunun Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanması ile birlikte 2019 yılında kurulmuştur. Proje, Yesemek Heykel Atölyesi ve Taş Ocağı ile Gaziantep iline bağlı İslahiye ve Nurdağı ilçelerinin sınırları içerisinde yapılacak arkeolojik yüzey araştırmalarını kapsamaktadır (EK-3).

Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığının kontrol ve denetiminde yürütülen projede görev yapan araştırma ekibi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 18: Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı ve Ekibi

Araştırma Ekibi	Üniversite	Bölüm
Prof.Dr. Atilla Engin (Araştırma Başkanı)	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Fuat Lebe	Gaziantep KVKBK	Bakanlık Yetkili Uzman
Prof. Aydın Büyüksaraç	Bitlis Eren Üniversitesi	Jeofizik Mühendisliği
Doç.Dr. Özcan Bektaş	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Jeofizik Mühendisliği
Doç.Dr. Metin Alparslan	İstanbul Üniversitesi	Hititoloji
Doç.Dr. Ali Özer	Sivas Üniversitesi	Metauroloji ve Malzeme Mühendisliği
Dr.Öğr.Üyesi Timur Demir	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Dr.Öğr.Üyesi Önder Gürsoy	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Harita Mühendisliği
Dr.Öğr.Üyesi Zahide Ayşen Tetik	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Dr.Öğr.Üyesi Ninem Pınar Özgüner-Gülhan	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Dr.Öğr.Üyesi Eyyüp Ay	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Öğr.Gör.Dr. Sinan Koşaraoğlu	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	Jeofizik Mühendisliği
Araş.Gör. Emrah Özdemir	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Araş.Gör. Deniz Burak Kışniş	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji
Aysen Tuncer	Gaziantep Üniversitesi	Arkeoloji (Yüksek Lisans Öğrencisi)
Şenay Doruk-Engin	Trakya Üniversitesi	Arkeoloji (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Kaynak: Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu

Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izni ile oluşturulan ve belirli bir süreyi kapsayacak bir kurumsal kimliğe sahip olsa da, "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi Ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Projesi"nin devam ediyor olması ve bu projenin Yesemek AYP ile olan direkt ilişkisi göz önüne alındığında mevcut başkanlığın yeniden tanımlanarak Yesemek AYP ile ilişkilendirecek bir yapıya dönüştürülmesi Yesemek AYP'nin "araştırma odaklı yönetim planı" yaklaşımı ile uyumlu bir sürecin yakalanmasını sağlayacaktır.

5.8.2. Finansman Kaynağı Araştırması

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Gaziantep Üniversitesi'nin mali ve insan kaynağı kapasitesinin tespiti çalışmasına ek olarak Yesemek AYP'nin uygulanmasına yönelik görev ve sorumluluklarını esas alan kaynak araştırması çalışması yapılmıştır. Bu çalışmaya esas teşkil eden hususlar aşağıdaki bölümlerde verilmiştir.

Tablo 19: Yönetim Planı Finansman Desteği Mekanizmaları

Destek Sağlayan Kurum ve Kuruluşlar	Destek Türü	Destek Takibi
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	• Mali Yardımlar	http://www.kultur.gov.tr/TR-109097/mali-yardimlar.html
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	• Kültür ve Turizm Projeleri Desteği • Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Projeleri Desteği	http://www.gap.gov.tr/index.php
İpekyolu Kalkınma Ajansı	• Fizibilite Ve Teknik Destek Programları • Mali Destek Programları • Doğrudan Faaliyet Destek Programı	https://www.ika.org.tr/DESTEKLER-icerik-42.html
Türk Tarih Kurumu	• Kazı Desteği • Yüzey Araştırması Desteği	http://www.ttk.gov.tr/category/desteklenen-kazilar/
TÜBA	• Akademik Araştırma Desteği	http://www.tuba.gov.tr/files/PDF/ADE-2015.pdf
TÜBİTAK	• Akademik Araştırma Desteği • Laboratuvar ve Teknik Ekipman Desteği	http://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/sanayi/ulusal-destek-programlari
Türkiye Ulusal Ajansı	• Erasmus+ Gençlik Programı	http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1/gen%C3%A7lik-program%C4%B1
UNESCO	• Kültürün Teşviki Uluslararası Fonu • Kültürel Çeşitlilik Fonu	http://www.UNESCO.org.tr/Pages/161/177
KOSGEB	• Girişimcilik Destekleri	https://www.KOSGEB.gov.tr/site/tr/genel/destekler/6312/girisimcilik-destekleri
Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu	• Kırsal Kalkınma Projeleri Desteği	https://www.tkd.gov.tr/ProjeIslemleri/BasvuruIslemleri

Kaynak: Kurum ve Kuruluş Resmi İnternet Adresleri

Alan yönetimi ile ilgili ulusal mevzuat gereği Yesemek Alan Yönetimi'ne bütçe tahsisi yapılamamaktadır. Yesemek AYP kapsamında hazırlanan Eylem Planı, yetki ve sorumluluk üstlenecek kurum ve kuruluşların bütçelerinde ayıracakları ödenekler ile icra edilecektir. Bu kurum ve kuruluşlar Yönetim Planı kapsamındaki görevlerine öncelik vermek ve bütçelerinde gerekli ödenekleri ayırmakla yükümlü kılınmıştır. Alan yönetimi ile ilgili ulusal mevzuat gereği planda yetki ve sorumluluk üstlenmiş kurumların görevlerine yönelik yıllık bütçelerinde gerekli ödenekleri ayırmamaları durumunda bir yaptırım söz konusu değildir. Bu esaslara göre hazırlanan Finansman Destekleri Araştırması, Yesemek

AYP'nin uygulanması sürecinde karşılaşılabilecek olası bütçe sorunlarına çözüm arayışı amacıyla kaynak yaratabilme potansiyelinin tespiti ve bu potansiyelin harekete geçirilmesine yöneliktir.

Yesemek Alan Yönetimi, Yönetim Planının uygulanması sürecinde koordinasyon, inceleme, denetleme, değerlendirme ve planın revizyonu gibi görevleri üstlenecektir. Alan Yönetimi birimlerinden biri olan Alan Başkanlığı ise, Eylem Planında tanımlanan görevlerin gerçekleştirilmesi sürecinde uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar ve yetkili idare ile koordineli olarak çalışacaktır. Alan Başkanlığı aynı zamanda Eylem Planının icrasına yönelik çalışma programları belirlemek, kaynak araştırması yapmak, bütçe teklifleri hazırlamak gibi görevleri de üstlenecektir.

Alan Başkanlığı, Yönetim Planında belirlenen eylemlerin uygulanması aşamasında yetkili kurumların belirleyecekleri bütçelere ek olarak proje hazırlama ve kaynak yaratmaya yönelik faaliyetleri yasal olarak yürütebilecek durumdadır. Başkanlık bu doğrultuda UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetim Şefliği ve Alanda arkeolojik araştırma yürütecek ekip ile birlikte mali ve teknik kaynakların yaratılmasına yönelik faaliyetler yürütebilecektir.

Yesemek Alan Yönetimi Alan Başkanlığı'nın bu doğrultuda yürüteceği faaliyetler Yönetim Planının amaç ve hedeflerine uygun bir şekilde yürütülmesine pozitif katkı sunacak faaliyetler olarak değerlendirilmiştir. Bu temele dayanan araştırma çalışmasında, ulusal ve uluslararası alanda Yönetim Planı kapsamında yürütülecek faaliyetlere finansman desteği sağlayabilecek kurumların ve fonları kapsamı ve amaçlarının tespiti yapılmıştır. Bu araştırma sonucunda Yesemek Alan Yönetim Planı faaliyetlerinde değerlendirilmek üzere yukarıdaki Tablo 19'da detayları açıklanmış olan destek mekanizmaları tespit edilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı mevcut sorunlarının irdelenmesi, ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve önceliklerinin belirlenmesi sonucunda, Yönetim Alanı ile ilgili akademik ve bilimsel araştırma ve kazı, koruma uygulamaları, kültür ve turizm faaliyetleri, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları, yerel kalkınma faaliyetlerini kapsayan geniş bir alana yayılacak bir süreç olarak karşımıza çıkmıştır. Eylem Planında yetkili ve sorumlu olacak kurum ve kuruluşların eylemlere dönük belirleyeceği bütçelere ek olarak Alan Başkanlığı tarafından kaynak yaratılmasına yönelik hazırlanacak projelere yukarıdaki tablolarda sıralanan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlardan destekler sağlanabilecektir. Yukarıdaki tabloda tespiti yapılan kuruluşlara ek olarak yabancı ülke büyükelçilikleri ile diğer ulusal ve uluslararası vakıflar ve özel sektör kuruluşları da sponsorluk faaliyetleri kapsamında fon destekleri sağlayabileceklerdir. Bu desteklerin teminine yönelik Yesemek Alan Başkanlığınca araştırmalar yapılacak ve projeler hazırlanabilecektir.

5.9. Risk ve Sorun Tanımı

Yesemek AYP risk ve sorun tanımlama çalışması, Yesemek YA'da müdahale gerektiren hususların tespit edilmesi esasına göre hazırlanmıştır. Bu kapsamda Yesemek YA'nın kaynağına göre barındırdığı riskler tanımlanarak bu risklerin yarattığı sorunlar tespit edilmiş ve sorunların kaldırılmasına yönelik

temel hedefler belirlenmiştir. Yesemek YA'ya ek olarak Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II) olarak tanımlanan alanın da barındırdığı riskler ve sorunlar bu çalışma kapsamında ayrıca incelenmiştir.

5.9.1. Risklerin Tanımlanması

Yesemek AYP risk unsurlarının tespitinde yönetim alanının sahip olduğu karakteri olumsuz etkileyen ve etkileme potansiyeli olan riskler dikkate alınmıştır. Bu riskler doğal olabileceği gibi insan eli ile de yaratılan riskler olarak değerlendirilmiştir. Eylem planının şekillenmesine etki edecek riskler; alanın sahip olduğu yönetsel yapısı, karar mekanizmaları, müzecilik faaliyetleri, turizm faaliyetlerinin halk üzerindeki etkileri ve yetkili kurum ve kuruluşların yürüttüğü projelerin olumsuz etkilerinin ayrı ayrı ele alınması ile ortaya konmuştur.

Aşağıdaki tablo, Yesemek YA ve Yesemek Tepe Yerleşimi'nin (Yesemek II) mevcut durumu itibarıyla barındırdığı risklerin tespiti ve değerlendirilmesi sonuçlarını göstermektedir. Alanın sahip olduğu riskler; görünür ve görünür olmayan olmak üzere iki kategoride ele alınmış, riskin kaynağı ve tanımı yapılarak bu riskin mevcut ve olası etkileri tespit edilmiştir. Tespit edilen risklerin ortadan kaldırılmasına yönelik ise müdahale biçimleri ve bu müdahalelerin zamanlaması hususları ortaya konmuştur (Tablo 20).

Yesemek YA'da çok sayıda kurumun yetkili ve bağımsız hareket etme eğilimlerinin olması, alanın sahip olduğu kültürel miras değerinin tehlike altında olması ve turizm potansiyelinin değerlendirilememesi riskleri ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Yesemek'in konumlandığı coğrafyanın iklim koşulları göz önünde bulundurulduğunda kurak iklim yapısı özellikleri öne çıkmaktadır. Mevcut bitki örtüsü ve tarımsal faaliyetler de bu iklim yapısına göre şekillenmiştir. Günümüzde işletmede olan Tahtaköprü ile inşa halinde olan Yesemek Sulama Göleti'nin, alanın mevcut iklim yapısının bir bileşeni olan bağıl nem düzeyini arttıracak tahmin edilmektedir. Daha fazla yağış alacak bölgenin yerleşik tarım karakterinde değişimler olabileceği gibi yönetim planının konusunu oluşturan kültürel miras öğelerinde doğal koşullardan kaynaklı yüzeyel yosunlaşma vb. tahribatları arttıracak riskler de söz konusudur.

Fotoğraf 77: DSİ Faaliyetlerinin Miras Alanı ile Etkileşimi

Tablo 20: Yönetim Alanı Risk Tanımlaması

Riskın Türü	Riskın Kaynağı	Risk Tanımı	Riskın Etkisi	Müdahale Biçimi	Müdahale Zamanlaması
Görünür Riskler	Çok Katmanlı Yönetim Mekanizması	Yetki sahibi kamu kurumlarının bağımsız hareket etme eğilimlerinin olması	Alanın kimliğinin zarar görmesi	Yönetişim	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	DSİ Yesemek Sulama Göleti	İnşaat faaliyetlerinin Yönetim Alanının bütünlüğüne zarar vermesi	Miras alanının zarar görmesi	Araştırma, Koruma	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
		Tarım alanlarının sulanamaması	Alanın doğal yapısının zarar görmesi	Koruma	
	Koruma Alanlarının Tahribatı	Arkeolojik sit alanlarının yeterince korunamaması	Yesemek halkının ekonomik faaliyetlerinin zarar görmesi	Yerel Kalkınma	Orta Vadede (2-4 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
Görünür Olmayan Riskler	Politika Değişikliği	Paydaş kamu kurum ve kuruluşlarının Yesemek'e ilgi ve desteklerini azaltabilecek olması	Yönetim planının amaç ve hedeflerine uygun bir şekilde yürütülememesi	Yönetişim, Kaynak Yaratılması	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
		Suriye sınırına olan yakınlıktan kaynaklanan güvenlik endişelerinin olması	Turizm faaliyetlerinin istenilen seviyelere çıkamaması	Tanıtım	Uzun Vadede (4+ yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	DSİ Yesemek Sulama Göleti	İklim yapısının değişmesi	Eserlerin tahribatının hızlanması	Araştırma, Koruma	Uzun Vadede (4+ yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	DSİ Tahtaköprü Barajı	İklim yapısının değişmesi	Eserlerin tahribatının hızlanması	Koruma	Uzun Vadede (4+ yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
		Tarım alanlarının su altında kalacak olması	Yesemek halkının ekonomik faaliyetlerinin zarar görmesi	Yerel Kalkınma	Orta Vadede (2-4 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
		Otlak ve mera olarak kullanılan alanların su altında kalacak olması	Yesemek halkının ekonomik faaliyetlerinin zarar görmesi	Yerel Kalkınma	Orta Vadede (2-4 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
		Yesemek Höyük'ün su altında kalması tehdidini taşıması	Kültürel miras değerinin zarar görmesi	Araştırma, Koruma	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	Doğal Olmayan Bitki Örtüsü	Toprak altında kalması muhtemel eserlerin zarar görmesi	Eserlerin tahribatının hızlanması	Koruma	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	Erozyon Riski	Alanın doğal yapısının zarar görmesi	Doğal yapının korunamaması	Koruma	Uzun Vadede (4+ yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	Koruma Bilincinin Gelişmemesi	Yesemek halkının turizm faaliyetlerinden yeterince yararlanamaması	Yerel halkın kültürel miras değerlerinin korunması konusunda geri planda kalması	Eğitim, Yerel Kalkınma	Orta Vadede (2-4 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler
	Kaçak Kazı ve Definecilik Faaliyetleri	Koruma Statüsü Olmayan Alanlarda Devam Eden Yasa Dışı Faaliyetler	Miras değerlerinin bütünüyle yok olması	Eğitim	Kısa Vadede (0-1 yıl) Müdahale Gerektiren Riskler

Aynı zamanda Yesemek Sulama Göleti'nden kaynaklı yönetim planının ilgi ve konusunu da oluşturan alanın sahip olduğu doğal yapısında halihazırda tahribatlar söz konusudur. Bu tahribatlar, tespiti yapılarak envanter kaydı yapılmış mevcut eserlerin koruma maliyetlerini arttırabilecek olmakla birlikte kaybolmaya yüz tutmuş peyzaj öğeleri de alanın doğal silüetinin bozulması risklerini taşımaktadır.

Fotoğraf 78: DSİ Faaliyetleri Sonucunda Açığa Çıkan Eserler ve Tahribat Durumu

DSİ Tahtaköprü Barajı Revizyon Projesi, barajın rezervuar alanını Yesemek YA sınırlarının da bir kısmı içerisine alacak şekilde genişletecektir. DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'nün Höyük'ün tehdit altında olmadığına ilişkin bir çalışma ortaya koymuştur. Bu çalışma dikkate alınmakla birlikte gelecek yıllarda iklim değişikliğine bağlı olası aşırı yağışların gerçekleşebilecek olması durumu Höyük'ün su altına kalması ihtimalini de potansiyel bir risk olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Yönetim alanı ve yakın çevresi toprak özellikleri bakımından potansiyel su erozyonu riski ile karşı karşıyadır. Bu risk "Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Analitik Etüt" çalışmalarında toprak özellikleri ile %8 ve üzerindeki alanların potansiyel erozyon riski taşıması olarak değerlendirilmiştir. Yesemek ve yakın çevresi de bu çalışmada çok şiddetli erozyon alanları olarak tespit edilmiştir.

Harita 44: Yesemek Mahallesi Otlak ve Mera Alanı

Yönetim alanı Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasına göre Doğu Anadolu Fay Hattı ile Yesemek segmenti arasında kalan 2. derece deprem riski altındaki bölge içerisinde yer almaktadır. İslahiye Ovası deprem

riskinin tehdit olarak görüldüğü bölgelerden biridir. Yönetim alanı ile ilgili kararların bu risk dikkate alınarak verilmesi, muhtemel risklere karşı önceden tedbir alınabilmesini sağlayacaktır.

Yesemek Sulama Göleti ve Tahtaköprü Barajı çevresel etkilerinin yanı sıra Yesemek'in temel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin zarar verici etkileri de barındırmaktadır. Yesemek Sulama Göleti'nin halihazırda devam eden inşaatı Yesemek'te tarım alanlarının yeteri kadar sulanamaması ve hayvancılık faaliyetlerinin zarar görmesine yol açmış durumdadır. Tahtaköprü Barajı'nın yükseltilmesine bağlı olarak rezervuar alanının artmış olması Yesemek'teki hayvancılık faaliyetlerinde otlak ve mera olarak kullanılan alanların su altında kalmasına neden olacaktır. Aynı zamanda rezervuar alanı içerisinde tarım alanlarının da su altında kalacak olması Yesemek'in tarım ve hayvancılık temelli ekonomik faaliyetlerinin yüksek düzeyde zarar görmesine yol açacak riskleri taşımaktadır. Bu bakımdan Yesemek halkının halihazırdaki ekonomik faaliyetlerinin çeşitlendirilerek gölet ve barajlardan kaynaklanan olumsuz etkilerin giderilmesi gerekmektedir (Harita 44).

2014 yılında tescili yapılarak koruma statüsü getirilen Yesemek Höyük'te tarımsal faaliyetlerin sürmesi alanın önem ve değerinin zarar görme riskini taşımaktadır. Alanın sınırlarının öncelikle fiziksel engellerle korunması, tarım faaliyetlerinin engellenmesi gibi koruma çalışmalarının bir an önce hayata geçirilerek bu riskin bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Miras alanı sınırları içerisindeki doğal olmayan bitki örtüsü mevcut ve ileride tespit edilebilecek olası eserlerin tahribatına neden olabilecek potansiyele sahiptir.

Fotoğraf 79: 1990'lı Yıllarda Müze (İlhan Temizsoy) Fotoğraf 80: 2001 Yılında Müze (Refik Duru)

Fotoğraf 81: Günümüzde Müze Alanı

Miras alanı sınırlarının yeterince korunamaması içerisinde hayvan otlatılmasına neden olmaktadır. Bu durum heykel taslaklarını tahrip edebilecek bir başka bir risk olarak görülmektedir. Hayvan otlatılmasının bir risk unsuru olmakla birlikte alandaki zararlı otların temizlenmesi aşamasında yardımcı bir faaliyet olup olmadığı da dikkate alınması gereken bir unsur olarak değerlendirilmelidir. Ek olarak, özellikle yaz mevsiminde kuru otlardan kaynaklı bir yangın riski de söz konusudur.

Fotoğraf 82: Müze Alanı İçerisinde Hayvan Otlatılması Fotoğraf 83: Tel Örgüler ve Çitler

Yesemek YA dışında kalan ve 2019 yılı içerisinde yürütülen “Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması” çalışmasında Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II) ve Yesemek Nekropolü (Yesemek III) tanımlanan alanlarda kaçak kazı ve definecilik faaliyetlerinin oldukça yoğun bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir. Bugün itibariyle koruma statüsü getirilmemiş bu alanlardaki kültürel miras öğelerinin yok olma tehdidi altında olduğu görülmektedir.

Fotoğraf 84: “Çiçektepe” İş Makinesi Tahribatı – Yesemek Nekropolü Tahribatı

Yesemek Höyük'te tarımsal faaliyetlerin devam etmesi, geçmişte Yesemek yerleşik alanında arkeolojik miras öğelerine rastlanması, köy yerleşik alanının sit alanına kadar yayılması, Yesemek Sulama Göleti inşaat faaliyetleri gibi ilgili kamu kurumlarının yürüttüğü tekil projeler alanın önem ve değerinin paydaşlar tarafından yeterince algılanmadığını gösteren unsurlar olarak değerlendirilmiştir. Bütüncül ve korumacı anlayıştan uzak bağımsız bir yöntemle kurumların yürüteceği faaliyetler, alanın sahip olduğu önem ve değerinin yeterince korunamamasına yol açabilecek en temel risk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yesemek halkının sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine katkı sunulması bakımından yerel yönetimlere önemli görevler düşmektedir. Bu görevlerin yeterince yerine getirilememesi durumunu

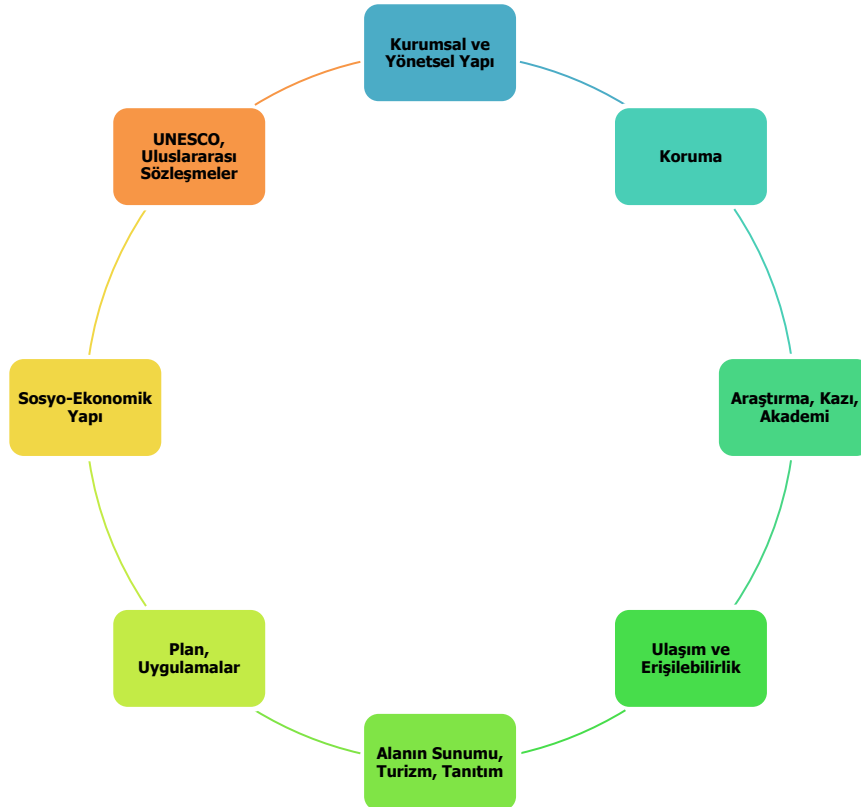
Yesemek halkının koruma konusunda yeterli bilinç ve aidiyeti gösterememesine yol açabilecek riskleri taşımaktadır.

Yesemek'i ziyaret edenlerin alanda kalma süreleri oldukça kısıtlıdır. Yesemek halkının turizm gelirlerinden yeterince pay alamaması, halkın özelde Yesemek'i genelde ise kültürel miras değerlerini koruma konusundaki ilgi ve isteklerinin azalması riskini taşımaktadır.

Yesemek Alan Yönetimi teşkilatına alan yönetimi ile ilgili mevzuat gereği bütçe tahsisi sağlanamamaktadır. Yönetim planının uygulanması, "Eylem Planı"nda yetkili ve sorumlu kılınacak kurum ve kuruluşların bütçelerinde ödenekler ayırması ve hizmet önceliği vermeleri ile olabilecektir. Bu durum mevzuatta zorunlu olarak tanımlansa bile yürütme aşamasında aksine durumlar için yaptırım uygulanmamaktadır. Bu husus Yesemek AYP'nin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine engel olabilecek muhtemel bir risk olarak ele alınmıştır.

5.9.2. Sorunların Tanımlanması

Yesemek YA'nın, mevcut ve potansiyel risklerinin tespitine ek olarak alanın sahip olduğu mevcut karakterin esasına göre sorun tespiti ve bu sorunların tanımları yapılmıştır. Sorun tanımlaması çalışmasında 8 temel sorun alanı belirlenmiştir (Şekil 35).

Şekil 35: Yönetim Planı Temel Sorun Alanları

Bu çalışma kapsamında, 8 temel alana esas tespit edilen sorunların genel ve özel tanımı Tablo 21 ve Tablo 22’de yapılmıştır. Sorun tanımlamasında tespit edilen hususlar “Alanın Planlanması”na yönelik politika, hedef ve eylemlerin oluşturulması aşamasında değerlendirilmiştir.

Tablo 21: Yönetim Alanı Sorun Tanımlaması - 1

Sorun Alanı	Sorun	Sorun Tanımı
Kurumsal Ve Yönetimsel Yapı	Çok Katmanlı Yönetim Mekanizması	Birçok Kamu Kurumunun Alan ile İlgili Plan ve Proje Geliştirme Yetkilerinin Olması
	Bürokratik İşlemler	Kazı ve Araştırma Faaliyetleri İçin Yeterli Bütçe Oluşturulmasının Bürokratik Zorluğunun Olması
	İdari ve Mali Bağımlılık	Yesemek Alan Yönetimi’nin Tüzel Kişiliğe Sahip Olmaması
	Politika Değişikliği	Suriye Sınırına Olan Yakınlıktan Kaynaklanan Güvenlik Endişelerinin Olması
Koruma	Doğal Olmayan Bitki Örtüsü	Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi İçerisindeki Faunanın Eserlere Zarar Verme İhtimalinin Olması
	Eserlerin Tahribatı	Yesemek Sulama Göleti İnşaat Faaliyetlerinin Toprak Altındaki Eserlere Zarar Vermesi
		Eserler Üzerinde Doğal Bozunmalar Olması
	Alanın Bütünlüğünün Bozulması	Eserlerin Bazılarında Yer ve Yön Değişikliklerinin Yapılması
	Doğal Yapının Zarar Görmesi	Yesemek Sulama Göleti İnşaat Faaliyetlerinin Alanın Fiziksel ve Doğal Yapısı ile Silüetine Olumsuz Etki Etmesi
	Sorunlu Mekansal Gelişim	Yesemek Mahallesi Yerleşim Alanının Genişleyerek Miras Alanı Sınırlarına Kadar Dayanması
	Koruma Kapsamı Dışındaki Alanlar	Sit Sınırının Taş Ocağı Alanının Bir Kısımını Kapsamaması
		Tampon Bölge İçerisinde Etkileşim Geçiş Sahasının Belirlenmemesi
	Koruma Alanının Tahribatı	Yesemek Höyük Üzerinde Tarımsal Faaliyetlerin Sürdürülmesi
		Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi İçerisinde Hayvan Otlatılması
Araştırma, Kazı, Akademi	Sınırlı Arkeolojik Araştırma	Geçmiş Kazı Faaliyetlerinin Kapsamlı Olmaması
		Yesemek Sulama Göleti İnşaat Faaliyetleri Sonucunda Yeni Eserlerin Açığa Çıkması
	Yetersiz Arkeolojik Araştırma	Yesemek Höyük’e İlişkin Yeteri Kadar Akademik ve Arkeolojik Yapılmamış Olması
	Sınırlı Akademik Üretim	Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Özelinde Yapılan Ulusal ve Uluslararası Bilimsel Araştırma Faaliyetlerinin Az Sayıda Olması

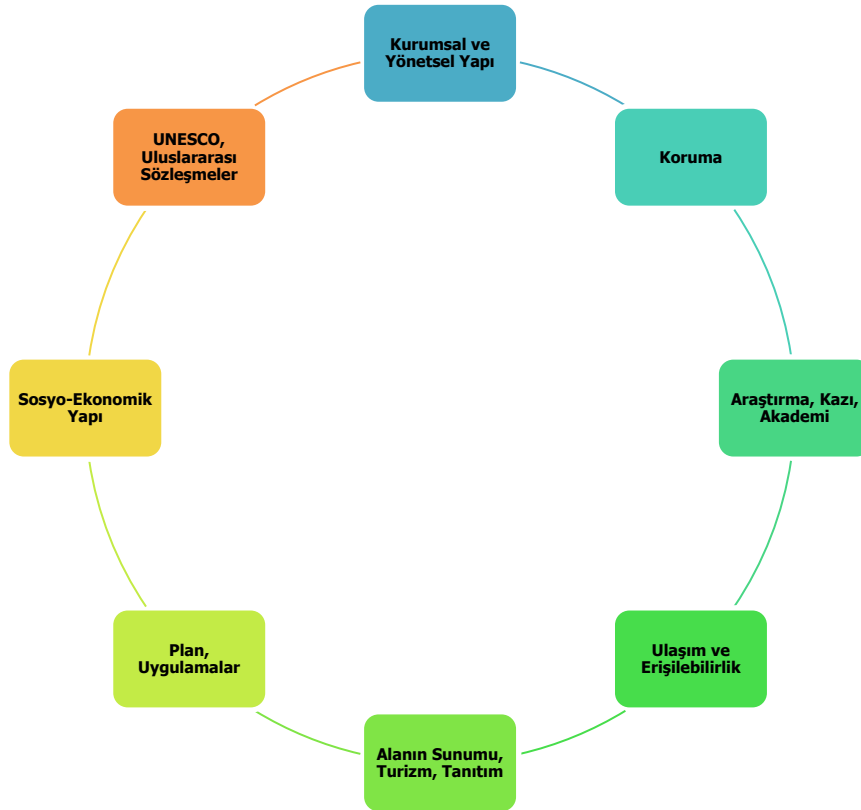
Tablo 22: Yönetim Alanı Sorun Tanımlaması -2

Sorun Alanı	Sorun	Sorun Tanımı
Ulaşım ve Erişilebilirlik	Yetersiz Toplu Taşıma	Gaziantep ve İslahiye Merkezlerinden Alana Toplu Taşıma Hizmetinin Yetersiz Olması
	Yetersiz Yönlendirme ve Bilgilendirme	Alana Erişimi Kolaylaştıracak Tabela, İşaret, Levha Gibi Görsel Materyallerin Yeterli Düzeyde Olmaması
	Düşük Nitelikteki Erişim Yolu	İslahiye İlçe Merkezinden Müzeye Erişimi Sağlayan Taşıt Yollarının Nitelik Ve Kalitesinin Düşük Olması
Alanın Sunumu, Turizm, Tanıtım	Yetersiz İşletme Yapısı	Alanda Görevli Personelin Yetersiz Sayıda Olması
	Yetersiz Ziyaretçi Sunumu	Müze Ziyaretine Yönelik Gelir Getirici Faaliyetlerin Olmaması
	Yetersiz Ziyaretçi Sunumu	Mevcut Tesislerin Faaliyette Olmaması
	Düşük Ziyaretçi Sayısı	Ziyaretçi Sayılarının Gaziantep İl Geneline Göre Düşük Seviyede Seyretmesi
	Tanıtım Eksikliği	Alanın Yazılı ve Görsel Basın ile Sosyal Medyada Yeteri Kadar Yer Almaması
	Yetersiz Çevre Düzenlemesi	Alanın Çevre Düzenlemesinin Yetersiz ve Niteliksiz Olması
Plan, Uygulamalar	Uyumsuz Mimari Yaklaşım	Alanın Mimari Ve Kültürel Kimliği İle Uyuşmayan Sosyal Tesisler İnşa Edilmesi
	Tarım Alanlarına Müdahale	Tahtaköprü Baraj Projesinin Yesemek Köyü Tarım Alanları ile Otlak ve Mera Alanlarının Bir Kısımını Su Altında Bırakacak Olması
	Kötü Kalite Mekansal Yapı	Mahalle Yerleşim Dokusu ve Mimarisinin Alanın Genel Fiziki ve Mekansal Kalitesinde Olumsuz Bir Görüntü Ortaya Çıkarması
	Yetersiz Plan Kararları	Gaziantep İl Çevre Düzeni Planında Alan ve Yakın Çevresine Yönelik Belirlenen Plan Kararı Ve Hükümlerin Alanın Genel Kimliğini Korumada Yetersiz Olması
		İpekyolu Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planı Kapsamında Miras Alanına Yönelik Politikalara Yer Verilmemesi
	Uyumsuz Projeler	Alanın Özgünlüğü ve Bütünlüğü ile Bağdaşmayan Çevre Düzenlemesi Projesinin Hazırlanması
	Plansız Koruma ve Kullanma	Koruma Amaçlı İmar Planının Olmaması
Sosyo-Ekonomik Yapı	Tek Kaynaklı Ekonomik Faaliyet	Yesemek Ekonomik Faaliyetlerinin Büyük Oranda Tarım ve Hayvancılığa Dayalı Olması
	Koruma Bilincinin Yetersizliği	Yerel Halkın Alanın Değeri ve Önemi Konusunda Yeterince Farkındalığa Sahip Olmaması
		Kurumsal Düzeyde Alanın Değeri ve Önemi ile Bağdaşmayan Yönetimsel Kararların Alınması
	Turizm Ekonomisinin Olmaması	Yesemek Halkının Miras Alanı Kaynaklı Turizm Faaliyetlerinden Yeterince Yararlanamaması
UNESCO, Uluslararası Sözleşmeler	Alanın Tarihi, Rolü Gibi Değerlerinde Netlik Olmaması	Mevcut Araştırma Sonuçlarının Alanın Faaliyette Olduğu Dönem ve İşlevinin Tam Olarak Açığa Çıkarılması Noktasında Yeterli Seviyede Olmaması
	Alanın Bütünlüğüne Müdahale Edilmesi	Sulama Göleti İnşaat Faaliyetlerinin Alanının Kimliğine ve Bütünlüğüne Olumsuz Etki Etmesi

5.10. Alanın Genel Değerlendirmesi

5.10.1. GZTF Analizi

Yesemek AYP kapsamında incelenen Yesemek YA ve Yesemek Tepe Yerleşimi'nin (Yesemek II) risk ve sorun bazlı tanımının yapılarak sahip olduğu karakterin tespitine ek olarak alana yönelik GZTF Analizi (**G**üçlü yönler-**Z**ayıf yönler, **T**ehditler-**F**ırsatlar) yapılmıştır. GZTF Analizi sorun tanımlamasında temel alınan 8 sorun alanına göre zayıf yönler ve tehditler tespit edilmiştir. Güçlü yönler ve fırsatların tespitinde Yönetim Planının uygulamasını kolaylaştıracak alan içi ve dışı kaynaklı mevcut durum ele alınmıştır (Şekil 36).

Şekil 36: GZTF Analizi – İncelenen Sorun Alanları

GZTF Analizi kapsamında incelenen 8 temel sorun alanı, riskler ve sorunların tanımlandığı mevcut duruma ve alanın potansiyellerine göre şekillendirilerek analiz çalışması hazırlanmıştır (Tablo 23, Tablo 24, Tablo 25, Tablo 26).

Tablo 23: GZTF Analizi - 1

SORUN ALANI	GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
KURUMSAL VE YÖNETSEL YAPI	Yerel Yönetim Kurum ve Kuruluşlarının Alana Yönelik Faaliyetlere Birinci Derecede Destek Vermeleri	Alanda Yürütülecek Kazı ve Araştırma Faaliyetleri İçin Gerekli Mali Kaynakların Kısıtlı Olması	Yerelde Faaliyet Gösteren Merkezi Yönetime Bağlı Kurumların Alan ile İlgili Faaliyetlere İlgileri ve Desteklerinin Olması	Birçok Kamu Kurumunun Alan ile İlgili Plan ve Proje Geliştirme Yetkilerinin Olması
	Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin Alan ile İlgili Faaliyetlerine Doğrudan Kaynak Ayırması	Alanda Yürütülecek Araştırma ve Kazı Faaliyeti Başvurusu Onay Süreçlerinin Uzun Sürmesi	GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının Yesemek ile İlgili Plan Kararlarının Olması	Yerel Yönetim Kuruluşlarının Alan İçerisinde Yürüttükleri Bağımsız Faaliyetlerin Olması
	İslahiye Kaymakamlığı ve Belediyesinin Alanın Tanıtımına Yönelik Projeler Gerçekleştirmiş Olması		Gaziantep Kamu ve Özel Sektör Kurum ve Kuruluşlarının İlin Turizm Potansiyelini Değerlendirmeye Yönelik Girişimlerinin Sonuç Alıcı Olması	
	KUDEB Personelinin Alan Yönetimi Konusunda Yetkin Olması		Yönetim Alanı ile İlgili Kararların Kurumlar Arası Eşgüdüm ile Alınabilecek ve Uygulanabilecek Olması	
KORUMA	Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı Olarak Koruma Altına Alınmış Olması	Heykel Atölyesi Olarak Tanımlanan Alanın Sınırlarının Tam Olarak Tespit Edilememiş Olması	2019 Yılı Yüzey Araştırması Sonuçlarına Göre Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin Daha Geniş Bir Alana Yayılmış Olması	Yesemek Höyüğü Üzerinde Tarımsal Faaliyetlerin Sürmesi
	Yesemek Höyüğü'nün 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı Olarak Koruma Altına Alınmış Olması	Taş Ocağı Sınırlarının Tamamının Koruma Altına Alınmamış Olması		Yesemek Höyüğü' Sınırlarının Güvenlik Altına Alınmamış Olması
		Yesemek Yerleşiminin Zaman İçerisinde Miras Alanı Sınırlarına Dayanmış Olması		Eserlerde Yosunlaşma Gibi Yüzeysel Tahribatların Olması
		Geçmiş Dönemde Tespit Edilen Eserlerin Bazılarının Konumlarının Değiştirilmiş Olması		Miras Alanı Tel Örgülerinin İşlevini Kaybetmiş Olması Sebebiyle Miras Alanında Hayvan Otlatılabilmesi
		Özel Mülkiyet Varlığının Heykel Atölyesi ve Höyük Sınırları ile Kesişmiş Durumda Olması		Miras Alanında Yapılan Ağaçlandırma Faaliyetlerinin Eserler Üzerinde Tahribat Yapabilecek Olması
		Alandaki Arkeolojik Değerlere İlişkin Konservasyon Çalışmalarının Olmaması		Alanın İçerisinde Bulunduğu Bölgenin Çok Şiddetli Erozyon Riski Altındaki Bölgeler Kapsamından Olması
		Kaçak Kazı ve Defnecilik Faaliyetlerinin Araştırma Alanına Zarar Vermiş Olması		DSİ Faaliyetlerinin Alanın Kültürel Miras Değerine Zarar Vermesi
				DSİ Faaliyetlerinin Alanın Fiziki Mekan Kalitesi ile Doğal Peyzajına Zarar Vermesi

Tablo 24: GZTF Analizi - 2

SORUN ALANI	GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
ARAŞTIRMA, KAZI, AKADEMİ	1950'li Yıllardan İtibaren Yürütülen Arkeolojik Faaliyetler Sonucunda Alan ile İlgili Bilgi Birikimin Belirli Bir Seviyede Olması	Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Kapsamında Arkeoloji, Sanat Tarihi Gibi Alanlarda Az Sayıda Bilimsel Araştırma Ve Çalışmanın Olması	Zincirli Höyük'te Uluslararası Üniversitelerden Akademisyenleri Kazı ve Araştırma Faaliyetlerini Yürütüyor Olması	Alanda Yürütülecek Kazı ve Araştırma Faaliyetleri İçin Gerekli Mali Kaynakların Temin Edilmesi Noktasında Bürokratik Zorluklar Ve Engellerin Olması
	Alanda Tespit Edilen Eserlerin Büyük Oranda Korunmuş Olması	Geçmiş Kazı ve Bilimsel Araştırma Faaliyetlerin Yeterli Düzeyde Olmaması	Ulusal ve Uluslararası Kapsamda Akademi Ve Sivil Toplum Çevrelerinin Alana İlgilerinin Olması	
	Alanda Tespit Edilen Eserlerin Envanter ve Tescil Çalışmasının Yapılmış Olması	Taş Ocağı Ve Heykel Atölyesi Yayılım Alanının Tam Olarak Tespit Edilememiş Olması	Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin Sahip Olduğu Tarihsel Kimliğinin Gizemini Koruyor Olması	
	Gaziantep Üniversitesi'nin Alan İçin Araştırma ve Kazı Projeleri Girişimlerinin Olması	Alanın Tarihlemesi Konusunda Akademik Çevrelerde Mutabakat Olmaması	2019 Yılı Yüzey Araştırması Çalışmasında Yesemek'in Araştırma Sürecinin Daha Geniş Bir Kapsamda Ele Alınması	
	Hitit Anıtsal Mimari Heykel Sanatının Hâkim Olması	Alanın Tarihsel Dönem İçerisindeki Rolünün Tam Olarak Tespit Edilememiş Olması	2019 Yılı Yüzey Araştırması Çalışmasında Yesemek'te Bir Hitit Şehrinin Olma İhtimalini Göstermesi	
	Alanda Mısır, Hitit, Geç-Hitit, Asur ve Arami Gibi Kültürlerin Sanat Anlayışının Hâkim Olması	Heykel Atölyesi ve Höyük ile İlgili Yeterli Seviyede Yazılı Kaynakların Olmaması		
	Heykel Atölyesinin Dünyada Bugüne Kadar Tespit Edilen En Büyük Heykel Atölyesi Olması	Yesemek Adı il İlgili Sözlü ve Yazılı Kaynakların Olmaması		
		Yesemek Höyüğünde Arkeolojik Çalışmaların Yapılmamış Olması		
ULAŞIM VE ERİŞİLEBİRLİK	Gaziantep Havalimanının Ulusal ve Uluslararası Alanda Faaliyet Göstermesi	Alanın Gaziantep İl Merkezine Erişim Bakımından Uzak Olması		
	İslahiye'ye Erişim Sağlanan Karayollarının Yüksek Nitelikte Olması	Gaziantep İl Merkezinden Alana Toplu Taşıma İmkanlarının Kısıtlı Olması		
	TCDD Mersin-Adana-İslahiye Hatında Yolcu Taşımacılığı Yapıyor Olması	İslahiye İlçe Merkezden Alana Toplu Ulaşım İmkanlarının Kısıtlı Olması		
		Yesemek'e Erişimi Sağlayan Mahalle Yollarının Kalitesinin Düşük Olması		
		Karayolları Üzerindeki Levhalama Uygulamasının Yetersiz Olması		
		Alana Özel Oto ya da Tur Otobüsleri ile Gelen Ziyaretçiler İçin Otopark Düzenlemesinin Yetersiz Olması		

Tablo 25: GZTF Analizi - 3

SORUN ALANI	GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FIRSATLAR	TEHDİTLER
ALANIN SUNUMU, TURİZM, TANITIM	Miras Alanının Tanıtımına Yönelik Web Sitesinin Kurulmuş Olması	Kültür Turizmi Potansiyelinin Yeterince Değerlendirilememesi	Geçmişte Opet A.Ş. Gibi Özel Sektör Kuruluşlarının Alanın Tanıtımı ve Eksikliklerinin Giderilmesine Yönelik Mali Kaynak Desteği Sağlaması	Turizm Acentalarının Büyük Çoğunluğunun Müze'yi Turistik Gezi Turlarının Dışında Tutması
	Taş Ocağı Ve Heykel Atölyesinin Bilimsel Alanda Araştırılması Ve Tartışılmasına Yönelik Ulusal Ve Uluslararası Katılımcılara Yönelik Sempozyum, Konferans, Çalıştay Gibi Etkinliklerin Düzenleniyor Olması	Alanın Gelir Getirici İşletme Faaliyetlerinin Olmaması	Zincirli Höyük'te Ortaya Çıkarılan Eserlerin Almanya, Fransa Gibi Ülkelerdeki Müzelerde Sergileniyor Olması	Suriye İç Savaşının Sürmesi
	Çekül Gibi Sivil Toplum Kuruluşlarının Alanın Korunması ve Tanıtılması Gibi Faaliyetlerde Aktif Katılım Göstermesi	Alanın Çevre Düzeninin Yetersiz ve Nitelsiz Olması	Gaziantep Turizm Altyapısının İyi Durumda Olması	
	Açık Hava Müzesi Faaliyetinin Olması	Müze İşletmesi İnsan Kaynağının Yetersiz Olması	Gaziantep'e Gelen Turist Sayısının Düzenli Artış Göstermesi	
		Alanın Kimliğini ve Varlığını Görünür Kılacak Yayınların Yeterli Sayıda Olmaması	Alanın Eko-Turizm Potansiyelinin Olması	
		Alanın Yazılı, Görsel Basın ile Sosyal Medyada Yeteri Kadar Yer Alamaması	GAP Bölge Başkanlığı İdaresi Tarafından Mezopotamya-Destansı Topraklar Turizm Markasının Hayata Geçirilmesi	
		Alanın Gaziantep'i Ziyaret Eden Turistleri Yeterince Çekememesi	Mezopotamya Gezi Rehberi Mobil Uygulamasının Varlığı	
		Alanın Ziyaretçi Kayıtlarının Düzenli Tutulmaması		
		Alanın Ziyaretinin Kısa Sürmesi		
EĞİTİM, FARKINDALIK	Yesemek Köyü Halkına Yönelik Katılım, Bilgilendirme Ve Tanıtım Amaçlı Faaliyetlerin Yürütülüyor Olması	Yesemek Halkının Koruma ve Turizm Faaliyetleri Konusunda Yeterince Bilinçli Olmaması		Kaçak Kazı ve Definecilik Faaliyetlerinin Sürmesi
	Üniversite Öğrencilerine Yönelik Gençlik Kampı Gibi Etkinliklerin Yürütülüyor Olması			
	İslahiye Belediyesi'nin İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Miras Alanı Gezileri Düzenlemesi			

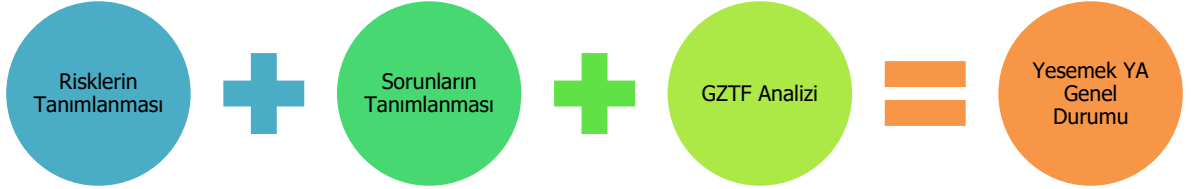
Tablo 26: GZTF Analizi - 4

SORUN ALANI	GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER	FİRSATLAR	TEHDİTLER
PLAN KARARLARI VE PROJE UYGULAMALARI	GAP Bölgesi 2014-2018 Eylem Planında Yesemek Açık Hava Müzesi ile İlgili Doğrudan Mekansal ve Stratejik Plan Kararlarının Yer Alması	Sit Alanı ve Yakın Çevresini Kapsayan Koruma Amaçlı İmar Planının Olmaması	DSİ Yesemek Sulama Göleti'nin Yönetim Alanı Sınırları İçerisinde Kalması	DSİ Yesemek Sulama Göleti'nin Yönetim Alan Sınırları İçerisinde Kalması
	Gaziantep İl Çevre Düzeni Planında Yönetim Alanı ile İlgili Koruma Odaklı Plan Kararlarının Olması	Yönetim Alanı Dahilindeki Yerleşim Dokusunu İyileştirmeye Yönelik İmar Planı Kararlarının Olmaması	Türkiye Turizm Stratejisinde Gaziantep'in Marka Şehirler Kapsamında Ele Alınması	Alan ve Yakın Çevresindeki DSİ Faaliyetlerinin Bölgenin İklim Yapısını Değiştirebilecek Nitelikte Olması
			Gaziantep'in Türkiye İnanç Turizmi Koridoru Üzerinde Olması	DSİ Faaliyetlerinin Alanın Doğal Yapısına Zarar Vermesi
			GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesinin Yürütülüyor Olması	
SOSYO-EKONOMİK YAPI	Yesemek Halkının Turizm Faaliyetlerini Destekliyor Olması	Yesemek Halkının Miras Alanı Kaynaklı Turizm Faaliyetlerinden Yararlanamıyor Olması	Yönetim Alanı Turizm Faaliyetlerinin Yesemek Halkına Alternatif Gelir Kaynağı Yaratabilecek Olması	Yesemek Sulama Göleti ve Tahtaköprü Barajı'nın Tarım ve Hayvancılığa Zarar Vermesi
	Yesemek Halkının Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin Korunması ile İlgili Süreçleri Destekliyor Olması	Yesemek'te Turizm Kaynaklı Hizmet Sektöründe İstihdam Edilecek Kalifiye İş Gücü Olmaması	Kadın İşgücü Potansiyelinin Yüksek Olması	Yesemek'te Yürütülen Faaliyetler Hakkında Yesemek Halkının Yeterince Bilgilendirilmemesi
UNESCO	Yesemek Açık Hava Müzesi'nin UNESCO Dünya Miras Geçici Listesinde Yer Alması	Alanın Arkeolojik ve Kültürel Miras Değerinin Tam Olarak Tespit Edilememesinin UNESCO Dünya Miras Listesine Dahil Edilmesi Sürecini Uzatması	Gaziantep ve Hatay'ın UNESCO Tarafından Yaratıcı Şehirler Ağı Üyesi Olması	
	Alanda Açığa Çıkarılmış Somut Miras Öğelerinin Bütün, Çok Sayıda, Benzer ve İyi Korunmuş Olması, Alanın Özgünlük Değerini Eşine Az Rastlanır Kılması			

Yesemek AYP kapsamında hazırlanan risk ve sorunların tespiti ve tanımlanması ile GZTF Analizi, Yesemek YA'nın mevcut durumunun tam olarak ortaya konmasını sağlarken, bu riskler ve sorunların etkilerinin azaltılması ya da tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik hedeflerin tespitini de kolaylaştıran bir yaklaşım olarak ele alınmıştır. Bu doğrultuda elde edilen sonuçlar, alanın ihtiyaç ve olanaklarının belirlenmesi ve öncelik esasına göre eylemlere dönüştürülmesini yönelik değerlendirilmiştir.

5.10.2. Alanın Değerlendirmesi

Yesemek YA genel durumunun değerlendirilmesi ; risk ve sorun tanımlaması çalışması ile GZTF Analizinde tespit edilen hususlara göre yönetim planı kapsamında incelenen alanların sahip olduğu mevcut durumun açığa çıkarılarak alanın koruma ve gelişiminin planlama süreci ve kapsamının tespitine yöneliktir (Şekil 37).

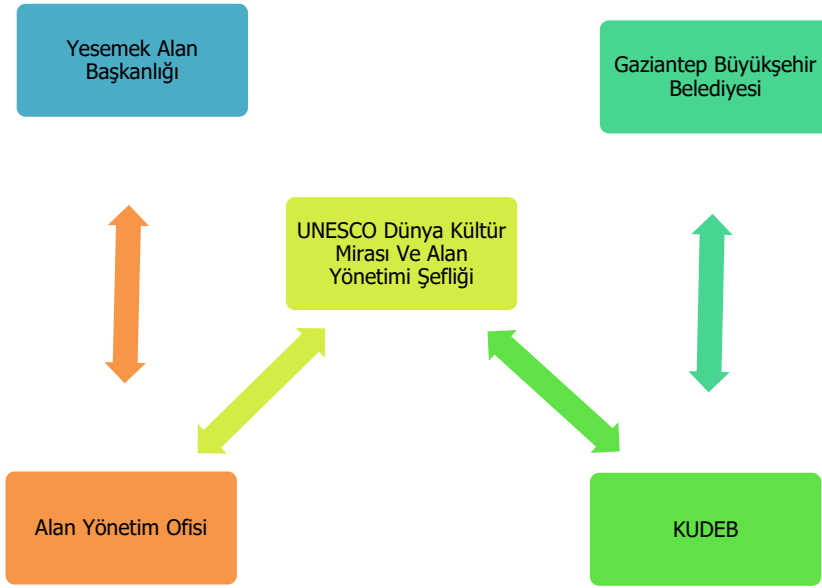

Şekil 37: Alanın Değerlendirilmesi Süreci

Yesemek Alan Yönetimi teşkilatlanması 2018 yılı itibariyle Alan Başkanı atanması, Danışma Kurulu ve Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu üyelerinin belirlenmesi ile kurumsal kimliği oluşturulmuş durumdadır. 2016 yılında yapılan protokol gereği Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne devredilen Yönetim Planının hazırlanması sürecinin devamı olan Yesemek AYP'nin uygulanması sürecinde de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin aktif olarak rol alması ile gerçekleştirilecektir. Alan Yönetim Ofisi'nin Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde oluşturulacak olması ve halihazırda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şefliği'nin bu görevi yürütüyor olması, Alan Başkanlığı teşkilatlanmasının fiziki ve teknik konularda önemli bir noktada olduğunu göstermektedir.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin Yesemek AYP ile ilgili birincil derecede görev yapacak olması Alan Başkanlığı'nın faaliyetlerini kolaylaştırıcı bir unsur olacaktır. Bu durum Yesemek AYP'nin yerel düzeyde oldukça güçlü bir kurumsal dinamiğe sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin Yesemek AYP'nin hazırlanması sürecinde edindiği deneyim ve 2016 yılından itibaren kurumsal teşkilatlanması içerisinde yürüttüğü faaliyetler Yesemek AYP Alan Başkanı'nın da içerisinde yer aldığı bir deneyimi ortaya koymuştur.

Aşağıdaki şekilde verilen Yesemek AYP'nin yereldeki kurumsal dinamiği Yesemek Alan Başkanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi arasındaki organik ilişkiyi göstermektedir. Bu duruma ek olarak, Gaziantep Üniversitesi'nin Yesemek'i konu alan yüzey araştırması, sempozyum, yaz okulu gibi faaliyetlere destek vermesi ile İslahiye Belediyesi'nin katkısı da Yesemek AYP'nin yerel düzeyde güçlü bir yapıya sahip olduğuna işaret etmektedir. Buna göre Yesemek AYP'nin mevcutta sahip olduğu kurumsal dinamik korunarak güçlendirilmeli ve yereldeki diğer dinamikler de bu yapıya dahil edilmelidir (Şekil 38).

Şekil 38: Yesemek AYP'nin Yereldeki Kurumsal Dinamiği

Yesemek YA sınırları dahilinde Arkeolojik Sit Alanı statüsüne sahip koruma alanları, tarım alanları, orman alanları, kırsal yerleşim alanları ve dere, gölet gibi su kaynağı ve tesisleri bulunması ve ulusal mevzuat uyarınca alan ile ilgili merkezi ve yerel yönetimlere bağlı birçok kurumun alanda plan, program ve proje geliştirmeye yetkili durumda olmasının karmaşası yaşanmaktadır. Kurumların birbirlerinden habersiz ve bağımsız karar alma ve uygulamaya geçme refleksleri alanın kimliğine zarar verici sonuçlar doğurmuştur. Halihazırda devam eden Yesemek Sulama Göleti bu sorunun en önemli göstergesi durumundadır. Gölet ile ilgili yürütülen inşaat faaliyetleri sonucunda koruma altındaki "Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi" miras alanının hem doğal yapısı hem de alanda tespit edilen eserler zarar görmüştür. Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin girişimleri ile gölet kapsamında miras alanı sınırları içerisinde geçirilen servis yolu iptal ettirilmiş, projede değişiklik yapılarak servis yolu alan dışına taşınmıştır. Bu durum yerelde Yesemek'in korunmasına yönelik kurumların ortak karar alma ve kazanımlar elde edilmesi noktasında koruma politikası reflekslerine sahip olduklarını göstermektedir.

Mevcutta kurumların bağımsız hareket ederek yürüttüğü projeler sonucunda ortaya çıkan olumsuz duruma karşı ancak verilen zararın durdurulması mekanizmasının işletilebildiği kazanımının elde edilebildiği görülebilmektedir. Bu durum dikkate alındığında, Yönetim Planının en temel ihtiyaçlarından bir diğeri de kurumlar arası eşgüdümün sağlanarak koruma bilinci çerçevesinde ortak karar alma ve uygulama mekanizmalarının geliştirilmesidir. Bu bağlamda özellikle Yesemek Sulama Göleti'nin Yesemek YA sınırları içerisinde kalması bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Göletin projelendirme tarihinde inşaatın tamamlanması tarihinin 2019 yılı Aralık ayı olmasına rağmen halihazırda %34'ü tamamlanabilmiş ve projenin bitiş tarihi ile ilgili DSİ 20. Bölge Müdürlüğü bir takvim

öngörememektedir. Planın uygulanması sürecinde gölet inşaatının sürdürülmesi veya durdurulmasına ilişkin alınacak kararlar inşaatın yönetilebilirliğini sağlayacak, etkileri ve alınacak önlemlerin tespitinin önceden belirlenmesine imkan sağlayacaktır.

Yesemek Mahallesi sosyo-ekonomik durum tespiti çalışmasında; Yesemek nüfusunun tarım ve hayvancılık faaliyetlerine dayalı bir ekonomik ve sosyal yapıda olduğu tespit edilmiştir. Hanehalkı aylık ortalama gelir seviyesi oldukça düşük olan mahallede tarım ve hayvancılık faaliyetlerin yeteri kadar gelir getirmediği anlaşılmaktadır. Yesemek Sulama Göleti ve Tahtaköprü Barajı'nın Yesemek'teki tarım ve hayvancılık faaliyetlerine zarar verdiği anket çalışmalarında tespit edilmiş durumdadır. Halihazırda gelir seviyesi oldukça düşük olan mahallede alternatif gelir kaynaklarının geliştirilmesi bakımından turizm faaliyetlerinin Yesemek'e gelir getirecek kapasiteye ulaştırılması oldukça önem arz etmektedir. Gölet ve baraj inşaatı faaliyetlerin Yesemek'teki tarım ve hayvancılık yapılan alan ve imkanları kısıtladığı hususu dikkate alındığında özellikle Yesemek Sulama Göleti'nin mevcut durumu itibarıyla inşaatının durdurulması ve Yesemek'e olan etkisinin tespiti sonrasında tamamen durdurulması ya da proje revizyonları yapılarak göletin Yesemek'in başta ekonomik faaliyetleri ile arkeolojik ve kültürel miras değerine verilen zararlar telafi edilebilecektir.

Yesemek YA'daki koruma uygulamalarının başlaması 1983'lü yıllara gitmesine rağmen, tescil altına alınan arkeolojik sit alanlarını ve ilişkili çevresini kapsayan koruma amaçlı imar planları mevcut değildir. Bu durum alanın kullanımı, bütüncül olarak değerlendirilmesi, arkeolojik kazı ve araştırma faaliyetleri, çevre düzenlemesi gibi konularda alanın korunması ve kullanılmasını sistematik bir şekilde ele alınmasını güçleştiren bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Mevcut koruma alanları ile ilişkili etkileşim sahasının da belirlenerek koruma, kültür, turizm ve mekânsal gelişim kararlarını içerecek bütüncül bir yaklaşım modeli altında koruma amaçlı imar planlarının hazırlanması gerekmektedir. İl çevre düzeni planında Yesemek, kırsal yerleşim alanı olarak ele alınmış ve alanda 0.80 emsal üzerinden 2 katlı (6.50 m) yapılaşma öngörülmüştür. Alanın mekânsal gelişimi ile ilgili üst kararları içeren Gaziantep İl Çevre Düzeni Planında öngörülen kırsal karakterli gelişim yaklaşımının miras alanının değeri ve önemini öne çıkartacak kararlara göre yeniden ele alınması ve alt ölçekli planlar ile bütünleştirilmesi sonucunda alanın mekânsal gelişimi kontrol altına alınabilecektir.

Yesemek YA sınırları dahilinde tarımsal faaliyet yürütülen araziler sulu mutlak tarım arazisi vasfındadır. Bu arazilerin 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunun 13. Maddesi gereğinde tarım dışı amaçlı kullanımı söz konusu değildir. Alan sınırlarına dahil ormanlık alanlar ise ağaçlandırma yöntemi oluşturulan çam ormanları ile kaplıdır. Ormanlık alanlar arasındaki açık alanların bir kısmı tarım amaçlı kullanılabilir durumdadır. Yönetim Alanı sınırları içerisinde kalan ormanlık alanlar, Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı Plan Hükümlerine göre, orman dışı tahsislere konu olabilmektedir. Bu tahsisler tarım faaliyeti olabileceği gibi enerji üretim faaliyetlerinin yapılabileceği tahsisler de olabilmektedir. Yönetim Alanı doğu-batı doğrultusunda uzanan vadileri, ormanlık alanları ve tarım alanları, kırsal yerleşik alan ve Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin tarihsel kimliğinden gelen

özellikleri itibariyle bir potansiyel kültürel peyzaj alanı olarak değerlendirilebilecek özelliklere sahip durumda olduğu hususu üzerinde durulmuştur. Alanın bu potansiyel özelliğinin net olarak ortaya çıkartılarak korumaya dönük uygulamalar ile birlikte sürdürülebilir bir gelişim süreci sağlanabilecektir.

Yesemek YA; tarım, orman, jeolojik, arkeolojik, kırsal yerleşim ve su gibi peyzaj türlerini içerisinde barındırmaktadır. Bu türlerin önemli bir bölümü insan eli ile oluşturulmuş olup mevcut durum itibariyle korunması gerekli peyzaj alanlarına sahip bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu peyzaj öğelerinin bütünlüğüne ilişkin mevcut durumunun koruma esasına göre sürdürülebilir kılınması alanın uzun süreli korunmasının en önemli araçlarından biri olarak değerlendirilmiştir.

Eserlerin tahribat durumu bütün olarak değerlendirildiğinde arkeometri çalışmaları dışında çıplak gözle ayırt edilebilir bir gözleme dayalı olarak en fazla yosunlaşmaya bağlı tahribatın olduğu görülmektedir. Aynı şekilde, eserlerin birçoğunda tuz kristallenmesine ve renklenmeye bağlı bozunmalar da görülebilmektedir. Eserlerin bir kısmında kırılma ve yarılmaya bağlı, bir kısmında ise parça kopmalarına bağlı tahribatlar olduğu tespit edilmiştir. Eserler arasında aşınma ve darbeye bağlı tahribatlar da mevcuttur. Envanter kaydı yapılmış eserler bütün olarak değerlendirildiğinde biyolojik ve kimyasal bozunmalardan kaynaklı yüzey bozunmalarına daha yoğun olarak rastlanmaktadır. Eserlerde yine fiziksel ve yapısal bozunmalar da mevcuttur. Eserlerde insan kaynaklı bozunmalar Yesemek Sulama Göleti inşaatı esnasında iş makinelerinin kullanılması sebebiyle, miras alanında toprak altındaki eserlerin açığa çıkarılması aşamasında olmuştur.

Yesemek'te birden fazla bozunma türünün aynı anda gerçekleştiği eserlere sıklıkla rastlanmaktadır. Bu eserlerdeki bozunmalar genel olarak kimyasal ve biyolojik olmakla birlikte doğal etkenlerin eserler üzerindeki olumsuz etkilerinin bir sonucu olarak tespit edilmiştir. Alanın bulunduğu bölgenin iklim koşulları, rüzgar erozyonu gibi durumlar bu bozunmaların temel nedenleri arasındadır. Yosunlaşmaya bağlı bozunmanın eserlere kalıcı zarar verme ihtimali düşük seviyede olup, mekanik temizlik ya da kimyasal temizleme gibi koruma teknikleri ile giderilebilir durumdadır. Yönetim alanındaki mevcut ve ileride tespit yapılacak eserlerin konservasyonu aşamasında uygulanacak mekanik ya da kimyasal müdahalelerin neler olacağı öncelikle laboratuvar ortamında uzmanlarca tespit edilmelidir. Bu tespitlerden elde edilecek müdahale sonuçlarına göre konservasyon ve restorasyon uygulama koşul ve standartları belirlenip uygulaması yapılacaktır. Bu yaklaşım sayesinde eserlerin özgünlüğü ve bütünlüğünü korunabilecektir.

Doğal taş eserlerdeki parça kaybı, kırılma ve çatlak gibi tahribatlar genel olarak tuz kristallenmesi ve/veya mikro çatlak oluşumu sonucunda gerçekleştiği değerlendirilebilir. Yesemek'te tuz kristallenmesinin de tahribata yol açtığı kısmi olarak görünebilir olsa da eserlerdeki tuz kristallenmesinin ne düzeyde bir tahribata yol açtığı çıplak gözle tespit edilebilir durumda değildir. Bu tahribatın belgelenmesi için laboratuvar ortamında makroskobik ve mikroskobik alterasyon (tuz kristallenme) deneylerinin yapılması gerekmektedir. Yesemek'in tektonik hareketlerin sık olarak yaşandığı bir bölgede kalması, bu hareketlerin eserler üzerindeki etkisinin de incelenmesi gerekliliğini

ortaya koymaktadır. Yesemek'teki eserlerin her biri için tahribata yol açan etmenler ve tahribat yoğunluğunun tespit edileceği bir çalışma yapılmalı ve koruma uygulamalarının bu çalışmaya göre şekillendirilmesi, alanın miras değeri ve öneminin sürdürülebilir bir yöntemle korunmasına olanak sağlayacaktır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi sınırları içerisinde bulunan incir ağacı, tesbih ağacı ve karaçam gibi odunsu bitki türlerinin bir kısmının alanda yapılan inceleme ve 1954 yılı sonrası uydu fotoğrafları dikkate alındığında, bu türlerin insan etkisi ile alanda yer aldığı tespit edilmiştir. Doğal olmayan bitki örtüsü sebebi ile taş ocağının bir kısmı ulaşılabilir durumda değildir. İncir ve tesbih ağacının istilacı ağaç türleri olup kolaylıkla çoğalabildiği ve bu odunsu bitki türlerinin uzun ve yayılmacı bir kök yapısına sahip olması durumu göz önüne alındığında gerek açığa çıkarılmış gerekse toprak altındaki, özellikle çatlak durumdaki eserlerin bu sebepten tahribata uğrama durumu olası olmakla birlikte bu durum ayrıntılı etüt ve kazı çalışmaları sonrasında tespit edilebilecektir. Bu durum eylem planında koruma, konservasyon ve restorasyon süreçlerinin planlanması aşamasında değerlendirilecektir. Yönetim Alanı içerisinde kalan yerleşik, tarım ve koruma alanı dışındaki alanlar orman karakteri gösteren alanlardan oluşmaktadır. Bu alanlar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından "verimli orman alanları" olarak tanımlanan alanlar içerisinde değerlendirilmektedir ve ağaçlandırma yöntemi uygulanarak ormanlaştırma faaliyeti devam etmektedir. Alanın bulunduğu bölgenin su erozyonu riski altındaki bölgeler içerisinde tanımlanması, yönetim alanında erozyon riskine karşı önlemler alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, başta yüksek eğimli alanlar olmak üzere iklim ve coğrafya koşullarına uygun ağaçlandırma uygulamalarının planlanması ihtiyacı karşımıza çıkmaktadır.

Yesemek'teki ilk arkeolojik araştırma çalışmasından günümüze kadar gelen süreçte eserlerin bir kısmı müzecilik faaliyetleri kapsamında bugünkü sit alanı dışından alan içerisine taşınarak ve sergileme amaçlı dik konuma getirilerek yer-yön değişiklikleri yapılmıştır. Aynı zamanda bugünkü Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi sınırları içerisinde açığa çıkarılan eserlerin sunumu hususunda yer-yön değişikliklerinin yapılması, teraslama yapılan alanda heykellerin sıralı bir sunuma konu edilmesi gibi düzenlemelerin uzmanlar tarafından alanın faaliyette olduğu dönem içerisinde sahip olduğu mekanın ruhuna yönelik önem ve değerinin korunması ve yansıtılması konusunda bir tartışmaya konu olduğu tespit edilmiştir. Yönetim planı kapsamında yürütülecek yüzey araştırması ve kazı çalışmaları sonucunda eserlerin sunumu ile ilgili ortak karar alma mekanizmalarının geliştirilerek, alanın kültür ve turizm faaliyetlerine yönelik sunumunda fikir birliğinin sağlanarak alanın önem ve değerinin korunması hususunun yönetim planında değerlendirilecek konulardan biri olduğu görünmektedir.

Hatay'ın Hassa İlçesindeki DSİ Tahtaköprü Barajına yönelik hazırlanan revizyon projesi, barajın rezervuar alanının genişlemesini öngörmektedir. Bu genişleme doğrudan Yönetim Alanı ve Planının da konusunu oluşturmaktadır. Alanın batısındaki Yesemek Höyük bu genişlemeden etkilenme potansiyeline sahip koruma alanı durumundadır. Höyük'ün muhtemel su baskını tehditine karşı fiziksel

olarak koruma altına alınması ve öncesinde de Höyük'te kurtarma kazısı yürütülmesi bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, açık hava müzesi statüsünde ziyaret edilebilmektedir. Müze ile ilgili çevre düzenlemesi çalışmaları 1990'lı yıllarda başlamış ve son çalışma 2005 yılında OPET A.Ş. sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir. Günümüze gelindiğinde müzenin işletme ve ziyaretçi yönetimi konusunda oldukça olumsuz bir durumu söz konusudur. Müze halihazırda gelir getirici herhangi bir faaliyete dayalı işletilmemektedir. Ziyaretçilere yönelik düzenlenmiş hediyeelik eşya satışı, kafeterya gibi üniteler mevcut olmayıp, geçmişte düzenlenenler ise kullanılmamaktadır. Geçmiş dönemlerde yapılan otopark alanının günümüzde işlevini yitirmesi, gezi rotalarının düzenlenmemiş olması gibi durumlar alanın ziyaretçi potansiyelinin yeterince değerlendirilememesi ile beraber ziyaretçilerin alanda kısa süre kalmasına ve yerel halkın turizm gelirlerinden faydalanamamasına yol açmaktadır. Bu olumsuz durumlar gerek alanın ihtiyaçlarının karşılanması noktasında finansal kaynaklar oluşturulamamasına, gerekse yerel halkın koruma bilincinin gelişmemesine yol açabilecek riskleri barındırmaktadır. Yesemek YA'nın bütünü ele alacak kültür ve turizm faaliyetleri planlanarak, koruma-kullanma uygulamalarının ve bilincinin yöneticiler ve yöre halkı tabanında kurumsallaşmasına yönelik eksikliği giderebilecektir.

Yesemek'e bireysel olarak erişim daha olanaklı iken, toplu taşıma ile erişim oldukça yetersiz durumdadır. İslahiye merkezden daha sık, Gaziantep merkezden ise daha seyrek olmak üzere toplu taşıma imkanlarının sunulması alanın ziyaretçi sayısının arttırılabilmesine olanak sağlayacak bir faaliyet olarak değerlendirilmektedir. Alana gelmek isteyenlerin yaratacağı trafiğin sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi için Yesemek mahalle yollarının niteliğinin ve kalitesinin arttırılması gerekmektedir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi, Gaziantep İlindeki diğer müze ve ören yerleri ile kıyaslandığında mevcut ziyaretçi sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. 2019 yılında Gaziantep'te konaklama yapan ziyaretçi sayısı 725.000 ve Zuegma Müzesi'ni ziyaret edenler 356.000 kişi civarında iken Yesemek Açık Hava Müzesi toplam ziyaretçi sayısı yaklaşık 13.661 kişi kadardır. Yesemek ziyaretçi sayısı, Gaziantep'i ziyaret eden turistlerin %2'si kadardır. Alanın Gaziantep'e olan uzaklığı, yeterli tanıtım faaliyetlerinin olmaması, müze işletme politikasının yetersizliği gibi durumlar ziyaretçi sayısının azlığının etmenlerinden birkaçını oluşturmaktadır. Gaziantep'in turizm çeşitliliği ve altyapısının gelişmiş durumda olması, Yesemek'in de Gaziantep bütününde değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Kültür ve turizmin birbiri ile ilişkisi ve etkileşimi göz önüne alındığında Yesemek'in ziyaretçi sayısının arttırılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi temel ihtiyaçlar arasında değerlendirilmiştir. Yesemek'in konum olarak Hatay'a daha yakın olması, Yesemek'in Hatay kaynaklı turizm faaliyetlerinin de bir parçası olma potansiyeli olduğunu göstermektedir. Bu bakımından özellikle Gaziantep-Hatay aksında Yesemek'i ön plana alacak turizm rotalarının planlanması temel hususlardan biri olarak değerlendirilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine dahil olması alanın önem ve değerini arttıran bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. 2015 yılında Atölyenin batı bölgesindeki Höyük'ün de 1.derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmesi ve bu Höyük'ün alanda arkeolojik araştırma yürüten ekip tarafından Atölye'de çalışan heykeltıraş ve işçilerin yaşam alanı olduğu düşüncesi Yesemek YA'nın miras değerini arttıran bir olgu olarak değerlendirilmektedir. Atölye'yi kapsamına almış bugüne kadarki akademik ve arkeolojik bilimsel araştırmalar alan ile ilgili tarihleme, heykel üretim faaliyeti nedeni, alanın hinterlandı, yayılım alanı gibi konularda yine akademik çevrelerde bir dil birliği olmadığı ayrıca tespit edilmiştir. Yönetim alanının yaklaşık 20 km kuzeyinde yer alan Zincirli Höyük'te bugüne kadar yürütülen çalışmalar sonucunda açığa çıkarılan eserlerin Yesemek'teki eserler ile benzerlik gösterdiği ve bu eserlerin Zincirli'ye Yesemek'ten taşındığı varsayımını içeren akademik çalışmalar söz konusudur. Bugüne kadarki akademik ve bilimsel araştırmalarda bu husustaki değerlendirmeler heykel stil kritiklerine dayandırılmakta, ancak laboratuvar ortamında malzeme analizi sonuçlarına dayandırılmadığı görülmektedir. Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi Prof.Dr. Atilla Engin başkanlığında 2019 yılı içerisinde yürütülen "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması"nda Zincirli Höyük'te tespit edilen eserler ile Yesemek'teki eserlerin "XRF Görüntüleme Tekniği" ile karşılaştırılması sonucunda eserler arasında malzeme bakımından benzerlik tespit edilememiştir. Bu sonuç, bugüne kadar Yesemek'in tarihlemesi, amacı ve niteliğine yönelik bütün değerlendirmeleri değiştirebilecek nitelikte olup, "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması"nın diğer sonuçlarının da dikkate alınarak Yesemek'teki heykeltıraşlık eserleri ve mimari unsurların üretiminin Yesemek'te bir Hitit şehri inşa edilmesi üzerine olduğu değerlendirmesinin güçlü bir şekilde araştırılmasını gerektiren bir sürecin planlanması yönetim planının amaç ve kapsamına uygun olmalıdır.

Yesemek Höyük ile ilgili yeterli sayıda bilimsel araştırma ve kazı faaliyetlerinin yeterli düzeyde yürütülmemiş olması Höyük'ün Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile olan etkileşimi ve ilişkisinin tespitinde net ve kesin sonuçlara erişilmesini güçleştirmektedir. Höyük ile Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin tarihsel, arkeolojik ve kültürel kimliği, önem ve değerinin ortaya konmasında alanı akademik ve bilimsel düzeyde çalışan araştırmacılar alanın tarihlemesi, hangi döneme ve devlete ait olduğu, faaliyet amacı, yayılım alanının tespiti, eser tipolojilerinin sınıflaması gibi konularda farklı sonuçlar ortaya koymuştur. Heykel Atölyesi'nin en temel ihtiyaçlarından biri detaylı arkeolojik ve bilimsel çalışmaların yürütülerek Atölye'nin tarihsel, arkeolojik ve kültürel kimliğinin net olarak ortaya çıkarılmasıdır. Yönetim alanında yürütülecek bilimsel çalışmalar geniş katılımlı, farklı uzmanlıkların bir araya geldiği bir araştırma projesi etrafında şekillenecek kapsamda gerçekleştirilmelidir.

Yesemek YA'da tespit edilen ve envanter kaydı yapılmış olan 518 adet heykeltıraşlık eser ve mimari unsurların tespit edildiği noktalar irdelendiğinde, Atölye'yi oluşturan bugünkü sit alanı sınırlarının dışında da eserlerin tespit edildiği görülmektedir. Bunların bir kısmı Yesemek Deresi yatağında, bir kısmı sit alanının güney sınırları boyunca alanın dış kısmında olmakla birlikte yerleşik

alan içerisinde tespit edilen eserler de söz konusudur. Bu durum detaylı kazı çalışmaları ile değil yüzey araştırması ve DSİ inşaat faaliyetleri sonucunda tespit edilmiştir. DSİ Yesemek Sulama Göleti inşaat faaliyetleri sırasında sit alanı içerisine iş makineleri ile müdahalede bulunulmuş ve bu müdahale sonunda toprak altında kalmış eserler açığa çıkmıştır. Yesemek YA sınırları dahilinde taş ocağı olarak kullanıldığı değerlendirilen alanın sınırları ile Atölye'yi kapsayan 1. derece Arkeolojik Sit Alanı'na dahil taş ocağı olarak tanımlanan alanın sınırları birebir değildir. Bugüne kadar tespit edilmiş eserlerin bir kısmı taş ocağı kısmında yer almakla birlikte, bunlar yüzeyde çıplak gözle tespit edilebilir durumda olanlardır. Alanda araştırma yürütmüş uzmanlar tarafından bazalt kaynağının olduğu taş ocağı çevresinde yüzey altında kalmış heykel taslaklarının olabileceği tahmin edilmektedir. DSİ faaliyetleri sürecinde toprak altında olduğu tespit edilen eserler, ocak kısmının tam olarak anlaşılamamış olması, yerleşik alan içerisinde tespit edilen eserler "Eylem Planı" kapsamında yürütülecek yüzey araştırması ve kazı faaliyetleri sonucunda Yesemek YA sınırları içerisindeki sit statüsüne sahip alanların sınırlarının yeniden irdelenmesinin "Eylem Planı"nda tanımlanması ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Yesemek YA'yı da içerisine alan arkeolojik araştırma faaliyeti Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi Prof.Dr. Atilla Engin başkanlığında hazırlanan "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesi kapsamında yürütülecektir. Proje Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca onaylanmış, Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı atanmış ve projenin uygulama hazırlıkları başlamıştır (EK 3). 2019 yılı Haziran ayı itibarıyla yapılan ilk çalışmanın sonuçlarına göre yüzey araştırması kapsamında yapılacak iş ve işlemler, bu çalışma sonuçlarında tanımlanan "Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II)" bölgesinde öncelikli olacak kapsamda yeniden düzenlenmelidir. Alanın araştırılması ile ilgili halihazırda üniversite düzeyinde destek veriliyor olması bir fırsat olarak değerlendirilmekle beraber bu desteklerin daha geniş tabana yayılması ve olanakların arttırılmasına yönelik eylemlerin planlanması Yesemek AYP'nin ihtiyaçlarından biri olarak ortaya konmuştur. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Gaziantep Üniversitesi'nin Yesemek'e olan ilgilerinin ve desteklerinin yönetim planı diğer paydaşları için de aynı seviyeye çıkartılmasına yönelik kurumsal eğitim, kapasite gelişimi gibi eylemler de planlanmalıdır. Şu andaki Yesemek Yüzey Araştırması Başkanlığı'nın dönemsel bir projenin yürütülmesinden sorumlu olduğu hususu dikkate alındığında, yüzey araştırması başkanlığının Yesemek AYP kapsamında Yesemek'i öncelikli kılacak ve uzun dönemli araştırma programının yürütüleceği insan kaynağı ve donanım altyapısının geliştirilmiş "Yesemek Araştırma Başkanlığı" gibi bir kurumsal yapıya dönüştürülmesi oldukça önemli görülmektedir. Bu sayede "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" projesi deneyimlerinin aktarımı ve Yesemek'in araştırılmasına yönelik etkin ve sonuç alıcı kararlar alınabilecektir.

"Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması"nda Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II) olarak tanımlanan alanda Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile benzerlik taşıyan 2. ve 3. taş ocaklarının tespit edilmesi ve bu alanda Hitit mimari tekniklerine uygun taş duvar izlerine rastlanması, bu alanlara koruma statüsünün getirilmesinin yanı sıra yönetim planı

sınırlarının bu alanı da içerecek şekilde genişletilmesi ve Yesemek AYP'nin kapsamına da alınması gerektiğini göstermektedir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın yürüttüğü tanıtım ve turizm faaliyetleri, Yesemek'in sanal ortamda geniş kitlelere erişimini kolaylaştırabilecek bir potansiyele sahiptir. Bu ve benzeri tanıtım faaliyetlerinin nitelikleştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, alanın ulusal ve uluslararası ölçekte sosyal medya ile yazılı ve görsel medya gibi alanlarda görünürlüğünün artırılması ihtiyacının karşılanmasını sağlayacaktır.

Yesemek YA'yı da kapsamına alan yürürlükteki üst ölçekli planlar ise ağırlıklı olarak stratejik planlama çalışmalarıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2007 yılından beri yürüttüğü Türkiye Turizm Stratejisi (2023) planı Gaziantep'e önemli işlevler yüklemiştir. Gaziantep İli turizm altyapısı bakımından gelişmiş bir seviyededir. Bu özelliğinin de katkısıyla Gaziantep İline yüklenen işlevlerden Yesemek'in doğrudan ve/veya dolaylı bir şekilde faydalanmasına yönelik belirlenecek eylemlerin, alanın sürdürülebilir bir çerçevede korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önünü açacağı düşünülmektedir.

Yesemek AYP mevcut durumu itibarıyla geniş kapsamlı bir uygulama süreci içerecektir. Planın uygulama aşamasında en temel etken Eylem Planında yetki ve sorumluluk üstlenecek kurumların, eylemlerin hayata geçirilmesi noktasında kurum bütçelerinden yeterli ödenekleri ayırmasıdır. Yesemek Alan Yönetimine bütçe tahsisi yapılmaması ve Eylem Planında görevlendirilecek kurumların bütçe ödeneği ayırmamalarının yaptırıma tabi olmaması durumu, Yönetim Planının uygulama zeminini sağlıklılaştıran bir durum olarak değerlendirilmiştir. Alan yönetimi ile ilgili ulusal mevzuat Alan Başkanı'nın Eylem Planının uygulanmasına yönelik kaynak yaratmak için projeler geliştirebilmesine olanak tanımaktadır. 2005 yılında OPET A.Ş. sponsorluğunda yürütülen çalışmalar bu destek mekanizmasının Alanda uygulama görmüş örneğini oluşturmaktadır. Bu bağlamda Yesemek Alan Yönetimi bünyesinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Gaziantep Üniversitesi gibi kurumların da katkısı ile kaynak desteklerinin temin edilmesi, 5 yıllık bir dönemi kapsayacak olan eylem planının yönetim planı amaç ve hedeflerine uygun olarak yürütülmesine katkı sunacaktır.

Yesemek YA ile ilgili 2016 yılından itibaren farkındalık, bilgilendirme, eğitim ve akademik faaliyetler yürütülmektedir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürlüğü, ÇEKÜL, Gaziantep Üniversitesi ve İslahiye Belediyesi'nin birlikte yürüttükleri köy toplantıları, ilkokul öğrencilerine yönelik tanıtma ve bilinçlendirme, gençlik kampları, uluslararası sempozyumlar gibi faaliyetler alanın tanınırlığı konusuna katkı sağlamıştır. Bu katkılar yerel ve ulusal medyada da kendine yer bulabilmiştir. Bu faaliyetlerin sürdürülmesi hususunun eylem planında ele alınması, alan ile ilgili eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması noktasında bir ihtiyaç olarak değerlendirilmiştir.

2012 yılından günümüze kadar geçen sürede miras alanı ve etkileşim içinde olduğu yakın çevresine fiziksel olarak zarar veren inşaat faaliyetleri yürütülmüştür. Bu faaliyetlerin Alanın önem ve

değerleri ile birlikte özgünlüğü ve bütünlüğünün korunabilmesi noktasında potansiyel bir risk unsuru olduğu da ilgili çevrelerce sıklıkla dile getirilen bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Benzeri inşaat faaliyetlerinin yönetim alanına olan kısa, orta ve uzun dönem etkilerinin saptanmaması, risk önleme faaliyetlerinin yürütülmemesi alanın miras değerlerinin yeterince korunamaması ve bu özellikleri zaman içerisinde yitirmesi ile sonuçlanabilecektir. Alanın öncelikle sahip olduğu miras değerlerinin korunması ve bu değerleri dünya miras alanı kimliğine taşıyacak olan UNESCO Dünya Miras Listesi'ne başvuru şartlarının olgunlaşmasını sağlayacak arkeolojik araştırma ve akademik çalışmalar ile koruma uygulamaları gibi faaliyetler Yesemek AYP'de temel alınacak hususlar olarak değerlendirilmiştir.

5.11. İhtiyaç ve Önceliklerin Tespiti

Yesemek YA'nın mevcut durumunun değerlendirilmesinden elde edilen sonuçlar ile yönetim planı ilke ve esasları dikkate alınarak Yesemek YA'nın koruma ve gelişiminin sağlanmasına yönelik temel ihtiyaçlar genel kapsamda tanımlanmıştır (Şekil 39).

Kurumlar Arası Ortak Karar Alma ve Sorumluluk Paylaşma Mekanizmalarının Oluşturulması
Alanın Tarihsel, Arkeolojik Ve Kültürel Kimliğinin Tam Olarak Tespiti ve Bu Kimliği Koruma Altına Alacak Alt ve Üst Ölçekli Plan Çalışmaları Yapılması
Alanın Kültür ve Turizm Potansiyelinin Değerlendirebileceği İşletme Politikaları ve Ziyaretçi Sunumları İle Alana Özgün Tanıtım Faaliyetleri Yürütülmesi
Miras Alanı ve Alan Geneli Doğal Yapısının Tespiti, Korunması ve İyileştirilmesini Sağlayacak Risk Önleme Faaliyetleri Yürütülmesi
Koruma Bilincinin Oluşması ve Kurumsallaşmasına Yönelik Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi
İnsan Kaynağının Geniş Tabanda Örgütlenerek Yürütülecek Sistematik Arkeolojik Araştırma Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Şekil 39: Yönetim Alanı İhtiyaçları

Aşağıda tanımlanan ihtiyaçlar arasındaki uyum, bütünlük ve etkileşim durumları göz önüne alınarak Yesemek Yönetim Alanı acil müdahale konuları belirlenmiş ve buna göre bir öncelik sıralaması yapılmıştır. Yönetim Planı öncelik sıralaması alanın mevcut durum araştırması ile paydaşların görüş ve beklentileri bütününde AYP gerekliliklerine göre hazırlanmıştır. Buna göre, Yesemek AYP 1.plan dönemini (2020-2024) kapsayacak öncelikli faaliyetler "birincil öncelikler (0-1 yıl), ikincil öncelikler (2-4 yıl), üçüncül öncelikler (4+ yıl)" olmak üzere 3 aşamada ele alınmış ve aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Yesemek YA'daki çok katmanlı karar alma mekanizmalarını bir araya getirecek ortak karar alma zeminin oluşturulması için yönetim planı en kısa sürede onaylanarak yürürlüğe girmelidir. Yesemek Sulama Göleti inşaat faaliyetlerinin miras alanına ve yönetim alanının bir kısmının doğal yapısına zarar vermiş olması, bu hususlarda inşaat faaliyetlerinin nasıl devam etmesi gerektiğinin

ortaya konmasına öncelik verilmesi gerekliliğini göstermektedir. Aynı zamanda Yesemek Sulama Göleti ile dış etkenlerden olan Tahtaköprü Barajı'nın uzun dönemde yönetim alanının sahip olduğu kültürel, fiziksel ve çevresel değerlerine olan görünür olmayan ve bilimsel çalışma sonucu tespit edilebilecek etkilerini ortaya koyacak etki değerlendirme raporlarının hazırlanarak, olası risk tespiti yapılacak konularda alınacak önlemlerin ortaya konması Yönetim Planının birincil öncelikleri arasındadır.

Tablo 27: Yönetim Planı Öncelik Sıralaması

Aşamalar	Öncelikler
Birincil Öncelikler (0-1 yıl)	Yönetim Planın Onaylanarak Yürürlüğe Girmesi
	Sosyal, Kültürel ve Çevresel Risklerin Tespit Edilmesi ve Gerekli Önlemlerin Alınması
	Koruma Öncelikli Çalışmaların Yapılması
	Araştırma Altyapısının Oluşturulması
	Mevcut Tesislerin Faaliyete Geçirilmesi
	Yerel Halka Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerinin Yürütülmesi
	Mevcut Araştırma Sonuçlarının İrdelenmesi
	Unesco Dünya Miras Listesi Başvuru Faaliyetlerinin Yürütülmesi
İkincil Öncelikler (2-4 yıl)	Unesco Dünya Miras Listesi Başvuru Faaliyetlerinin Yürütülmesi
	Yüzey Araştırmasının Tamamlanması
	Kazı Faaliyetlerine Başlanması
	Gelir Getirici ve Kaynak Yaratılmasına Yönelik Faaliyetlerin Yürütülmesi
	Yerel Kalkınma Faaliyetlerinin Yürütülmesi
	Geniş Kapsamlı Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerinin Yürütülmesi
	Tanıtım Faaliyetlerinin Yürütülmesi ve Ziyaretçi Sayısının Arttırılması
	İzleme, Değerlendirme ve Güncelleme Faaliyetlerinin Yürütülmesi
Üçüncül Öncelikler (4+ yıl)	Yönetim Planı ve Kapsamının Genişletilmesi
	Geniş Kapsamlı Bir Araştırma Sürecinin Yürütülmesi

Yesemek'te tespit edilen kültürel miras öğelerine Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi sınırlarının dışında da rastlanması hususu ile birlikte Gaziantep Üniversitesi'nden Prof.Dr. Atilla Engin ve ekibi tarafından 2019 yılı içerisinde yürütülen "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" sonuçlarına göre koruma statüsü getirilmiş alanların araştırma sonuç raporunda Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II) ve Yesemek Nekropolü (Yesemek III) tanımlanan alanları da kapsayacak şekilde genişletilmesi birincil öncelikler arasında değerlendirilmiştir. Aynı zamanda Yesemek kırsal yerleşik alanı ile Yesemek Sulama Göleti'nin tahrip ettiği alanların da koruma ihtiyacına

öncelik verilerek bu alanlara farklı derecelerde koruma statüslerinin getirilmesine yönetim planı öncelikleri arasında kabul edilmiştir.

Yesemek YA'da bugüne kadar yeterli düzeyde arkeolojik ve akademik çalışma yürütülmemiş olması, alanın geçmişten kalan tarihsel, arkeolojik ve kültürel önemi ve değerinin ortaya çıkarılması ile mevcut ve tespit edilecek değerlerin koruma yöntemlerinin belirlenmesini sağlayacak geniş kapsamlı ve katılımlı "Araştırma Projesi"nin hazırlanması ve uygulanması, Yönetim Planı'nın ikincil öncelikleri arasında ele alınmıştır. Araştırma projesinin finansmanı, Yönetim Alanı ziyaretçi sunumunun iyileştirilmesi, çevre düzenlemesi gibi konulara yönelik gelir getirici faaliyetlerin yürütülmesi ile yönetim planında görevli paydaşların bütçelerinde ayıracakları ödeneklere ek olarak, Yesemek Alan Yönetimi'ne finansman desteği sağlayabilecek kanalların kullanılarak kaynak yaratılması Yesemek YA'nın koruma ve gelişimini sağlayacak ikincil öncelikler arasında değerlendirilmiştir. Yönetim alanının kültürel miras değeri taşıması ve bu değerlerin korunması gerekliliğinin sadece idari mekanizmalar içerisinde değil, aynı zamanda sivil toplumun bileşenleri tarafından da algılanmasına yönelik eğitici ve öğretici faaliyetlerinin geliştirilerek ve genişletilerek yürütülmesi yönetim planının öncelikleri arasındadır. Bu faaliyetlerin yerelden başlamak üzere bölge ve ulusal düzeyde ele alınması, yönetim alanının algılanmasını kolaylaştıracak bir yöntem olarak değerlendirilmektedir.

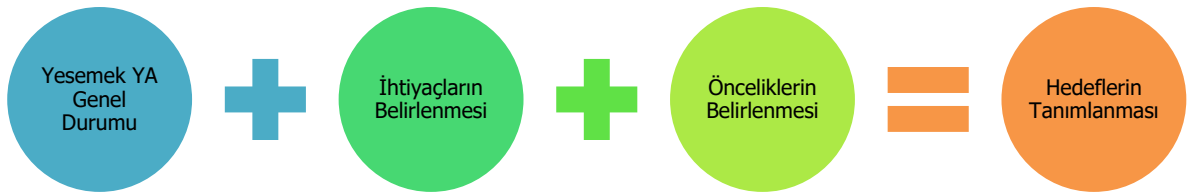
Yesemek AYP koruma, kültür ve turizm faaliyetlerine konu bileşenlerden oluşan bir yapıya sahiptir. Planın turizm bileşenini öne çıkartacak tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesine öncelik verilmesi, alanın turizm potansiyelinin en iyi şekilde değerlendirilmesinin önünü açacak bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetim planı, paydaşlarına 5 yıllık süre içerisinde yetki ve sorumluluk yüklenen "Eylem Planı"ndan oluşmaktadır. "Eylem Planı" mevcut durumlara göre hazırlanmıştır. Eylem Planının uygulanması sürecinde farklı koşulların gündeme gelmesi, paydaşların görevlerini yerine getirmemesi gibi durumlarda Yesemek Alan Yönetimi, yönetim planının değerlendirilmesi ve güncellenmesi konusunda öncelikli çalışmalar yürütecektir.

Yesemek YA'nın Yesemek kırsal yerleşimini de içersine alması durumu Yesemek halkını plandan doğrudan etkilenecek paydaşlar arasına koymaktadır. Yönetim Planı bu yönüyle yerelin sosyo-kültürel ve ekonomik gelişiminin bir aracı olarak değerlendirilebileceği hususunu gündeme getirmiştir. Yönetim alanının kontrollü ve sürdürülebilir bir yaklaşıma dayalı gelişiminin esas alınması 5 yıllık bir dönem içerisinde yürütülecek yönetim planında yerel kalkınma faaliyetlerinin plan dönemi sonlarına doğru yürütülmesi gerekliliğini ortaya çıkarmış ve yerel kalkınma faaliyetleri planın ikincil öncelikleri arasında değerlendirilmiştir.

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alması miras alanını potansiyel bir Dünya Miras Listesi adayı yapmaktadır. Alanın 2012 yılında geçici listeye dahil edilmesinden günümüze kadar geçen sürede alanda ve yakın çevresinde yürütülen inşaat faaliyetlerinin alanın sahip olduğu miras değerlerine zarar verdiği bir gerçek olarak karşımızda

durmaktadır. Bu zararın etkilerinin azaltılması ve ortadan kaldırılması gibi zararın sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi noktasında plan dönemi içerisinde yürütülecek risk önleme gibi koruma faaliyetleri ile geniş kapsamlı arkeolojik çalışmalar sonucunda yönetim alanının sahip olduğu tarihsel, arkeolojik ve kültürel kimliğine esas miras değerinin tam olarak tespit edilmesi ve bu kimliğin korunması ve sürdürülebilir bir çerçevede yaşatılmasına yönelik faaliyetlerin de yürütülmesi UNESCO Dünya Miras Listesi başvuru dosyasının hazırlanmasına önemli katkılar verecektir.

Yesemek YA ve Yesemek Tepe Yerleşimi'ni kapsayan çalışma alanının genel durumu, ihtiyaç ve önceliklerine göre "Alanın Planlanması"na yönelik hedef tanımlaması yapılmış ve Şekil 40'ta "Hedeflerin Belirlenme Süreci" gösterilmiştir.

Şekil 40: Hedeflerin Belirlenme Süreci

Yesemek AYP kapsamında tespiti yapılan ihtiyaç ve önceliklere göre Yesemek YA hedefleri ve hedeflerin öncelik sıralamaları tanımlanmıştır. Belirlenen hedefler "kısa vadeli öncelik (0-1 yıl), orta vadeli öncelik (2-4 yıl), uzun vadeli öncelik (4+ yıl)" olmak üzere 3 dönemde tanımlanmıştır (Tablo 28, Tablo 29).

Tablo 28: Hedef Tanımlaması-1

Hedef Alanı	Hedef Tanımı	Öncelik Sıralaması
Kurumsal ve Yönetimsel Yapı	Yerel Yönetimler İlgili ve Desteklerinin Sürekliliğinin Sağlanması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
	Alanda Yetkili Kurumlar Arasında Ortak Karar Alma Süreçlerinin Yürütülmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
	Yönetim Planının Alanda Yetkili Kurumların Kurumsal Stratejik Planlarına Dahil Edilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Finansman Desteklerinin Teminine Yönelik Paydaşlar ile Projeler Geliştirilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
Koruma	Miras Alanı Doğal Bitki Örtüsünün Tespiti ve Zarar Verici Bitki Örtüsünün Kaldırılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Miras Alanının Fiziki Korumasının Sağlanması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Yesemek Mahallesi Mekansal Gelişiminin Kontrol Altına Alınması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Koruma Altındaki Alanlarla Etkileşime Sahip Alanlara Koruma Statüsü Getirilmesi Hususunun İrdelenmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Yönetim Alanı Sınırlarının Genişletilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Koruma Statüsü Getirilmiş Alanların Genişletilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Yesemek Höyük'ün Fiziki Olarak Koruma Altına Alınması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Atölyenin Fiziki Olarak Koruma Altına Alınması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Eserlerin Öncelikli Mevcut Durumu ile Korunması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Koruma Projelerinin Hazırlanması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Zarar Gören Doğal Yapının İyileştirilmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Yesemek ile İlişkisi Tespit Edilebilecek Diğer Miras Alanlarının Yönetim Planının Kapsamına Dahil Edilmesi	Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
Araştırma, Kazı, Akademi	Araştırma Süreci Altyapısının Oluşturulması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Devam Eden Yüzey Araştırmasının "Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II)" Bölgesinde Yoğunlaştırılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Kurtarma Kazılarının Yapılması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
	Geniş Kapsamlı Bir Arkeolojik Araştırma Sürecinin Yürütülmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Yesemek Araştırmalarının Akademik Kaynağa Dönüştürülmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)

Tablo 29: Hedef Tanımlaması-2

Hedef Alanı	Hedef Tanımı	Öncelik Sıralaması
Ulaşım ve Erişilebilirlik	Mevcut Ulaşım Altyapısı Fiziksel Kalitesinin İyileştirilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Yeşemek'e Ulaşım Olanaklarının Arttırılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
Alanın Sunumu, Turizm, Tanıtım	Ziyaretçi Sunum Kalitesi ve Kapasitesinin İyileştirilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Ziyaretçilerin Alanda Kalış Sürelerinin Arttırılması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Ziyaretçi Sayısının Arttırılması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Alanın Görünürlük ve Tanınırlığının Arttırılması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Çevre Düzenlemesi Kalite ve Niteliğinin Arttırılması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
Plan, Uygulamalar	Mevcut Tesislerde Alanın Kimliği ile Uyumlu Mimari İyileştirmeler Yapılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	Yerel Halkın Ekonomik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Yerleşim Dokusunun ve Mekansal Kalitesinin İyileştirilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Üst Ölçekli Planlarda Alanın Kimliğini Öne Çıkartacak Düzenlemeler Yapılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Alanın Bütüncül Mekansal Koruma ve Gelişiminin Sağlanması	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
Sosyo-Ekonomik Yapı	Yerelde Koruma Hassasiyeti ve Bilincinin Güçlendirilmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)
	Yerel Halkın Ekonomik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
UNESCO, Uluslararası Sözleşmeler	Alanın Dünya Mirası Özelliklerinin Öne Çıkartacak Unsurların Tam Olarak Tespitinin Yapılması	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
	UNESCO Dünya Miras Listesi Başvuru Altyapısının Oluşturulması ve Sürecinin Yürütülmesi	Kısa Vadeli Öncelik (0-1 yıl)
		Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
	Koruma Uygulamalarında Uluslararası Sözleşmelere Dayalı Bir Süreç Yürütülmesi	Orta Vadeli Öncelik (2-4 yıl)
		Uzun Vadeli Öncelik (4+ yıl)

6. YÖNETİM PLANI

6.1. Alan Yönetimi Vizyonu

Yönetim planı, Yesemek'in sahip olduğu kültürel miras önem ve değerlerinin korunmasını garanti altına alarak, Yesemek YA esas olmak üzere Yesemek Tepe Yerleşimi'ni de kapsayacak bir alanın koruma ve kullanımı arasında sürdürülebilir bir dengenin yakalanmasını sağlayacak araçlardan biri olarak değerlendirilmiştir. Bu yaklaşıma göre hazırlanan Plan, 2020-2024 yıllarını kapsayacak 1. Plan döneminde kritik riskleri engelleyecek, temel teknik veri, yönetim ve değerlendirme altyapısını oluşturacak, alanın araştırılmasına ilişkin örgütsel, finansal ve kurumsal yapıyı inşa edecek bir yapıda planlanmıştır (Şekil 41).

Şekil 41: AYP Vizyonunun Temel Bileşenleri

Yesemek YA'nın kültürel değer ve önemi, mevcut durumu, kapasitesi ve olanaklarını temelinde, Yesemek'in miras değeri ve turizm potansiyelinin koruma, araştırma ve gelişiminin bütünselleştirildiği "Yesemek Alan Yönetim Planı Vizyonu" aşağıdaki gibidir:

"Hitit imparatorluk tarihinin sanatsal birikimini ortaya çıkaracak bilimsel araştırma örgütlenmesine dayalı olarak sürdürülebilir bir şekilde korunan ve kontrollü bir şekilde tanıtılan bir alan olarak Yesemek"

Yesemek AYP vizyonu doğrultusunda, 1. plan dönemi (2020-2024) sonunda Yesemek'in aşağıda tanımlanmış özellikleri barındıran bir alan olması hedeflenmektedir (Şekil 42).

Alanın Öyküsünün Yazılmasına Olanak Taniyan Temel Arkeolojik Ve Bilimsel Araştırmaları Başlamış
Alanın Araştırma Sürecinin Yürütülmesine Ve Gelecekte Öngörülemeyen Bilimsel Araştırmaların Potansiyelinin Değerlendirilmesine Yönelik Koruma Kapasitesine Sahip
Koruma Öncelikli Uygulamalara Olanak Sağlayan
Alanın Bugüne Kadar Gerçekleşmiş Kontrolsüz Gelişim Sürecinden Kaynaklanan Risk, Sorun Ve Potansiyellerin Değerlendirildiği
Yüzey Araştırmasının Tamamlandığı
Kazı Çalışmalarının Başladığı
Akademik İlgiye Sahip
Öncelikle Mevcut Tesislerin Faaliyet Geçirildiği
Turizm Potansiyelini Harekete Geçiren
Gaziantep Bütününde Ziyaret Edilen
UNESCO Dünya Miras Listesine Girmiş

Şekil 42: Yönetim Planı 1. Plan Dönemi Hedefleri

Yesemek AYP vizyonuna göre; 1.plan dönemi sonunda Yesemek'in koruma ve gelişimine yönelik hedefler Yesemek'in uzun dönemde aşağıda tanımlanmış özellikleri barındıran bir alan olmasını sağlaması hedeflenmektedir (Şekil 43).

Korumanın Sürekliliği Ve Sürdürülebilirliği Anlayışına Sahip
Gaziantep'te Koruma Farkındalık Ve Hassasiyetini Toplumun Bütün Bileşenlerine Yayan
Ziyaretçi Sunum Kalitesi Ve Kapasitesinin Gelişmiş Olduğu
Ziyaretçi Sayısı Gaziantep Genelinde Öne Çıkan Bir Miras Alanı Olan
Yerel Kalkınmaya Olumlu Etki Eden Ve Kalkınmanın Sürdürülebilir Bir Yapıda Olduğu
Akademik Alanda Uluslararası Düzeyde Tanınan
Akademik Eğitim Merkezi Kimliği Olan
Gaziantep Kültürel Miras Alanlarının Yönetimine Yön Veren

Şekil 43: Yönetim Planı Uzun Dönemli Hedefleri

Yesemek AYP vizyonu doğrultusunda 1.plan dönemi (2020-2024) ile uzun dönemli hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik 9 adet temel müdahale alanı belirlenmiş ve bu alanlar "Alt Plan (A)" olarak değerlendirilmiştir (Şekil 44).

A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi

- Yönetim Planının uygulama zeminini güçlendirecek kurumsal altyapının oluşturulmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A2. Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi

- Geniş kapsamlı ve uzun dönemli bir araştırma süreci altyapısının oluşturulmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A3. Koruma Planlaması

- Alanın değeri ve önemi ile uyumlu, çok yönlü ve sürekliliği olan bir koruma süreci ve uygulamalarının planlanmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A4. Risk-Kriz Yönetimi Planlaması

- Mevcut ve potansiyel risklerin tespiti, izlenmesi ve yönetilmesi ile bu risklerin etkilerinin ortadan kaldırılmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A5. Alanın İşletme Planlaması

- Alanın kültürel miras değeri ve öneminin yerel kalkınma ile bütünleştirilmesine yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A6. Alanın Ziyaretçi Planlaması

- Alanın ziyaretçi sayısının artırılmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A7. Ulaşım-Dolaşım Planlaması

- Alana erişilebilirlik ve alan içi dolaşımın niteliğinin artırılmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

A8. Tanıtım Planlaması

- Alanın ulusal ve uluslararası düzeylerde görünürlüğü ve bilinirliğinin artırılmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

9 Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması

- Yerel ve bölgesel düzeyde Alanın tanınması ve korunması ile farkındalık ve hassasiyetlerin artırılmasına yönelik politika ve eylemler bütünüdür.

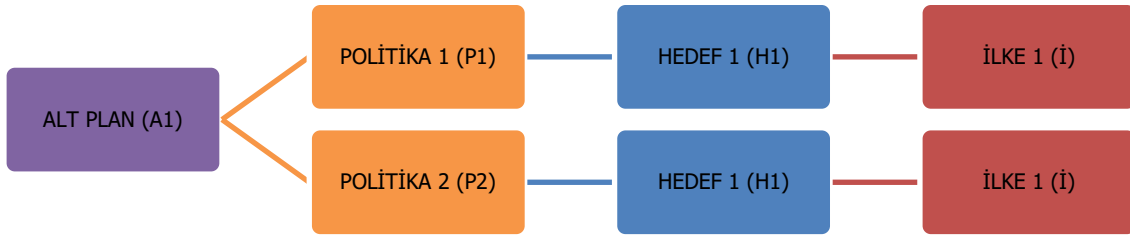
Şekil 44: Yönetim Planı Temel Müdahale Alanları

6.2. Alan Yönetimi Politika, Hedef ve Uygulama İlkeleri

Yesemek AYP politikaları, yönetim planı vizyonunun gerçekleştirilmesine yönelik Yesemek YA için belirlenmiş temel müdahale alanlarında risk ve sorunların ortadan kaldırılması ile potansiyellerin kullanılması kapsamına göre belirlenmiştir. Bu kapsama ek olarak, Gaziantep İlinde ilk kez Alan Yönetim Planı çalışmasının gerçekleştirilecek olması da dikkate alınan hususlardan biridir. Bu doğrultuda belirlenen yönetim planı politikalarının Gaziantep'in sahip olduğu diğer kültürel miras alanlarına ilişkin hazırlanacak yönetim planı çalışmalarına referans olması amaçlanmıştır.

Yesemek YA ile Yesemek Tepe Yerleşimi'ni de kapsayan çalışma alanının öncelikleri ve ihtiyaçları esasına göre ve 9 adet temel müdahale alanı "Alt Plan (A)" kapsamına göre belirlenen politikalar (P), politikalara esas hedefler (H) ve bu hedeflere esas uygulama ilkeleri (İ) aşağıdaki gibidir.

Yesemek Alan Yönetim Planı "uygulama ilkeleri (İ)" her bir müdahale alanının politikasına uygun hedeflerin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik koruma ve kullanma çerçevesinin çizildiği ilkelerden oluşmaktadır (Şekil 45).

Şekil 45: AYP Alt Plan, Politika, Hedef ve Uygulama İlkeleri İlişkisi

Yesemek AYP kapsamında belirlenen "alt planlar (A)", alt planlara ait "politikalar (P)", politikalara ait "hedefler (H)" ile politikalar ve hedeflerin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin "uygulama ilkeleri (İ)" aşağıda verilmiştir.

<u>A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi</u>
P1. İşlevselliği Yüksek Bir Kurumsal Kapasiteye Sahip, Katılımcı, Bilimsel Bilgi Birikimini Dikkate Alan Bir Yesemek Alan Yönetiminin Oluşturulması
H1. Yesemek Alan Yönetiminin Kurumsal Yapılanmasının Tamamlanması
H2. Öğrenen, Yenilikçi ve Kendini Yeniden Üreten Bir Plan Uygulama Sürecinin Gerçekleştirilmesi
H3. Yönetim Planı Paydaşları İletişim ve Etkileşiminin Sürekliliğinin Sağlanarak Karar Alma ve Uygulama Sürecinin Katılımcı Bir Yöntemle Yürütülmesi
H4. Yönetim Planının Geniş Kitlelerce Tanınmasının Sağlanması ve Planının Etkileşim Ağının Genişletilmesi
H5. Yesemek Alan Yönetiminin Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi

<u>A2. Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi</u>
P2. Sürdürülebilir, Bilimsel ve Akademik Etkileşime Dayalı Geniş Katılımlı Bir Araştırma Sürecinin Geliştirilmesi
H1. Yesemek Araştırma Projesinin Hazırlanarak Yüzey Araştırması, Koruma ve Kazı Faaliyetlerinin Sistematik ve Katılımcı Yöntemlerle Uygulanması

İ10: Yesemek'in Kuzey Suriye ve Torosların Güney Doğusundaki antik uygarlıklar için önemi ve anlamını ortaya çıkarmak için girişilecek araştırma faaliyetleri, Gaziantep ve Bölgenin bütününün birikiminin anlaşılmasına fayda sağlayacak bir akademik örgütlenme içerisinde yürütülmelidir.

İ11: Alana yönelik araştırma sürecinde, hazırlanan "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" başvuru dosyasında öngörülen sistematik yaklaşım ve kapsam esas alınmalıdır.

İ12: Alanın mevcut birikimini ve araştırma faaliyetlerini içerecek veritabanı güncel teknolojinin kullanımına uygun olmalıdır.

İ13: Yesemek Akademik Ağı, Yesemek Alan Yönetiminin Yesemek ile ilgili akademik gelişmeleri takip edebilmesi amacıyla Danışma Kurulunun öncülüğünde Gaziantep Üniversitesi ile işbirliği içerisinde oluşturulmalıdır.

İ14: Yesemek Akademik Ağı ulusal ve uluslararası kapasiteye sahip bir altyapıya sahip olmalıdır.

İ15: Yesemek Akademik Ağı araştırma alanının yapısı ve araştırmanın konusuna göre farklı disiplinleri biraraya getirmelidir.

İ16: Yesemek Akademik Ağı akademisyen, araştırmacı, öğrenci ve ziyaretçi üyelik profillerini kapsayacak bir altyapıya sahip olmalıdır.

İ17: Alan Yönetimi ve Araştırma Ekibi Yesemek Akademik Ağında paylaşılacak görüş ve taleplere hassasiyet göstermelidir.

İ18: Araştırma örgütlenmesi, alanda araştırma yürütecek ekibe teknik destek sağlanmasına dayalı olmalıdır.

İ19: Araştırma örgütlenmesinde; araştırma ekibi, destek ekibi, kaynak sağlayıcının uyumuna önem verilmelidir.

İ20: Araştırma örgütlenmesinde; teknik destek süreçleri toplantı, çalıştay ve sempozyumlar ile desteklenmesine özen gösterilmelidir.

İ21: Araştırma örgütlenmesinde destek ekibi, araştırma ekibinin ihtiyaç duyduğu alanlarda sağlanacak uzman katkılarına dayalı olmalıdır.

İ22: Alandaki bazalt kaynağının oluşum süreçleri ile taş ocağının niteliği ayrıntılı bir şekilde tespit edilmelidir. Bölgedeki diğer bazalt kaynakları ile karşılaştırması yapılmalıdır.

İ23: Stil kritiği çalışması sayısal ortamda 3 boyutlu görüntüleme ve modelleme tekniklerine uygun olarak yapılmalıdır.

İ24: Stil kritiği çalışması Yesemek ile ilişkili olduğu düşünülen diğer kültürel miras alanlarını da kapsamalıdır.

İ25: Yesemek Araştırma Projesinde, öncelikli araştırma bölgesi "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu"nda Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin doğu sınırlarından başlayıp Kilis ili sınırları içerisindeki Topallar Köyü'ne kadar uzanan ve raporda "Yesemek Tepe Yerleşmesi (Yesemek II)" olarak tanımlanan alan olmalıdır.

İ26: Yüzey araştırması tamamlanmadan kazı programı oluşturulmamalıdır.

İ27: Kazı planlaması alanın sürekli ziyaretine uygun bir yapıda olmalıdır.

İ28: Yüzey araştırması ve kazı planlaması öncelikle risk altındaki alanlarda yürütülmelidir.

İ29: Yüzey araştırması ve kazı çalışmaları sistematik ve uzun dönemli bir Araştırma Projesi kapsamına göre yürütülmelidir.

İ30: Araştırma projesinin finansmanı garanti altına alınmadan alan bütününde yüzey araştırması ve kazı çalışmalarına başlanmamalıdır.

İ31: Alanda araştırma yapacak ekip için Yesemek mahallesi konaklama alanı olarak belirlenmeli ve araştırmacıların temel ihtiyaçları Yesemek ve İslahiye'den karşılanmalıdır.

İ32: Araştırma ve kazı sonuçları Yesemek Akademik Ağı'nda güncel olarak yayımlanmasına önem verilmelidir.

İ33: Alanda yürütülecek araştırma faaliyetleri akademik eğitime uygun bir kaynak olmalı ve akademik eğitimi teşvik etmelidir.

İ34: Gaziantep Üniversitesi Uluğ Bey Yüksek Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (ULUTEM) teknolojik altyapısı ve insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi hususunda teşvik edilmelidir.

<u>A3. Koruma Planlaması</u>
P3. Alanın Koruma Yaklaşımına Yön Verecek, Üst Ölçekli Planlama Süreçleriyle Uyumlu Koruma Planlaması ve Projelendirmesi Yapılması
H1. Yönetim Alanı ve Koruma Uygulamalarının Kapsamının Genişletilmesi ile Yönetim Planının Daha Geniş Bir Alanda Uygulanmasının Sağlanması
H2. Alanın Mevcut Yesemek Yerleşimi ve Yakın Çevredeki İlişkili Tarihi Yerleşimlerle Birlikte Bütüncül Bir Yaklaşımla Ele Alınması
H3. Alandaki Eserlerin Özgün Değerleri Esas Alınarak Korunması
H4. Miras Alanı ve Yesemek Yerleşimi Etkileşim Alanında Fiziksel Çevre Kalite ve Niteliğinin Arttırılması
P4. "Yesemek Akademik Ağı"nın Oluşumuna Yönelik Ekolojik, Sosyal, Kültürel ve Fiziksel Değerlere İlişkin Sürdürülebilir ve Gelişmeye Açık Bir Uygulama Sürecinin Planlanması
H1. Çağdaş Koruma Yaklaşımlarını Esas Alan Mevcut Teknolojik Olanakların Kullanımını Sağlayan Yesemek Akademik Ağı ile Entegre Bir Yesemek Veri Tabanının Oluşturulması
H2. Yesemek'in UNESCO Dünya Miras Listesi'ne Dahil Edilmesine Olanak Sağlayacak Kurumsal, Akademik ve Bilimsel Altyapının Oluşturulması

İ35: Alanın korunması ilgisi ve konusunu kapsayan ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen yükümlülöklere uygun olmalıdır.

İ36: Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük'e kontrolsüz girişlerinin önlenmesi amacıyla fiziki önlemler arttırılmalıdır.

İ37: Üst ölçekli planlama çalışmaları alanın sürdürülebilir koruma ve kullanımına uygun bir kapsam ve nitelikte ele alınmalıdır.

İ38: Dijital veri kütüphanesi, alan ile ilgili geçmiş dönemde yürütülmüş yüzey araştırması ve kazı sonuçlarından elde edilen sonuçlar ile alanı doğrudan ve dolaylı yönlerden ilgilendiren bugüne kadarki bilimsel yayınlarının tümünün bir araya getirileceği kapsam ve nitelikte olmalıdır.

İ39: Yesemek Araştırma Başkanlığı'nın kurulmasına yönelik faaliyetler öncelikle ele alınmalıdır.

İ40: Mevcut yönetim alanı sınırlarının genişletilmesine yönelik yürütülecek çalışmada "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması" sonuçları dikkate alınmalıdır.

İ41: Alanın bütüne yönelik geliştirilecek stratejik mekânsal yaklaşımda mevcut ve yürürlükteki araştırma sonuçları esas alınmalıdır.

İ42: Koruma amaçlı imar planı, yüzey araştırması ve arkeolojik sit alanı irdelenmesi sonuçları ile Yesemek yerleşik alanını dikkate alan bir kapsama sahip olmalıdır.

İ43: Alanda yapılacak tüm araştırma ve inceleme faaliyetlerinde toprak üzerine çıkarılmış eserlerin yerlerinin değiştirilmemesi ve yapısal müdahalelerde bulunulmamalı, toprak altında yapılacak müdahalelerin öncesinde laboratuvar, jeofizik ve uzaktan algılama çalışmaları tamamlanmalıdır.

İ44: Alandaki eserlere yönelik arkeometrik çalışmalarda eserlerin tahribat düzeyi ve tahribata neden olan unsurların tespiti ve irdelemesi yapılmalıdır.

İ45: Etüt çalışmaları; malzeme analizi, doğa ve insan etkilerinin tespiti ve geçmiş yıllardaki müdahalelerin değerlendirilmesi çalışmalarına göre yapılmalıdır.

İ46: Etüt çalışmalarında; minerolojik, petrografik, jeokimyasal, fiziko-mekanik ve indeks deneyleri çalışmaları yürütülmelidir.

İ47: Eserlerin konservasyon ve restorasyonu; bu ihtiyacın tespiti esasına dayalı olmak üzere eserlerin özgün değeri ve bütünlüğüne zarar vermeyecek bir yaklaşımla yürütülmelidir.

İ48: Eserlere yönelik koruma yöntemleri eserlerin bozunmalarının tanımlanması, sınıflandırılması ve bozunma nedenlerinin tespitine uygun olarak geliştirilmeli ve alınacak önlemler bu tespitlerden elde edilecek sonuçlara göre şekillendirilmelidir.

İ49: Eserlerin koruma yöntemlerinin geliştirilmesi ve önlemlerin alınması aşamaları tecrübe ve yeterlilik sahibi uzmanların kontrolünde gerçekleştirilmelidir.

İ50: Eserlerin korunması; yüzey temizleme, tamamlama, birleştirme, taşıma, açığa çıkarma ve mevcut haliyle koruma gibi uygulamalara göre yapılmalı ve eserlerin mutlak koruma ihtiyacının tespiti göz önünde bulundurulmalıdır.

İ51: Yapısal bozunmanın söz konusu olduğu eserlerde tamamlama işlemi zaruri olmadıkça uygulanmamalıdır. Tamamlama işlemi eserin özgünlük ve bütünlüğünün muhafazasına uygun bir şekilde uygulanmalıdır.

İ52: Biyolojik ve kimyasal bozunmanın söz konusu olduğu eserlerde yüzey temizleme işleminde kesici ve delici kategorisindeki ekipmanların kullanılmamasına özen gösterilmelidir.

İ53: Eserlerin konservasyon ve restorasyonunda ihtiyaç ve öncelik sıralaması yapılmalıdır. Acil müdahale gerektirmeyen eserlerin kısa vadede mevcut haliyle korunmasına özen gösterilmelidir.

İ54: Bütünlüğü bozulmuş durumdaki eserlerin restorasyon ihtiyacının tespiti halinde bazalt taşına uygun doku ve renkte yapıştırıcı ve dolgu malzemesi belirlenmeli ve kullanılmalıdır.

İ55: Eserler üzerindeki doğal etkenlerde kaynaklı tahribatların etkisinin azaltılması ve/veya ortadan kaldırılmasına yönelik kapalı alanlarda muhafaza ve sergileme koşulları yaratılabilir. Bu yöntem kapalı alanda koruma zorunluluğunun tespiti durumunda dikkate alınmalıdır.

İ56: Eserlerin kapalı alanlara taşınması ihtiyacının tespiti halinde, taşıma işlemine yönelik olarak eserlerde bölme ve ayırma işlemleri yapılmamalıdır. Taşıma işlemi eserin bütünlüğünün korunması esasına göre gerçekleştirilmelidir.

İ57: Eserlerin muhafaza ve sunum yöntemleri miras alanın arkeolojik, kültürel ve tarihsel önemi ve değerinin tam olarak tespit edildikten sonra belirlenmelidir.

İ58: Eserlerin muhafazasına yönelik koruma örtüsü planlanması durumunda alanın miras değeri, peyzaj ve iklim özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

İ59: Doğal ve yapay koşulların eserler üzerindeki etkilerinin uzun dönemde izlenmesi sağlanmalıdır.

İ60: Toprak altındaki eserlerin açığa çıkarılması ve mevcut eserlerin sergilenmesine yönelik uygulamalarda eserlerin zarar görmesinin önlenmesi amacıyla insan gücü kullanımı yoğun olarak tercih edilmelidir.

İ61: Envanter kaydı yapılmış ve ileride tespit edilecek eserlerin sunum biçimlerinin belirlenmesinde dünya örnekleri incelenmeli, uluslararası sözleşmelerde belirtilen koruma yükümlülüklerine uyulmalıdır.

İ62: Miras alanının sahip olduğu değer tanımlaması ve alanın geçmişten günümüze ulaşan kültürel, arkeolojik ve diğer alanları da içerecek hikayesi, alan ve ilişkili olduğu yakın çevresini de kapsayacak karşılaştırmalı çalışmalara göre ortaya konmalıdır.

İ63: Miras alanı doğal yapısına uygun değerlendirilmelidir. Peyzaj oluşturma konusunda toprak altındaki eserlerin zarar görme ihtimali göz önünde bulundurulmalı, sulama ihtiyacı düşük ve kök salınımı kısa olan türler tercih edilmelidir.

İ64: Peyzaj uygulaması kültürel miras öğelerine rastlanmayan alanlarda olmak üzere çevre düzenlemesi projesi kapsamında belirlenecek kademelere göre yapılabilir. Bu uygulama ilk olarak Yesemek Sulama Göleti Projesi faaliyetleri sonucunda zarar görmüş ve kültürel miras ögesi tespit edilemeyen alanlarda yapılmalıdır.

İ65: Miras Alanı ve Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'nin kapladığı alandaki mevcut bitki örtüsünün eserlere zarar verdiğinin tespiti halinde alanın özgünlüğü ve bütünlüğüne zarar vermeden kaldırılmalıdır.

İ66: Jeofizik ve jeoradar araştırmaları tamamlanmadan alanda peyzaj korunması ve iyileştirilmesine yönelik uygulama yapılmamalıdır.

İ67: Arkeolojik kazı çalışmaları süresince miras alanına zarar verici nitelikteki iş makineleri kullanılmamalıdır.

İ68: DSİ Yesemek Sulama Göleti inşaatına ait kamyonların Miras Alanı girişindeki taşıt yolunu kullanmamaları sağlanmalıdır.

İ69: Alanın yakın çevresinde yürütülecek projelerin alana olabilecek muhtemel etkilerinin tespiti ve takibi yapılmalıdır. Zarar verici nitelikte projeler olması durumunda, bu projelerde etkilerinin kaldırılmasına yönelik toplantı, çalıştay vb. etkinlikler düzenlenerek proje değişiklikleri sağlanmalıdır.

İ70: Alanda tarımsal faaliyetlerin sürdürülerek tarım peyzajı karakterinin korunması teşvik edilmelidir.

İ71: Alanın bütünlüğünün bir parçası olan alan dışı ormanlık alanların orman dışı kullanımlara tahsisinde doğal yapıyı bozucu olmamasına yönelik lobi faaliyetlerinin yürütülmesine önem verilmelidir.

İ72: Yerleşik alan mekânsal kalitesi iyileştirilirken silüete etki eden yapıların cephelerinde mimari ve tasarım bütünlüğü sağlanmalıdır. Bu bütünlüğün sağlanmasında çevreyle uyumlu yapı malzemeleri tercih edilmelidir.

İ73: Çevre düzenlemesi projesi, Yesemek mekânsal stratejik gelişim yaklaşımı ve koruma amaçlı imar planı ilkelerini esas alacak bir yaklaşıma göre hazırlanmalıdır.

İ74: Yönetim alanında yürütülecek çevre düzenlemesi çalışmaları miras alanının doğal, arkeolojik ve jeolojik yapısının bütünlüğüne zarar vermemelidir.

İ75: Çevre düzenlemesi projesi, alandaki eserlerinin öngörünüm ve silüetlerini etkilemeyecek tasarım yaklaşımına sahip olmalıdır.

İ76: Yönetim alanının ziyaretçi sunumu alanın mevcut koruma, araştırma ve kazı ihtiyaçları da dikkate alınarak faaliyette olduğu dönem ile gelecekte varılmak istenen nokta arasında köprü kurularak yapılmalıdır.

İ77: Alanda mevcut tesislerin kullanımına öncelik verilmelidir. Yeni tesislerin yapılması konusunda acele edilmemelidir.

İ78: Miras alanı içerisinde müze, sosyal tesis gibi büyük kütleli yapılar yapılmamalıdır. Çevre düzenlemesi kapsamında tasarlanacak kentsel mobilyalar alanın niteliklerine uygun olmalı ve malzeme kullanımında yöreye ait unsurlar tercih edilmelidir.

İ79: Çevre düzenlemesi projesi kapsamında ziyaretçi evi, sergileme alanı gibi yapılar planlanması durumunda yer seçimi yaklaşımında alanın sağlıklı dolaşımına uygunluk aranmalıdır.

İ80: Ziyaretçi karşılamaya yönelik tesisler planlanması amacıyla hazırlanacak projelerde çevreyle uyumlu mimari çözümlere gidilmelidir.

İ81: Ziyaretçi sunumuna yönelik tesisler planlanırken, bu tesislerin mimari karakter ve fonksiyonlarının miras alanının faaliyetinde olduğu dönemin mimari, sanatsal ve kültürel özelliklerini betimleyen unsurları da içermesine önem verilmelidir.

İ82: Alternatif gezi güzergahı ve otopark alanları planlanırken miras alanının bütünlüğüne zarar vermemelidir.

İ83: Miras alanı içerisinde gezi güzergahı planlanması durumunda çevreyle ve yöresel mimariyle uyumlu yapı malzemeleri tercih edilmelidir.

İ84: Taş ocağı yakınında planlanacak geçici otopark alanı yüzey araştırması ve kazı çalışmalarına engel olmamalıdır.

İ85: Yüzey araştırması ve kazı çalışması tamamlanmamış alanlarda herhangi bir inşaat faaliyetine izin verilmemelidir.

İ86: Kazı faaliyetlerinden çıkacak toprak miras alanı dışında depolanmalıdır.

İ87: Miras alanı içerisinde yüzey araştırmaları tamamlanmadan ve kazı programı oluşturulmadan çevre düzenlemeye dönük kalıcı çözümler getirilmemelidir.

İ88: Yerel toplumun koruma süreçlerine aktif katılımı teşvik edilmelidir.

İ89: Araştırma sonuçlarına göre UNESCO Dünya Miras Listesi başvuru dosyasının içeriği zenginleştirilmeli ve dosya hazırlık çalışmaları hızlandırılmalıdır.

A4. Risk-Kriz Yönetimi Planlaması

P5. Alanın Bütünlüğünü Tehdit Eden Alan İçi ve Yakın Çevredeki Risklere Yönelik Önlem Alınması ve Tehditlerin Engellenmesi

H1. Sit Alanı Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilerek Alanın Kontrolsüz Kullanım ve Girişlerin Sınırlandırılması
H2. Yönetim Alanı ve Yakın Çevresindeki Baraj İnşaatı Faaliyetlerinin Yesemek'e Etkilerinin Saptanarak Kurumsal, Çevresel ve Fiziksel Düzeylerde Gerekli Önlemlerin Alınması
H3. Risk ve Kriz Yönetiminin Yerel Paydaşlarla Birlikte Yesemek Alan Yönetiminin Bütünleşik Bir Parçası Haline Getirilmesi, Alana Yönelik Tehditlere İlişkin Farkındalık Oluşturulması
H4. Yönetim Alanının Çevresel Değerlerinin Doğal Yapısına Uygun Bir Yöntemle Korunarak İyileştirilmesi

İ90: Alanın varlığına yönelik en önemli tehdit unsuru olan DSİ faaliyetlerinin etkilerinin tespitine yönelik yürütülecek faaliyetlerde toplumsal desteğin sağlanmasına yönelik kamuoyu katkısı alınmalıdır.

İ91: DSİ faaliyetlerinin miras alanları üzerindeki olumsuz etkilerinin kaldırılmasına yönelik önlemler fiziksel ve yönetsel kapsamındaki önleyici faaliyetleri içermelidir.

İ92: Alan ve yakın çevresinde risk barındıran unsurların kaldırılmasına yönelik alınacak kararlarda sorumlu kurum ve kuruluşların ortak hareket etmelerine önem verilmelidir.

İ93: Alanın yakın çevresinde yürütülecek projelerin alana olabilecek muhtemel etkilerinin tespiti ve takibi yapılmalıdır.

İ94: Alandaki risklerin yerel ve ulusal basın yayın organlarında görünürlüğünün artırılmasına özen gösterilmelidir.

İ95: DSİ faaliyeti sonucunda zarar gören doğal yapının yeniden tesis edilmesine öncelik verilmelidir.

İ96: Miras alanı dışında olup miras öğeleri tespit edilemeyen alanlardaki doğal bitki örtüsü ve dikili ağaçlar korunmalı, sürekliliği Yesemek'in öngörünüm ve silüetinin zarar görmemesi hedefi çerçevesinde değerlendirilmelidir.

İ97: Alandaki kuru otların yangın oluşturma riskine karşı temizliğine önem verilmelidir.

İ98: Alan başkanı, paydaşların süreç ile ilgili doğru bilgiye erişmesine özen göstermeli şeffaf, katılımcı ve etkili bir süreç yürütmeye özen göstermelidir.

İ99: Risklerin engellenmesi ve yönetilmesinde paydaşlar arasında ortak kararlar alınmasına önem verilmelidir.

A5. Alanın İşletme Planlaması
P6. Alanda Kontrollü Bir Şekilde Tüm Ziyaretçi Profilinin Farkındalığını Arttıracak Bir Ziyaret Deneyiminin Oluşturulması
H1. Alandaki Ziyaretçi Sayısı ve Çeşitliliğini Kontrollü Bir Şekilde Plan Dönemi İçerisinde Arttırılması ve Yılın Her Dönemindeki Dağılımını Dengeli Bir Hale Getirilmesi
P7. Yesemek Kırsal Yerleşiminin Ekonomik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilerek Mevcut Sosyo-Ekonomik Yapının İyileştirilmesi
H1. Kırsal Turizm Kapasitesinin Geliştirilmesi Yoluyla Yesemek'in Sosyo-Ekonomik Gelişimine Katkıda Bulunulması
P8. Yönetim Alanı Teknik Altyapı Kalitesinin Güncel Teknolojik İmkanlar Kullanılarak İyileştirilmesi
H1. Yesemek Mevcut Elektrik Tüketimi Altyapısının İyileştirilmesi ve Elektrik Üretimi Altyapısının Oluşturulması

İ100: Yesemek mevcut ziyaretçi profili tespiti, alanda yürütülecek çalışmalara ek olarak internet ortamındaki araştırmaları da kapsamalıdır.

İ101: Yesemek ziyaret programları eğitim, turizm ve tarım gibi alanları bütünleştirecek faaliyetler de içermelidir.

İ102: Ziyaretçi profilinin toplumun bütün katmanlarına yayılmasına önem verilmeli ve teşvik edilmelidir.

İ103: Hazırlanacak ziyaretçi programları, yerel ve bölgesel düzeyde dezavantajlı durumdaki bireylerin sosyal ve kültürel gelişimine katkı sunulmasına yönelik kapsam ve nitelikte hazırlanmalıdır.

İ104: Öncelikle yerelden ve bölgeden gelecek ziyaretçi sayısının arttırılmasına yönelik faaliyetler yürütülmelidir.

İ105: Gaziantep'in dış turizm potansiyeline Yesemek'in de dahil edilmesine yönelik turizm acentaları ve konaklama işletmeleri ile ortak projeler geliştirilmelidir.

İ106: Gaziantep geneli ve Zeugma özelindeki ziyaretçilerin Yesemek'e çekilmesine yönelik tur programları geliştirilmeli, ziyaretçilerin Yesemek'e olan ziyaretleri teşvik edilmelidir.

İ107: Miras alanının kültürel değerleri ve Yesemek'i tasvir edecek hediyelik eşyaların üretimi teşvik edilmelidir.

İ108: Yesemek ziyaretçilerinin alanda kalış süresini uzatacak faaliyetlere öncelik verilmelidir.

İ109: Uzun dönemde Yesemek'te konaklamaya dönük küçük ölçekli kırsal karakterli pansiyonculuğun gelişimi teşvik edilmelidir.

İ110: Yesemek'in turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik projeler; KOSGEB, Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu gibi kurum ve kuruluşların desteklerinden yararlanılabilecek bir altyapıya sahip olmalıdır.

İ111: Alanda yürütülecek turizm faaliyetleri, tarımsal faaliyetler ile yerel kültürleri de barındıracak unsurları içeren bir çeşitliliğe sahip olmalıdır.

İ112: Mesleki eğitim faaliyetleri, yerelde turizm altyapısının oluşumu ve gelişimine yön verecek kapsam ve nitelikte olmalıdır.

İ113: Mevcut tesislerin işletilmesine yönelik istihdam önceliği yerel halka verilmelidir.

İ114: Yesemek Araştırma Projesi kapsamında halihazırda devam eden araştırması yüzey araştırması ve yürütülecek kazı çalışmalarında destek personeli ihtiyacının karşılanmasında Yesemek halkına öncelik verilmelidir.

İ115: Alanda turizme yönelik rehberlik faaliyetlerinde geçici ve kalıcı olmak üzere iki aşamayı esas alan bir süreç yönetilmelidir.

İ116: Miras alanının altyapısının yenilenmesi ve güçlendirilmesinde çevre dostu ürünler tercih edilmelidir. Alanın aydınlatması çevre düzenlemesi projesi ile uyumlu olmalıdır.

İ117: Kısa dönemde Miras alanının enerji altyapı ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasına öncelik verilmelidir.

İ118: Uzun dönemde Yönetim Alanı bütününde enerji ihtiyacı yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmalıdır.

A6. Alanın Ziyaretçi Planlaması

P7. Yesemek'in Ziyaretçi Beklenti ve Taleplerini Karşılatabilecek Yapıda Planlanması

H1. Mevcut Ziyaretçi Sunum Kalitesi ve Niteliğinin İyileştirilerek Ziyaretçilerin Yesemek'te Kalış Sürelerinin Arttırılması

İ119: Alanın kimliği ile bağdaşmayan gelir getirici faaliyetlerden kaçınılmalıdır. Yesemek ziyaretçilerinin alanda kalış süresini uzatacak faaliyetlere öncelik verilmelidir.

İ120: Mevcutta kullanılmayan sosyal tesis, tuvalet gibi kullanımlar öncelikli olarak faaliyete geçirilmelidir ya da kaldırılmalıdır.

İ121: Turizme yönelik hediyeelik eşya satışı, yeme-içme yerleri gibi ticari birimler çevre düzenlemesi projesi hazırlanıncaya kadar geçici nitelikte olmalıdır. Bu birimlerin mahalle yerleşik alanı içerisinde kontrollü şekilde kurulmasına özen gösterilmelidir.

İ122: Ziyaretçilerin bilgilendirilmesine yönelik işitsel ve görsel olanaklar günümüz teknolojisini esas alan bir tasarım anlayışı ve malzemesine sahip olmalıdır. Bu olanaklar mevcut araştırma sonuçlarına göre alanın hikayesini aktaracak bir yaklaşımı esas alacak bir kapsama göre hazırlanmalı ve alanın bütününe yayılmalıdır. Bu projeler yüzey araştırması sonrasında hazırlanacak çevre düzenlemesi projelerinde ele alınmalıdır.

İ123: Ziyaretçi sunumuna yönelik yapılar tasarlanması durumunda; Yesemek'in faaliyette olduğu dönemdeki mekanın ruhunu yansıtacak öğelerin de kullanılmasına önem verilmelidir.

İ124: Sergileme alanı gibi ziyaretçi sunumuna yönelik yapılar tasarlanması durumunda; içerik sunumunda Yesemek'in faaliyette olduğu dönemin heykel üretimi aşamalarını yansıtacak sunumların kullanımına önem verilmelidir.

İ125: Sergileme alanı gibi ziyaretçi sunumuna yönelik yapılar tasarlanması durumunda; yüzey araştırması ve kazı çalışmaları sonrasında alanda ele geçmesi muhtemel küçük buluntuların sergilenmesi hususu değerlendirilmelidir.

<u>A7. Ulaşım-Dolaşım Planlaması</u>
P10. Alanın Ziyaretçiler Açısından Erişilebilirliğinin Arttırılması ve Dolaşımın İşlevsel Hale Getirilmesi
H1. Alanın Ulaşım ve Dolaşımının Ulaşım Ana Planı Mantiği Çerçevesinde İyileştirilmesi

İ126: Ziyaretçilerin düzenli bir toplu taşıma hizmeti ile alan erişimlerinin sağlanmasına yönelik ilgili paydaşlar arasında iş birliği kurulmasına önem verilmeli ve ziyaretçilerin bu yönde teşvik edilmesine özen gösterilmelidir.

İ127: Alana erişimde çevre dostu ulaşım modları teşvik edilmelidir.

İ128: Alana erişim sağlayan karayollarındaki görünürlüğün arttırılmasına yönelik uygulamalar Gaziantep il merkezi öncelikli olmak üzere, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Kilis aksları üzerinde yoğunlaştırılmalıdır.

İ129: Alana erişimi sağlayan mahalle yolları güvenli ve konforlu bir trafik yönetimine olanak sağlayacak fiziksel altyapıda olmalıdır.

İ130: Otopark düzenlemeleri köy yerleşik alanı içerisinde yüksek, alanın mevcut girişinde ise düşük kapasiteye sahip olacak şekilde uygulanmalıdır. Yüzey araştırması ve kazı çalışması sonuçlarına göre müze girişindeki otopark alanının işlevi ve konumu gözden geçirilmelidir.

İ131: Gezi güzergahları dezavantajlı bireylerin alanı sağlıklı bir şekilde gezmelerine olanak sağlayacak tasarımda olmalıdır.

İ132: Bisiklet ve trekking rotalarının belirlenmesinde bölgede faaliyet gösteren kulüp ve derneklerin katkıları alınmalıdır.

<u>A8. Tanıtım Planlaması</u>
P11. Alanın Yönetim Planı Vizyonunun Uluslararası ve Ulusal Kamuoyunda Sistematik Bir Yaklaşımla Benimsetilmesi
H1. Plan Dönemi Sonunda Yesemek'in Gaziantep'te Bulunan Diğer Benzer Kültürel Peyzaj Alanlarının Tanınırlığına Eriştirilmesi

İ133: Yesemek, öncelikle Gaziantep'in bir parçası olarak tanıtılmalıdır.

İ134: Uzun dönemde Yesemek'in özgünlüğünü yansıtacak unsurlar yaratılmalı ve tanıtımında bu unsurlar öne çıkarmalıdır.

İ135: Tanıtım faaliyetleri Yesemek'in tarihsel, arkeolojik ve kültürel kimliğinin ön plana çıkartılmasına uygun olmalıdır.

İ136: Tanıtım faaliyetleri Yesemek'in miras alanı olma özelliklerini oluşturan özgünlük ve bütünlük değerlerinin korunmasına yönelik olmalıdır.

İ137: Alanın tanıtım faaliyetlerinde yerel ilgili paydaşlar ile iş birliği yapılmalıdır.

İ138: Yesemek Arkeoloji ve Heykel Atölyesi; oyun, hobi, mesleki eğitim ve turizm faaliyetleri gibi geniş kapsamlı bir yaklaşımla yönetilmelidir.

İ139: Yesemek Arkeoloji ve Heykel Atölyesi; üniversite, meslek ve sivil toplum kuruluşlarının organizasyonlarına da olanak sağlayacak bir altyapıya sahip olmalıdır.

İ140: Yesemek Arkeoloji ve Heykel Atölyesi kapsamında yürütülecek faaliyetler Gaziantep geneli turizm sezonu ile paralellik göstermelidir.

İ141: Tanıtım faaliyetlerinde akademik çevrelerin de ilgisine yönelik etkinlikler düzenlenmelidir.

İ142: Yesemek Heykel Akademisinin üniversitelerin organizasyonunda uluslararası bir yapıda olmasına önem verilmelidir.

İ143: Arkeoloji ve heykeltıraşlık yaz okulu, kısa vadede ulusal uzun vadede ise uluslararası düzeydeki akademisyen ve öğrencilerin katılımına uygun bir faaliyet programına sahip olmalıdır.

İ144: Yesemek Heykel Akademisi programları, alanda yürütülecek yüzey araştırması ve kazı programı ile uyumlu olmalıdır.

İ145: Heykel Akademisi ve Yaz Okulu katılımcılarının alanın araştırılması faaliyetlerine katkı sunmalarına yönünde teşvik edilmelidir.

İ146: Heykel Akademisi ve Yaz Okulu katılımcılarının Yesemek'te konaklaması teşvik edilmelidir.

İ147: Tanıtım faaliyetleri yerelden başlamak üzere sırasıyla bölgesel, ulusal ve uluslararası kapsamlara göre sırası ile yürütülmelidir.

İ148: Yesemek'in yerel ve bölgesel tanıtımı yerel kültürel etkinlikler ile bütüncül ele alınmalıdır.

İ149: Yesemek'e olan ulusal ve uluslararası ilginin sempozyum, festival, bienal gibi etkinlikler düzenlenerek sürekliliği sağlanmalıdır.

İ150: Yesemek'in tanıtım materyalleri ve uygulamaları bütüncül ve tek kaynaklı olmalı ve alanın uzmanlarının danışmanlığında hazırlanmalıdır. Turizm acentaları ve turist rehberlerinin bu kaynaktan yararlanmasına özen gösterilmelidir.

İ151: Tanıtım faaliyetlerinde öncelikle mevcut uygulamalar ve olanaklar iyileştirilmeli ve uzun dönemde ise çeşitlendirilmelidir.

İ152: Tanıtım faaliyetlerinde yerel ve ulusal basın yayın organları ile sosyal medya kullanımı ön planda tutulmalıdır. Televizyon ve internet ortamlarına uygun tanıtım ve reklam filmleri hazırlanmalıdır. İnternet ortamında hizmet veren seyahat ve konaklama firmaları ile tanıtıma yönelik iş birliği yapılmalıdır.

İ153: Tanıtıma yönelik internet ve sosyal medya araçları öncelikli ve aktif olarak kullanılmalıdır.

İ154: GAP Sanal Tur uygulaması dijital tanıtım araçlarından biri olarak kullanılmalıdır.

İ155: Mezopotamya.travel mobil uygulamasının içeriğinin zenginleştirilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması için GAP Bölge Kalkınma İdaresi ile iş birliği yapılmalıdır.

İ156: Ulusal ve Uluslararası düzeyde faaliyet yürüten müzelerle yapılacak iş birliklerinde Zeugma ve Louvre Müzelerine öncelik verilmelidir.

İ157: Bölgesel ve yerel düzeylerde hazırlanacak kültürel rotalar çalışmasında kısa dönemde Hatay-Gaziantep aksı, uzun dönemde ise Hitit kültürünün etki ettiği Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin tamamına yönelik olmalıdır.

İ158: GAP Turu turizm paketlerinde Yesemek'e daha fazla yer verilmesi hususunda turizm acentaları teşvik edilmelidir.

İ159: Yerel düzeyde faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri ve ticaret odalarının Yesemek'in tanıtım faaliyetlerine katılımının sağlanmasına özen gösterilmelidir.

İ160: Alan ziyaretlerinde belirlenecek taşıma kapasitesinin üzerine çıkılmaması sağlanmalıdır.

A9. Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması

P12. Yesemek'in Gaziantep ve Bölge İllerindeki Halk Tarafından Tanınırlığının ve Farkındalığının Arttırılması

H1. Plan Dönemi İçinde Öncelikle Yönetim Alanı ve Yakın Çevresinde Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Çalışmaları Yürütülerek Yerel Düzeyde Koruma Hassasiyeti ve Bilincinin Güçlendirilmesi

İ161: Yesemek'in tanıtımında öncelikle yakın çevrenin, çocukların ve yerel yetkililerin eğitimi ve bilgilendirilmesine odaklanılmalıdır.

İ162: Eğitim faaliyetlerinde alanın miras değerinin korunmasına öncelik verilmelidir. Kaçak kazı ve definecilik faaliyetlerinin olumsuz etkilerinin yerel halk tarafından benimsenmesine özen ve öncelik gösterilmelidir.

İ163: Eğitim faaliyetlerinde hedef grupların bir araya getirilmesine özen gösterilmelidir.

İ164: Yerel toplumun koruma süreçlerine aktif katılımı teşvik edilmelidir.

İ165: Eğitim süreçlerine sivil toplum örgütleri ve yerel toplum kanaat önderlerinin aktif katılımına özen gösterilmelidir.

İ166: Eğitim faaliyetleri düzenli bir program dahilinde yürütülmeli, sürekli olmalı ve uzun dönemde hedef grupların gelişimi izlenmelidir.

İ167: Yesemek'in yerel, bölgesel ve ulusal düzeydeki tanınırlığının tespiti çalışması, hedef grupların alanın miras ve akademik değer tanımlamalarının bilimsel ölçümlere dayalı sonuçları içermelidir.

İ168: Tespit çalışmasında saha çalışması yürütülmeli ve internet altyapısı kullanılmalıdır.

İ169: Yesemek'in görünürlük ve tanınırlık seviyesinin yıllar içerisindeki gelişiminin tespitine yönelik yapılacak çalışma düzenli ve sürekliliği olan bir yaklaşıma göre yürütülmelidir. Bu çalışma; toplumsal, akademik çevreler ve turizm sektörü kategorilerinde yapılmalıdır.

İ170: Eğitim materyalleri hedef gruplara uygun olarak uzmanlar tarafından hazırlanmalıdır.

İ171: Dijital eğitim materyalleri hazırlanarak internet ortamında yaygınlaştırılmasına önem verilmelidir.

6.3. Alan Yönetimi Eylem Planı

Yönetim Planı "Eylem Planlaması" süreci, Yesemek AYP'nin vizyonuna uygun eylemlerin doğru zamanda, gerekli finansal desteklerin sağlanarak sorumlu paydaşlar ile uygulanmasına yönelik hazırlanmış olup 2020-2024 yılları arasındaki 5 yıllık bir dönemi kapsamaktadır (Eylem Planı 1,..., 9).

Yesemek AYP Eylem Planı; toplamda 12 politika (P), 23 hedef (H), 95 eylem (E), 171 uygulama ilkesi (İ), 11 üst proje (ÜP), 46 uygulama projesi (PR) ve 14 görevli paydaştan oluşan bir mimaride planlanmıştır (Şekil 46, Tablo 30).

Şekil 46: Eylem Planı Mimarisi

Tablo 30: Eylem Planı Mimarisi

Alt Planlar	Politika Sayısı	Hedef Sayısı	Eylem Sayısı	Uygulama İlkeleri Sayısı	Üst Proje Sayısı	Uygulama Projesi Sayısı
Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi	1	5	15	9	1	1
Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi	1	1	15	25	2	12
Koruma Planlaması	2	6	17	55	2	6
Risk- Kriz Yönetimi Planlaması	1	4	10	10	1	1
Alanın İşletme Planlaması	3	3	9	19	1	6
Alanın Ziyaretçi Planlaması	1	1	6	7	1	5
Ulaşım- Dolaşım Planlaması	1	1	6	7	1	3
Tanıtım Planlaması	1	1	10	28	1	10
Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması	1	1	7	11	1	2

Yesemek AYP Eylem Planı'nda tanımlanan eylemler; doğrudan uygulamaya dönük ve bir süreç tanımlaması olmak üzere iki kapsamda ele alınmıştır. Süreç olarak tanımlanmış eylemler üst projeler (ÜP) olarak tanımlanmış ve uygulama projeleri (PR) ile ayrıca detaylandırılmıştır.

Eylem planının "alt planlar(A)"a göre 5 yıllık plan dönemi içerisindeki uygulama zamanlamasını gösterir tablolar aşağıda verilmiştir.

Eylem Planı dahilinde 11 adet üst proje (ÜP) üretilmiştir. Bu projeler alt plan (A), politika (P) ve hedeflere (H) uygun olarak belirlenen eylemlerin (E) ayrı ayrı ya da birlikte ele alınması ile oluşturulan projeler bütünü olarak ele alınmıştır (Üst Proje 1,2).

Tablo 31: Eylem Planı Uygulama Zamanlaması

Alt Planlar	2020	2021	2022	2023	2024
Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi					
Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi					
Koruma Planlaması					
Risk- Kriz Yönetimi Planlaması					
Alanın İşletme Planlaması					
Alanın Ziyaretçi Planlaması					
Ulaşım- Dolaşım Planlaması					
Tanıtım Planlaması					
Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması					

Tablo 32: Üst Proje Bilgileri

Üst Proje	2020	2021	2022	2023	2024	Uygulama Projesi Sayısı
1 Yesemek Yönetişim Ağının Kurulması						1
2 Yesemek Araştırma Sürecinin Planlanması ve Yesemek Eserleri Koruma Yöntemlerinin Geliştirilmesi						11
3 Yesemek'in Akademik Eğitimin Bir Parçası Olarak Değerlendirilmesi						1
4 Risklerin Tespiti, Öncelik Sırasının Belirlenmesi ve Yönetilmesi						1
5 Yesemek Mekansal Gelişim Stratejisinin Hazırlanması						3
6 Yesemek Çevre Düzenlemesi Altyapısının İyileştirilmesi						13
7 Yesemek Yönetim Alanı İnsan Kaynağı İhtiyacının Karşlanması						1
8 Yesemek Yerel Ekonomik Faaliyetlerin Güçlendirilmesi ve Çeşitlendirilmesi						2
9 Yesemek Turizm Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi						10
10 Yesemek'e Erişilebilirliğin Arttırılması ve Ulaşım Olanaklarının Çeşitlendirilmesi						1
11 Arkeolojik ve Kültürel Miras Koruma Hassasiyeti ve Farkındalığının Arttırılması						2

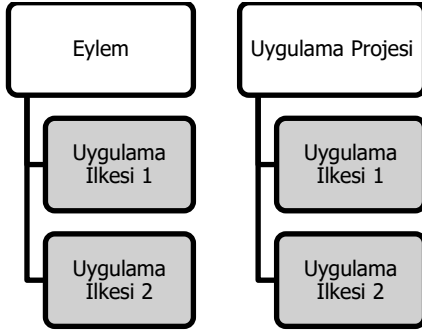
Bu üst projeler (ÜP) görevli paydaşlar tarafından doğrudan uygulanacak bir proje olmamakla birlikte her biri için ayrıca "uygulama projeleri (PR)" tanımlanmıştır (Tablo 33, Tablo 34).

Yesemek AYP kapsamında belirlenen 11 adet üst proje; alanın mevcut durumu, riskleri, sorunları ve potansiyellerini dikkate alınarak tanımlanan politika, hedef ve eylemlere yönelik projeler bütünü olarak hazırlanmıştır. (Tablo 32)

Eylem Planı kapsamında belirlenen 11 adet "üst proje (ÜP)" için 46 adet "uygulama projesi (PR)" geliştirilmiştir. Projelerin katkı sağlayacak paydaşları "paydaş analizi"nde her biri için paydaş kodu verilmiş paydaşlar uygulama projelerine aktarılarak gösterilmiştir (Uygulama Projesi 1,..., 46).

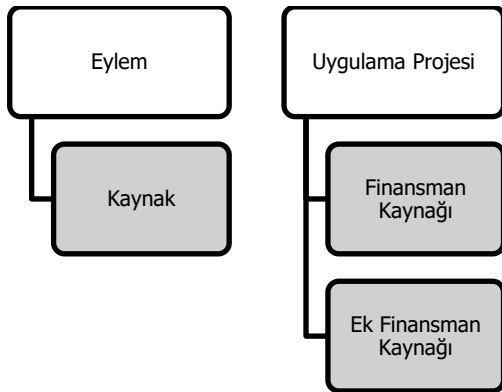
Yesemek AYP kapsamında 1.plan döneminde (2020-2024) hayata geçirilmesi planlanan 46 adet uygulama projesine ek olarak 2. plan döneminde (2024-2029) uygulanabilecek 4 adet uygulama projesi belirlenmiştir. Bu projeler 2.Etap Projeleri olarak tarif edilmiş olup, 1.Etap'ta belirlenen 46 adet projenin devamı niteliğinde ele alınmıştır (Tablo 33, Tablo 34).

Yesemek AYP eylem ve uygulama projelerinin her biri, konusu ve ilgisine göre "Yesemek AYP Uygulama İlkeleri (İ)"nde belirlenen kısıt ve çerçevede görevli paydaş tarafından projelendirilecek ve uygulanacaktır (Şekil 47).

Şekil 47: Eylemler ve Uygulama Projeleri Projelendirme Kısıtları

Yesemek AYP Eylem Planı kapsamındaki eylem ve uygulama projelerinin finansman kaynakları belirlenirken, doğrudan kaynak aktarımı yapacak kurumlar ve ek olarak finansman desteği sağlanabilecek kurum ve kuruluşlar belirlenmiştir. Buna göre iş bu rapor kapsamında yapılan "Finansman Kaynakları Araştırması" çalışmasından elde edilen sonuçlar eylem planı ve uygulama projelerinde değerlendirilmiştir. Buna göre yönetim planı finansman kaynakları eylem planında "kaynak" uygulama projelerinde ise "finansman kaynağı" ve "ek finansman kaynağı" olarak belirlenmiştir (Şekil 48).

Şekil 48: Eylemler ve Uygulama Projeleri Finansman Kaynakları

6.4. Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı

Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı; Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Yönetim Alanı'na yönelik koruma, araştırma ve kullanım uygulamalarının Alan bütününde nasıl ele alınacağını

göstermektedir. "Mekansal Yaklaşım" çalışması şematik olmakla birlikte 2 aşamalı olarak planlanmıştır. Birinci aşama Yesemek AYP kapsamında tespit edilen risk ve sorunların ortadan kaldırılması ve yönetilmesine yönelik olup ikinci aşama ise arkeolojik araştırma sürecinin Yesemek YA mekanda tanımlanmasına yöneliktir. Bu kapsamda Yesemek YA'nın korunması, geliştirilmesi ve araştırılması kapsamında belirlenen uygulamaların yönetim alanı sınırları dahilindeki mekana olan yansımaları aşağıdaki maddelerde tanımlanmıştır.

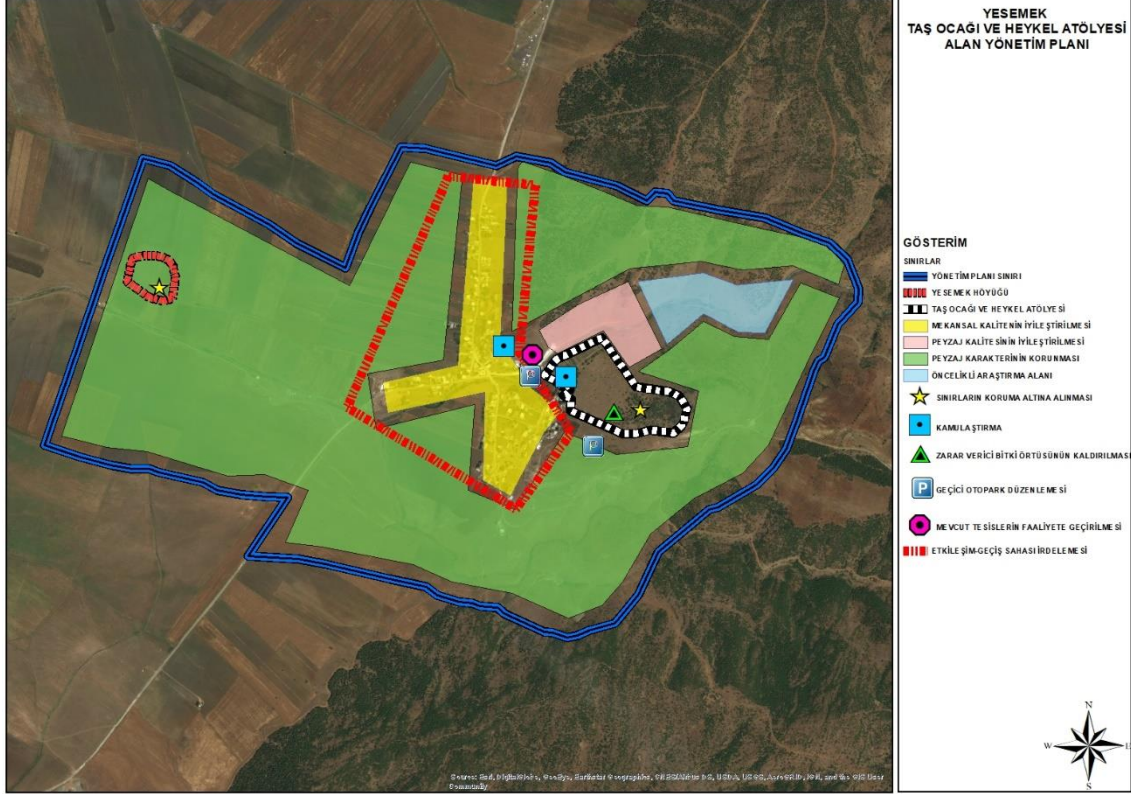
- Mevcut tesislerin faaliyete geçirilmesi; "PR.23: Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi kapsamında Alan'daki mevcut kafe, wc ve kazı evi iyileştirilerek kullanıma açılacaktır.
- Turizm amaçlı geçici mekanları oluşturulması; "PR.27: Yesemek Yöresel Ürün Satışı Altyapısının Oluşturulması Projesi" kapsamında 234 nolu parsel kamulaştırılarak alanın bir kısmında geçici büfe vb. nitelikte tarımsal ürün satış mekanları oluşturulacaktır.
- Geçici otopark düzenlemesi; "PR.24: Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi" kapsamında ziyaretçilerin alanda güvenli bir şekilde dolaşımına yönelik miras alanının girişinin batısı ve taş ocağına yakın bir bölgede geçici otopark düzenlemesi yapılacaktır. Bu kapsamda 234 nolu parsel kamulaştırılarak, çevre düzenlemesi projesi hazırlanana kadar otopark olarak kullanılmak üzere alanın bir kısmında geçici düzenlemeler yapılacaktır.
- Çevre düzenlemesi; "PR.18: Yesemek Çevre Düzenlemesi Projesi" kapsamında 234, 235 ve 244 nolu parsellerin kamulaştırılarak bu alanda müze yapısı ile ziyaretçi sunumuna yönelik tesisler planlanacaktır. Aynı zamanda uzun dönemde olmak üzere 224, 227,227,229,230 ve 231 nolu parsellerin kamulaştırılarak bu alanlar bir kısmı çevre düzenlemesi projesi kapsamında değerlendirilecektir.
- Mekânsal kalitenin iyileştirilmesi; "PR.22: İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi" ve "PR.30: Yesemek Mahallesi Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi" kapsamında Yesemek kırsal yerleşiminin dokusu ve mimari kalitesinin "PR.4: Yesemek Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi" hazırlanıncaya kadar geçici çözümler ile iyileştirilecektir.
- Sınırların koruma altına alınması; "PR.20: Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilmesi Projesi" kapsamında Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'ne dışardan kontrolsüz girişleri engellenecek ve Yesemek Höyük sınırları koruma altına alınacaktır.
- Peyzaj karakterinin korunması ve iyileştirilmesi; "PR.14: DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi" ve "Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi" kapsamında Yesemek'in mevcutta sahip olduğu tarım ve orman peyzajının baskın karakteri korunacak, DSİ 20. Bölge Müdürlüğü

faaliyetleri ile doğal yapısı tahribata uğramış, miras alanı ile etkileşimi olan alanda peyzaj kalitesi iyileştirilecektir.

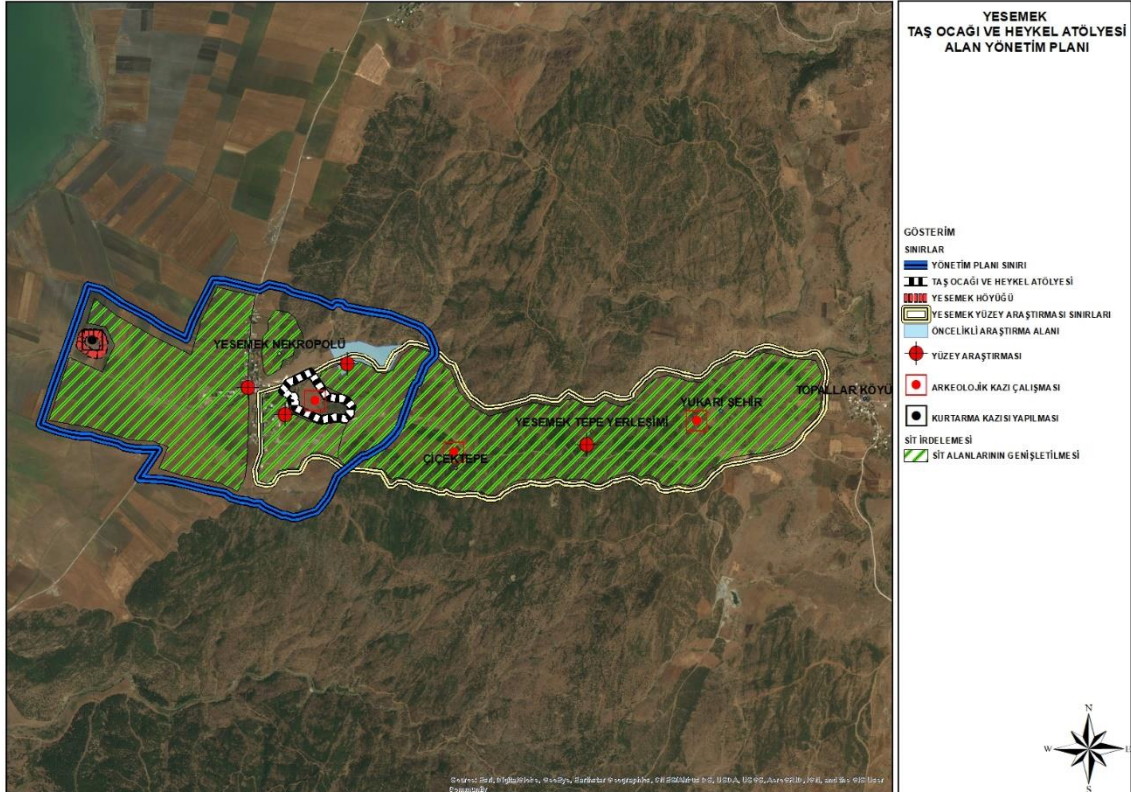
- Araştırma projesi mekan tahsisi; "PR.6: Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşıllanması" kapsamında 230 nolu parseldeki mevcutta boş olan konut ile 232 nolu parseldeki geçmişte müzeye yönelik büfe ve kafeterya olarak işletilen yapı, yüzey araştırması ve kazı çalışmalarında geçici olarak kullanılmak üzere kamulaştırılacaktır.
- Zarar verici bitki örtüsünün kaldırılması; miras alanındaki değerlere zarar verme riskine sahip doğal olmayan bitki örtüsü kaldırılacaktır.
- Etkileşim-geçiş sahası irdelenmesi; Yesemek kırsal yerleşimini kapsayan alana kısmi koruma statüsü getirilmesine yönelik çalışma yapılacaktır.
- Arkeolojik sit alanlarının genişletilmesi; "PR.15: Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi" kapsamında Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Arkeolojik Sit Alanı sınırlarının Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'ni de kapsayacak bütünlükte genişletilecek, Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin bitişiğindeki yerleşik alana ve "Yesemek Nekropol"ü olarak tanımlanan alana sit statüsü getirilecektir. Yesemek Höyük ile Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi arasında kalan alana da koruma statüsü kazandırmaya yönelik değerlendirme çalışması yapılacaktır. Bu kapsamda uzun dönemde olmak üzere 224,227,227,229,230 ve 231 nolu parsellerin kamulaştırılarak bu alanlar mevcut 1.derece Arkeolojik Sit Sınırları kapsamına alınacaktır.
- Yönetim alanı sınırlarının genişletilmesi; "PR.16: Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi" kapsamında Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'ni kapsayacak bütünlükte genişletilecektir.
- Yüzey Araştırması; Yesemek Sulama Göleti tahribatına maruz kalmış alan ile miras alanı ve bitişiğindeki yerleşim alanını kapsayan alanlar ile Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'nin tamamı öncelikli yüzey araştırması alanı olarak belirlenecek, Yesemek yerleşik alanının ise öncelikle Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi bitişiğindeki alan olmak üzere yerleşik alanın tamamında yüzey araştırması yapılacaktır.
- Kurtarma kazısı yapılması; Yesemek Sulama Göleti havzasından kaldırılan toprak katmanının depolandığı alan, Yesemek Höyük'ün Tahtaköprü Barajından kaynaklı su baskını altında kalma riskini taşıması nedeniyle Höyük ve Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'nde "Çiçektepe" olarak tanımlanmış alan ile Yesemek Deresi boyunca Yesemek Sulama Göleti'nin etki ettiği kesimde tespit edilen duvar kalıntılarının bulunduğu alanlar öncelikli araştırma alanları olarak değerlendirilecek ve kurtarma kazıları yapılacaktır.
- Arkeolojik kazı çalışması; Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'nde "Çiçektepe" ve "Yukarı Şehir" olarak tanımlanmış alanlar kazı çalışması yapılacak öncelikli alanlar olacaktır. Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nin tamamında arkeolojik kazı faaliyeti

yürütülecek olup Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II)'nin Atölye ile ilişkisinin tespiti sonrasında kazı başlayacaktır (Harita 45, Harita 46).

Harita 45: Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı - 1

Harita 46: Eylem Planı Mekansal Yaklaşımı - 2

EYLEM PLANI

Eylem Planı 1: A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi	P1. İşlevselliği Yüksek Bir Kurumsal Kapasiteye Sahip, Katılımcı, Bilimsel Bilgi Birikimini Dikkate Alan Bir Yesemek Alan Yönetiminin Oluşturulması	H1. Yesemek Alan Yönetiminin Kurumsal Yapılanmasının Tamamlanması	E1. Alan Yönetim Yapısında Görev Yapacak Personelin Görevlendirilmesinin Yapılması	2020	Yesemek Alan Yönetimi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E2. Çalışma Mekanının Belirlenmesi, Gerekli Tefrişat ve Donanımın Sağlanması	2020			
			E3. Çalışma Tüzüğü'nün Hazırlanarak Onaylanması	2020			
		H2. Öğrenen, Yenilikçi ve Kendini Yeniden Üreten Bir Plan Uygulama Sürecinin Gerçekleştirilmesi	E1. Yönetim Planının Onaylanarak Uygulanmaya Başlanması	2020	Yesemek Alan Yönetimi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Valiliği
			E2. Yönetim Planı İzleme ve Değerlendirme Çalıştaylarının Yapılması	2020 Dâhil Her Yıl			
			E3. Yönetim Planı Faaliyet Raporlarının Hazırlanması	2020 Dâhil Her Yıl			
			E4. Bir Sonraki Beş Yıllık Yönetim Planı Hazırlık Çalışmalarının Başlatılması	2024			
		H3. Yönetim Planı Paydaşları İletişim ve Etkileşiminin Sürekliliğinin Sağlanarak Karar Alma ve Uygulama Sürecinin Katılımcı Bir Yöntemle Yürütülmesi	E1. Yesemek Paydaşları İletişim Altyapısının Kurulması	2020	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E2. Yönetim Planının Onaylanarak Görevli Paydaşların Kurumsal Stratejik Planlarında Tanımlanması	2020	Yesemek Alan Yönetimi	İlgili Paydaşlar	İlgili Paydaşlar
			E3. Yönetim Planı Mali Kaynaklarının Yaratılmasına Yönelik Projeler Geliştirilmesi	2020 Dâhil Her Yıl	Yesemek Alan Yönetimi	İlgili Paydaşlar	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Valiliği
		H4. Yönetim Planının Geniş Kitlelerce Tanınmasının Sağlanması ve Planının Etkileşim Ağının Genişletilmesi	E1. Yönetim Planının Yerel, Bölgesel ve Ulusal Düzeylerde Yazılı ve Görsel Medya ve İnternet Olanakları Kullanılarak Kamuoyuna Duyurulması	2020	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı, İslahiye Belediyesi, Medya	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E2. Yönetim Planının Tanıtımına Yönelik Yerelde Faaliyet Gösteren Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Özel Sektör ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Katılacağı Bir Konferans Düzenlenmesi	2020	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı, İslahiye Belediyesi, Medya	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
		H5. Yesemek Alan Yönetiminin Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi	E1. Yesemek Alan Yönetimi Personeline Kapasite Geliştirme Eğitimlerinin Yapılması	Her İki Yılda Bir	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Valiliği, AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Yesemek Alan Yönetimi Deneyiminin Yesemek Ağı ve Diğer Alan Yönetimleriyle Paylaşılması	Plan dönemi içinde bir kez	Yesemek Alan Yönetimi		
			E3. Yesemek Alan Yönetiminin Etki Alanının Geliştirilmesi İçin Merkezi ve Yerel Yönetimler Düzeyinde Lobi Faaliyetlerinin Yürütülmesi	2020 Dâhil Her Yıl	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi		

Eylem Planı 2: A2. Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A2. Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi	P2. Sürdürülebilir, Bilimsel ve Akademik Etkileşime Dayalı Geniş Katılımlı Bir Araştırma Sürecinin Geliştirilmesi	H1. Yesemek Araştırma Projesinin Hazırlanarak Yüzey Araştırması, Koruma ve Kazı Faaliyetlerinin Sistemik ve Katılımcı Yöntemlerle Uygulanması	E1. Yönetim Alanı İçerisinde Yürütülecek Araştırma Süreçlerine Destek Olunması Amacıyla Bir Araştırma Planı ve Destek Programının Hazırlanması	2020	Gaziantep Üniversitesi	AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi, Türk Tarih Kurumu, Bağışta Bulunan Kuruluşlar
			E2. Yesemek Araştırma Başkanlığının Kurulması	2020	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi	Yesemek Akademik Ağı	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi
			E3- Yüzey Araştırması İçin Gerekli Teknik Araç Gereç ve Donanımın Temin Edilmesi	2020	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Bağışta Bulunan Kuruluşlar
			E4. Kurtarma Kazılarının Yapılması	2020	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği, İslahiye Belediyesi
			E5. Araştırma Planına Konu Sınırları Kapsayan Alanın Güncel Sayısal Haritalama Çalışmasının Tamamlanması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E6. Araştırma Alanı ve Eserlerin Sayısal Ortamda 3D Modelleme Çalışmalarının Yapılması	2021	Gaziantep Üniversitesi	AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E7. Araştırma Alanı ve Yakın Çevresi Jeolojik Yapısının Tespiti Çalışmasının Tamamlanması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E8. Alandaki Eserlerin Stil Kriğinin Netleştirilmesine Yönelik Çizim ve Modellemelerinin Yapılması, Envanter Çalışmasının Güncellenmesi	2021-2022	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Röle ve Anıtlar Müdürlüğü	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Prohistrya ve Önsya Arkeolojisi Anabilim Dalı, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müze Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi, TÜBİTAK
			E9. Yesemek Akademik Ağı'nın Oluşturulması	2021	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Valiliği	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Valiliği, TÜBİTAK
			E10. Araştırma Alanında Jeofizik ve Jeoradar Araştırmaların Tamamlanması	2021	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi
			E11. Alandaki Eserlere Yönelik Arkeometri ve Laboratuvar Analiz Çalışmalarının Tamamlanması	2021-2022	Gaziantep Üniversitesi	Yesemek Akademik Ağı, AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi, TÜBİTAK
			E12. Araştırma Alanında Yüzey Araştırmalarının Tamamlanması	2022	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği, Gaziantep Üniversitesi
			E13. Yüzey Araştırmaları Sonuçların Duyurulması, Akademik Makaleler Hazırlanması, Uluslararası Sempozyum Düzenlenmesi	2022	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Yesemek Akademik Ağı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, AB-Türkiye Anadolu Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi
			E14. Arkeolojik Kazı Çalışması Kazı Evi, Konaklama, Depolama vb. Tesis İhtiyaçlarının Karşlanması	2020-2023	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Valiliği	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, Bağışta Bulunan Kuruluşlar
			E15. Alanda Arkeolojik Kazıların Başlatılması	2023	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi, Türk Tarih Kurumu, Bağışta Bulunan Kuruluşlar

Eylem Planı 3: A3. Koruma Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A3. Koruma Planlaması	P3. Alanın Koruma Yaklaşımına Yön Verecek, Üst Ölçekli Planlama Süreçleriyle Uyumlu Koruma Planlaması ve Projelendirmesi Yapılması	H1. Yönetim Alanı ve Koruma Uygulamalarının Kapsamının Genişletilmesi ile Yönetim Planının Daha Geniş Bir Alanda Uygulanmasının Sağlanması	E1. Yönetim Alanı ve Yakın Çevresini Kapsayacak Alanda Sit Sınırlarının İrdelenmesi ve Koruma Altına Alınmış Alanların Genişletilmesi	2020-2022	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Sit Sınırları İçerisinde Kalacak Özel Mülkiyetteki Alanların Kamulaştırılması	2020-2022	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E3. Yönetim Alanı Sınırlarının Genişletilmesi	2020	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
		H2. Alanın Mevcut Yesemek Yerleşimi ve Arkeolojik Sit Alanları ile Bütüncül Bir Yaklaşımla Ele Alınması	E1. Yesemek Yerleşik Alanı Mekansal Kalitesinin İyileştirilmesine Yönelik Kısmi Düzenlemeler Yapılması	2021-2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E2. Yesemek Mekânsal Strateji Yaklaşımının Geliştirilmesi ve Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E3. Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı ve Diğer Üst ölçekli Planlar ile Uyumlaştırma Çalışmalarının Yapılması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
		H3. Alandaki Eserlerin Özgün Değerleri Esas Alınarak Korunması	E1. Yesemek Eserleri Konservasyon ve Restorasyon İhtiyacının Araştırılması	2021-2022	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği
			E2. Yesemek Eserleri Koruma Yöntemlerinin Geliştirilmesi ve Önlemlerin Alınması	2022-2024	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü	Gaziantep Müze Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müze Müdürlüğü, Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Uluslararası Topluluklar	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği
		H4. Miras Alanı ve Yesemek Yerleşimi Etkileşim Alanında Fiziksel Çevre Kalite ve Niteliğinin Arttırılması	E1. Miras Alanında Geçici Çevre Düzenlemesi Uygulamalarının Yapılması	2020-2021	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Çevre Düzenlemesi Projesinin Revize Edilmesi	2022	Gaziantep Valiliği	Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Valiliği
			E3. Çevre Düzenlemesi Uygulamaları Kapsamında Özel Mülkiyetteki Alanların Kamulaştırılması	2022-2024	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	İslahiye Belediyesi, İslahiye Kaymakamlığı	Gaziantep Valiliği, Kültür ve Turizm Bakanlığı
	P4. "Yesemek Akademik Ağı"nın Oluşumuna Yönelik Ekolojik, Sosyal, Kültürel ve Fiziksel Değerlere İlişkin Sürdürülebilir ve Gelişmeye Açık Bir Uygulama Sürecinin Planlanması	H1. Çağdaş Koruma Yaklaşımlarını Esas Alan Mevcut Teknolojik Olanakların Kullanımını Sağlayan Yesemek Akademik Ağı ile Entegre Bir Yesemek Veri Tabanının Oluşturulması	E1. Uydu Görüntüleme Tekniklerine Dayalı, 3 Boyutlu Modellemeye Uygun Coğrafi Bilgi Sistemi Tabanlı Bir Veri Tabanı Donanım ve Yazılım Altyapısının Oluşturulması	2020-2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi	İpekyolu Kalkınma Ajansı
			E2. Yesemek ve İlişkili Olduğu Coğrafyayı Kapsayan Mevcut Akademik ve Bilimsel Çalışmaların Biraraya Getirilmesi	2021-2022	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E3. Yesemek Yazılı ve Sözlü Tarihinin Araştırılması	2021	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E4. Dijital Ortamda Yesemek Arşiv ve Kütüphanesinin Oluşturulması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı
		H2. Yesemek'in UNESCO Dünya Miras Listesi'ne Dahil Edilmesine Olanak Sağlayacak Kurumsal, Akademik ve Bilimsel Altyapının Oluşturulması	E1. Yesemek'te Yürütülecek Araştırmaların Sonucunda Elde Edilecek Veriler Işığında, Geçici Liste Başvurusunda Yapılan Tanımların Gözden Geçirilmesi, Adaylık Süreci İçin Gerekli Üstün Evrensel Değer Gibi Tanımların Yapılması	2021-2022	Yesemek Alan Yönetimi, Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Alanda Elde Edilecek Akademik Araştırma Sonuçlarından Yola Çıkılarak Alanın UNESCO Dünya Miras Listesi Adaylık Dosyası Başvuru Hazırlıklarının Yapılması	2021-2022	Yesemek Alan Yönetimi, Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi, Uluslararası Topluluklar	Kültür ve Turizm Bakanlığı

Eylem Planı 4: A4. Risk- Kriz Yönetimi Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A4. Risk- Kriz Yönetimi Planlaması	P5. Alanın Bütünlüğünü Tehdit Eden Alan İçi ve Yakın Çevredeki Risklere Yönelik Önlem Alınması ve Tehditlerin Engellenmesi	H1. Sit Alanı Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilerek Alanın Kontrolsüz Kullanım ve Girişlerin Sınırlandırılması	E1. Yesemek Höyük Sınırlarının Fiziki Olarak Koruma Altına Alınması	2020	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Yesemek Mahalle Muhtarlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Müze Mevcut Sınırlarının Mevcut Fiziki Koruma Altyapısının Yenilenmesi	2020	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Yesemek Mahalle Muhtarlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
		H2. Yönetim Alanı ve Yakın Çevresindeki Baraj İnşaatı Faaliyetlerinin Yesemek'e Etkilerinin Saptanarak Kurumsal, Çevresel ve Fiziksel Düzeylerde Gerekli Önlemlerin Alınması	E1. DSİ Faaliyetlerine Yönelik Bir Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması	2020	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	Gaziantep Üniversitesi	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü
			E2. DSİ 20. Bölge Müdürlüğü Faaliyetlerinin Etki Değerlendirme Raporu Sonuçlarına Kadar Durdurulması	2020	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği, Sivil Toplum Kuruluşları, Kültür ve Turizm Bakanlığı	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü
			E3. Etki Değerlendirme Raporu Sonuçlarına Göre Yesemek Sulama Göleti Projesi Revizyonlarının Yapılması, Projenin İptal Edilmesi ve/veya İlgili Önlemlerin Alınması	2020	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Üniversitesi, Yesemek Halkı, Sivil Toplum Kuruluşları	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü
		H3. Risk ve Kriz Yönetiminin Yerel Paydaşlarla Birlikte Yesemek Alan Yönetiminin Bütünleşik Bir Parçası Haline Getirilmesi, Alana Yönelik Tehditlere İlişkin Farkındalık Oluşturulması	E1. Kaçak Kazı ve Defineciliğe Karşı Eğitim Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Güvenlik Önlemlerinin Alınması	2020 ve Sonrası Her Yıl	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep İl Jandarma Alay Komutanlığı, İslahiye İlçe Jandarma Komutanlığı, İslahiye İlçe Emniyet Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği
			E2. Alana Özgü Riskleri Dikkate Alan Bir Risk/Kriz Yönetim Planının Oluşturulması	2021	Gaziantep Üniversitesi	Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
		H4. Yönetim Alanının Çevresel Değerlerinin Doğal Yapısına Uygun Bir Yöntemle Korunarak İyileştirilmesi	E1. Yönetim Alanı İçerisinde Yangın Su Depolarının ve Pompa İstasyonlarının Oluşturulması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E2. Miras Alanı Doğal Bitki Örtüsünün Tespit Edilmesi Ve Alana Zarar Verici Nitelikteki Bitki Örtüsünün Kaldırılması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E3. Yönetim Alanı Sınırlarını Kapsayan Peyzaj Koruma ve İyileştirme Projesinin Hazırlanması ve Uygulanması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi

Eylem Planı 5: A5. Alanın İşletme Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A5. Alanın İşletme Planlaması	P6. Alanda Kontrollü Bir Şekilde Tüm Ziyaretçi Profiline Farkındalığını Arttıracak Bir Ziyaret Deneyiminin Oluşturulması	H1. Alandaki Ziyaretçi Sayısı ve Çeşitliliğini Kontrollü Bir Şekilde Plan Dönemi İçerisinde Arttırılması ve Yılın Her Dönemindeki Dağılımını Dengeli Bir Hale Getirilmesi	E1. Yesemek Mevcut Ziyaretçi Profili Tespit Çalışmasının Yapılması	2020-2024	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E2. Turizm Ürün ve Etkinlik Geliştirme Çalıştaylarının Düzenlenmesi	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı
			E3. Ziyaretçi Rehberi Hizmet Programı Oluşturulması ve Rehber İstihdam Edilmesi	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi	İslahiye Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Valiliği, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E4. Farklı Sosyal Gruplara Yönelik Alternatif Ziyaretçi Deneyim Programlarının Oluşturulması	2022	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
	P7. Yesemek Kırsal Yerleşiminin Ekonomik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilerek Mevcut Sosyo-Ekonomik Yapının İyileştirilmesi	H1. Kırsal Turizm Kapasitesinin Geliştirilmesi Yoluyla Yesemek'in Sosyo-Ekonomik Gelişimine Katkıda Bulunulması	E1. Araştırma Projesi Saha Destek Personeli İhtiyacının Karşlanması	2021	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı
			E2. Yerelde Turizm Hizmetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Yesemek Halkına Mesleki Eğitim Verilmesi	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi	Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı
			E3. Köy Yerleşiminin Eko-Turizm ve Tarımsal Rekreasyon Kapasitesinin Geliştirilmesi İçin (Konaklama, Gününbirlik Turizm, Yöresel Ürünler Satışı) Projeler Hazırlanması	2021-2023	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Valiliği, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOSGEB, Bağışta Bulunan Kuruluşlar
	P8. Yönetim Alanı Teknik Altyapı Kalitesinin Güncel Teknolojik İmkanlar Kullanılarak İyileştirilmesi	H1. Yesemek Mevcut Elektrik Tüketimi Altyapısının İyileştirilmesi ve Elektrik Üretimi Altyapısının Oluşturulması	E1. Miras Alanı Aydınlatma Altyapısının Oluşturulması	2022	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği
			E2. Yönetim Alanı Elektrik İhtiyacının Karşılmasına Yönelik Yenilenebilir Enerji Üretimi Altyapısının Kurulması	2024	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü	Gaziantep Valiliği, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, İpekyolu Kalkınma Ajansı

Eylem Planı 6: A6. Alanın Ziyaretçi Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A6. Alanın Ziyaretçi Planlaması	P9. Yesemek'in Ziyaretçi Beklenti ve Taleplerini Karşılatabilecek Yapıda Planlanması	H1. Mevcut Ziyaretçi Sunum Kalitesi ve Niteliğinin İyileştirilerek Ziyaretçilerin Yesemek'te Kalış Sürelerinin Arttırılması	E1. Mevcut Tesislerin Faaliyete Geçirilmesi	2020	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E2. Müze Ziyaretçi Girişi Fiziki Mekanının Oluşturulması	2020	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E3. Mevcut Kazı Evinin Yakınındaki İki Binanın Kamulaştırılarak Tesis Amaçlı Kullanılması	2020	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E4. Alan İçinde Ziyaretçilerin Yiyecek ve İçecek İhtiyaçlarını Karşılacak, Yerel Halkın Ürünlerinin Pazarlanabileceği Seyyar Satış Birimlerinin Oluşturulması	2020	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Müze Müdürlüğü, Yesemek Mahalle Muhtarlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOSGEB
			E5. Mevcut Ziyaretçi Bilgilendirme Tabelalarının Yenilenmesi ve Sayısının Arttırılması, Yesemek Höyük Bilgilendirme Tabelasının Hazırlanması	2021-2022	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı
			E6. Müze İnternet Altyapısı ve Kablosuz İletişim Ağına Kurulması	2022-2023	Gaziantep Müze Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı

Eylem Planı 7: A7. Ulaşım- Dolaşım Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A7. Ulaşım- Dolaşım Planlaması	P10. Alanın Ziyaretçiler Açısından Erişilebilirliğinin Arttırılması ve Dolaşımın İşlevsel Hale Getirilmesi	H1. Alanın Ulaşım ve Dolaşımının Ulaşım Ana Planı Mantığı Çerçevesinde İyileştirilmesi	E1. Yesemek Mahallesi Taşıt Yolu Fiziksel Kalitesinin İyileştirilmesi	2020	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Yesemek Mahalle Muhtarlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E2. Köy Yerleşim Alanının Girişi ve Miras Alanının Girişinde Geçici Otopark Alanlarının Oluşturulması	2020	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Yesemek Mahalle Muhtarlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E3. Gaziantep ve Komşu İller-İlçeler Çıkışlı Ziyaretler İçin Haftanın Belli Günlerinde Toplu Taşım Olanağı Sağlanması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi
			E4. Yönetim Alanı İçi ve Dışı Ulaşım Planı Hazırlanması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E5. Yakın Çevredeki İller, İlçeler Ve Gaziantep Kent Merkezinden Başlayarak Alana Erişen Bisiklet Ve Trekking Rotalarının Belirlenmesi Ve Duyurulması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E6. Bisiklet ve Trekking Rotalarının İşaretlenmesi ve Düzenlemelerinin Yapılması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi

Eylem Planı 8: A8. Tanıtım Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A8. Tanıtım Planlaması	P11. Alanın Yönetim Planı Vizyonunun Uluslararası ve Ulusal Kamuoyunda Sistematik Bir Yaklaşımla Benimsetilmesi	H1. Plan Dönemi Sonunda Yesemek'in Gaziantep'te Bulunan Diğer Benzer Kültürel Peyzaj Alanlarının Tanınırlığına Eriştirilmesi	E1. Mevcut Web Sitesinin Güncellenerek İşletme ve Ziyaretçi Planları ile Uyumlu Bir İnternet Portalının Dönüştürülmesi	2020	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Sivil Toplum Kuruluşları	İpekyolu Kalkınma Ajansı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E2. Bölgenin İlkokul, Ortaokul, Liseleri ile Üniversitelerin İlgili Bölümlerinin Öğrencilerine Tanıtım Turları Düzenlenmesi	2020 ve Sonrası Her Yıl	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	İslahiye Belediyesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı
			E3. Alanının Kültür ve Turizm Tanıtım Planının Hazırlanması	2021	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları, Medya	İpekyolu Kalkınma Ajansı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E4. Alanın Tanıtımında Kullanılacak Amblem ve Logo Yarışması Açılması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, Medya	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E5. Yesemek Tanıtım ve Reklam Filmleri ile Dergi, Broşür vb. Materyallerin Hazırlanması	2021	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği, Sivil Toplum Kuruluşları, Medya	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E6. Mevcut Uluslararası ve Ulusal Müzelerde Alan Tanıtımının Yapılmasını Sağlayacak Sergi, Replika ve Tanıtım Materyalleri Yerleştirilmesi ve Dağıtımının Gerçekleştirilmesi	2022	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep Müze Müdürlüğü	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Gaziantep Valiliği
			E7. GAP Bölgesi ve Hatay-Gaziantep Yöresi Geç-Hitit Devletleri Dönemi Miras Alanlarını Kapsayan Kültürel Rota Çalışmasının Yapılması	2022	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gaziantep Üniversitesi, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E8. Arkeoloji ve Heykeltraşlık Yaz Okulu Programlarının Düzenlenmesi	2022 ve Sonrası Her Yıl	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi
			E9. Yesemek Heykel Akademisinin Kurulması	2022	Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi
			E10. Ulusal ve Uluslararası Ölçekte Heykel Festivalinin Düzenlenmesi	2024	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, TÜRSAB GAP Yöre Temsil Kurulu, Sivil Toplum Kuruluşları	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Eylem Planı 9: A9. Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması

Alt Plan	Politika	Hedef	Eylemler	Zaman Planı	Görevli Paydaş	Katkıda Bulunacak Paydaşlar	Kaynak
A9. Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması	P12. Yesemek'in Gaziantep ve Bölge İllerindeki Halk Tarafından Tanınırlığının ve Farkındalığının Arttırılması	H1. Plan Dönemi İçinde Öncelikle Yönetim Alanı ve Yakın Çevresinde Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Çalışmaları Yürütülerek Yerel Düzeyde Koruma Hassasiyeti ve Bilincinin Güçlendirilmesi	E1. Alana İlişkin Gaziantep ve Bölgesinde Bilinç ve Bilgi Düzeyinin Bilimsel Yöntemlerle Ölçülmesi	2020 Ve Sonrası Her Yıl	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı
			E2. Bilinçlenme ve Bilgilenme Amacıyla Tanıtım Planı ile Uyumlu Bir Eğitim Stratejisinin Hazırlanması	2020	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı
			E3. Alana İlişkin Olarak Uygulanacak Eğitimlerin Farklı Hedef Kitlelerine Uygun Materyallerinin Hazırlanması ve Basılması	2020 Ve Sonrası Her Yıl	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
			E4. Alana İlişkin Eğitici Çocuk Kitabı Hazırlanarak Bastırılması ve Lise Öncesi Eğitim Okullarına Dağıtılması	2020 Ve Sonrası Her Yıl	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	Gaziantep İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı
			E5. Yesemek ve Yakınında Bulunan Tüm Mahalle Muhtarlarına Eğitim Verilmesi	2020 Ve Sonrası Her Yıl	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Kaymakamlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E6. Alanda ve Yakınında Bulunan Asayiş ve Güvenlik Birimlerine Eğitim Verilmesi	2020 Ve Sonrası Her Yıl	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep İl Jandarma Alay Komutanlığı, İslahiye İlçe Jandarma Komutanlığı, İslahiye İlçe Emniyet Müdürlüğü	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
			E7. Alanda Yetkili Kurum ve Kuruluşlara Eğitim Verilmesi	Her İki Yılda Bir	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Kaymakamlığı	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

ÜST PROJELER

Üst Proje 1: Üst Projeler (1-6)

YESEMİK ALAN YÖNETİM PLANI - ÜST PROJELERİ - 1				
ÜST PROJE KODU	PROJE ADI	UYGULAMA PROJESİ KODU	PROJE ADI	PROJE UYGULAMA ETABI
ÜP.1	Yesemek Yönetişim Ağının Kurulması	PR.1	Yesemek Platformunun Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.2	Yesemek Araştırma Sürecinin Planlanması ve Yesemek Eserleri Koruma Yöntemlerinin Geliştirilmesi	PR.2	Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.3	Yesemek Çağrısı Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.4	Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.6	Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşıllanması	1. ETAP (2020-2024)
		PR.7	Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.8	Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.9	Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.10	Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.11	Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.12	Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.13	Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.49	Yesemek Koruma Uygulama Rehberinin Hazırlanması Projesi	2. ETAP (2025-2029)
ÜP.3	Yesemek'in Akademik Eğitimin Bir Parçası Olarak Değerlendirilmesi	PR.5	Yesemek Yaz Okulu ve Heykel Akademisinin Kurulması	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.4	Risklerin Tespiti, Öncelik Sırasının Belirlenmesi ve Yönetilmesi	PR.14	DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.5	Yesemek Mekansal Gelişim Stratejisinin Hazırlanması	PR.15	Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.16	Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.17	Yesemek Yönetim Alanı Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.6	Yesemek Çevre Düzenlemesi Altyapısının İyileştirilmesi	PR.18	Yesemek Yönetim Alanı Çevre Düzenlemesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.19	Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.20	Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.21	Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.22	İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.23	Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.24	Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.26	Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.27	Yesemek Yöresel Ürün Satışı Altyapısının Oluşturulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.28	Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.29	Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.30	Yesemek Mahallesi Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.31	Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)

Üst Proje 2: Üst Projeler (7-11)

YESEMİK ALAN YÖNETİM PLANI - ÜST PROJELERİ - 2				
ÜST PROJE KODU	PROJE ADI	UYGULAMA PROJESİ KODU	PROJE ADI	PROJE UYGULAMA ETABI
ÜP.7	Yesemek Yönetim Alanı İnsan Kaynağı İhtiyacının Karşılanması	PR.32	Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.8	Yesemek Yerel Ekonomik Faaliyetlerin Güçlendirilmesi ve Çeşitlendirilmesi	PR.41	Yesemek Hediyeelik Eşya Üretimi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.45	Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.9	Yesemek Turizm Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi	PR.35	Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.36	Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.37	Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.38	Yesemek Logosu Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.39	Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.40	Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.42	Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.43	Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İşbirliği Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.44	Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.46	Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.47	Yesemek Arkeoloji ve Heykel Atölyesinin Kurulması Projesi	2. ETAP (2025-2029)
		PR.48	Yesemek Hitit Heykel Müzesi Projesi	2. ETAP (2025-2029)
		PR.50	Yesemek Hitit Toplumu Projesi	2. ETAP (2025-2029)
ÜP.10	Yesemek'e Erişilebilirliğin Arttırılması ve Ulaşım Olanaklarının Çeşitlendirilmesi	PR.25	Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi	1. ETAP (2020-2024)
ÜP.11	Arkeolojik ve Kültürel Miras Koruma Hassasiyeti ve Farkındalığının Arttırılması	PR.33	Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)
		PR.34	Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi	1. ETAP (2020-2024)

UYGULAMA PROJELERİ

Tablo 33: Uygulama Projeleri - 1

YESEMİK ALAN YÖNETİM PLANI - UYGULAMA PROJELERİ											
PROJE KODU	PROJE ADI	1. ETAP					BÜTÇE (TL)	2.ETAP (2025-2029)	PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	FİNANSMAN KAYNAĞI	EK FİNANSMAN KAYNAĞI
		2020	2021	2022	2023	2024					
		Kısa Vadeli Öncelik (0-1 Yıl)	Orta Vadeli Öncelik (2-4 Yıl)		Uzun Vadeli Öncelik (+4 yıl)						
PR.1	Yesemek Platformunun Kurulması Projesi								YESEMİK ALAN YÖNETİMİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.2	Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi						1,500,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	TÜRK TARİH KURUMU - BAĞIŞTA BULUNAN KURULUŞLAR
PR.3	Yesemek Çağrısı Projesi						100,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.4	Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi						100,000.00		YESEMİK ALAN YÖNETİMİ - GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	TÜBİTAK
PR.5	Yesemek Yaz Okulu ve Heykel Akademisinin Kurulması						200,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	-
PR.6	Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşlanması						150,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	BAĞIŞTA BULUNAN KURULUŞLAR
PR.7	Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi						150,000.00		YESEMİK ALAN YÖNETİMİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.8	Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi						200,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.9	Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi						450,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	-
PR.10	Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi						100,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	TÜBİTAK
PR.11	Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi						200,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI - GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	TÜBİTAK
PR.12	Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi								GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ - GAZİANTEP RÖLÖVE VE ANITLAR MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.13	Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi						50,000.00		YESEMİK ALAN YÖNETİMİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.14	DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi						50,000.00		DSİ 20.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	DSİ 20.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	-
PR.15	Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi								KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.16	Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi								YESEMİK ALAN YÖNETİMİ - KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.17	Yesemek Yönetim Alanı Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi						250,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.18	Yesemek Yönetim Alanı Çevre Düzenlemesi Projesi						150,000.00		GAZİANTEP VALİLİĞİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ	-
PR.19	Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi						100,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.20	Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korumasının İyileştirilmesi Projesi						40,000.00		GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.21	Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi						200,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI - BAĞIŞTA BULUNAN KURULUŞLAR
PR.22	İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi						50,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.23	Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi						25,000.00		GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.24	Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi						15,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.25	Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi						150,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	

Tablo 34: Uygulama Projeleri – 2

YESEMİK ALAN YÖNETİM PLANI - UYGULAMA PROJELERİ											
PROJE KODU	PROJE ADI	1. ETAP						2.ETAP (2025-2029)	PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	FİNANSMAN KAYNAĞI	EK FİNANSMAN KAYNAĞI
		2020	2021	2022	2023	2024	BÜTÇE (TL)				
		Kısa Vadeli Öncelik (0-1 Yıl)	Orta Vadeli Öncelik (2-4 Yıl)		Uzun Vadeli Öncelik (+4 yıl)						
PR.26	Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi								GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.27	Yesemek Yöresel Ürün Satış Altyapısının Oluşturulması Projesi						50,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI - KOSGEB
PR.28	Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi						150,000.00		GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.29	Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi						75,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	DSİ 20.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	-
PR.30	Yesemek Mahallesi Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi						100,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.31	Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi						40,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.32	Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi						150,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - İSLAHİYE KAYMAKAMLIĞI	-
PR.33	Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi						100,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.34	Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi						150,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ, GAZİANTEP İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP VALİLİĞİ	-
PR.35	Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi						150,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
PR.36	Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi						50,000.00		GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.37	Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi								GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.38	Yesemek Logosu Projesi						100,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.39	Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi						250,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.40	Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi						75,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.41	Yesemek Hediyeelik Eşya Üretimi Projesi						50,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI - KOSGEB
PR.42	Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi								GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ - GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	-
PR.43	Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İşbirliği Projesi						150,000.00		GAZİANTEP İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
PR.44	Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi						100,000.00		GAZİANTEP İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	-
PR.45	Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi						200,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI - KOSGEB - BAĞIŞTA BULUNAN KURULUŞLAR
PR.46	Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi						150,000.00		GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	-
PR.47	Yesemek Arkeoloji ve Heykel Atölyesinin Kurulması Projesi								GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI
PR.48	Yesemek Hitit Heykel Müzesi Projesi								GAZİANTEP MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	GAZİANTEP VALİLİĞİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ - İSLAHİYE BELEDİYESİ	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI - BAĞIŞTA BULUNAN KURULUŞLAR
PR.49	Yesemek Koruma Uygulama Rehberinin Hazırlanması Projesi								GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ, GAZİANTEP RESTORASYON VE KONSERVASYON BÖLGE LABORATUVARI MÜDÜRLÜĞÜ	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	TÜBİTAK
PR.50	Yesemek Hitit Toplumu Projesi								GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	GAZİANTEP VALİLİĞİ	İPEKYOLU KALKINMA AJANSI

Uygulama Projesi 1: PR.1 Yesemek Platformunun Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.1</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Platformunun Kurulması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Yesemek Alan Yönetimi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.1, PA.3, PA.18, PA.45, PA.54				
PROJE BÜTÇESİ	Proje uygulaması Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hazırlanabilir. Ek bir bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı Paydaşlarının internet ortamında Yönetim Alanı ile ilgili faaliyetler ve geismeler hakkında bilgi paylaşımı ve Yönetim Planı süreç yönetiminin hızlandırılması amacıyla www.yesemekdunyamirası.com internet sitesinde bir portal açılması amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 2: PR.2 Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.2</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek-İslahiye Havzasının Araştırılması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.9, PA.18, PA.19, PA.21, PA.34, PA.47, PA.49, PA.50, PA.51, PA.52				
PROJE BÜTÇESİ	Arkeolojik Kazıların Başlamasına Kadar; Toplam Bütçe: 1.500.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Üniversitesi, türk Tarih Kurumu, Bağışta Bulunan Kuruluşlar				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in yakın çevresi ile bütüncül olarak araştırılması ve Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin faaliyette olduğu dönemdeki rolünün tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Mevcut araştırma faaliyetlerinin kapsamı ve içeriği yeniden düzenlenecektir.				

Uygulama Projesi 3: PR.3 Yesemek Çağrısı Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.3</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Çağrısı Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.24, PA.25, PA.26, PA.28, PA.29, PA.30, PA.34, PA.45, PA.46, PA.54				
PROJE BÜTÇESİ	100.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in korunması ve araştırılmasına yönelik faaliyetlerin finansmanında özellikle başta bulunabilecek kişiler ve kurumların ilgisinin çekilmesi ve kamudan sağlanacak finansmanın yanı sıra bağışçıları da bu sürece dahil edilmesi ve finansman katkısı alınmasına yönelik hazırlanmıştır. Bu kapsamda ilgili idareler, sivil toplum örgütleri ve turizm acentaları iş birliğinde geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenektir.				

Uygulama Projesi 4: PR.4 Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.4				
PROJE ADI	Yesemek Akademi Platformunun Kurulması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18				
PROJE BÜTÇESİ	100.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, TÜBİTAK				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Araştırma Sürecinin akademik düzeyde geniş bir tabana yayılması, araştırma ve akademisyenlerin sürece katılımlarının teşvik edilmesi ve araştırma sürecinin ortak akılla yürütülmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda mevcut web sitesinde düzenleme yapılacak, bir portal açılacak ve üyelik alınacaktır. Bu portalda Yesemek ile ilgili bütün veriler yayınlanacaktır.				

Uygulama Projesi 5: PR.5 Yesemek Yaz Okulunun ve Heykel Akademisinin Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.5				
PROJE ADI	Yesemek Yaz Okulunun ve Heykel Akademisinin Kurulması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.9, PA.18, PA.19, PA.34, PA.47, PA.48				
PROJE BÜTÇESİ	200.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Üniversitesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek araştırma sürecine, arkeoloji ve ilgili diğer bilim dallarında eğitim-öğretim faaliyetine devam eden öğrencilerin de dahil edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Projesinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla Türkiye'deki diğer üniversiteler ile iş birliği yapılacaktır. Proje kapsamında yaz okulu öğrencileri Yesemek'te konaklayacak ve arkeolojik araştırma faaliyetlerine katılacaktır. Heykel Akademisi, Yesemek için bir tema projesi olacaktır. Heykel sanatının Hitit Toplumu sanat anlayışını içerecek unsurlar ve günümüz teknolojisi ile entegre edilerek Yesemek sanatının yaratılması amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda Yesemek'te fiziki ve teknik altyapısı uygun mekanlar oluşturulacaktır.				

Uygulama Projesi 6: PR.6 Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşılanması

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.6				
PROJE ADI	Yesemek Araştırmaları Kazı Evi İhtiyacının Karşılanması				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.9, PA.20, PA.25				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek araştırmalarında konaklama vb. ihtiyaçların Yesemek'te karşılanmasına yönelik hazırlanmıştır. Bu kapsamda Yesemek'te uygun yapıların tespiti halinde kamulaştırma işlemi yapılacaktır. Aynı zamanda Yesemek'te uygun alanlarda geçici konaklama vb. üniteleri kurulacaktır.				

Uygulama Projesi 7: PR.7 Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.7				
PROJE ADI	Yesemek Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Veritabanı Sisteminin Kurulması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Bağışta Bulunan Kuruluşlar				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Araştırma Alanında tespiti yapılmış ve ileride tespit edilebilecek kültürel miras öğelerinin özelliklerinin veritabanı sisteminde saklanması amacıyla hazırlanmıştır. Bu veritabanı herkesin kullanımına açılacaktır.				

Uygulama Projesi 8: PR.8 Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.8				
PROJE ADI	Yesemek Halihazır ve 3 Boyutlu Haritalarının Hazırlanması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.5, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	200.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Araştırma Alanının güncel arazi yapısının tespit edilerek yüzey araştırma ve kazı programının tanımlanması ve Yesemek Araştırma Alanı arazi yapısının yüksek çözünürlüklü 3 boyutlu görüntüleme ile dijital ortama aktararak, arazide çıplak gözle tanımlanamayan doğal ve yapay öğelerin tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 9: PR.9 Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.9</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Jeoloji ve Jeoradar Araştırmaları Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.5, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	450.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Araştırma Alanının tamamında rastlanan bazalt ham madde kaynağının oluşum süreci, kimyasal ve fiziksel özelliklerinin tespiti ile yakın çevredeki benzer alanlarla kıyaslanması ve Yesemek Araştırma alanının jeofizik ve jeoradar uygulamaları ile toprak üstü ve altındaki kültürel miras öğelerinin konum, derinlik vb. özelliklerinin detaylı olarak tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 10: PR.10 Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.10				
PROJE ADI	Yesemek Eserleri Dijital Fotoğraflama, Rölöve ve Stil Tespiti Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.21, PA.22, PA.44, PA.48, PA.49, PA.54				
PROJE BÜTÇESİ	100.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, TÜBİTAK				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek eserlerinin tasarım ve işçilik evreleri tespiti ile stil kritiklerinin yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında yüksek çözünürlüklü bir fotoğraf makinesi temin edilecek ve işlemler bilgisayar ortamında yapılacaktır. Yesemek eserleri stil tespiti, eserlerin karşılaştırmalı analiz yöntemi kullanılarak ait olduğu dönem, tasarım süreci ve üretim amaçlarının tespiti amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 11: PR.11 Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.11				
PROJE ADI	Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.21, PA.48, PA.49, PA.54				
PROJE BÜTÇESİ	200.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gaziantep Valiliği, Gaziantep Üniversitesi, TÜBİTAK				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek eserlerinin malzeme ve laboratuvar analizlerinin yapılarak, bozunma durumlarının tespiti ile karşılaştırmalı yöntemler kullanılarak benzer örnekleri ile kıyaslanması amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 12: PR.12 Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.12				
PROJE ADI	Yesemek Kültür Varlıkları Envanter Çalışmaları Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.21, PA.48, PA.54				
PROJE BÜTÇESİ	Ek bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek eserlerinin stil kritiklerinin yapılması ve sonrasında kayıt altına alınması amacıyla hazırlanmıştır. Kayıtlar dijital ortamda tutulacaktır.				

Uygulama Projesi 13: PR.13 Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.13				
PROJE ADI	Yesemek Dijital Kütüphanesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Yesemek Alan Yönetimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	50.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek ve yakın çevresini konu alan bütün akademik ve bilimsel araştırma ve çalışmaların dijital ortama aktarılarak erişilebilir kılınması amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 14: PR.14 DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.14</i>				
PROJE ADI	<i>DSİ Barajları Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporunun Hazırlanması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.5, PA.6, PA.14, PA.18, PA.19, PA.20, PA.25, PA.34, PA.42, PA.43				
PROJE BÜTÇESİ	50.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Sulama Göleti ve Tahtaköprü Barajlarının Yesemek halkının sosyo-ekonomik yapısı, Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile Yesemek Höyük'e olan etkilerinin tespit edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 15: PR.15 Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.15				
PROJE ADI	Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	Proje uygulaması Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde hazırlanabilir. Ek bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje, Yesemek'te koruma statüsü getirilmiş alan sınırlarının yüzey araştırması güncel ve araştırma nihai sonuçları göre güncellenerek ve koruma altına alınacak alanların genişletilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, Yesemek Tepe Yerleşimi (II) olarak tariflenen alan başta olmak üzere kültürel miras öğelerinin rastlandığı ve ilişkili oldukları alanlara çeşitli kademelerde koruma statüsü getirilecektir.				

Uygulama Projesi 16: PR.16 Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.16				
PROJE ADI	Yesemek Yönetim Alanı Sınırlarının Revizyonu Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Yesemek Alan Yönetimi - Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	Proje uygulaması Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde hazırlanabilir. Ek bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje, mevcut Yönetim Alanı sınırlarının Yesemek Tepe Yerleşimi (Yesemek II) olarak tanımlanan alanı da kapsayacak bütünlükte genişletilerek Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi ile ilişkilendirilmiş durumdaki alanların da bütüncül bir yaklaşımla korunması ve gelişimi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 17: PR.17 Yesemek Yönetim Alanı Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.17				
PROJE ADI	Yesemek Yönetim Alanı Koruma Amaçlı İmar Planının Hazırlanması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.21				
PROJE BÜTÇESİ	250.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje, yönetim alanı arkeolojik sit alanları ve yönetim alanı mevcut sınırlarının revizyona göre Yesemek Mahallesi yerleşik alan sınırlarını da içerisine alacak kapsamda olmak üzere Yesemek yerleşiminin mekânsal gelişiminin kontrol altına alınması ve koruma altındaki alanlar ile etkileşiminin ortaya konması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, yesemek çevre düzenlemesi projesinin genel ilke ve esasları da belirlenmiş olacaktır.				

Uygulama Projesi 18: PR.18 Yesemek Çevre Düzenlemesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.18</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Çevre Düzenlemesi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Valiliği				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.19, PA.21, PA.34, PA.35, PA.40, PA.42, PA.43, PA.46, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'te yürütülen yüzey araştırmasından elde edilecek sonuçlara göre revize edilecek koruma altındaki alanlar ile yesemek yerleşiminin bir kısmını da kapsayacak alan olmak üzere hazırlanacak koruma amaçlı imar planı ilke ve esaslarına göre çevre düzenlemesinin yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında; ilk etapta 234, 235 ve 244 no.lu parseller uzun dönemde ise 227,228,229,230,231,232 ve 233 no.lu parseller kamulaştırılarak çevre düzenleme projesi kapsamına alınacaktır.				

Uygulama Projesi 19: PR. 19 Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.19</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Turizm Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Müze Müdürlüğü - Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.35, PA.43, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	Araştırma Projesii kapsamında hazırlanacaktır. Ek bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek mevcut durum ve yüzey araştırması sonucunda ortaya çıkacak koruma durumuna göre Yesemek Mahallesi ve Heykel Atölyesinin turizm taşıma kapasitesinin tespiti ve buna uygun ziyaret programlarının geliştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 20: PR.20 Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korunmasının İyileştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.20</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Fiziki Korunmasının İyileştirilmesi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.21, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	40.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Höyük sınırlarının koruma altına alınması ve Heykel Atölyesi sınırları korumasının iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında mevcutta sorunlu bölgelerde iyileştirmeler yapılacaktır.				

Uygulama Projesi 21: PR.21 Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.21				
PROJE ADI	Yesemek Kırsal Yerleşimi Doku ve Sokak Sağıklaştırma Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19				
PROJE BÜTÇESİ	200.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Bağışta Bulunan Kuruluşlar				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Mahallesi yerleşik alanı mevcut yapı stoğunun mimari müdahaleler ile kötü durumdaki kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, özellikle taşıt yolunda silüeti oluşturan yapıların cephelerinde iyileştirmeler yapılacak, bahçe duvarlarında tasarım ve uygulama bütünlüğü sağlanmasına yönelik çevreyle uyumlu ve yöredeki doğal malzemeler kullanılacaktır.				

Uygulama Projesi 22: PR.22 İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.22				
PROJE ADI	İslahiye-Yesemek Mahalle Yolu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19				
PROJE BÜTÇESİ	50.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Taş Ocağı ve Heykel Atölyesine erişimi sağlayan mahalle yolunun bozulmuş durumdaki fiziki kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında yol hattı boyunca geometrik düzenlemeler yapılacak, yol kaplaması yenilenecek, hız kesici uygulamaları yapılacak ve yönlendirme tabelalarının sayıları arttırılacaktır.				

Uygulama Projesi 23: PR.23 Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.23				
PROJE ADI	Mevcut Tesislerinin Fiziki Altyapılarının İyileştirilmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.18				
PROJE BÜTÇESİ	25.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'te turizme yönelik hazırlanmış mevcut tesislerde daha yüksek standartlarda hizmet verilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, çevre düzenlemesi projesi hazırlanıncaya kadar mevcutta faal olmayan tesislerin eksikliklerinin giderilerek ziyaretçilerin kullanımına açılacaktır.				

Uygulama Projesi 24: PR.24 Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.24				
PROJE ADI	Geçici Otopark Alanları Düzenlenmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19				
PROJE BÜTÇESİ	15.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek ziyaretçilerine güvenli araç park alanlarının sunulması amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsamda çevre düzenlemesi projesi hazırlanıncaya kadar geçici olmak üzere çeşitli uygulamalar yapılacaktır. Taş ocağına yakın mevcut sit sınırları dışında ve Yesemek Deresi ile Müzeye erişimi sağlayan taşıt yolu arasında kalan 234 no.lu parsel kamulaştırılarak, bu parselin bir kısmı ihtiyaca göre düşük kapasiteli bir geçici otopark alanı planlanacaktır. Aynı zamanda taş ocağına yakın bir alanda geçici otopark ve özel araçlar için dönüş alanları da planlanacaktır. Yüzey araştırması ve kazı çalışması sonuçlarına göre planlanacak bu otoparkların işlevi ve yeri gözden geçirilmelidir.				

Uygulama Projesi 25: PR.25 Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.25				
PROJE ADI	Yesemek Toplu Ulaşım Altyapısının Kurulması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19, PA.31, PA.32, PA.35, PA.38, PA.45				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'e olan erişilebilirliğin artırılması ve toplu ulaşımın teşvik edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, Gaziantep il merkezi ile İslahiye merkezden Yesemek'e düzenli bir ulaşım imkanı sağlanacaktır.				

Uygulama Projesi 26: PR.26 Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.26</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Gezi Rotalarının Düzenlenmesi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.21, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	Çevre Düzenlemesi Projesi kapsamında hazırlanacaktır. Ek bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Heykel Atölyesinin ziyaretçiler bakımından anlaşılabilir bir şekilde gezilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında çevre düzenlemesi projesi hazırlanıncaya kadar geçici yaya izi ile çevre düzenlemesi sonrasında ise kalıcı yaya izi ve yönlendirme tabelaları ile gezi rotaları oluşturulacaktır.				

Uygulama Projesi 27: PR.27 Yesemek Yöresel Ürün Satış Altyapısının Oluşturulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.27</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Yöresel Ürün Satış Altyapısının Oluşturulması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.19, PA.20, PA.25, PA.32, PA.33, PA.38, PA.39, PA.41, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	50.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOSGEB				
PROJENİN TANIMI	Proje; ziyaretçilerin Yesemek'in yerel ekonomisine katkı sunması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, çevre düzenlemesi projesi hazırlanıncaya kadar miras alanının girişindeki Yesemek Deresi ile taşıt yolu arasında kalan 234 no.lu parsel kamulaştırılarak bir kısmında yöresel ürün satışının yapılacağı büfe vb. geçici üniteler düzenlenecektir. Çevre düzenlemesi projesi ile birlikte bu üniteler çeşitli noktalarda kalıcı hale getirilecektir.				

Uygulama Projesi 28: PR.28 Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.28</i>				
PROJE ADI	<i>Miras Alanı Güvenlik ve Ziyaretçi Turnike Sistemi ile İnternet Altyapısının Kurulması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.9, PA.21				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Heykel Atölyesi ziyaretçilerinin sistematik bir şekilde kayıt altına alınması ve eserlerin olası zarar verme girişimlerinin önüne geçilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, alanın mevcut girişindeki bölüme turnike sistemi kurulacaktır.				

Uygulama Projesi 29: PR.29 Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.29				
PROJE ADI	Yesemek Peyzaj Tespit, Koruma ve İyileştirme Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gazintep Büyükşehir Belediyesi - Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.6, PA.14, PA.18, PA.19, PA.20, PA.25, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	75.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	DSİ 20. Bölge Müdürlüğü				
PROJENİN TANIMI	Proje; Etki Değerlendirme Raporu sonuçları ve Yesemek Heykel Atölyesi Yüzey Araştırması sonuçlarına göre alanın peyzaj yapısının doğal bitki örtüsü karakteristiğinin iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 30: PR.30 Yesemek Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.30				
PROJE ADI	Yesemek Teknik Altyapı Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19				
PROJE BÜTÇESİ	50.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek Mahallesi yerleşik alanındaki elektrik, kanalizasyon gibi teknik altyapı hatlarının görünümünün iyileştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında yüzeydeki atık su hatları ile elektrik hatları yer altına alınacaktır.				

Uygulama Projesi 31: PR.31 Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.31				
PROJE ADI	Yesemek Yangın Müdahale ve Aydınlatma Altyapısının Kurulması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	Gaziantep İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü				
PROJE BÜTÇESİ	40.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi başta olmak üzere Yesemek Mahallesi yerleşik alanını da kapsayan bir yangın müdahale altyapısının kurulması ve Atölye'nin gün içerisinde karanlık saatlerde de gezilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 32: PR.32 Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.32				
PROJE ADI	Yönetim Alanı İşletme ve Araştırma Süreçlerinin İstihdamı Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.19, PA.20, PA.25, PA.40, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, İslahiye Kaymakamlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; alanda yürütülen arkeolojik araştırma faaliyetleri ile alanın turizm hizmet altyapısında nitelikli personel ihtiyacının karşılanması amacıyla hazırlanmıştır. Bu kapsam personel ihtiyacının Yesemek'ten karşılanmasına yönelik mesleki eğitim kursları düzenlenecektir.				

Uygulama Projesi 33: PR.33 Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.33</i>				
PROJE ADI	<i>Kültürel Miras Alanları Koruma Farkındalığının Yerel Düzeyde Tespiti ve Gelişiminin İzlenmesi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.4, PA.7, PA.9, PA.10, PA.18, PA.19, PA.20, PA.24, PA.25, PA.56, PA.57, PA.58				
PROJE BÜTÇESİ	100.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; İslahiye ve Gaziantep özelinde kültürel miras alanlarının yerel toplum tarafından tanınması ve koruma hassasiyetinin benimsetilmesi ve bu hassasiyetin plan dönemi içerisindeki gelişiminin takip edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje bir dizi eğitim ve çalıştay faaliyetinden oluşacaktır. Bu kapsamda okullardan başlamak üzere resmi kurumlar, sivil toplum örgütleri ile ziyaretçilerin katılımının sağlanacağı bir araştırma süreci yürütülecektir.				

Uygulama Projesi 34: PR.34 Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.34				
PROJE ADI	Yerel Düzeyde Koruma Odaklı Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.9, PA.18, PA.19, PA.34, PA.39, PA.42, PA.56, PA.57, PA.58				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği				
PROJENİN TANIMI	Proje; yerel toplumun bütün katmanlarında koruma hassasiyetinin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında düzenli bir takvime bağlanacak eğitim ve çalıştaylar düzenlenecek.				

Uygulama Projesi 35: PR.35 Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.35</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Ziyaretçi Profili ve Memnuniyeti Araştırma Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.35, PA.36, PA.37, PA.38, PA.40, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	150.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; mevcut ziyaretçilerinin sosyo-ekonomik düzey, ziyaret amacı, bilgi düzeyi gibi konuları içeren profillerinin tespitinin yapılması ve plan dönemi sonundaki gelişimin tespit edilmesi Yesemek ziyaretçilerinin mevcut durum itibarıyla memnuniyetleri ve beklentilerinin tespiti ile uzun dönemde yapılacak iyileştirmeler sonrasındaki görüşlerinin tespiti edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında saha araştırmaları ile internet ortamında araştırma yapılacaktır.				

Uygulama Projesi 36: PR.36 Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.36</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Turist Rehberleri Eğitimi Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.7, PA.18, PA.19, PA.20, PA.25, PA.40, PA.44, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	50.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in ziyaretçiler bakımından anlaşılabilir ve tanınır olmasının sağlanması amacıyla Alan içi ve dışı rehberlere eğitim verilmesine yönelik hazırlanmıştır. Alan içi rehberlerin istihdamına yönelik Yesemek'te özellikle öğrencilere yönelik bir eğitim programı düzenlenecektir. Alan dışı rehberlerin eğitimine yönelik ise turizm acentaları yapılacak iş birliği temelinde geniş katılımlı bir çalıştay ve eğitim faaliyeti düzenlenecektir.				

Uygulama Projesi 37: PR.37 Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.37				
PROJE ADI	Mevcut WEB Sitesinin Geliştirilmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hazırlanacaktır. Ek bütçe öngörülmektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; www.yesemekdunyamirası.com internet sitesinin ziyaretçi kapasitenin artırılması, içeriğinin zenginleştirilmesi ve Yesemek araştırma süreci ile entegre bir yapıda düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.				

Uygulama Projesi 38: PR.38 Yesemek Logosu Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.38				
PROJE ADI	Yesemek Logosu Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.31, PA.32, PA.39, PA.41, PA.44, PA.45				
PROJE BÜTÇESİ	100.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in tanıtımına yönelik temel bir tema oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Yesemek logosunun bir yarışma projesi ile belirlenecektir.				

Uygulama Projesi 39: PR.39 Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.39</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Tanıtım Filmleri Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.4, PA.9, PA.19, PA.20, PA.31, PA.32, PA.33, PA.38, PA.39, PA.40, PA.41, PA.42, PA.43, PA.44, PA.45, PA.46, PA.55, PA.56, PA.57, PA.58				
PROJE BÜTÇESİ	250.000, 00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in geniş çevreler tarafından tanınırlığının sağlanması amacıyla, Sivil Toplum Kuruluşları, Medya Kuruluşları ve turizm şirketlerinin iş birliği doğrultusunda görsel tanıtım öğelerinin geliştirilmesine yönelik hazırlanmıştır. Tanıtım filmleri televizyon, sinema ve internet ortamında gösterime sunulacaktır.				

Uygulama Projesi 40: PR.40 Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.40				
PROJE ADI	Yesemek Tanıtım ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.7, PA..21, PA.40, PA.46, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	75.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; ziyaretçilerin Yesemek ve Heykel Atölyesi hakkında daha donanımlı bilgiye sahip olmaları ve alanın anlaşılabilirliğinin artırılması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, öncelikle alana gelen ziyaretçilerin bilgilendirilmesi amacıyla broşür, tabela vb. araçlar geliştirilecektir. Aynı zamanda Yesemek'in geniş kitlelerce tanınmasının sağlanması amacıyla dergi, afiş vb. araçlar hazırlanacaktır.				

Uygulama Projesi 41: PR.41 Yesemek Hediyeelik Eşya Üretimi Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.41				
PROJE ADI	Yesemek Hediyeelik Eşya Üretimi Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.7, PA.20, PA.25, PA.31, PA.32, PA.41, PA.46, PA.49				
PROJE BÜTÇESİ	50.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB				
PROJENİN TANIMI	Proje; ziyaretçilerin Yesemek'in yerel ekonomisine katkı sunması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında el sanatları üretimini içeren bir mesleki eğitim programı yürütülecektir. Eğitim programı ile birlikte katılımcılara hediyeelik eşya üretiminde kullanılacak malzemeler hibe edilecektir.				

Uygulama Projesi 42: PR.42 Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.42</i>				
PROJE ADI	<i>Ziyaretçi Deneyimi Programlarının Hazırlanması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Üniversitesi - Gaziantep Müze Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.4, PA.7, PA.19, PA.20, PA.33, PA.35, PA.38, PA.40, PA.41, PA.44, PA.45				
PROJE BÜTÇESİ	Ek bir bütçe öngörülmemektedir.				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Heykel Atölyesinin toplumun bütün katmanları tarafından kolaylıkla ve anlaşılabilir kalitede ziyaret edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında yerelden başlamak üzere alanın planlı ve programlı bir yöntemle ziyaret edilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamdaki dezavantajlı durumdaki ziyaretçilere yönelik programların hazırlanmasına öncelik verilecektir.				

Uygulama Projesi 43: PR.43 Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İş Birliği Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.43				
PROJE ADI	Yesemek Kitle Turizminin Geliştirilmesi İş Birliği Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.9, PA.18, PA.19, PA.20, PA.31, PA.33, PA.35, PA.36, PA.37, PA.38, PA.39, PA.40, PA.41, PA.45, PA.46, PA.55, PA.56, PA.57, PA.58				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi, İpekyolu Kalkınma Ajansı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Gaziantep'in kitle turizmi faaliyetlerinin bir kısmının Yesemek'e de yönlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, turizm acentaları ile çalıştaylar düzenlenecektir. Acentalar Yesemek'e yönelik talep oluşturmaları için teşvik edilecektir.				

Uygulama Projesi 44: PR.44 Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.44				
PROJE ADI	Bölgesel ve Yerel Düzeylerde Kültürel Rotalar Hazırlanması Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.18, PA.19, PA.34, PA. 38, PA.40, PA.41, PA.43, PA.46				
PROJE BÜTÇESİ	100.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Kültür ve Turizm Bakanlığı				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki kültürel miras alanlarını ile ilişkilendirecek kültürel rotalar doğrultusunda ziyaret edilmesinin sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında Hatay-Gaziantep aksı başta olmak üzere alternatif rotalar hazırlanacaktır.				

Uygulama Projesi 45: PR.45 Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	<i>PR.45</i>				
PROJE ADI	<i>Yesemek Tarım-Kültür Turizmi Altyapısının Oluşturulması Projesi</i>				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.4, PA.6, PA.9, PA.19, PA.20, PA.25, PA.31, PA.32, PA.33, PA.35, PA.36, PA.37, PA.38, PA.39, PA.40, PA.41, PA.42, PA.43, PA.44, PA.45, PA.55, PA.56, PA.57, PA.58				
PROJE BÜTÇESİ	200.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Valiliği, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOSGEB, Bağışta Bulunan Kuruluşlar				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in uzun dönemde tarımsal faaliyetler ile kültür turizmi faaliyetlerinin birlikte değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında ilgili paydaşlar çalıştaylar düzenlenecek, hibe projeleri hazırlanarak Yesemek yerleşiminde eko-turizm fiziki altyapısı oluşturulacaktır.				

Uygulama Projesi 46: PR.46 Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi

UYGULAMA PROJESİ KÜNYESİ	PR.46				
PROJE ADI	Yesemek Tarım ve Kültür Festivali Projesi				
UYGULAMA ZAMANLAMASI	2020	2021	2022	2023	2024
PROJE UYGULAYICISI PAYDAŞ	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi				
PROJEYE KATKI SAĞLAYACAK PAYDAŞ	PA.3, PA.4, PA.6, PA.7, PA.20, PA.31, PA.32, PA.35, PA.36, PA.37, PA.38, PA.39, PA.41				
PROJE BÜTÇESİ	150.000,00 TL				
FİNANSMAN KAYNAĞI	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İslahiye Belediyesi				
PROJENİN TANIMI	Proje; Yesemek'in turizm potansiyelinin tarım ve kültür faaliyetlerini entegre ederek değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Proje kapsamında, tarım hasat dönemi içerisinde bir festival düzenlenecektir.				

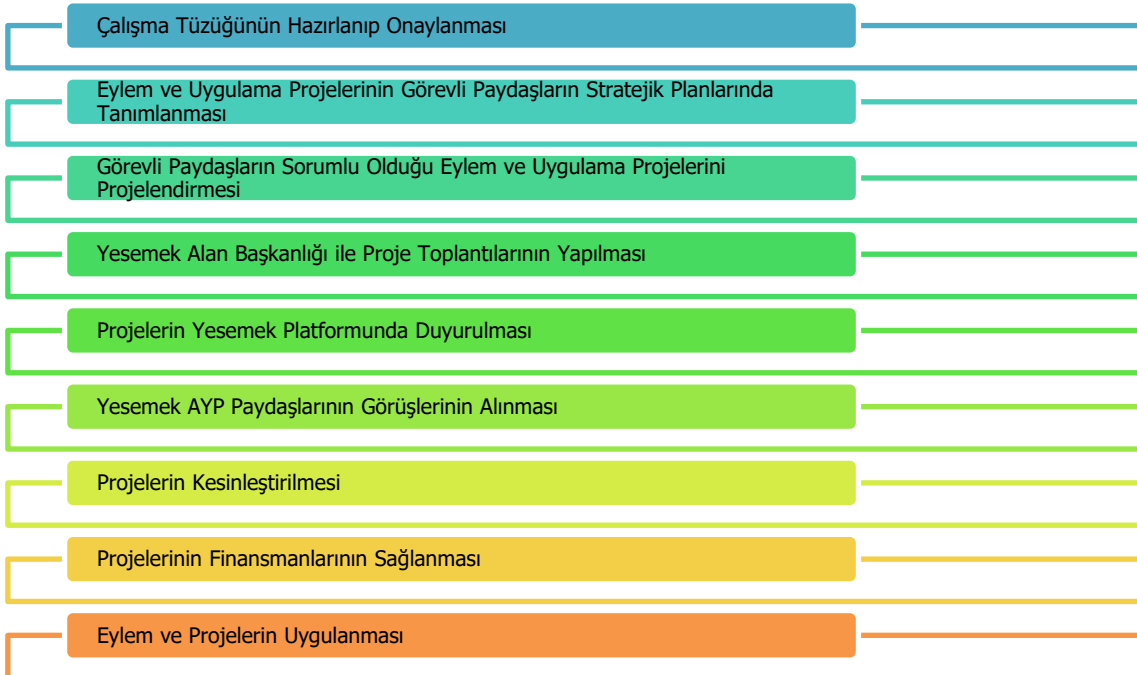
7. YÖNETİM PLANI UYGULAMA YAKLAŞIMI

Yesemek AYP'ye ilişkin belirlenen yönetim modeli temelde üç unsura dayanmaktadır:

- Bilimsel araştırma örgütlenmesi odaklı yönetim planlaması,
- Yesemek YA'nın yönetiminin bilimsel araştırmalarla bütünleşik kapasite gelişimi,
- Yesemek YA'da ilk plan dönemi boyunca birincil risklerin izlenmesi, tehditlere karşı önlem alınması ve araştırma sonuçları ile beslenen kontrollü tanıtım ve kullanım.

Bu unsurlar ışığında Yesemek AYP'de uluslararası, ulusal ve yerel ölçekte farklılaşan bir yönetim modeli önermektedir. Bu modelde, uluslararası iş birliğine dayalı olarak beslenen bir araştırma örgütlenmesinin ulusal ölçekte sonuç üretmesi, bu sonuç üretme yaklaşımının yerel aktörler tarafından desteklenmesi ve bu süreçte alan yönetimi kapasitesinin oluşumu ile yönetim anlayışının olgunlaşması öngörülmektedir. Bu yaklaşım aşağıdaki tabloda izlenebilir.

Ölçek	Yönetim Planı Dinamikleri
<u>Uluslararası</u>	Yesemek'e ilişkin bilimsel araştırma sürecinin sürdürülebilir bir etkileşime dayalı olarak geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi
<u>Ulusal</u>	Yesemek'e ilişkin tehditlerin bertaraf edilmesi, risklerin izlenmesi, bilimsel araştırma sürecinin uluslararası etkileşime dayalı olarak yürütülmesi
<u>Yerel</u>	Yesemek'te bilimsel araştırma temelli bir alan yönetim kapasitesinin oluşturulması, kontrollü bir tanıtım ve kullanım sürecinin tanımlanması

Şekil 49: Eylemler ve Projelerin Uygulanması Süreci

Yukarıdaki tabloda açıklanan "yönetim planı dinamikleri"ne ek olarak Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı'nın amaç ve hedeflerine uygun olarak yürütülebilmesinin sağlanması amacıyla hazırlanan "eylem planı" kapsamındaki eylemler ve uygulama projelerinde her bir görevli paydaşın üstleneceği sorumluluklar tarif edilmiştir. Yesemek AYP kapsamında belirlenen eylemler ve projeler 9 aşamadan oluşan bir süreçte dayalı olarak uygulanacaktır. Buna göre ilgili eylem ve projeler "A1. Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi" eylem planı temasında belirlenmiş olan "çalışma tüzüğü"nde tanımlanarak ilgili paydaşların taahhütleri ayrıca alınmış olacaktır. Görevli paydaşlar sorumlu oldukları eylem ve projeleri kurumsal yapıları içerisinde projelendirip Alan Başkanlığı'na sunacaktır. Bu projeler kurulacak "Yesemek Platformu"nda duyurulacak ve paydaşların projeye ilişkin katkıları alınacaktır. Bu katkılara göre projelere nihai şekli verilecek ve projelerin finansmanlarının sağlanmasına yönelik süreç yürütülecektir. Görevli paydaşlar finansman sağlanması noktasında eylem planı ve uygulama projelerinde tanımlanmış "finansman kaynaklarını" dikkate alacaktır. Bu kaynaklara ek olarak görevli paydaşlar finansman temininde "finansman kaynağı araştırması"ndan tespiti yapılmış hibe ve desteklerden de yararlanmaya yönelik faaliyetler yürütülecek ve finansmanı sağlanmış projeler görevli paydaşlar tarafından uygulanacaktır (Şekil 49).

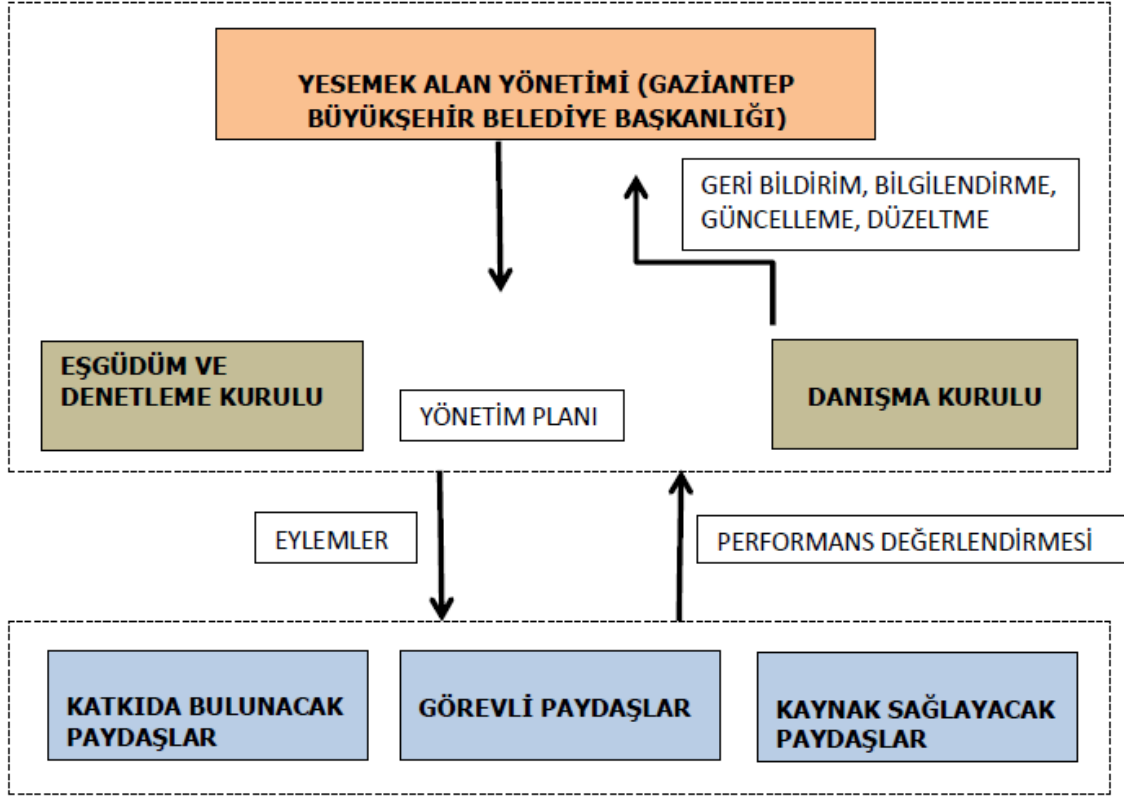
7.1. İzleme ve Değerlendirilme Modeli

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı'nın 1. Plan Dönemi olan 2020-2024 yılları arasındaki uygulanması Yesemek Alan Yönetimi sorumluluğunda olacaktır. Yönetim Planı'nın uygulanması süresince eylem planında tanımlanan görevli paydaş ve katkıda bulunacak paydaşlar arasında eşgüdümün sağlanması ve belirlenen eylemlerin uygulanmasının izlenmesi Alan Başkanlığınca yürütülecektir. Yönetim planı, Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nun onayını takiben yürürlüğe girecek ve eylem planında uygulamaya konulacaktır (Şekil 50).

Eşgüdüm ve Denetleme Kurulunca yürütülecek izleme ve değerlendirme faaliyetleri 5 yıllık plan dönemi boyunca her yıl ulaşılmak istenilen hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiğinin tespiti ile ilgili olacaktır (İzleme ve Değerlendirme 1, 2).

Yönetim Planı kapsamında tanımlanan eylemlerin performansları yıllık sürelerde değerlendirilecektir. Her plan yılı sonunda "Yönetim Planı İzleme Ve Değerlendirme Çalıştayı" düzenlenecek ve eylemlerin önceden tanımlanan göstergelere uygun sonuçlanıp sonuçlanmadığına bakılacaktır. Eylemlerin belirlenen göstergelere göre ne ölçüde başarıya ulaştığı tespit edilecek, hedeflenen başarının yakalanmamış olması durumunda Alan Başkanı'nca hazırlanacak değerlendirme raporları Eşgüdüm ve Denetleme kurulunca incelenecek ve eylem planında gerekli güncellemeler yapılacaktır. Eylem Planı güncellemeleri bir sonraki yılın çalışma programına dahil edilerek bütçesi onaylanacaktır. 2024 yılında "1. Plan Dönemi Genel Değerlendirmesi" yapılacak ve 2. plan dönemi hazırlıkları başlatılacaktır. 1. plan döneminde gerçekleştirilemeyen hedefler gözden geçirilecek ve güncelleme sonunda hazırlanacak yönetim planı değerlendirilmek üzere Danışma Kurulu ile Eşgüdüm ve Denetleme Kuruluna sunulacaktır. İzleme ve Değerlendirme Göstergeleri hazırlanan eylem planının

yönetim planında tanımlanan amaç ve hedefleri ne ölçüde yakaladığının tespitinin yapılması bakımından önem arz etmektedir.

Şekil 50: Yönetim Planı İzleme ve Değerlendirme Modeli Önerisi

Eylem Planında belirlenen her bir eylem için görevli paydaş, katkıda bulunacak paydaş ve finansal kaynak tanımları yapılmıştır. Yönetim Planında 13 farklı görevli paydaşın sorumluluğunda yürütülecek 95 adet eylem konusu, 11 üst proje ve 46 uygulama projesi belirlenmiştir. Yönetim planının uygulamasında görev alacak kurumlar plan kapsamında belirlenen eylemlerin hayata geçirilmesi noktasında kurumsal hizmet önceliği belirlemeleri ve gerekli kaynakları ayırmakla yükümlü olacaktır. Katkıda bulunacak paydaşlar olarak belirlenen kurum ve kuruluşlar ise eylem planının uygulaması noktasında kolaylaştırıcı, süreci hızlandırıcı, destekleyici görevleri üstleneceklerdir.

Eylem Planı kapsamında belirlenmiş eylemler, üst projeler ve uygulama projelerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi Yeşemek Alan Yönetimi tarafından "Eylemler, Üst Projeler, Uygulamalar Değerlendirme Tablosu"na göre yürütülecektir (Şekil 51, Şekil 52, Şekil 53).

Eylem ve uygulama projeleri değerlendirme tabloları hem Alan Başkanı hem de görevli paydaş tarafından irdelenerek tanımlı eylem ve uygulama projelerinin gerçekleşme performansları

tespit edilecektir. Üst projelerin değerlendirilmesi belirlenmiş eylem, uygulama ilkeleri ve uygulama projelerinin kapsamına göre Alan Başkanı tarafından yapılacaktır.

Değerlendirme tablolarından elde edilecek sonuçlara göre Yesemek Alan Yönetimi yıl sonunda hazırlayacağı faaliyet raporlarında değerlendirme çalışmasını yürütülecektir. Gerekli görülen düzeltmeler Danışma Kurulu desteği ile hazırlanacak ve Eşgüdüm ve Denetleme Kurulunun onayına sunulurak bir sonraki çalışma programı hazırlanmış olacaktır.

Eylem Bilgisi

Eylem Adı :
 Görevli Paydaş :
 Katkıda Bulunacak Paydaş :
 Kaynak :
 Zaman Planı : ☐ 2020 ☐ 2021 ☐ 2022 ☐ 2023 ☐ 2024

Eylemin Uygulanması

☐ Planlanan zaman içinde başladı ve süreç devam etmektedir.
☐ Planlanan zaman başlamadı ise nedenini açıklayınız.

.....

☐ Planlanan zaman içinde tamamlandı
☐ Planlanan zaman tamamlanmadı ise nedenini açıklayınız.

.....

Eylemin Değerlendirilmesi

☐ Bir sonraki çalışma programında eylemde değişiklik yapılması gerekiyor.

- ☐ Eylem gereksiz veya uygulanamaz, kaldırılmalıdır.
- ☐ Eylemin içeriği değişmelidir.
- ☐ Uygulama ilkeleri değişmelidir.
- ☐ Görevli paydaş değişmelidir.
- ☐ Katkıda bulunacak paydaş değişmelidir.
- ☐ Kaynak sağlayacak paydaş değişmelidir.
- ☐ Eylem zaman planı değişmelidir.
- ☐ Diğer

.....

Açıklama

.....

imza

....../....../.....

Şekil 51: Eylemler Değerlendirme Tablosu

Üst Proje Bilgisi

Proje Adı :
 Uygulama Proje Bilgisi :
 Görevli Paydaş :
 Katkıda Bulunacak Paydaş :
 Kaynak :
 Zaman Planı : ☐ 2020 ☐ 2021 ☐ 2022 ☐ 2023 ☐ 2024

Projenin Uygulanması

- ☐ Planlanan zaman içinde başladı ve süreç devam etmektedir.
☐ Planlanan zaman başlamadı ise nedenini açıklayınız.

.....

- ☐ Planlanan zaman içinde tamamlandı
☐ Planlanan zaman tamamlanmadı ise nedenini açıklayınız.

.....

Projenin Değerlendirilmesi

- ☐ Bir sonraki çalışma programında eylemde değişiklik yapılması gerekiyor.
- ☐ Proje gereksiz veya uygulanamaz, kaldırılmalıdır.
 - ☐ Uygulama projesinin içeriği değişmelidir.
 - ☐ Görevli paydaş değişmelidir.
 - ☐ Katkıda bulunacak paydaş değişmelidir.
 - ☐ Kaynak sağlayacak paydaş değişmelidir.
 - ☐ Proje zaman planı değişmelidir.
 - ☐ Diğer

.....

.....

Açıklama

.....

İmza

....../....../.....

Şekil 52: Üst Projeler Değerlendirme Tablosu

<u>Uygulama Projesi Bilgisi</u>	
Proje Adı	:
Üst Proje Bilgisi	:
Görevli Paydaş	:
Katkıda Bulunacak Paydaş	:
Kaynak	:
Zaman Planı	: ☐ 2020 ☐ 2021 ☐ 2022 ☐ 2023 ☐ 2024
<u>Projenin Uygulanması</u>	
☐ Planlanan zaman içinde başladı ve süreç devam etmektedir. ☐ Planlanan zaman başlamadı ise nedenini açıklayınız. ☐ Planlanan zaman içinde tamamlandı ☐ Planlanan zaman tamamlanmadı ise nedenini açıklayınız.	
<u>Projenin Değerlendirilmesi</u>	
☐ Bir sonraki çalışma programında eylemde değişiklik yapılması gerekiyor. ☐ Proje gereksiz veya uygulanamaz, kaldırılmalıdır. ☐ Projenin içeriği değişmelidir. ☐ Uygulama ilkeleri değişmelidir. ☐ Görevli paydaş değişmelidir. ☐ Katkıda bulunacak paydaş değişmelidir. ☐ Kaynak sağlayacak paydaş değişmelidir. ☐ Proje zaman planı değişmelidir. ☐ Diğer	
<u>Açıklama</u>	
..... imza /....../.....	

Şekil 53: Uygulama Projeleri Değerlendirme Tablosu

İzleme ve Değerlendirme 1: Eylem Planı Göstergeleri - 1

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ EYLEM PLANI UYGULANMASI İZLEME ve DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ					
Alt Planlar	2020	2021	2022	2023	2024
Yesemek Alan Yönetimi Kurumsal Mimarisi	- Alan Yönetimi Teşkilatlanması Tamamlandı - Alan Yönetimi Teknik Altyapısı Oluşturuldu - Lobi Faaliyetleri Yürütüldü - Yönetim Planı Kamuoyuna Duyuruldu - Alan Yönetimi Personeline Eğitim Verildi	- Alan Yönetimi Performans Ölçüm Modeli Geliştirildi - Lobi Faaliyetleri Yürütüldü - Yıl Sonunda İzleme ve Değerlendirme Çalıştayı Düzenlendi - Yönetim Planı Güncelleme Çalışması Yapıldı	- Lobi Faaliyetleri Yürütüldü - Yıl Sonunda İzleme ve Değerlendirme Çalıştayı Düzenlendi - Yönetim Planı Güncelleme Çalışması Yapıldı	- Alan Yönetimi Personeline Eğitim Verildi - Lobi Faaliyetleri Yürütüldü - Yıl Sonunda İzleme ve Değerlendirme Çalıştayı Düzenlendi - Yönetim Planı Güncelleme Çalışması Yapıldı	2. Plan Dönemi Hazırlıklarına Başlandı - Lobi Faaliyetleri Yürütüldü - Yıl Sonunda İzleme ve Değerlendirme Çalıştayı Düzenlendi - Yönetim Planı Güncelleme Çalışması Yapıldı
Araştırma Planlaması ve Örgütlenmesi	- Yesemek Araştırma Planı/Projesi Hazırlandı - Yesemek Araştırma Başkanlığı Kuruldu - Kurtarma Kazıları Yapıldı - Araştırma Planı Teknik Altyapısı Oluşturuldu - Yüzey Araştırmalarına Devam Edildi.	- Yesemek Akademik Ağı Altyapısı Tamamlandı. - Halihazır ve 3 Boyutlu Arazi Haritalama Çalışması Tamamlandı. - Jeolojik ve Jeofizik Araştırmaları Tamamlandı. - Eserlerin 3 Boyutlu Modelleme Çalışması Tamamlandı - Yüzey Araştırmalarına Devam Edildi.	- Yüzey Araştırmaları Tamamlandı - Stil Kritiği ve Envanter Çalışması Güncellendi - Yesemek Eserleri Arkeometri Çalışmaları Tamamlandı. - Konservasyon Araştırması Yapıldı ve Restorasyon Rehberi Hazırlandı - Araştırma Planı/Projesi Sonuçları Yaygınlaştırma Faaliyetleri Düzenlendi - Arkeolojik Kazı Programı Hazırlandı - Arkeolojik Kazı İçin Gerekli Mekanlar Oluşturuldu.	Arkeolojik Kazı Çalışmasına Başlandı	Arkeolojik Kazı Çalışmasına Devam Edildi
Koruma Planlaması	- Alan Yönetimi Veri Tabanı Altyapısının Oluşturulması Hazırlıkları Başladı - Mevcut Çevre Düzenlemesinin Geçici İyileştirilmesi Çalışmalarına Başlandı. - Arkeolojik Sit Alanları Sınırlarının Revize Edilmesi Çalışmalarına Başlandı. - Yönetim Planı Sınırları Genişletildi. - Kamulaştırma Uygulamaları Yapıldı.	- Yesemek Yerleşik Alanı Mekansal Kalitesinin İyileştirilmesi Çalışmalarına Başlandı - Mevcut Çevre Düzenlemesinin Geçici İyileştirilmesi Çalışmaları Tamamlandı. - Sorumlu Paydaşlara Veri Tabanı Kullanımına Yönelik Eğitim Faaliyeti Düzenlendi - Sözlü ve Yazılı Tarih Araştırması Tamamlandı - Yesemek Dijital Arşiv ve Kütüphanesi Oluşturuldu - Kamulaştırma Uygulamaları Yapıldı. - UNESCO Dünya Miras Listesi Adaylığı Başvuru Dosyası Hazırlıklarına Başlandı	- Yesemek Mekansal Gelişimi Stratejisi Hazırlandı - Koruma Amaçlı İmar Planı Onaylandı - Çevre Düzenleme Projesi Revize Edildi - Alan Yönetimi Veri Tabanı Çalışması Tamamlandı - Yesemek Eserleri Koruma İhtiyacı Çalışması Tamamlandı - Eserleri Koruma Yaklaşımı ve Yöntemi Geliştirildi - Gaziantep İl Çevre Düzeni Planı ve ilgili Diğer Üst Ölçekli Planlar ile Uyumlaştırma Çalışmalarına Başlandı - UNESCO Dünya Miras Listesi Adaylığı Başvuru Dosyası Hazırlıkları Tamamlandı.	- Alan Yönetimi Veri Tabanı Çalışması Güncellendi. - Kamulaştırma Uygulamaları Yapıldı.	- Alan Yönetimi Veri Tabanı Çalışması Güncellendi. - Kamulaştırma Uygulamaları Yapıldı.
Risk- Kriz Yönetimi Planlaması	- Kültürel, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Raporu Hazırlandı - DSİ Yesemek Sulama Göleti İnşaat Geçici Bir Süre İçin Durduruldu - Yesemek Höyük Sınırları Tel Örgüler ile Güvenlik Altına Alındı - Heykel Atölyesi Mevcut Tel Örgüleri Yenilendi - Etki Değerlendirme Raporu Sonuçları Uygulandı - Kaçak Kazı ve Definecilik Önleme Eğitim Çalıştayı Düzenlendi	- Risk/Kriz Yönetim Planı Hazırlandı - Kaçak Kazı ve Definecilik Önleme Eğitim Çalıştayı Düzenlendi - Yangın Müdahale Altyapısı Oluşturuldu	- Miras Alanı Doğal Bitki Örtüsü Tespiti Çalışması Yapıldı - Zarar Verici Bitki Örtüsü Kaldırıldı - Kaçak Kazı ve Definecilik Önleme Eğitim Çalıştayı Düzenlendi	- Yönetim Alanı Peyzaj Koruma ve İyileştirme Projesi Hazırlandı - Kaçak Kazı ve Definecilik Önleme Eğitim Çalıştayı Düzenlendi	Kaçak Kazı ve Definecilik Önleme Eğitim Çalıştayı Düzenlendi

İzleme ve Değerlendirme 2: Eylem Planı Göstergeleri - 2

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ EYLEM PLANI UYGULANMASI İZLEME ve DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ					
Alt Planlar	2020	2021	2022	2023	2024
Alanın İşletme Planlaması	• Ziyaretçi Profili Tespiti Çalışması Yapıldı • Ziyaretçi Memnuniyeti Araştırması Yapıldı	• Turizm Hizmetleri Eğitimi Verildi. • Araştırma Projesi Destek Elemanı İstihdam Edildi • Turizm Ürün ve Etkinlik Geliştirme Çalışması Yapıldı • Meslek Eğitimi Faaliyetleri Yürütüldü	• Yerel Kalkınma Projeleri Hazırlandı • Ziyaretçi Rehberi İstihdam Edildi • Ziyaretçi Programları Hazırlandı. • Müze ve Höyük Aydınlatma Uygulaması Yapıldı	• Yerel Kalkınma Projeleri Hazırlandı	• Ziyaretçi Profili Tespiti Çalışması Yapıldı • Ziyaretçi Memnuniyeti Araştırması Yapıldı • Enerji İhtiyacının Karşılmasına Yönelik Altyapı Kuruldu
Alanın Ziyaretçi Planlaması	• Mevcut Tuvalet, Kafeterya Kullanıma Açıldı • Heykel Atölyesi Yakınındaki Boş Durumdaki İki Yapı Kamulaştırıldı • Turnike ve Güvenlik Sistemi Oluşturuldu • Geçici Gezi Rotası Belirlendi • Hediyelik Eşya Satış Üniteleri Kuruldu	• Mevcut Bilgilendirme Tabelaları Yenilendi.	• İnternet Altyapısı Çalışmalarına Başlandı • Mevcut Bilgilendirme Tabelaları Sayısı Arttırıldı. • Çevre Düzenlemesi Projesi ile Uyumlu Gezi Rotası Belirlendi	• İnternet Altyapısı Çalışmaları Tamamlandı	
Ulaşım- Dolaşım Planlaması	• Özel Otomobil ve Tur Otobüsler İçin Geçici Otopark Alanları Oluşturuldu • Taşıt Yolu İyileştirildi.	• Çevre Yerleşim Yerlerinden Toplu Taşıma Olanakları Geliştirildi • Ulaşım Planı Hazırlandı • Bisiklet ve Trekking Rotaları Projeleri Hazırlandı	• Bisiklet ve Trekking Rotaları Uygulaması Yapıldı		
Tanıtım Planlaması	• Web Sitesi Yenilendi • Öğrencilere Yönelik Tanıtım ve Yaygınlaştırma Faaliyetlerine Başlandı	• Yesemek Tanıtım Planı Hazırlandı. • Yesemek Logosu Belirlendi. • Yesemek Tanıtım Materyalleri Hazırlandı. • Öğrencilere Yönelik Tanıtım ve Yaygınlaştırma Faaliyetlerine Devam Edildi.	• Müzelere Tanıtım Materyalleri Yerleştirildi • Heykel Akademisi Kuruldu. • Yaz Okulu Faaliyetlerine Başlandı. • Kültürel Rotalar Projesi Hazırlandı	• Uluslararası Yaz Okulu Faaliyeti Düzenlendi	• Yaz Okulu Faaliyetleri Düzenlendi. • Heykel Festivali Düzenlendi
Eğitim ve Bilinçlendirme Planlaması	• Bölge Genelinde Farkındalık Çalışmasına Başlandı. • Yetkili Paydaşlara Eğitim Faaliyeti Düzenlendi • Yakın Çevre ve Bölge Halkına Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerine Başlandı • Yakın Çevre Mahalle Muhtarları ve Askeri Birliklere Yönelik Eğitim Faaliyeti Düzenlendi • Eğitim Stratejisi Hazırlandı • Eğitici ve Bilgilendirici Materyaller Hazırlandı	• Bölge Genelinde Farkındalık Çalışması Yürütüldü • Yakın Çevre ve Bölge Halkına Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerine Devam Edildi. • Yakın Çevre Mahalle Muhtarları ve Askeri Birliklere Yönelik Eğitim Faaliyetlerine Devam Edildi. • Eğitici ve Bilgilendirici Materyallerin Dağıtımı Yapıldı.	• Bölge Genelinde Farkındalık Çalışması Yürütüldü • Yetkili Paydaşlara Eğitim Faaliyeti Düzenlendi • Yakın Çevre ve Bölge Halkına Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerine Devam Edildi. • Yakın Çevre Mahalle Muhtarları ve Askeri Birliklere Yönelik Eğitim Faaliyetlerine Devam Edildi. • Eğitici ve Bilgilendirici Materyallerin Dağıtımı Yapıldı.	• Bölge Genelinde Farkındalık Çalışması Yürütüldü • Yakın Çevre ve Bölge Halkına Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerine Devam Edildi. • Yakın Çevre Mahalle Muhtarları ve Askeri Birliklere Yönelik Eğitim Faaliyetlerine Devam Edildi. • Eğitici ve Bilgilendirici Materyallerin Dağıtımı Yapıldı.	• Bölge Genelinde Farkındalık Çalışması Yürütüldü • Yetkili Paydaşlara Eğitim Faaliyeti Düzenlendi • Yakın Çevre ve Bölge Halkına Yönelik Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetlerine Devam Edildi. • Yakın Çevre Mahalle Muhtarları ve Askeri Birliklere Yönelik Eğitim Faaliyetlerine Devam Edildi. • Eğitici ve Bilgilendirici Materyallerin Dağıtımı Yapıldı.

BİBLİYOGRAFYA

ALKIM, U.B. (1959). "Güney-Batı Antitoros Bölgesinde Eski Bir Yol Şebekesi", Belleten XXIII, Sayı 89, Ankara.

ALKIM, U.B. (1960). "1958 Yılı Yesemek Çalışmaları", Belleten XXIV, Sayı 93, Ankara 1960

ALKIM, U.B. (1960). "Sam'al ile Asitawandawa Arasındaki Yol: Amanus Bölgesinin Tarihi Coğrafyasına Dair Araştırmalar", Belleten XXIV, Sayı 95, Ankara, 349-401.

ALKIM, U.B. (1974). "Yesemek Taşocağı ve Heykel Atölyesinde Yapılan Kazı ve Araştırmalar", TTK Yayınları.

BARNETT, D.R / BELEIBTREU, E. / TURNER, G. (1998). "Sculptures from the Southwest Palace of Sennacherib at Nineveh, Plates, British Museum".

BAŞKAYA, Z. TÜRK, E. (2014). "Eski Yakındoğu'da Kent, Bellek, Anıt", Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

DARGA, M. (1992). "Hitit Sanatı", Akbank Yayınları, İstanbul.

DURU, R. (2000). "İslahiye Bölgesi Araştırmaları", Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (1932-1999) (Ed. O. BELLİ), Ankara.

DURU, R. (2004). "Eski Ön Asya Dünyasının En Büyük Heykel Atelyesi Yesemek": The Largest Sculpture Workshop, TÜRSAB Yayınları, İstanbul.

DURU, R. (2011). "Yesemek Heykel Atelyesi ile İlgili İki Bulgu", Knowledge Production from the Black Sea to the Euphrat / Studies Presented in Honor of Önder Bilgi (Ed. A. ÖZTAN, Ş. DÖNMEZ), Ankara.

DURU, R. (2012). "Eski Ön Asya Dünyasının En Büyük Heykel Atölyesi Yesemek" (Güncellenen İkinci Baskı)", Gaziantep.

ENGİN, A. (2019). "Yesemek Hitit Heykel Atölyesi ve İslahiye-Nurdağı Bölgesi Yüzey Araştırması Sonuç Raporu".

HABERLER, (1958). "Yesemek Araştırmaları", Belleten XXII, Ankara 1958, 625-626.

HARMANŞAH, Ö. (2015). "Coğrafi Mekân ve Jeolojik Yapının Ekonomik Faaliyet Ve Kültüre Etkisine Bir Örnek: Yesemek Taş Ocağı Ve Heykel Atölyesi", Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic (Dergi).

- KULAKOĞLU, F. (1999-2000). "Şanlıurfa'da keşfedilen Geç Hitit Dönemi Heykeltıraşlık Eserleri", İDOL Sayı: 3-4.
- LANDSBERGER, B. (1948). "Sam'al: Karatepe Harabelerinin Keşfi ile İlgili Araştırmalar", Ankara.
- ORTMANN, W. (1971). "Untersuchungen zur spaethethitischen Kunst", Bonn: Habelt, 471.
- SCHÄFER, H. (1930). "Von Ägyptischer Kunst", Leipzig.
- TEMİZSOY, İ. (1991). "1990 Yılı Yesemek Taşocağı ve Heykel Atölyesi Kazı ve Restorasyon Çalışmaları", II. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Ankara.
- TEMİZSOY, İ. (1991). "1991 Yılı Yesemek Açık Hava Müzesi Kazı Raporu", III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Ankara.
- TEMİZSOY, İ. (1993). "Yesemek Taşocağı ve Heykel Atölyesinde Kazı ve Araştırmalar", 1992 Yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara.
- TETİK, A.Z. (2015). "Yesemek Taş Ocağı Ve Heykel Atölyesindeki Teknik Çalışmalar: Nakil Sistemi, Nakil Güzergâhları Ve Geç Luwi Dönemi Basalt Eserlerin Dağılımı Hakkında Öneriler", TÜBA-AR (Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi), Gaziantep.
- TUĞCU, A. (2012). "Yesemek Stone Quarry and Sculptural Workshop", M.A., Department of Settlement Archaeology, Ankara.
- ÜNAL, A. (1981). "Hitit Kenti "Ankuwa'nın Tarihçesi ve Lokalizasyonu Hakkında". Bel- leten XLV/2 S.180.
- UN-ESCWA und BGR (2013). "Inventory Of Shared Water Resources In Western Asia" – Part I, Chapter 7, Orontes River Basen.
- ÜNAL, A. (2000). "Çukurova'nın Antik Devirlerde Taşıdığı İsimler ile Fiziki ve Tarihi Coğrafyası", Efsaneden Tarihe, Tarihten Bugüne Adana Köprü Başı, İstanbul.
- ÜNAL, A. (2002). "Hititler Devrinde Anadolu". İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- ÜNAL, A. (2003). "Hititler Devrinde Anadolu". İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- ÜNAL, A. (2006). "Hitit İmparatorluğu'nun Yıkılışından Bizans Dönemi'nin Sonuna Kadar Adana ve Çukurova Tarih". Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Arkeoloji Özel Sayısı).

ÜNGÖR, İ. (2011). "İslahiye Ve Çevresinde Geç Hitit Merkezleri". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi S. 8 Sonbahar Kars: Kafkas Üniversitesi Yayınları.

ÜNGÖR, İ. (2014). "İslahiye ve Çevresinin Eskiçağ Tarihi". Ankara: Gece Kitaplığı.

ÜNGÖR, İ. (2015). "Louvre Müzesinde Bulunan Gaziantep Yöresine Ait Hitit-Geç Hitit Eserleri". Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Erzurum.

VON LUSCHAN, F. (1893). "Ausgrabungen in Sendschirli I", Mitteilungen aus den Orientalischen Sammlungen XI, Berlin.

WÄFLER, M. (1983). "Zu Status und Lage von Tabal", OrNS 52.

EKLER

EK 1- KORUMA KURULU KARARLARI

T. C.
KÜLTÜR, GAYRİMENKUL VE TURİZM BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL, ESKİ ESERLER ve ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

K A R A R

Toplantı No. ve Tarihi : 349, 20.1.1983
Karar No. ve Tarihi : A-3851, 21.1.1983

Toplantı yeri :
ANKARA

Gaziantep İli, İslahiye İlçesi, Yeşemek (Gülükanlı) Taş Ocağının yahut Aslanlar Tepesi denen alan'ın Eski Eser olup olmadığını (İslahiye Tapu-
ma Mahkemesinin 1973/188 sayılı, 19.7.1982 günlü yazısı) içeren Kültür ve
Turizm Bakanlığı, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 11.11.1983 gün,
Müze_02.2.741.0(27)_181 sayılı yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan mü-
zakeresi sonunda:-

Gaziantep İli, İslahiye İlçesinin 22 km. Güney-Doğusunda bulunan Yeşemek
(Gülükanlı) köyünün 500 m. güneyindeki Hazil Dağı yamaçlarında bulunan, ve bu-
gün Aslanlar Tepesi diye bilinen alanın içerdiği Bazalttan yapılmış sayıla-
rı yüzü aşan Aslan, Sfenks heykelleri, Heykel kaşeleri, kabartma olarak ya-
pılmış insan, hayvan tasvirleri, vd. Antik Çağın (M.Ö. I. bin, II. Bine ait) Es-
ki Ön Asyanın en büyük ve önemli Heykel Atölyelerinden olması, Arkeoloji il-
lim alanında önemli yeri (merhum Prof. U. Bahadır Alkım'ın burada yaptığı ka-
zı ve araştırmalar hakkındaki Anadolu Mundi ve yerli, yabancı dergiler) bu-
lunması, yerli ve yabancı turistler için uğrak yeri olması nedeniyle söz konu-
su Heykel taşıtlık eserlerini içeren 200 m'lik alanın korunması gerekli i. De-
rece Eski Eser alanı olarak 1710_5805 sayılı yasalar uyarınca tescil edilme-
sine,

Söz konusu alanın çevresinin 2 sıra talle çevrilip, ivedi olarak Resmi
bir bekçiyle korunması,
Bekçi evi yapılması
Gezginlerin, bileklerle gezinimlerinin sağlanması,
Bu Alana ulaşan yolların yapılıp, onarılması, alanı tanıttıcı levhalar
konulması,
Bu önemli ören yerinin bekçi tayin edilinceye kadar yerel idarelerce
de (kolluk kuvvetleri, muhtarlık, Müze, vd.) korunmasının zorunlu olduğuna karar
verildi.

Prof. ORHAN ALSAÇ
BAŞKAN

Prof. Dr. DOĞAN KUBAN
BAŞKANVEKİLİ

Üye Akozan (Feridun) Bulunmadı	Üye Aktepe (Münir) Bulunmadı	Üye Alsaç (Orhan)	Üye Bayburtluoğlu (Cevdet)	Üye Biler (Remin)
Üye Erder (Cevat) Bulunmadı	Üye Kuban (Doğan)	Üye Kuran (Aptullah)	Üye Ögel (Semra) Bulunmadı	Üye Serdaroğlu (Ümit)
Üye Sözen (Metin) Bulunmadı	Üye Tandoğan (Rifat) Bulunmadı	Üye Tayla (Hüsrev)	Üye Kırzioğlu (Fahrettin)	
Üye Kültür ve Turizm Müsteşarı Kemal Gökçe	Üye Vakıflar Genel Müdürü Galip Yiğitgülen	Üye Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürü Nurettin Yardımcı	Üye Turizm Genel Müdürü Atalay Tüzün	Üye Planlama ve İmar Genel Müdürü Erdem Kırdar

21.1.1983: NA/AS

R A P O R

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 25.11.1982 gün ve 9177 sayılı emirlerinde Gaziantep İli, İslahiye İlçesi Yesemek (Gülükanlı) köyündeki eski eserlerle ilgili rapor ve vaziyet planı istenmektedir.

Gaziantep Valiliğinin 29.11.1982 gün ve 1550 sayılı onaylarıyla 4 Aralık 1982 tarihinde adı geçen yere gidilerek gereken incelemeler yapıldı.

1890 yılında Alman Felix von Luschan tarafından keşfedilen Yesemek Taşocağı, Gaziantep İlinin İslahiye İlçesinin 22km. kadar güney-doğusundaki Yesemek köyünün takriben 500m. güneyindeki tabii bir yükseklik yamacında bulunmaktadır. Bünyesinde ince mesamatlı kesif bazalt damarı taşıyan bu yükseklik Hazil Dağ'ın eteklerinden birine rastlamakta olup, köylüler tarafından "Karatepe" veya "Aslanlar Tepesi" adı verilmektedir.

Yesemek'in önemi, burada yalnız pek zengin bir taşocağının bulunuşundan değil, aynı zamanda bir nevi heykeltraşlık atelyesinin bulunuşundan ileri gelmektedir. Hem M.Ö. II., hem de M.Ö. I. bin yılında kullanıldığı anlaşılan Yesemek atelyesinde sayısız yüzü aşan heykel taslakları bulunmaktadır. Bunlar daha çok sfenks ve aslan taslakları, kabartmalar ve mimari parçalardan oluşmaktadır¹.

Yesemek Taşocağı'nda heykeltraşlık işçiliğinin seyri ve muhtelif safhaları şu şekildedir:

I. Sfenks ve Aslan Taslakları:

Sfenks ve aslan taslaklarının ocaktaki işlenişlerinde üç safha tespit edilmiştir²:

a) Birinci safha, işçiliğin ilk kademesini teşkil etmektedir. Taş ocağından çıkartılmayı müteakip dikdörtgen prizması ve sonra da taslak haline getirilen ve şekillendirilen bloklar bu safhada, plastik tasviri yapılmak istenen figürün iki esas kısmı belirtilmiştir. Mesela bir sfenks bahis konusu ise bunun baş ve ayak kısımları gayet kaba olarak birbirinden ayrılmıştır.

b) İkinci safhada biraz daha ileri bir işçilik kademesi müşahade edilir. Bu safhada kabartmaların baş ve ayak kısımlarındaki detaylar ve bazı kontur çizgileri işlenmiş, fakat henüz taslak hali değişmemiştir.

c) Üçüncü safhaya ait örnekler, heykeltraşlık eserleri işçiliğin daha ileri duruma olduklarını göstermektedir. Bu safhada baş ve yüz hatları ile vücudun diğer bazı kısımları belirgin bir şekilde işlenmiştir. Bu üçüncü grup parçaları, Yesemek atelyesinde mevcut heykel taslaklarının en ileri işçilik merhalesinde bulunanlarıdır. Bu itibarla, bu eserlerin artık burada daha fazla işlenmemiş olduklarını, bu son halleriyle konulacakları son yere taşındıkları ve ancak orada son detaylarının ikmâl edildiği tahmin ediliyor.

II. Mimarlık Parçaları:

Yesemek Taşocağında yarı tamamlanmış sütun kaidesi, sütun, heykel kaidesi, sunak v.s. gibi mimarlık parçaları da görülmektedir.

.../.

-2-

III. Kabartmalar:

Yesemek Taşocağı ve Atelyesinde işçiliği tamamlanmamış olan kabartmalar da mevcuttur. Sayıları 125'i geçen ve büyük bir kısmı Dağ tanrılarını tasvir eden bu kabartmalar stil yönünden Büyük Hitit Devleti zamanına ve M.Ö.II. binin ikinci yarısına aittir. Bu atelyenin M.Ö.II. binde de kullanıldığı bazı kabartmaların stilinden anlaşılmaktadır.

✓ Büyük bir sahayı kaplayan ince mesamatlı, iri bloklu bazalt damarı ile Yesemek, Eski Ön Asya'nın en büyük ve en önemli Bazalt Taşocağını temsil etmektedir. Bilhassa heykeltraşlık eserlerinin üç işlenme safhasını göstermesi bakımından Eski Ön Asya'nın tek heykeltraşlık atelyesidir.³

✓ Yesemek Örenyerinin tescilli gerekmede olup, halen etrafı tel örgülerle çevrili ve bir bekçi tarafından korunmaktadır. Ancak heykel atelyesinin etrafını çevreleyen tel örgü ve direkler yapıldığından heykela tabiat tahribiyle kullanılmaz hale gelmiştir. Ayrıca bekçisinin emekli olması ve yerine yeni kadro tahsis edilmemiş bulunması korumasını güçleştirmektedir. Ziyaretçiler için gezi yollarının yapılması, eserleri tanıtıcı levhaların hazırlanması ve çevre tel örgülerinin yenilenmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

HASAN CANDEMİR
Müze Müdürü

Mustafa DEMİRCİOĞLU
Müze Müdür Yardımcısı

Cumali AYABAĞAN
Arkeolog
Müze Asistanı
1980-4318

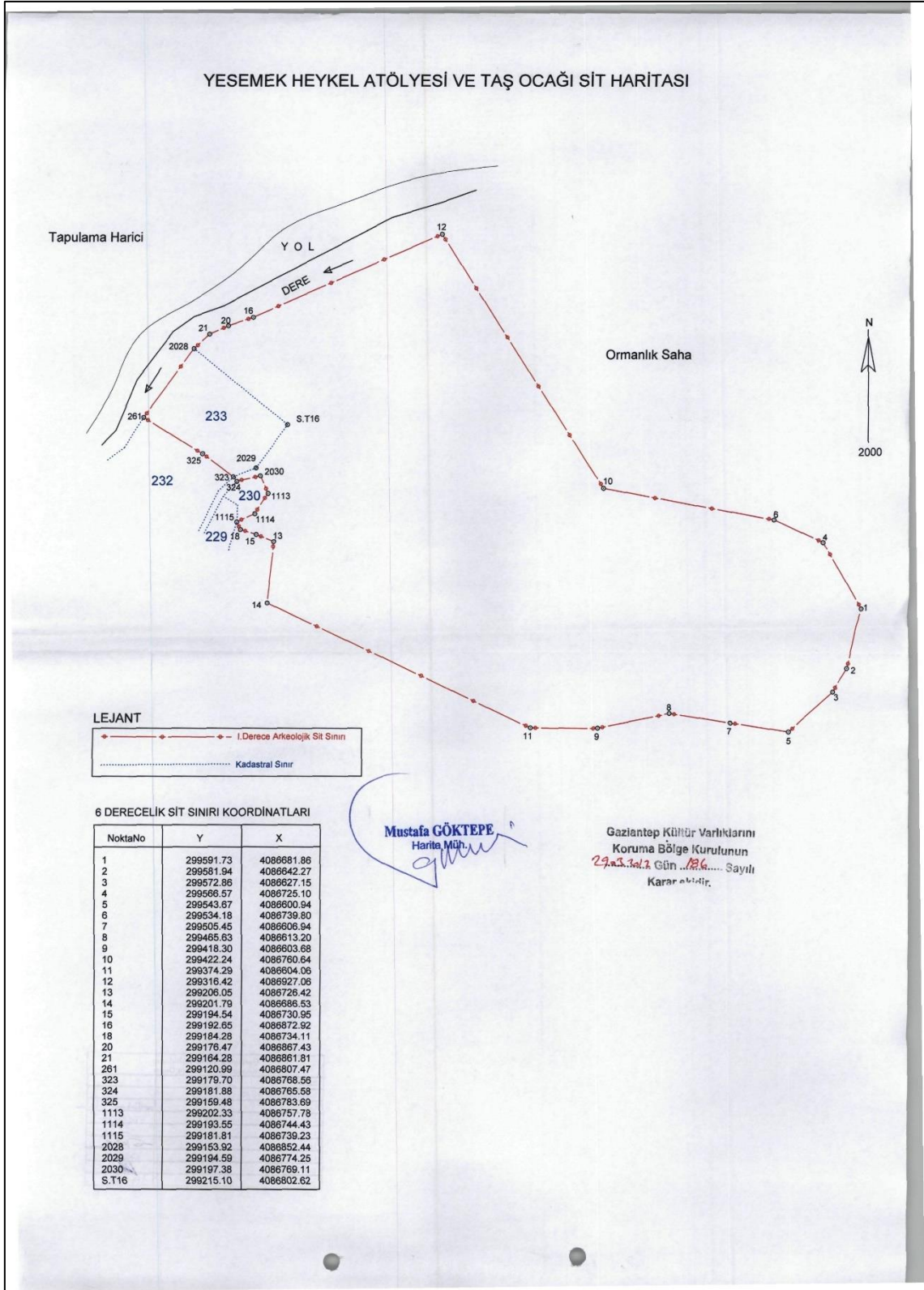
1) Belleten, Cilt: XXI, Sayı: 83, Temmuz 1957, s. 364

2) a.g.e.s. 365-3666

3) a.g.e.s. 367

MÜZELER YERİNE KIRILMI	
Revizyon No.	18.1.83
105	

AVRUPA KONSEYİ		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E.		SİT	ENVANTER No.																																																																																																																																																																																																																																																																																				
TÜRKİYE		KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA No.																																																																																																																																																																																																																																																																																				
İLİ: GAZİANTEP	İLÇE: İSLAHİYE	MAH.-KÖY-MEVKİİ: YESEMEK	PAFTA :	ADA:	PARSEL: 233 ve kadastro harici alan																																																																																																																																																																																																																																																																																				
ADI: YESEMEK HEYKEL ATOLYESİ VE TAŞ OCAGI																																																																																																																																																																																																																																																																																									
GENEL TANIM:																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Gaziantep ili, İslahiye İlçesi, Yesemek Köyünün doğu yamaçları üzerinde yer almaktadır. Dere yatağından başlayarak bulunduğu tepenin büyük bir kısmına yayılmış olan alanın güneydoğusunda, volkanik kökenli bazalt kayaların kesildiği taşocağı; kuzey ve kuzey batısında ise yapım ve işleme tekniklerinin değişik safhalarında yer alan, Hitit İmparatorluk Dönemi ve daha çok Geç Hitit Dönemi sanat ekolünü yansıtan değişik formlarda plastik sanat ürünü-heykeltıraşlık eserleri ile mimari parçalar yer almaktadır.																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ŞİMDİKİ TEHLİKELER:																																																																																																																																																																																																																																																																																									
ŞİMDİKİ DURUM: Kısmi olarak çevre düzenlemesi yapılmış olup ücretsiz olarak ziyaret edilebilmektedir.																																																																																																																																																																																																																																																																																									
SİT POTANSİYELİ: Arkeolojik				KORUMA DERECESE: I.Der.Ark.Sit																																																																																																																																																																																																																																																																																					
ŞİMDİKİ KORUMA: Alanın büyük bir kısmı tel çitle çevrilmiştir. Ayrıca kaçak kazı ve müdahaleleri önlemek amacıyla güvenlik, iki bekçi ile sağlanmaktadır.				HAZIRLAYANLAR A.Kadir FİSTİKCI Arkeolog Fatma BULGAN Arkeolog Mustafa GÖKTEPE Hart. Müh.																																																																																																																																																																																																																																																																																					
ÖNERİLEN KORUMA: I.Derece Arkeolojik Sit																																																																																																																																																																																																																																																																																									
YAYIN DİZİŞİ:				KONTROL EDEN: 20.04.2012 Ahmet DEMİR Bölge Kurulu Müdür V.																																																																																																																																																																																																																																																																																					
GÖZLEMLER: Açık Hava Müzesi sınırları içerisinde bulunan ve günümüzde atıl durumda bulunan kazı evinin Yesemek Açık Hava Müzesi ile ilgili yapılacak tanıtım organizasyonları için ıslah edilmesi de yerinde bir uygulama olacaktır.				KURUL ONAYI: REVİZYON:																																																																																																																																																																																																																																																																																					
HARİTA VE FOTOĞRAFLAR																																																																																																																																																																																																																																																																																									
26. Ağustos 2012 Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun Kararıdır. Sayılı		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Yazma</th> <th>Y</th> <th>S</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>20000110</td><td>20000110</td><td>20000110</td></tr> <tr><td>20000111</td><td>20000111</td><td>20000111</td></tr> <tr><td>20000112</td><td>20000112</td><td>20000112</td></tr> <tr><td>20000113</td><td>20000113</td><td>20000113</td></tr> <tr><td>20000114</td><td>20000114</td><td>20000114</td></tr> <tr><td>20000115</td><td>20000115</td><td>20000115</td></tr> <tr><td>20000116</td><td>20000116</td><td>20000116</td></tr> <tr><td>20000117</td><td>20000117</td><td>20000117</td></tr> <tr><td>20000118</td><td>20000118</td><td>20000118</td></tr> <tr><td>20000119</td><td>20000119</td><td>20000119</td></tr> <tr><td>20000120</td><td>20000120</td><td>20000120</td></tr> <tr><td>20000121</td><td>20000121</td><td>20000121</td></tr> <tr><td>20000122</td><td>20000122</td><td>20000122</td></tr> <tr><td>20000123</td><td>20000123</td><td>20000123</td></tr> <tr><td>20000124</td><td>20000124</td><td>20000124</td></tr> <tr><td>20000125</td><td>20000125</td><td>20000125</td></tr> <tr><td>20000126</td><td>20000126</td><td>20000126</td></tr> <tr><td>20000127</td><td>20000127</td><td>20000127</td></tr> <tr><td>20000128</td><td>20000128</td><td>20000128</td></tr> <tr><td>20000129</td><td>20000129</td><td>20000129</td></tr> <tr><td>20000130</td><td>20000130</td><td>20000130</td></tr> <tr><td>20000131</td><td>20000131</td><td>20000131</td></tr> <tr><td>20000132</td><td>20000132</td><td>20000132</td></tr> <tr><td>20000133</td><td>20000133</td><td>20000133</td></tr> <tr><td>20000134</td><td>20000134</td><td>20000134</td></tr> <tr><td>20000135</td><td>20000135</td><td>20000135</td></tr> <tr><td>20000136</td><td>20000136</td><td>20000136</td></tr> <tr><td>20000137</td><td>20000137</td><td>20000137</td></tr> <tr><td>20000138</td><td>20000138</td><td>20000138</td></tr> <tr><td>20000139</td><td>20000139</td><td>20000139</td></tr> <tr><td>20000140</td><td>20000140</td><td>20000140</td></tr> <tr><td>20000141</td><td>20000141</td><td>20000141</td></tr> <tr><td>20000142</td><td>20000142</td><td>20000142</td></tr> <tr><td>20000143</td><td>20000143</td><td>20000143</td></tr> <tr><td>20000144</td><td>20000144</td><td>20000144</td></tr> <tr><td>20000145</td><td>20000145</td><td>20000145</td></tr> <tr><td>20000146</td><td>20000146</td><td>20000146</td></tr> <tr><td>20000147</td><td>20000147</td><td>20000147</td></tr> <tr><td>20000148</td><td>20000148</td><td>20000148</td></tr> <tr><td>20000149</td><td>20000149</td><td>20000149</td></tr> <tr><td>20000150</td><td>20000150</td><td>20000150</td></tr> <tr><td>20000151</td><td>20000151</td><td>20000151</td></tr> <tr><td>20000152</td><td>20000152</td><td>20000152</td></tr> <tr><td>20000153</td><td>20000153</td><td>20000153</td></tr> <tr><td>20000154</td><td>20000154</td><td>20000154</td></tr> <tr><td>20000155</td><td>20000155</td><td>20000155</td></tr> <tr><td>20000156</td><td>20000156</td><td>20000156</td></tr> <tr><td>20000157</td><td>20000157</td><td>20000157</td></tr> <tr><td>20000158</td><td>20000158</td><td>20000158</td></tr> <tr><td>20000159</td><td>20000159</td><td>20000159</td></tr> <tr><td>20000160</td><td>20000160</td><td>20000160</td></tr> <tr><td>20000161</td><td>20000161</td><td>20000161</td></tr> <tr><td>20000162</td><td>20000162</td><td>20000162</td></tr> <tr><td>20000163</td><td>20000163</td><td>20000163</td></tr> <tr><td>20000164</td><td>20000164</td><td>20000164</td></tr> <tr><td>20000165</td><td>20000165</td><td>20000165</td></tr> <tr><td>20000166</td><td>20000166</td><td>20000166</td></tr> <tr><td>20000167</td><td>20000167</td><td>20000167</td></tr> <tr><td>20000168</td><td>20000168</td><td>20000168</td></tr> <tr><td>20000169</td><td>20000169</td><td>20000169</td></tr> <tr><td>20000170</td><td>20000170</td><td>20000170</td></tr> <tr><td>20000171</td><td>20000171</td><td>20000171</td></tr> <tr><td>20000172</td><td>20000172</td><td>20000172</td></tr> <tr><td>20000173</td><td>20000173</td><td>20000173</td></tr> <tr><td>20000174</td><td>20000174</td><td>20000174</td></tr> <tr><td>20000175</td><td>20000175</td><td>20000175</td></tr> <tr><td>20000176</td><td>20000176</td><td>20000176</td></tr> <tr><td>20000177</td><td>20000177</td><td>20000177</td></tr> <tr><td>20000178</td><td>20000178</td><td>20000178</td></tr> <tr><td>20000179</td><td>20000179</td><td>20000179</td></tr> <tr><td>20000180</td><td>20000180</td><td>20000180</td></tr> <tr><td>20000181</td><td>20000181</td><td>20000181</td></tr> <tr><td>20000182</td><td>20000182</td><td>20000182</td></tr> <tr><td>20000183</td><td>20000183</td><td>20000183</td></tr> <tr><td>20000184</td><td>20000184</td><td>20000184</td></tr> <tr><td>20000185</td><td>20000185</td><td>20000185</td></tr> <tr><td>20000186</td><td>20000186</td><td>20000186</td></tr> <tr><td>20000187</td><td>20000187</td><td>20000187</td></tr> <tr><td>20000188</td><td>20000188</td><td>20000188</td></tr> <tr><td>20000189</td><td>20000189</td><td>20000189</td></tr> <tr><td>20000190</td><td>20000190</td><td>20000190</td></tr> <tr><td>20000191</td><td>20000191</td><td>20000191</td></tr> <tr><td>20000192</td><td>20000192</td><td>20000192</td></tr> <tr><td>20000193</td><td>20000193</td><td>20000193</td></tr> <tr><td>20000194</td><td>20000194</td><td>20000194</td></tr> <tr><td>20000195</td><td>20000195</td><td>20000195</td></tr> <tr><td>20000196</td><td>20000196</td><td>20000196</td></tr> <tr><td>20000197</td><td>20000197</td><td>20000197</td></tr> <tr><td>20000198</td><td>20000198</td><td>20000198</td></tr> <tr><td>20000199</td><td>20000199</td><td>20000199</td></tr> <tr><td>20000200</td><td>20000200</td><td>20000200</td></tr> </tbody> </table>				Yazma	Y	S	20000110	20000110	20000110	20000111	20000111	20000111	20000112	20000112	20000112	20000113	20000113	20000113	20000114	20000114	20000114	20000115	20000115	20000115	20000116	20000116	20000116	20000117	20000117	20000117	20000118	20000118	20000118	20000119	20000119	20000119	20000120	20000120	20000120	20000121	20000121	20000121	20000122	20000122	20000122	20000123	20000123	20000123	20000124	20000124	20000124	20000125	20000125	20000125	20000126	20000126	20000126	20000127	20000127	20000127	20000128	20000128	20000128	20000129	20000129	20000129	20000130	20000130	20000130	20000131	20000131	20000131	20000132	20000132	20000132	20000133	20000133	20000133	20000134	20000134	20000134	20000135	20000135	20000135	20000136	20000136	20000136	20000137	20000137	20000137	20000138	20000138	20000138	20000139	20000139	20000139	20000140	20000140	20000140	20000141	20000141	20000141	20000142	20000142	20000142	20000143	20000143	20000143	20000144	20000144	20000144	20000145	20000145	20000145	20000146	20000146	20000146	20000147	20000147	20000147	20000148	20000148	20000148	20000149	20000149	20000149	20000150	20000150	20000150	20000151	20000151	20000151	20000152	20000152	20000152	20000153	20000153	20000153	20000154	20000154	20000154	20000155	20000155	20000155	20000156	20000156	20000156	20000157	20000157	20000157	20000158	20000158	20000158	20000159	20000159	20000159	20000160	20000160	20000160	20000161	20000161	20000161	20000162	20000162	20000162	20000163	20000163	20000163	20000164	20000164	20000164	20000165	20000165	20000165	20000166	20000166	20000166	20000167	20000167	20000167	20000168	20000168	20000168	20000169	20000169	20000169	20000170	20000170	20000170	20000171	20000171	20000171	20000172	20000172	20000172	20000173	20000173	20000173	20000174	20000174	20000174	20000175	20000175	20000175	20000176	20000176	20000176	20000177	20000177	20000177	20000178	20000178	20000178	20000179	20000179	20000179	20000180	20000180	20000180	20000181	20000181	20000181	20000182	20000182	20000182	20000183	20000183	20000183	20000184	20000184	20000184	20000185	20000185	20000185	20000186	20000186	20000186	20000187	20000187	20000187	20000188	20000188	20000188	20000189	20000189	20000189	20000190	20000190	20000190	20000191	20000191	20000191	20000192	20000192	20000192	20000193	20000193	20000193	20000194	20000194	20000194	20000195	20000195	20000195	20000196	20000196	20000196	20000197	20000197	20000197	20000198	20000198	20000198	20000199	20000199	20000199	20000200	20000200	20000200
Yazma	Y	S																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000110	20000110	20000110																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000111	20000111	20000111																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000112	20000112	20000112																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000113	20000113	20000113																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000114	20000114	20000114																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000115	20000115	20000115																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000116	20000116	20000116																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000117	20000117	20000117																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000118	20000118	20000118																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000119	20000119	20000119																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000120	20000120	20000120																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000121	20000121	20000121																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000122	20000122	20000122																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000123	20000123	20000123																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000124	20000124	20000124																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000125	20000125	20000125																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000126	20000126	20000126																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000127	20000127	20000127																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000128	20000128	20000128																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000129	20000129	20000129																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000130	20000130	20000130																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000131	20000131	20000131																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000132	20000132	20000132																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000133	20000133	20000133																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000134	20000134	20000134																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000135	20000135	20000135																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000136	20000136	20000136																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000137	20000137	20000137																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000138	20000138	20000138																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000139	20000139	20000139																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000140	20000140	20000140																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000141	20000141	20000141																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000142	20000142	20000142																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000143	20000143	20000143																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000144	20000144	20000144																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000145	20000145	20000145																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000146	20000146	20000146																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000147	20000147	20000147																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000148	20000148	20000148																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000149	20000149	20000149																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000150	20000150	20000150																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000151	20000151	20000151																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000152	20000152	20000152																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000153	20000153	20000153																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000154	20000154	20000154																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000155	20000155	20000155																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000156	20000156	20000156																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000157	20000157	20000157																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000158	20000158	20000158																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000159	20000159	20000159																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000160	20000160	20000160																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000161	20000161	20000161																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000162	20000162	20000162																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000163	20000163	20000163																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000164	20000164	20000164																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000165	20000165	20000165																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000166	20000166	20000166																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000167	20000167	20000167																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000168	20000168	20000168																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000169	20000169	20000169																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000170	20000170	20000170																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000171	20000171	20000171																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000172	20000172	20000172																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000173	20000173	20000173																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000174	20000174	20000174																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000175	20000175	20000175																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000176	20000176	20000176																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000177	20000177	20000177																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000178	20000178	20000178																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000179	20000179	20000179																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000180	20000180	20000180																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000181	20000181	20000181																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000182	20000182	20000182																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000183	20000183	20000183																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000184	20000184	20000184																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000185	20000185	20000185																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000186	20000186	20000186																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000187	20000187	20000187																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000188	20000188	20000188																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000189	20000189	20000189																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000190	20000190	20000190																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000191	20000191	20000191																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000192	20000192	20000192																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000193	20000193	20000193																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000194	20000194	20000194																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000195	20000195	20000195																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000196	20000196	20000196																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000197	20000197	20000197																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000198	20000198	20000198																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000199	20000199	20000199																																																																																																																																																																																																																																																																																							
20000200	20000200	20000200																																																																																																																																																																																																																																																																																							

27.02.95

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
GAZİANTEP KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 29.05.2014 - 70
KARAR TARİHİ VE NO : 29.05.2014 - 859

TOPLANTI YERİ
GAZİANTEP

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 04/12/2012 tarih ve 254109 sayılı yazısı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığının 13/05/2014 tarih ve 179335 sayılı yazısı, Müdürlüğümüz uzmanlarının 20/03/2104 tarihli raporu okundu, konunun ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Gaziantep İli, İslahiye İlçesi, Yesemek Köyü, Höyük Mevkii, 109 ve 477 numaralı parsellerde bulunan Yesemek Höyüğü'nün 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 6. Maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği gösterdiğinden, aynı kanunun tespit ve tescil ile ilgili 7. maddesi uyarınca "Arkeolojik Sit Alanı" olarak tescil edilmesine, dercesinin "I. Derece" olarak belirlenmesine, kararınız eki Sit Haritası ve köşe koordinatları ile birlikte sit fişinin uygun olduğuna (OLUMLU),

Yesemek Höyüğüne ilişkin, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı Koruma ve Kullanma Koşulları;

- 1.** Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesi, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesi, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılmaması,
- 2.** Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için ilgili müze müdürlüğünün görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesi,
- 3.** Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine,
- 4.** Ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,
- 5.** Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, çürük, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,
- 6.** Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılmasına,

Ve Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararının geçerli olduğuna uygun (OLUMLU) karar verildi.

27.02.75

AVRUPA KONSEYİ		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		SİT		ENVANTER No.																																														
TÜRKİYE		D.K.V.K.E.		KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA No.																																														
İLİ: GAZİANTEP	İLÇE: İSLAHIYE	MAH.-KÖY-MEVKİİ: YESEMEK KÖYÜ, HÖYÜK MEVKİİ	PAFTA 037-a-10-c	ADA	PARSEL 109-477																																															
ADI: YESEMEK HÖYÜK																																																				
GENEL TANIM:																																																				
Yesemek Köyü İslahiye İlçesinin kuş uçuşu 16,5 km. güneydoğusunda Ortaklı Köyünün ise 4 km. güneyindedir. Höyük mevkii ise köyün 1200 metre batısında tarım arazilerinin arasında bulunur. Bu alana köy ilkokulunun altından geçen toprak yolla ulaşılır ve höyük yola kuzey yönünde bitişik olarak bulunmaktadır. Höyük kuzey-güney yönünde yaklaşık 85 metre, doğu-batı yönünde ise 130 metre ölçülerine sahip olup yaklaşık 5-7 metre yüksekliğinde yavvan bir höyüktür. Çevresi ve üzerinde tarımsal faaliyet yapılmaktadır. Yüzeyde bulunan bazalt taşlar tarla kenarlarında toplanmıştır. Eteklerinde birkaç tane kaçak kazı çukuru görülmekle birlikte oldukça iyi koruna gelmiş bir höyüktür. Yüzeyde ve kaçak kazı çukurlarında yapılan incelemelerde kültür katmanları, yapı temelleri ve PT. Seramik parçaları görülmüştür. Yapılan bu inceleme neticesinde höyüğün tunç çağında yoğunluklu olmak üzere demir, Roma ve geç dönemlerde iskan gördüğü kanaatine varılmıştır. Ayrıca beyaz astarlı Tell Ubeyd dönemi PT parçaları da görülmüştür.																																																				
ŞİMDİKİ TEHLİKELER: Tarımsal faaliyetler ve kaçak kazılar nedeni ile höyük tehdit altındadır.																																																				
ŞİMDİKİ DURUM: Höyük yüzeyinde ve çevresinde tarımsal faaliyetler devam etmektedir.																																																				
SİT POTANSİYELİ: I. Derece Arkeolojik				KORUMA DERECEŚİ: I.Der. Ark.																																																
ŞİMDİKİ KORUMA: Yok				HAZIRLAYANLAR																																																
ÖNERİLEN KORUMA: Halkın bilinçlendirilmesi, çevresinin tel çitlerle çevrilerek uyarıcı levhalar asılması, güvenlik kuvvetleri tarafından korunması. Arkeolojik kazısının yapılması.				Biröl GÜNGÖR																																																
YAYIN DİZİŚİ: Bilinmiyor.				Arkeolog																																																
				Ahmet BEYAZLAR																																																
				Arkeolog																																																
				KONTROL EDEN: /04/14																																																
				Asuman ARSLAN																																																
				Kurul Md																																																
				KURUL ONAYI:																																																
				REVİZYON:																																																
GÖZLEMLER: Çevresi ve üzeri tarım arazisi olup az sayıda kaçak kazı çukuru görülmektedir.																																																				
HARİTA VE FOTOĞRAFLAR																																																				
<table border="1" style="margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th>Höyük No</th> <th>Y</th> <th>X</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>ST111</td><td>267689.811</td><td>4087178.582</td></tr> <tr><td>ST112</td><td>267697.358</td><td>4087151.296</td></tr> <tr><td>ST113</td><td>267691.410</td><td>4087211.024</td></tr> <tr><td>ST114</td><td>267688.500</td><td>4087120.052</td></tr> <tr><td>ST115</td><td>267685.816</td><td>4087102.000</td></tr> <tr><td>ST116</td><td>267680.678</td><td>4087230.000</td></tr> <tr><td>ST117</td><td>267618.421</td><td>4087086.664</td></tr> <tr><td>ST118</td><td>267648.877</td><td>4087243.850</td></tr> <tr><td>ST119</td><td>267623.587</td><td>4087248.094</td></tr> <tr><td>ST1110</td><td>267610.552</td><td>4087108.708</td></tr> <tr><td>ST1111</td><td>267795.340</td><td>4087248.942</td></tr> <tr><td>ST1112</td><td>267773.864</td><td>4087248.116</td></tr> <tr><td>ST1113</td><td>267756.643</td><td>4087240.911</td></tr> <tr><td>ST1114</td><td>267738.302</td><td>4087185.547</td></tr> </tbody> </table>				Höyük No	Y	X	ST111	267689.811	4087178.582	ST112	267697.358	4087151.296	ST113	267691.410	4087211.024	ST114	267688.500	4087120.052	ST115	267685.816	4087102.000	ST116	267680.678	4087230.000	ST117	267618.421	4087086.664	ST118	267648.877	4087243.850	ST119	267623.587	4087248.094	ST1110	267610.552	4087108.708	ST1111	267795.340	4087248.942	ST1112	267773.864	4087248.116	ST1113	267756.643	4087240.911	ST1114	267738.302	4087185.547				
Höyük No	Y	X																																																		
ST111	267689.811	4087178.582																																																		
ST112	267697.358	4087151.296																																																		
ST113	267691.410	4087211.024																																																		
ST114	267688.500	4087120.052																																																		
ST115	267685.816	4087102.000																																																		
ST116	267680.678	4087230.000																																																		
ST117	267618.421	4087086.664																																																		
ST118	267648.877	4087243.850																																																		
ST119	267623.587	4087248.094																																																		
ST1110	267610.552	4087108.708																																																		
ST1111	267795.340	4087248.942																																																		
ST1112	267773.864	4087248.116																																																		
ST1113	267756.643	4087240.911																																																		
ST1114	267738.302	4087185.547																																																		

EK 2- YÜZEY ARAŞTIRMASI BAŞVURU DOSYASI

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ

**YESEMİK HİTİT HEYKEL ATÖLYESİ ve
İSLAHİYE-NURDAĞI BÖLGESİ
YÜZEY ARAŞTIRMASI**

PROJE BAŞVURU DOSYASI

Prof. Dr. Atilla ENGİN

FAALİYETLER:

- YüzeY araştırması ve yüzeY malzemesinin incelenmesi
- Jeofizik çalışmaları
- Malzeme analizi
- Yansıma-dönüştürme-görüntüleme (*RTI - Reflectance Transformation Imaging*) tekniğı ile inceleme
- Heykel çizim ve envanter çalışmaları
- Heykel stil kritiğı çalışmaları
- Arkeolojik merkezlerin kültür envanteri
- Kamusal arkeoloji çalışmaları
- Tanıtım ve turizm potansiyelinin geliştirilmesi
- Yayın çalışmaları

Gaziantep, 2018

EK 3- ANKET ÇALIŞMASI

YESEMİK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ ALAN YÖNETİM PLANI YESEMİK MAHALLESİ HANEHALKI ARAŞTIRMASI (02-03/08/2019)

DEMOGRAFİK YAPI	(1) Cinsiyetiniz	Kadın (....)	Erkek (....)	
	(2) Yaşınız			
	(3) Eğitim Durumunuz	İlkokul (....)	Ortaokul (....)	Okuryazar (....)
		Lise (....)	Üniversite (....)	Diğer (....) (.....)
(4) Mesleğiniz	Çiftçi (....)	Esnaf (....)	Ev Hanımı (....)	
	İşçi (....)	Memur (....)	Diğer (.....)	
FARKINDALIK	(5) Yesemek'in Tarihi Hakkında Bilgi Sahibi Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Bilgi (.....)	Bilginin Kaynağı (.....)	(.....)
	(6) Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesini (Yesemek Açık Hava Müzesini) Gezdimiz Mi?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Ne zaman (.....)	(.....)	(.....)
	(7) Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Arkeolojik Sit Alanı Hakkında Bilgi Sahibi Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Bilgi (.....)	Bilginin Kaynağı (.....)	(.....)
	(8) Yesemek'teki Eserler Hakkında Bilgi Sahibi Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	Diğer (.....)
		Bilgi (.....)	Bilginin Kaynağı (.....)	Diğer (.....)
	(9) UNESCO Hakkında Bilgi Sahibi Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Bilgi (.....)	Bilginin Kaynağı (.....)	(.....)
	(10) Yesemek'te Geçmişte Yürütülen Arkeolojik Araştırma Faaliyetleri Hakkında Bilgi Sahibi Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Bilgi (.....)	Bilginin Kaynağı (.....)	(.....)
	(11) Yesemek'te Geçmişte Yürütülen Arkeolojik Araştırma Faaliyetlerine Katıldınız mı?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
	Ne zaman (.....)	Görevi (.....)	(.....)	
(12) Geçmişte Yesemek'te Arkeolojik Kalıntı Buldunuz mu?	Evet (....)	Hayır (....)	Ne Buldunuz (.....)	
	Nerede/Ne Zaman (.....)	Ne Yaptınız (.....)	Diğer (.....)	
(13) Yesemek'te Yürütülen Faaliyetler ile İlgili Size Bilgi Veriliyor mu?	Evet (....)	Hayır (....)	Kim Veriyor (.....)	
SOSYAL VE EKONOMİK FAALİYETLER	(14) Yesemek Dışına Hangi Amaç ve Sıklıkla Çıkıyorsunuz?	Ticaret (....) (.....)	Sağlık (....) (.....)	Sosyo-Kültürel (....) (.....)
		Eğitim (....) (.....)	Kamu Hizmeti (....) (.....)	Diğer (....) (.....)
	(15) Yesemek Dışında İkamet Ettiğiniz Bir Yer Var Mı?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Neresi (.....)	Ne Kadar Süre (.....)	(.....)
	(16) Tarımsal Faaliyetler Yürütüyor Musunuz?	Evet (....)	Hayır (....)	Arazi Mülkiyeti (.....)
		Üretilen Ürün (.....)	Satış Yeri (.....)	Çalışanlar (.....)
(17) Tarımsal Faaliyetlerden Elde Edilen Gelir İhtiyaçlarınızı Karşılıyor mu?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)	
(18) Tarımsal Faaliyetler Dışında Geliriniz Var mı?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)	

Sayfa 1

PLATO PLANLAMA TEKNİK DANIŞMANLIK
TAS. İNŞ. SAN. VE TİC. LTD. LTD.

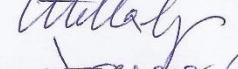
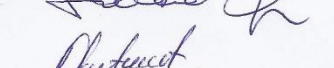
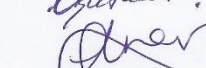
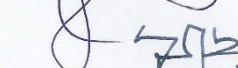
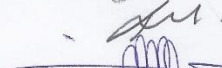
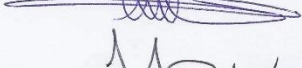
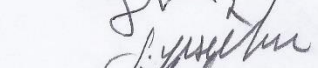
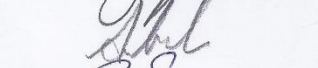
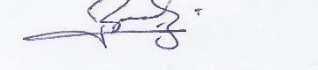
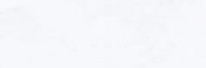
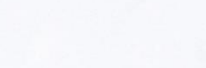
TURİZM FAALİYETLERİNİN ETKİSİ	(19) Turizm Faaliyetleri Yesemek'e Katkı Sağlıyor Mu?	Evet (....)	Hayır (....)	Katkı (.....)
	(20) Yesemek'e Gelen Turistlerden Memnun Musunuz?	Evet (....)	Hayır (....)	Nereye (.....)
	(21) Yesemek'e Gelen Turistlere Yöresel Ürün Satışı Yapıyor Musunuz?	Evet (....)	Hayır (....)	Satılan Ürün (.....)
DİĞER FAALİYETLERİNİN ETKİSİ	(22) Yesemek Sulama Barajı Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?	Tarımsal Sulama İçin Gerekli (....)	Çevreye Zarar Veriyor (....)	(.....)
		Durdurulmalı (....)	Diğer (....)	(.....)
	(23) Yesemek Sulama Barajı Faaliyetleri Yesemek'e Zarar Verdi Mi?	Evet (....)	Hayır (....)	Verilen Zarar (.....)
	(24) Tahtaköprü Barajı Faaliyetleri Yesemek'e Zarar Verdi Mi?	Evet (....)	Hayır (....)	Verilen Zarar (.....)
GELECEĞE DÖNÜK BEKLENTİLER	(25) Yesemek'ten Göç Etmeyi Düşünüyor Musunuz?	Evet (....)	Hayır (....)	(.....)
		Neden (.....)	Nereye (.....)	(.....)
	(26) Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Korunmalı Mı?	Evet (....)	Hayır (....)	Neden (.....)
	(27) Arkeolojik Sit Alanı Sınırları Genişletilmeli Mi?	Evet (....)	Hayır (....)	Neden (.....)
	(28) Yesemek'te Yapılacak Arkeolojik Araştırma Faaliyetlerini Destekler Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	Neden (.....)
	(29) Yesemek'te Turizmin Gelişmesini İster Misiniz?	Evet (....)	Hayır (....)	Neden (.....)
	(30) Yesemek'te Turizme Yönelik Hangi Faaliyetlerin Olmasını İstersiniz?	Satış Üniteleri (....)	Yeme-İçme Mekanları (....)	(.....)
		Konaklama (....)	Diğer (.....)	(.....)
	(31) Turizmin Gelişmesi ve Turist Sayısının Artmasının Yesemek'e Katkısı Olur Mu?	Evet (....)	Hayır (....)	Katkı (.....)
	(32) Yönetim Planından Beklentiniz Nedir?	Yesemek'in Gelişmesi (....)	Ailelere Ekonomik Katkı Sunması (....)	Turizmin Gelişmesi (.....)
	Yesemek'e Daha Fazla Hizmet Gelmesi (....)	Diğer (....)	Diğer (....)	

EK 4- PAYDAŞ TOPLANTILARI

YESEMİK 09/11/2018
I. TOPLANTI

Katılımcılar

1. Arzu SERT	Plan Müellifi	
2. Tamer DEMİR	Dr. Eğr. Ü. Arkadaşı	
3. Nalan K. DÖLMEZ	İşlim = GATIN GAZİANTEP B.S.D	
4. Atilla Engin	Gaziantep B.S.D	
5. TAMER GÖK	[Mersin Üniv.] Icomos	
6. ZAFER OKURCU	Alan Yönetim Bşk.	
7. N. Pinar ÖZBÜNER	GÜLHAN Dr. Öğr. Üy. Arkeoloji GAU	
8. Saray Zafar Şahin	Atılım Üni. (Plato)	
9. Bedrihan BAYKAN	Plato Planelo	
10. Mustafa Güneş	Yeseemek muhtar,	
11. Mustafa Kandıralı	İsbkiye Bel.	
12. Emine ÖZTÜRK	Alpe Müdürlüğü	
13. Serdar Murat GÜRBEL	GBB KUDER	
14. Salih YEŞİLMEN	GBB KUDER	
15. Ali KORKMAZ	GBB KUDER	
16. M. Bülent ÖZTÜRK	IKTM	

YESEMİK TAŞOCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ ALAN YÖNETİM KURULU DANIŞMA VE EŞGÜDÜM DENETLEME KURULU TOPLANTISI KATILIMCI LİSTESİ (13.02.2019)					
AD-SOYAD	KURUM	GÖREVLİ	GSN	E-MAIL	İMZA
21. Mehmet TAŞCI	DSİ, 202. Şb. Md. Çanakkale	Yapı Den. Müh.	532 581 4360	fascim@dsi.gov.tr	
22. Mustafa ÖZDEMİR	Çanakkale BŞB	BAŞKAN	555 7499165	mduzen@gnail.com	
23. Nürten AYDEMİR	İl Kültür Turizm	Şb. Md.	542 226 213	nurtenaydemir@pro.gov.mn.tr	
24. Yusuif Cem YAVAN	İpekçiyolu Kalkınma Ajansı	Bilgi Baskan	0506 254 61 29	cem.yavan@itk-ag.tr	
25. Mehmet Sait YILMAZ	Çarşılar Kurulu	Yürüt. V.	0535 689 69 89	saitfranz@mail.com	
26. Kivilim Neye ALBAYRAK	Kültür Varlıkları ve Müze Bakanlığı	Şb. Md.	0312 470 60 64	knezi.akdogan@pmu.tr	
27. Evrim ULUSOY	"	Bil. Tur. Uzmanı	0312 420 60 55	evrim.ulusoy@aku.tr	
28. Ege YILDIRIM	Anadolu Arkeoloji Enstitüsü	Akın Başkan	0554 964 24 51	ege.y@yehoz.com	
29. Nurettin Şahin ÖZDEMİR	Proje/Proje Yürütme Birim	Kilit Uzmanı	0533 464 67 18	nurettin@metu.edu.tr	
30. Heltem UÇAR	ÖBTÜ Kültür Miras Komisyonu	Prof. Dr.	0533 724 65 42	mucare.mersin.edu.tr	
31. Hasan ALAN	Mersin Üniversitesi	Doç. Dr.	0506 842 66 28	hasan.alan@mersin.edu.tr	
32. Soner BAKAKSIZ	Çevre ve Şehircilik	İl Md.	0533 225 25 53	soner@ipol.com.tr	
33. Tamer GÖK	TURSA BÇB BİREK	Başkan	532 225 11 21	goktam@pro.gov.mn.tr	
34. ATILLA ENGİN	Mersin Üniversitesi	Öğretim Üyesi	0537 581 62 88	enginatilla@hotmail.com	
35. S. Erdinç DUBAĞLI	GAZİANTEP ÜNİV.	Öğretim Üyesi	0505 305 88 92	erdinc.dubagci@gaup.edu.tr	
36. Refik DURU	Çevre ve Şehircilik İl Md.	TVK-Şube Md.			
37. Zafer Okuducu G.B.B	Çevre ve Şehircilik İl Md.	Alan Yönetim Bşk.	0532 225 44 34	zafarokuducu@pro.gov.mn.tr	
38.					
39.					
40.					

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ ALAN YÖNETİM KURULU DANIŞMA VE EŞGÜDÜM DENETİME KURULU TOPLANTISI KATILIMCI LİSTESİ (13.02.2019)					
AD-SOYAD	KURUM	GÖREVİ	GSN	E-MAIL	İMZA
1. ARZU SERT	PLATO LTD. ŞTİ.	MÜELLİF	05425947684	plato.plato@plato.com	A. Sert
2. S. Zafar Sabih	" "	Planlama Elibi	0532 236819	zafar.sabir@attilined.	S. Zafar
3. Behrhan Baykan	" "	"	05302226236	behrhan.baykan@gmail.com	B. Baykan
4. Serdar Murat GÖRSEL	G.B.B.	KUDER D.B.	5055860785	serdarmuratg@gmail.com	S. Murat
5. Baye Dönme Yettin	G.B.B.	KINEKO 25. MA	337766989	baye.donme@yettin.com	B. Dönme
6. Ahmet DENİZ	Görsel ve Sanatlar Fakültesi	Kurul Başkanı	033-640 82-09	ahmetdeniz231@hotmail.com	A. Deniz
7. Ali KORKMAZ	G.B.B.	Arkeolog	-	-	A. Korkmaz
8. Mustafa GÜRER	Yerleşik Müze	Arkeolog	0532 2613921	-	M. Gürer
9. Ali ÇİÇEK	Yerleşik Müze	Arkeolog	05377774081	yaser.muk.koc@yaser.com.tr	A. Çiçek
10. Mustafa EREN	İlçelik Belediye	Arkeolog	05059534589	-	M. Eren
11. Salih YEŞİMEN	G.B.B.	Arkeolog	0541 720 4023	yesimen.salih@yemen.com.tr	S. Yeşimen
12. Kadir TÜRKMEN	İSLAHİYE TİCARİET ODASI	ODASININ Başkanı	0545 307 9890	kadir.turkmen@hotmail.com	K. Türkmen
13. Feride ÖZTÜRK	Reş. ve San. Lab. Müdürlüğü	Reş. Laboratuvar Müdürü	05057516924	emineozturk.ozturk@gmail.com	F. Öztürk
14. Tınaz ÖZTÜRK	GAÜN Arkeoloji	Pröj. Y. Öz. S.	05425367427	tinazozturk@gmail.com	T. Öztürk
15. Adem HAZEMER	Kilis Orman İşletme Md.	Md. Yard.	05307117901	ademhazemer@gmail.com	A. Hazemer
16. N. Pinar ÖZGÜNER	GAÜN Arkeoloji	Dr. Öğr. Üyesi	0524 512 9056	pazguener@gmail.com	N. Pinar
17. Ali Murat ENDERLİ	Y. T. ve San. Lab. Müdürlüğü	Y. T. ve San. Lab. Müdürü	0546 625 9111	muratenderli@gmail.com	A. Murat
18. Mustafa AVAR	Reş. ve San. Lab. Müdürlüğü	R. A. M. Md.	0532 270 7008	mustafavar64@hotmail.com	M. Avar
19. Alkan AKIŞ	Reş. ve San. Lab. Müdürlüğü	Reş. ve San. Lab. Md.	0507440126	alkan.akis@gmail.com	A. Akış
20. Ahmet ULUSOY	" "	Pröj. Y. T.	0532 589 1568	ahmetulsoy@hotmail.com	A. Ulusoy

İlgili Birim		UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şube Müd.				
Toplantı Tarihi		Toplantı Saati		Toplantı No		
		13.02.2019		14.00		
		Toplantıya Katılanlar				
Adı /Soyadı	A.Zafer OKUDUCU	Prof. Dr. Refik DURU	Prof. Dr. Tamer GÖK	Prof. Dr. Atilla ENGİN	Yrd.Doç.Dr. Timur DEMİR	Yrd.Doç.Dr. Pınar ÖZGÜNER
Adı /Soyadı	S.Murat GÜRSEL	Namık Kemal DÖLENEKEN	Arzu SERT	S.Zafer ŞAHİN	Bedrihan BAYKAN	Ahmet DEMİR
Adı /Soyadı	Mustafa GÜNEŞ	Ali ÇİÇEK	M.Kemal ŞAHİN	Kadir TÜRKMEN	Emine ÖZTÜRK	Adem ÖZDEMİR
Adı /Soyadı	Ali Murat ENDAMLI	Mustafa AYAR	A.Gökhan ALKIŞ	Ahmet ULUSOY	Mehmet TAŞCI	Nurten AYDEMİR
Adı /Soyadı	Yusuf Cem YAMAN	M.Sait YILMAZ	K.Neşe AKDOĞAN	Evrin ULUSAN	Ayşe Ege YILDIRIM	Prof. Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN
Adı /Soyadı	Doç.Dr. Meltem UÇAR	Hasan ALAN	Soner BACAĞIZ	S.Erdiç DABAK	Gaye CANSUNAR YETKİN	Saliha YEŞİLMEN
Adı /Soyadı	Ali KORKMAZ					
TOPLANTI GÜNDEM MADDELERİ						
G.N o						
01	Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesinin geçici Alan Yönetim Planının sunumunun gerçekleştirilmesi			Öneren	Düzenleme Kurulu	
02	Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Kurulu Danışma Ve Eşgüdüm Denetleme Kurulunun geçici Alan Yönetim Planını değerlendirmesi			Öneren		
G.N o	Alınan Kararlar		Faaliyet Sorumlusu	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	
1	*Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü tarafından yüzey araştırması başvurusu yapılmıştır. Alan öncelikle kapsamlı ve multidisipliner ölçekte bir yüzey araştırması yapılması önceliklidir. *Alan ile ilgili çok bilinmeyen olduğu için öncelikle bunlara cevap aranması gerekmektedir. *Müzeler bilginin yanında eğlenmek, iyi vakit geçirmek için gelinen alanlardır. Bu nedenle Yesemek', ziyaretçiye eğlenceli, alanın kapasitesine uygun çeşitli düzenlemeler yapılmalıdır. *Sit sınırının yüzey araştırması sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda genişletilmesi *Araştırma için bilimsel bir kurul oluşturulması		Prof. Dr. Atilla ENGİN			
2	*Hangi değeri koruyoruz? Herkes değeri algılayabiliyor mu? *Daha geniş halk katılımı olan toplantıların yapılması ve farkındalık çalışmalarının artırılması *İlgili kurum, akademisyenlerle daha sık toplantı yapılması		Ayşe Ege YILDIRIM			

32428830.FR.14/R.00/1.1

BOYÜKŞEHİR GAZİANTEP		TOPLANTI KARAR TUTANAĞI			
3	*Yönetim planında alanın geçmişine yönelik daha kapsamlı görsel bilgi sunulması	Kilis Orman İşletme Müdürlüğü Adem ÖZDEMİR			
4	*Yeşemek'in 30 yıl sonraki sürecinin planlanması-yönlendirilmesi Alanı nasıl kullanmak istiyoruz? Konaklama olacak mı? vb. konuların kararının belirlenerek alan yönetim planı eylemlerinin bu doğrultuda belirlenmesi *Planda 3 boyutlu anlatımın yetersiz olması. Alanın ve çevredeki doğal peyzajın tanımlanması için farklı bakı noktalarından alınan görseller ile desteklenmesi *Alan yönetim planı sınırlarının belirlenmesinde etkili olan faktörlerin anlatılması. (Neden köşeli sınırlar var? Sınır hangi kriterlere göre belirlendi?) *Yapılacak koruma amaçlı imar planlarında kırsal alanların yapılaşmaya açılmaması ve doğal peyzajın korunması	ODTÜ Prof. Dr. Neriman Şahin GÜÇHAN			
5	*DSİ'nin 30 yıllık süreçte alan ile ilgili planı nedir? Doğal peyzaja müdahale olacak mı?	Yrd.Doç.Dr. Pınar ÖZGÜNER			
6	*Barajın alanın bütünlüğü ve UNESCO süreci üzerinde yarattığı olumsuz etkinin alan yönetim planında ele alınması ve bu konu ile ilgili çözüm önerileri geliştirilmesi *Planın başında planlama grubu, uzmanlıkları ile ilgili bilgi verilmesi *Tekrarlanan ifadelerin ve yazım hatalarının düzeltilmesi *Planın eski karar ve yönetmeliklere atıflar yapması, revize kanunlara göre yeniden ele alınması *Eylem planlarında Efes Alan Yönetim Planı ile benzerlik göstermesi, alanın bağlamına özgü eylemlerin geliştirilmesi gerekliliği	Kültür ve Turizm Bakanlığı Neşe AKDOĞAN			
7	*Alanda işe işletmelerinin her zaman DÖSİM'e bağlı olacağı gereğiyle planda işe gelirlerinin alana aktarılması fikrinin uygulanamayacağı *Alan yönetiminin kurumsallaşması ifadesinin yanlış ve mevzuat dışı olduğu, alan yönetimi ekibinin (danışma kurulu, çş güdümlü ve denetleme kurulu, teknik ofis) icracı değil, denetleyici olduğunun vurgulanması. *Alandaki politikaların açık bir şekilde ifade edilmesi (Turizm politikası, araştırma politikası, koruma politikası) Örneğin müdahale tipleri nasıl olacak? Nasıl bir araştırma yöntemi izlenecek vb. *Bu politikaların belirlenmesi ile amaca uygun eylemlerin belirlenmesi *SWOT analizinde değerden politikaya giden bir yol izlemesi *SWOT analizinde dosyada eylemlere daha yakın bir yerde ele alınması *SWOT analizlerde belirtilen bazı sorunlara yönelik eylem alınması. Örneğin alandaki ağaçların sorun olarak belirtilmiş olması ancak bu soruna yönelik bir eylem belirlenmemiş olması *İleride yapılacak koruma amaçlı imar planı ve çevre düzenleme planını yönlendirecek kriterlerin alan yönetiminde belirlenmesi *DSİ'nin çevre doğal peyzajında yarattığı olumsuz durum çeşitli yeşil örtü, bitkilendirme vb. peyzaj çalışmalarıyla ne seviyede düzeltilebilir?	Kültür ve Turizm Bakanlığı Evrin ULUSAN			

32428830.FR.14/R.00/2.1

EK 5- DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI

UNESCO / YESEMİK TAŞOCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ TOPLANTI KATILIMCI LİSTESİ (18.07.2019)				
	AD-SOYAD	GSM	E-MAIL	İMZA
1	Ervin ULUSAN	05057416078	ulusan.ervin@gmail.com	
2	TILKIRIM İNAN	0932 592 17 38	yiletirim.inan@kbb.gov.tr	
3	Tamer GÖK	532 225 1121	goktamer@gmail.com	
4	Neriman Sarıncıoğlu	0533 464 6718	neriman@metu.edu.tr	
5	Bedrihan BAĞCI	0530 226 2386	bedrihan.bayraktar@gmail.com	
6	Fizret Murat TURAL	0-532.6541031	fizretmurattural@gmail.com	
7	A. Zafer Okuducu	0532 2854436	zaferokuducu@hotmail.com	
8	Soner BACAKSIZ	0533 2952853	soner@vipol.com.tr	
9	Namik Kemal ÖZGEN	555-2499185	nkdeen@gmail.com	
10	Sencer Murat GÜRKEL			
11	Salih YESUMEN			
12	Ali KORKMAZ			
13	Atilla ENGİN	0537-5616288	enginatilla@hotmail.com	
14	M. Bülent ÖZTÜRK	0535 7430835	mbulentozturk@hotmail.com	
15	Baykaner YETKİN	0517 7166888	gayecezaner@pcc.com	

BÜYÜKŞEHİR GAZİANTEP		TOPLANTI KARAR TUTANAĞI			
İlgili Birim		UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şube Müd.			
Toplantı Tarihi		18.07.2019	Toplantı Saati	10.30	Toplantı No 27
Toplantıya Katılanlar					
Adı /Soyadı	Zafer OKUDUCU	Prof.Dr. Atilla ENGİN	Serdar Murat GÜRSEL	Fikret Murat TURAL	Soner BACAĞSIZ
Adı /Soyadı	Evrin ULUSAN	Yıldırım İNAN	Prof. Dr. Tamer GÖK	Prof.Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN	Bedirhan BAYKAN
Adı /Soyadı	Gaye CANSUNAR	Saliha YEŞİLMEN	Ali KORKMAZ		
TOPLANTI GÜNDEM MADDELERİ					
01	UNESCO Dünya Miras Listesi Adaylık kapsamında Yesemek Upstream Process başvurusunun ICOMOS tarafından değerlendirilmeye alınması			Öneren	Danışma Kurulu Üyeleri
02	Yapılan yüzey araştırmasının sonuçları ile birlikte alan ile ilgili tüm verilerin UNESCO dosyası hazırlık aşamasında nasıl bir çerçeveye oturtulacağı hakkında ICOMOS'tan destek alınması			Öneren	Danışma Kurulu Üyeleri
Alınan Kararlar			Faaliyet Sorumlusu	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi
01	Yürütülen yüzey araştırması sonuçlarının Kültür ve Turizm Bakanlığı'na sunulmasına ve hazırlanan rapora referans verilerek; Alanın tarihlendirilmesi, sit sınırının yeniden belirlenmesi ve buna bağlı olarak yönetim plan sınırının genişletilmesi, alanda ilk 5 yıl ve sonraki süreçte yapılması planlanan arkeolojik araştırma ve kazıların eylem planlarına, bütçe, sorumlu kurum, süre vb. yeni bilgilerin Alan Yönetim Planına eklenmesi			Danışma Kurulu Üyeleri	
02	Öncelikli olarak belirlenen 4 farklı alanda kazı yapılması ve araştırma ekibi için kazı evi ve depo temin edilmesi			Danışma Kurulu Üyeleri	
03	Yönetim Planında proje paketleri içinde tanımlanan alt projelerin ayrı projeler halinde etaplanarak bütçeleri ile birlikte tanımlanması; ayrıca bütün projeleri bütçeleri ve öncelikleri ile birlikte içeren yönetici listesinin hazırlanması			Danışma Kurulu Üyeleri	
04	Yüzey araştırma çalışmaları ile eş zamanlı olarak ekli haritada sınırları gösterilen alan içinde tahribat tespit edilen ya da tehdidin devam ettiği, özellikle mimari kalıntıların ve heykeltıraşlık eserlerinin tahrip edildiği alanlarda ivedilikle kurtarma kazısı çalışmalarına başlanması			Danışma Kurulu Üyeleri	

32428830.FR.14/R.00/1.1

BÜYÜKŞEHİR GAZİANTEP		TOPLANTI KARAR TUTANAĞI		
05	Danışma Kurulu üyeleri Prof. Dr. Tamer GÖK ve Prof.Dr. Atilla ENGİN'in Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'nda yer alması	Danışma Kurulu Üyeleri		
06	Danışma Kurulu ile Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu'na temsiliyeti arttırmak amacıyla gerekli güncellemelerin yapılması	Danışma Kurulu Üyeleri		
07	Alan Yönetim Planının formatı, dili ve içeriği ile ilgili Prof. Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN tarafından iletilen tavsiye notları doğrultusunda, Danışma Kurulunca öngörülen gerekli plan revizyonlarının yapılmasına ve planın tekrar değerlendirilmek üzere Danışma Kuruluna sunulması	Danışma Kurulu Üyeleri		

32428830.FR.14/R.00/2.1

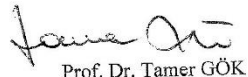
**YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ DANIŞMA KURULU TOPLANTI
TUTANAĞI**

02.03.2020

02.03.2020 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı'nın görüşülmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzmanı Evrim ULUSAN, Alan Başkanı Zafer OKUDUCU, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürü Serdar Murat GÜRSEL, Namık Kemal DÖLENEKEN, Danışma Kurulu Üyeleri; Prof. Dr. Tamer GÖK, Prof. Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN, Prof. Dr. Atilla ENGİN, Gaziantep Kent Konseyi Başkan Yardımcısı Sıtkı SEVEROĞLU, Yesemek Köy Muhtarı Mustafa GÜNEŞ'in katılımıyla gerçekleştirilen Danışma Kurulu Toplantısı'nda Yesemek Alan Yönetim Planı, toplantıda görüşülen ve revize edilmesi gerekli görülen kısımların yeniden ele alınması koşuluyla, oybirliği ile uygun bulunarak, planın Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu tarafından görüşülmesine karar verilmiştir.

Zafer OKUDUCU
Alan Başkanı

Prof. Dr. Refik DURU
(Katılmadı)

Prof. Dr. Tamer GÖK

Prof. Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN

Prof. Dr. Atilla ENGİN

B. Sıtkı SEVEROĞLU
Gaziantep Kent Konseyi

Soner BACAŞIZ
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
Gaziantep Temsilciliği
(Katılmadı)

Mustafa GÜNEŞ
(Yesemek Köy Muhtarı)

EK 6- EŞGÜDÜM VE DENETLEME KURULU TOPLANTISI

YESEMİK TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ EŞGÜDÜM VE DENETLEME KURULU
TOPLANTI TUTANAĞI

03.03.2020

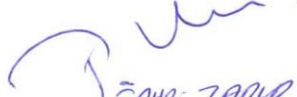
03.03.2020 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesinde Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi Alan Yönetim Planı'nın görüşülmesi için Alan Başkanı; Zafer OKUDUCU, Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzmanları; Evrim ULUSAN, Yıldırım İNAN, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi KUDEB Şube Müdürü Serdar Murat GÜRSEL, Namık Kemal DÖLENEKEN, Danışma Kurulu Üyeleri; Prof. Dr. Tamer GÖK, ve Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu Üyeleri, Gaziantep Ticaret Odası, İslahiye Ticaret Odası, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Gaziantep Valiliği (Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı), İslahiye Belediyesi, Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Gaziantep Müze Müdürlüğü, Gaziantep Rölöve Anıtlar Müdürlüğü, Devlet Su İşleri, Kilis Orman İşletme Müdürlüğü temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Eşgüdüm ve Denetleme Kurulu Toplantısı'nda Yesemek Alan Yönetim Planı 02.03.2020 tarihinde gerçekleştirilen Danışma Kurulu toplantısında görüşülen ve revize edilmesi gerekli görülen kısımların yeniden ele alınması koşuluyla, oyçokluğuyla ile uygun bulunarak onaylanmıştır.

Zafer OKUDUCU
Alan Başkanı

Prof. Dr. Tamer GÖK
(Danışma Kurulu)

Prof. Dr. Atilla ENGİN
(Danışma Kurulu)

Kemal VURAL
İslahiye Belediyesi

İbrahim TOPRAK
Gaziantep Ticaret Odası

(Katılmadı)
İslahiye Ticaret Odası

M. Bülent ÖZTÜRK
İl Kültür Turizm Müdürlüğü

Seyfettin CEYLAN
İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü

Gaziantep Valiliği

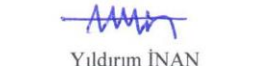

Nagehan BULUT
Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma
Bölge Kurulu Müdürlüğü

Özgür ÇOMAK
Gaziantep Müze Müdürlüğü

Kemal YENMEZ
Rölöve Anıtlar Müdürlüğü

Şefik ÖZTÜRK
Devlet Su İşleri

Adem ÖZDEMİR
Kilis Orman İşletme Müdürlüğü

Yıldırım İNAN
Kültür Varlıkları ve Müzeler
Genel Müdürlüğü

Kurum görüşümüz
ayrıca yazılı
olarak verilecektir.

EK 7- YESEMİK SULAMA GÖLETİ – TAHRİBAT TUTANAĞI**TUTANAK**

19.12.2016 tarihinde İslahiye İlçesi Yesemek Taş ve Heykel Atölyesi UNESCO çalışmaları kapsamında çalışma alan sınırını belirlemek amacıyla, Yrd.Doç.Dr. N.Pınar Özgüner Gülhan, Yrd.Doç.Dr. Timur Demir, Namık Kemal Döleneken, Ali Korkmaz, Gaye Cansunar ve Mustafa Kemal Şahin'in katılımlarıyla gerçekleştirilen teknik gezi kapsamında aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir;

Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi'nde, Devlet Su İşleri 20. Bölge Müdürlüğü tarafından sit sınırının çok yakınında devam eden baraj inşaatı kapsamında yol çalışması yapıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede 20 Adet yeni heykelin hafriyat çalışması esnasında iş makineleri aracılığı ile bilimsel olmayan metotlarla çıkarılıp alanda bırakıldığı tespit edilmiştir.

İş bu tutanak 19.12.2016 tarihinde yerinde yapılan inceleme sonucunda tarafımızca imza altına alınmıştır.

Yrd.Doç.Dr. N. Pınar ÖZGÜNER GÜLHAN
GAÜN Arkeoloji Bölümü

Yrd.Doç.Dr. Timur DEMİR
GAÜN Arkeoloji Bölümü

Mustafa Kemal ŞAHİN
Arkeolog

Namık Kemal DÖLENEKEN
Şehir Plancısı

Ali KORKMAZ
Arkeolog

Gaye CANSUNAR
Mimar

T.C.
GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu Daire Başkanlığı

Sayı : 32408405 -

.../12/2016

Konu: Yesemek Sit alanı ve Göleti

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
20. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NE
KAHRAMANMARAŞ

Gaziantep İli, İslahiye İlçesi'nde yer alan Yesemek Arkeolojik Sit Alanı 2012 yılında Dünya Geçici Miras Listesi'ne dâhil edilmiştir. Alanın Dünya Kültürel Miras Asıl Listesi'ne kaydedilmesi amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi / KUDEB Daire Başkanlığı arasında 'Alan yönetimi ile Anıt Eser Kurulunun Kuruluş ve Görevleri ile Yönetim Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik' kapsamında 'Yesemek Arkeolojik Sit Alanı Yönetim Planına İlişkin Protokol' imzalanmıştır. Bu sebeple Yesemek Arkeolojik Sit Alanı ile ilgili Alan Yönetim Planının hazırlanması için gereken çalışmalar UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Alan Yönetimi Şube Müdürlüğü koordinatörlüğünde ilgili protokol kapsamında başlatılmıştır. Bu protokolün amacı; 'Yesemek Arkeolojik Sit Alanı'nın arkeolojik sınırları ve etki alanı içerisinde tarihi, kültürel, arkeolojik ve doğal değerleri korumak, geliştirmek, ulusal ve uluslararası tanıtımını yapmak, gelecek kuşaklara aktarımını sağlamak için Alan Yönetim Planının hazırlanması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu gerçekleştirmek, alana ilişkin yetki ve sorumlulukları belirlemektir'.

Alan Yönetim Planının hazırlanması için yaptığımız Yesemek Sit Alanı gezisi esnasında; sit sınırına çok yakın mesafede, Müdürlüğünüzce ihalesi yapılan ve yapımı devam eden Yesemek Göleti ve Sulama İnşaatı alanında yol yapım çalışması olduğu ve 20 adet heykelin bu çalışma esnasında çıkartıldığı tarafımızca tespit edilmiştir. UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Yesemek Sit Alanının Asıl Listeye girebilmesi için yapmayı planladığımız çalışmaların daha sağlıklı ve koordineli yürütülebilmesi adına, yapılacak olan imalatların Yesemek sit alanının bütünlüğüne ve özelliklerine zarar vermemesi konusunda ivedilikle kurumumuzla irtibata geçilerek toplantı yapılması ve özellikle miras alanını etkileyecek alanlarda birlikte hareket edilmesi hususunda gereğini,

Bilgilerinize rica ederim.

Sezer CİHAN
Başkan a.
Genel Sekreter Yardımcısı

.../12/2016 Arkeolog : A.KORKMAZ
.../12/2016 Uygulama Şb.Md.V. : Nuri GAZİYAĞCI
.../12/2016 KUDEB Daire Bşk. : Muhittin ASLAN

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KUDEB Daire Başkanlığı
İRTİBAT TLF: +90 342-230 61 22 /4865 – Fax: +90 -342-231 14 24
Bey Mh. Ali Özaldan Sk. No:7, 27090 Şahinbey / GAZİANTEP

AYRINTILIBİLGİ:KUDEB Daire Başkanlığı (A.KORKMAZ)

Elektronik Ağ: www.gaziantep-bld.gov.tr

HARİTALAR

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

ÜLKE VE BÖLGE İÇERİSİNDEKİ YERİ

GÖSTERİM

- ÜLKE SINIRLARI
- GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
- GAZİANTEP
- YÖNETİM ALANI

HARİTA NO: 01

ÖLÇEK: 1/5200000

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP

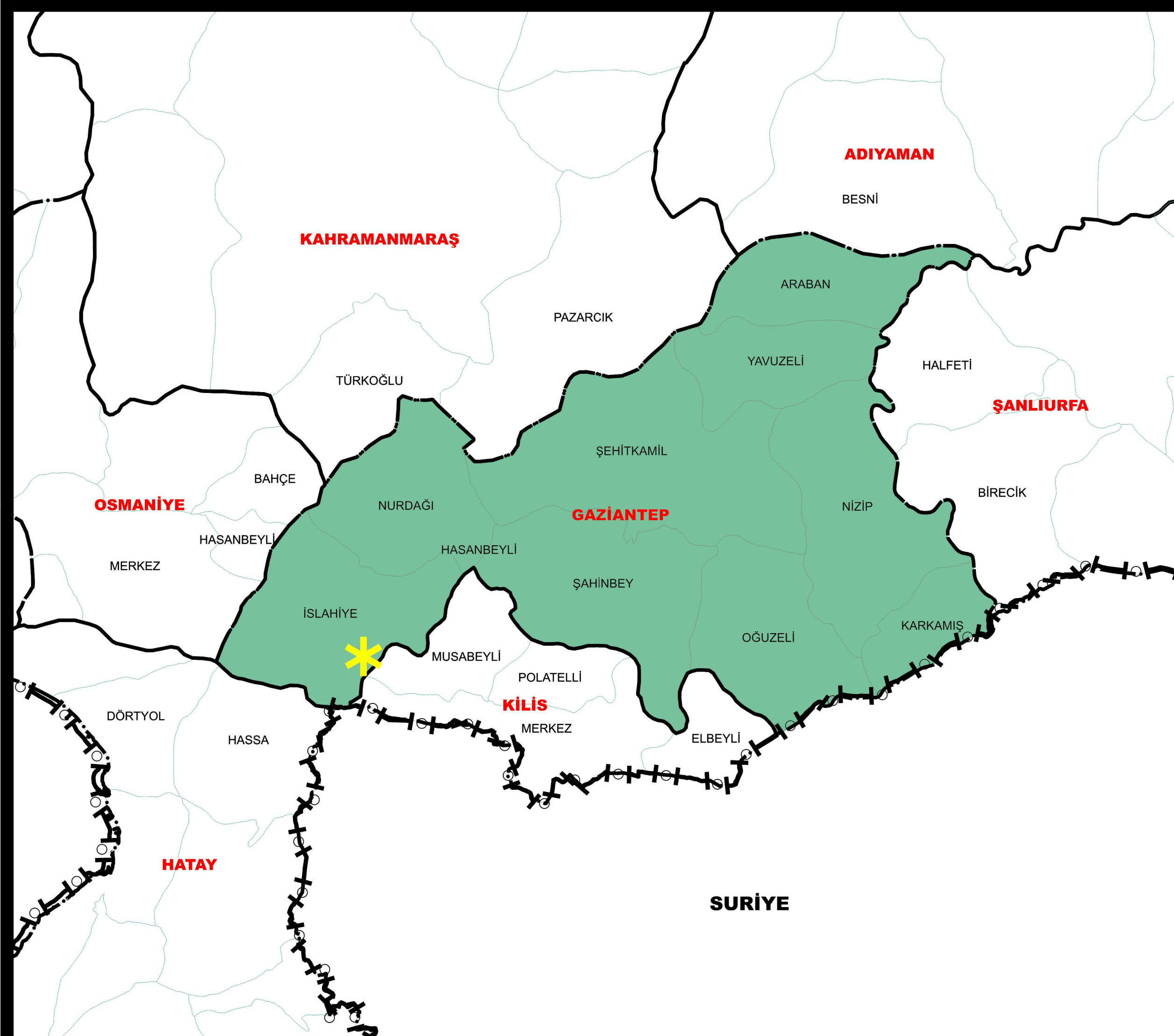

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

GAZİANTEP İLİNDEKİ YERİ

GÖSTERİM

- ÜLKE SINIRLARI
- GAZİANTEP
- YÖNETİM ALANI

HARİTA NO: 02

ÖLÇEK: 1/650000

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

GÖSTERİM

- TCDD İSLAHİYE-MERSİN HATTI
- OTOYOL
- DEVLET YOLU
- İL YOLU
- GAZİANTEP HAVALİMANI
- YÖNETİM ALANI

HARİTA NO: 03

ÖLÇEK: 1/650000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

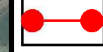
YÖNETİM PLANI SINIRLARI

GÖSTERİM

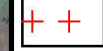
SINIRLAR

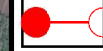
YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YESEMEK HÖYÜK

YESEMEK YÜZEY ARAŞTIRMASI SINIRLARI

YESEMEK NEKROPOLÜ

YUKARI ŞEHİR

YESEMEK TEPE YERLEŞİMİ

ÇİÇEKTEPE

HARİTA NO: 04

ÖLÇEK: 1/17000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

EĞİM DURUMU

GÖSTERİM

- YÖNETİM PLANI SINIRI
- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- YESEMEK HÖYÜK
- % 0-5
- % 5-10
- % 10-15
- % 15-20
- %20+

HARİTA NO: 05

ÖLÇEK: 1/8500

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

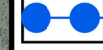

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

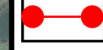
MÜLKİYET DAĞILIMI

GÖSTERİM

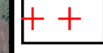
SINIRLAR

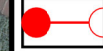
YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YESEMEK HÖYÜK

YESEMEK YÜZEY ARAŞTIRMASI SINIRLARI

MÜLKİYET

KAMU MÜLKİYETİ

ÖZEL MÜLKİYET

HARİTA NO: 06

ÖLÇEK: 1/17000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

ARAZİ KULLANIM

GÖSTERİM

SINIRLAR

- YÖNETİM PLANI SINIRI
- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- YESEMEK HÖYÜK
- YESEMEK YÜZEY ARAŞTIRMASI SINIRLARI

ARAZİ KULLANIM

- YERLEŞİK ALAN
- KÜLTÜREL TESİS
- SOSYAL TESİS
- İLKOKUL
- CAMİ
- DERE
- GÖLET
- MEZARLIK
- ORMAN
- TARIM ALANI
- TAŞIT YOLU
- TARLA YOLU

HARİTA NO: 07

ÖLÇEK: 1/17000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

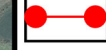
PEYZAJ KARAKTERİ

GÖSTERİM

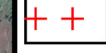
SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YESEMEK HÖYÜK

YESEMEK YÜZEY ARAŞTIRMASI SINIRLARI

PEYZAJ ÖGELERİ

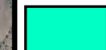
TARIM PEYZAJI

ORMAN PEYZAJI

AÇIK ALANLAR

VADİ YAPISI - SU PEYZAJI

KIRSAL YERLEŞİM PEYZAJI

ARKEOLOJİK PEYZAJ

JEOLOJİK PEYZAJ

YAPAY GÖLET

HARİTA NO: 08

ÖLÇEK: 1/17000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

YAPI KULLANIMI

GÖSTERİM

SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YAPI KULLANIMI

CAMI

DEPO-MÜŞTEMİLAT

DSİ ŞANTIYE TESİSİ

EĞİTİM TESİSİ

KONUT

KÜLTÜREL TESİS

MÜZE TESİSİ

SOSYAL TESİS

TEKNİK ALTYAPI TESİSİ

TİCARET

İNŞAAT

HARİTA NO: 09

ÖLÇEK: 1/4000

**BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP**

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

YAPI KAT ADEDİ

GÖSTERİM

SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

KAT ADETLERİ

1 KATLI YAPILAR

2 KATLI YAPILAR

HARİTA NO: 10

ÖLÇEK: 1/4000

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

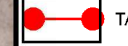
YAPI KALİTESİ

GÖSTERİM

SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YAPI KALİTESİ

KÖTÜ KALİTE YAPILAR

ORTA KALİTE YAPILAR

İYİ KALİTE YAPILAR

HARİTA NO: 11

ÖLÇEK: 1/4000

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

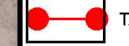
YAPI BÜYÜKLÜKLERİ

GÖSTERİM

SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

YAPI ALANI

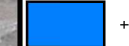
1-50 m2

51-100 m2

101-150 m2

+150 m2

HARİTA NO: 11

ÖLÇEK: 1/4000

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

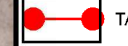
YAPI MALZEMESİ

GÖSTERİM

SINIRLAR

YÖNETİM PLANI SINIRI

TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ

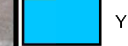
YAPI MALZEMESİ

BETONARME

TAŞ

YIĞMA

HARİTA NO: 13

ÖLÇEK: 1/4000

BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

ESERLERİN KONUMU

GÖSTERİM

- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- TAŞ OCAĞI
- HEYKELTIRAŞLIK ESERLERİ

HARİTA NO: 14

ÖLÇEK: 1/2000

GAZİANTEP

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

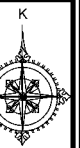
ALANIN DOLAŞIMI

GÖSTERİM

- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- TAŞ OCAĞI
- DÜZENLEME YAPILMIŞ ALAN
- DÜZENLEME YAPILMAMIŞ ALAN
- MÜZE GİRİŞİ
- OTOPARK DÜZENLEMESİ
- TAŞIT İZİ
- YAYA İZİ

HARİTA NO: 15

ÖLÇEK: 1/2500

YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI

MEVCUT TESİSLER

GÖSTERİM

- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- TAŞ OCAĞI
- DÜZENLEME YAPILMIŞ ALAN
- DÜZENLEME YAPILMAMIŞ ALAN
- KAZI EVİ
- MÜZE KAFETERYA
- SOSYAL TESİS
- TUVALET

HARİTA NO: 16

ÖLÇEK: 1/2000

GAZİANTEP

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

MEKANSAL YAKLAŞIM - 1

GÖSTERİM

- YÖNETİM PLANI SINIRI
- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- YESEMEK HÖYÜK
- MEKANSAL KALİTENİN İYİLEŞTİRİLMESİ
- PEYZAJ KARAKTERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ
- PEYZAJ KARAKTERİNİN KORUNMASI
- ÖNCELİKLİ ARAŞTIRMA ALANI
- SINIRLARIN KORUMA ALTINA ALINMASI
- KAMULAŞTIRMA UYGULAMALARI
- ZARAR VERİCİ BİTKİ ÖRTÜSÜNÜN KALDIRILMASI
- GEÇİCİ OTOYOL DÜZENLEMESİ
- MEVCUT TESİSLERİN FAALİYETE GEÇİRİLMESİ
- ETKİLEŞİM-GEÇİŞ SAHASI İRDELEMESİ

HARİTA NO: 17

ÖLÇEK: 1/8500

**BOYUKŞEHİR
GAZİANTEP**

**YESEMEK TAŞ OCAĞI ve HEYKEL ATÖLYESİ
ALAN YÖNETİM PLANI**

MEKANSAL YAKLAŞIM - 2

GÖSTERİM

- YÖNETİM PLANI SINIRI
- TAŞ OCAĞI VE HEYKEL ATÖLYESİ
- YESEMEK HÖYÜK
- YESEMEK YÜZEY ARAŞTIRMASI SINIRLARI
- ÖNCELİKLİ ARAŞTIRMA ALANI
- YÜZEY ARAŞTIRMASI
- ARKEOLOJİK KAZI ÇALIŞMASI
- KURTARMA KAZISI YAPILMASI
- SİT ALANLARININ GENİŞLETİLMESİ

YESEMEK NEKROPOLÜ

YUKARI ŞEHİR

YESEMEK TEPE YERLEŞİMİ

ÇİÇEKTEPE

HARİTA NO: 18

ÖLÇEK: 1/17000

**BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP**

